

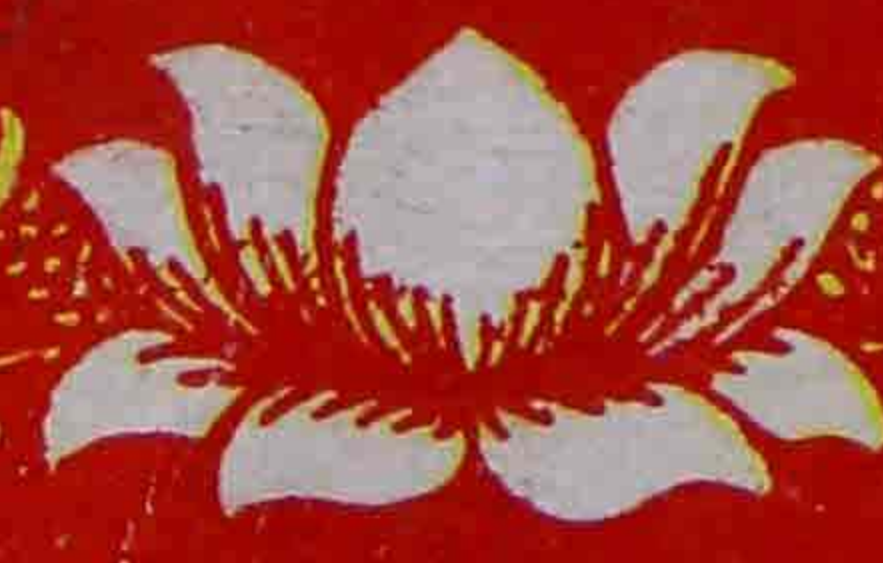

ဆုထူးပန် ဆရာတော်
အရှင်နာယက

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးရေးရာ

ပဒေသာ

(အဋ္ဌမအကြိမ်)

ဆုထူးပန် ဆရာတော် အရှင်နာယက
ဗုဒ္ဓသာသန ဒီဃဘာဏက - ဒီဃနိကာယကောဝိဒ (တိပိဋကဓရ)
သာသနဓဇ သိရိပဝရ ဓမ္မစရိယ (ပါဠိတက္ကသိုလ်)

ဆုထူးပန် ဆရာတော်
အရှင် နာယက

ဒီဃနိကာယကောဝိဒ (တိပိဋက)

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးရေးရာ
ပဒေသာ

အဋ္ဌမအကြိမ်

မြင်သာစာပေ ဖြန့်ချိရေး

အမှတ် ၁၅၈၊ အခန်း(၁) ၁၀ လမ်း
အုပ်စု (၉) မြင်သာစုပေါင်းအိမ်ရာ
တောင်ဥက္ကလာ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၃၈၂/ ၉၁ (၈)
မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၁၀/၉ ၂၉)

၁၉၉၁ - ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

အုပ်စု - ၂၀၀၀

ပန်းချီ - နေလင်း

ဘလောက်ကာလာ မောင်ဝင်း

တန်ဖိုး -

ထုတ်ဝေသူ

ဦးသန်းညွန့် (၀၆၈၇)

လက်ရွေးစင်စာပေ

၅၂၀၊ ဇောတိကလမ်း၊ ၁၆ ရပ်ကွက်

သယံဇာတကျွန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာပုံး ကာလာမောင်ဝင်း ပုံနှိပ်တိုက်။

အတွင်းစာသားပုံနှိပ်သူ

ဦးချစ်သိမ်း (၀၃၃၂၀) သင်္ဃာတိုက်

အမှတ် ၁၄၈၊ ၂၂ လမ်း၊ ၁၂ ရပ်ကွက်၊

တောင်ဥက္ကလာ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၅၆၆၆၁၆

မူပိုင် (ဒေါ်လှကြွယ်)

ကတညုတ; ကတဝေဒီ

၂၄ ပစ္စည်း ပဋ္ဌာန်းနည်းဖြင့် စစ်ကြောဝေဖန်လျှင် ရန်သူသည်ပင် မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ရကား လောက တစ်လွှား၌ ကျေးဇူးရှင် မဟုတ်သော သက်ရှိ၊သက်မဲ့ အရာဟူ၍ ဘာတစ်ခုမျှ မရှိပါ။

ထို့ကြောင့်

- * ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူးရှင်များကိုလည်းကောင်း။
- * လက်ဦးဆရာ မည်ထိုက်စွာသား၊ ပုဗ္ဗာစရိယ မိန့်ဘဟု နှစ်ဝသော ကျေးဇူးဂုဏ်အင် အနန္တမေတ္တာရှင်များကို လည်းကောင်း။
- * တစ်လုံး၊ တစ်ဂါထာ၊ တစ်ပါဒမှစ၍ တ၊န၊ပဲ့ပြင် သွန်သင်ပေးတတ် ဆရာအရှင်မြတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။
- * ကိစ္စကြီးငယ် အသွယ်သွယ်အဝဝ၌ ဖေးဖေးမမ မေတ္တာမျှ၍ တကွစိတ်ထား မိတ်ဆွေများ၊ ဉာတကာများ၊ ဒကာ၊ ဒကာမများကိုလည်းကောင်း။
- * ထိုမှတစ်ပါး ဂဏန်းသား၍ ပိုင်းခြား မပြနိုင်သည့် အနန္တများဖြင့် ကျေးဇူးရှင် မှန်သမျှတို့ကိုလည်းကောင်း။

၄

ကတညုတ ကတဝေဒီ

မိမိထက် အသက်သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါအားဖြင့် ကြီးဘိမူ ဦးနှိမ်
မာန်လျော့ မြတ်နိုးစွာ ကန်တော့ပါ။

မိမိအောက်ငယ်ပါမူ ကရုဏာနှင့်မေတ္တာဆင့်ကာ ပွားများ
ပါ၏။

အရှင်နာယက

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဟူသည်

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဟူသည်ကား အတ္တ၊ ပရ နှစ်ဝသော အကျိုးကို ထမ်းရသော ဘုရားရှင်၏သားတော်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူပြီးစ စောစောပိုင်းက ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဟု ရှိခဲ့သေးဟန် မတူပါ။ ရဟန်းတော်များ အားလုံးပင်လျှင် တစ်ခုတည်းသောကျောင်း၌ အမြဲနေထိုင် သီတင်းသုံးလေ့မရှိဘဲ တစ်တောမှ တစ်တော၊ တစ်ရွာမှ တစ်ရွာ သပ္ပာယ်မျှရာသို့ လှည့်လည်ကာသာလျှင် မိမိကိုယ်တိုင်လည်း တရားကျင့်၍ သူတစ်ပါးတို့အားလည်း တစ်ဆင့်ဟောကြားရင်း ဒေသစာရီ ခရီးလှည့်နေခဲ့သည့် အလေ့သာ ရှိခဲ့ပေသည်။ ဤအလေ့မှာ အတော်ကြာပင် ရှည်ကြာစွာ တည်နေခဲ့ဟန် တူပေသည်။

နောင်အခါ ဗုဒ္ဓသာသနာသည်လည်း တဖြည်းဖြည်း စည်ပင်လာလေရာ မဇ္ဈိမဒေသနှင့် အပြည်များပြားခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်လောက်ခဲ့ပေသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ သက်ငင်ယုံကြည်သူ လူအပေါင်းတို့သည် အစက ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကြွချီနေသော စနစ်အတိုင်းဆိုပါက ခရီးသွား ရဟန်းတော်များနှင့် ကြုံခိုက်ခဏာသာလျှင် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခွင့်ရ၍ ထိုရဟန်းတော်များ

တစ်ဖန် ခရီးဆက်ကြပြန်လျှင် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခွင့် မရနိုင်ဘဲ ရှိရပြန်သည်။ ဤသို့ ကြုံကြိုက်ခိုက်သာ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခွင့် ရရုံနှင့်သာသနာတော် အပေါ်ဝယ် ပုံအပ်၍ ယုံမှတ်ကြည်ညိုကြသော ဒကာ၊ ဒကာမများမှာ အားရတင်းတိမ်ခြင်း မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ အမြဲတစေ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခွင့်ကို သဒ္ဒါဆန္ဒအရ လိုလားလာကြ ပေသည်။

ရဟန်းတော်များအဖို့လည်း ခရီးလှည့်လည် သွားလာရင်း သာသနာပြုရခြင်းက ပို၍ ခရီးရောက်နိုင်ပေသည်။ သာသနာ့ ခေတ်ဦးပိုင်းကဆိုလျှင် ရဟန်းဦးရေ နည်းသေးသဖြင့် “စရထ ဘိက္ခုဝေ စာရိကံ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မံ၊ မာဒွေ ဧကေန အာဂမိတ္ထ” ခရီးထွက်ကြ၊ တရားဟောကြ တစ်လမ်းတည်း နှစ်ပါးတွဲ၍ မကြွကြန့်ဟု နည်းနည်း ကျဲကျဲဝိုင်းစေသောနည်းကို သုံးခဲ့ရပါသည်။ ယခုအခါမူကား သာသနာပြု သံဃာဦးရေလည်း လိုသလောက် များများကို လက်ရွေးစင်ချည်း ရနိုင်သော အခြေအနေတွင် တည်ရှိနေ ပေပြီ။ သာသနာတော်ကလည်း ဒေသအနှံ့ပြန့်၍တည်ပြီ။ ဤအချိန်တွင် ကျောင်းထိုင်၍ သာသနာပြုရန် ခွင့်ပြုဖို့ အချိန်တန်ပေပြီ။ သို့သော် ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးအလုပ်ကား အလွန်ပင် အန္တရာယ်များ လှပေသည်။ ကူးစက်ရောဂါသည်များ အကြား၌ အနီးကပ်ဝင်၍ ဆေးဝါးကုသ ပြုစုရသည့် ဆေးဆရာနှင့် တူပေသည်။ ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီး ဆိုကတည်းက “ဂါမဝါသီ” ရွာနေ ရဟန်းဖြစ်နေချေပြီ။ ရွာဆိုက တည်းက “ဂါမ ဓမ္မ” ဖြစ်သည့် ကိလေသာ အနံ့တို့သည် ထိုကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးထံသို့ ပျံ့၍လွင့်၍ လာကြပေရောမည်။

ဤအနံ့အသက်များကား ကူးစက်ရောဂါသည်များထံမှ အနံ့အသက်များတည်း။ အဆိပ်လည်း အလွန်ပြင်းထန်လှပေသည်။ ဤအနံ့အသက်ကြောင့် သွေးတက်၍ သေချင်လည်း သေစေနိုင်သည်။ မသေသော်မှ နူနာရောဂါဖြင့် ခွေချင်လည်း ခွေစေနိုင်သည်။

ဤမျှ အန္တရာယ်ကြီးလှသော်လည်း အနာခံ၍ အသေခံ၍ မတိုက်လျှင် မည်သည့်စစ်ပွဲမျှ အောင်မြင်ရိုး မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် အနာခံ၊ အသေခံ၍ တိုက်ရမည်။ သို့သော် မနာသင့်၊ မသေသင့်ဘဲ မနာစေရန် မသေစေရန် ကိုယ်ခံကောင်းများကို အကာအကွယ်ပေးရဦးမည်။ တစ်ဖက် ရန်သူအား အထိနာစေမည့် လက်နက်ကောင်းများကို တပ်ဆင်ပေးရမည်။ ကြိုတင်လေ့ကျင့်မှုများကို ကျင့်စေရမည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းထိုင်၍ သာသနာပြုလိုလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်ကြဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည်။

၁။ ဆယ်ဝါပြည့်ပြီး = မထေရ်ဖြစ်ရမည်။

၂။ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ = ဝိနည်းဒေသနာကို သေချာစွာ ကျွမ်းကျင်၍ သေနင်္ဂဗျူဟာတွင် ဆရာတင်ရသူဖြစ်ရမည်။

၃။ ကမ္မာကမ္မ = ဝိနည်းတော်လာ ကံကြီး၊ ကံငယ် အသွယ်သွယ်အဝဝကို နားလည်အောင် နည်းပရိယာယ်လည်း ကြွယ်ဝရပေမည်။

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဟူသည်

၄။ ခန္ဓကပုဒ် = တည်းဟူသော စူဠဝါ၊ မဟာဝါ
ခန္ဓကဝတ်၌လာသော ကျင့်ဝတ်
များကိုလည်း မချွတ်အောင်
နားလည်ထားရမည်။

၅။ နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင် = ဟောစွမ်းနိုင်လျက် ကိုယ်တိုင်၊
ကိုယ်ကျ ဝိပဿနာနည်းကို ရရုံ
တင်မက သူတစ်ပါးတို့အားလည်း
နားလည်အောင် ဟောပြနိုင်ရမည်။

အနည်းဆုံးအားဖြင့် ဤမျှပြည့်စုံလျှင်ကား ကျောင်းထိုင်၍
သာသနာပြုလေတော့ဟု ဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မူပါပေသည်။

ဤမျှဖြင့် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သမိုင်းအခြေပြကလေးမျှကို
တင်ပြခဲ့လေပြီ။ ဆုထူးပန်ဆရာတော်လေး အရှင်နာယက ပြုစုသော
ဤ “ကျောင်းထိုင်ရေးရာ ပဒေသာကျမ်း” ကား သာသနာ့စစ်ပွဲ
ဆင်နွှဲရာဝယ် အားသစ်အားကောင်းများဆင့်ကာ လောင်းပေးနိုင်လိမ့်
မည်ဟု ထင်မြင်မိပေသတည်း။

ဘဒ္ဒန္တ နရိန္ဒာဘိဝံသ
သံတွဲမြို့။

ကြည့်လွယ်စေရာ မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	စာပြုဆရာတော်၏ နိဒါန်း	၁၇
၂။	ပဏာမ	၂၃
	အခန်း (၁)	
၃။	ကန်တော့ခန်းနှင့်ဆုပေးခြင်း	၂၇
၄။	ငါးပါးသီလပေးပုံ	၃၀
၅။	ရှစ်ပါး (ဥပုသ်) သီလပေးပုံ	၃၃
၆။	အာဇီဝဋ္ဌမက သီလပေးပုံ	၃၅
၇။	ကောမာရဗြဟ္မစရိယ သီလပေးပုံ	၃၇
၈။	ဇ-ပါး (နဝင်္ဂ) သီလပေးပုံ	၃၈
	ဓမ္မဒေသနာ တရားဟောခန်း	
၉။	ဒါနတရား	၄၁
၁၀။	ဒါန သက်သေ သုမနသုတ္တန် တရားတော်	၄၂
၁၁။	ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် စန်းလနွယ်	၅၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂။	ရိုးရိုးသန့်သန့် ဒါနအကြောင်းဟောရန် ...	၅၃
၁၃။	သီလတရားတော် ...	၅၉
၁၄။	သီလသက်သေ စက္ကလ ညီနောင်ဝတ္ထု ...	၆၁
၁၅။	သီလဓိဋ္ဌာန်မြတ်သစ္စံရောဂါပျောက်စေသည့် ...	၆၄

အခန်း (၂)

၁၆။	ဝိပဿနာ တရားတော် ...	၆၇
၁၇။	ဝိပဿနာ ဘာကြောင့် လုပ်ရသလဲ ...	၆၈
၁၈။	ဝိပဿနာမလုပ်ရင် ငရဲကျမလား ...	၆၉
၁၉။	နေကာမျက်မှန်လေးနှင့်ဆိုတော့ ...	၇၀
၂၀။	ဉာဏ်စဉ် လင်္ကာများ ...	၇၅
၂၁။	ဉာဏ်စဉ်သာဓက ပါဠိတော်အထကထာ ဋီကာပါဠိများ ...	၇၅
၂၂။	ပစ္စုပ္ပန်မှစ၍ ရှုရကြောင်း ...	၈၀
၂၃။	လက္ခဏာရေး ၃ ပါးတွင် ၁ ပါးမြင်လျှင် ၃ပါးမြင် ...	၈၁
၂၄။	ငါးဖမ်းယောက်ျား အလားတူစွာ ...	၈၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅။	ဘယ၊ အာဒိနဝ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်တူပုံ	... ၈၈
၂၆။	မုဇ္ဈိတုကမျတာ၊ ပဋိသင်္ခါ၊ သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏ်တူပုံ	... ၈၈
၂၇။	မဂ်ဝင်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ပုံ	... ၈၉
၂၈။	နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်ဆိုတာ	... ၉၁
၂၉။	ဝိပဿနာ ဘယ်လိုအားထုတ်မလဲ	... ၉၂
၃၀။	သတိနှင့်ဘာကြောင့် ရှုမှတ်ရသလဲ	... ၉၃
၃၁။	ဝိပဿနာပညာဆိုတာ တက္ကပညာမဟုတ်	... ၉၃
၃၂။	ပညတ်ဖြင့်စ၍ ရှုရသလား	... ၉၅
၃၃။	ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ၏ အရေးကြီး ၃ပါး	... ၉၆
၃၄။	အသုဘ တရား	... ၁၁၃
၃၅။	တစ်နည်း အသုဘတရား	... ၁၀၆
၃၆။	ဆွမ်းသွတ်တရား	... ၁၁၁
၃၇။	ရေစက်ချများ	... ၁၁၄
၃၈။	ရေစက်ချအတွက် နည်းပေးချက်	... ၁၁၉
၃၉။	ရဟန်းခံ ရှင်ပြုတရားတော်	... ၁၂၅
၄၀။	ဘာကြောင့် ငယ်ငယ်က ရဟန်းပြုရသလဲ	... ၁၃၃

၁၂ ကြည့်လွယ်စေရာ မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၁။	ပရိတ်တရားတော်	... ၁၃၈
၄၂။	ပရိတ်ရွတ်ရန် စည်းမျဉ်းများ	... ၁၃၈
၄၃။	အနေကဇာတင်ရန်	... ၁၄၅
၄၄။	ဆွမ်းအလှူ တရားတော်	... ၁၅၂
၄၅။	ကထိန်တရားတော်	... ၁၅၇
၄၆။	ဘုရားရှင်၏ အာဏာကို နုတ်ပယ်နိုင်သော ကထိန်	... ၁၅၉
၄၇။	နိဗ္ဗူရိပ်ခွင် အတူဝင်	... ၁၆၄
၄၈။	ကထိန်တရား သက်သေဝတ္ထု	... ၁၆၆
၄၉။	ကျောင်းအလှူ တရားတော်	... ၁၇၈
၅၀။	ဆေးအလှူတရားတော်	... ၁၈၄

အခန်း (၃) ကမ္မာ ကမ္မ

၅၁။	ကထိန်ကံဆောင်ခြင်းနှင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာ	... ၁၉၁
၅၂။	ကထိန်ကမ္မဝါစာ	... ၁၉၅
၅၃။	ဥပုသ်ပြုပုံ	... ၁၉၆
၅၄။	ဥပုသ် အမေးအဖြေ	... ၁၉၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၅။	ပဝါရဏာပြုပုံ အစုံစုံ	၂၀၇
၅၆။	ပဝါရဏာ အမေးအဖြေ	၂၀၉
၅၇။	ဒေသနာကြားပုံ အစုံစုံ	၂၁၉
၅၈။	ဆန္ဒ ပါရိသုဒ္ဓိပေးပုံ၊ ဆောင်ပုံ	၂၂၀
၅၉။	သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ အစုံစုံ	၂၂၁
၆၀။	ဝါကပ်ပုံ၊ ဝါပန်ပုံ	၂၂၃
၆၁။	ကမ္မဝါစာဖတ်ရာ၌ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိများ	၂၂၄
၆၂။	ကံပျက်သော ရွတ်ဖတ်နည်း၊ မပျက်သော ရွတ်နည်း	၂၂၆
၆၃။	အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါစာများ	၂၂၇
၆၄။	ပရိတ်အကျိုးပြု လင်္ကာများ	၂၃၉
၆၅။	အရပ်ဆယ်မျက်နှာ စည်းချက်ဂီတ	၂၄၁
၆၆။	လောကပါလ နတ်မင်းကြီးလေးပါးစောင့် ဂီတ	၂၄၁
၆၇။	ရှင်ပြုအစီအစဉ်	၂၄၄
၆၈။	သာမဏေများ နာမည်ပေးခြင်း	၂၅၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၉။	ပုတီးစိပ်ခေါ် ပစ္စဝေက္ခဏာ	၂၅၁
၇၀။	ရဟန်းခံ ဥပသမ္ပဒကံ အခန်း	၂၅၂
၇၁။	နာရသူကြည်ညိုဖွယ်ရာ ရဟန်းလောင်းဆုံးမခြင်း	၂၅၂
၇၂။	ဒွန် ရဟန်းလောင်း ဆုံးမခြင်း	၂၆၇
၇၃။	သုဒ္ဓ ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ	၂၇၆
၇၄။	ဒွန္တ ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ	၂၇၈
၇၅။	ဩဝါဒပြုခန်း	၂၇၉
၇၆။	ကထိန်၊ သိမ် ပရိဝါသ် စသည်	၂၈၃
၇၇။	ဝိသုဂါမ အမိန့်ခံ၍ သိမ်သမုတ်ခြင်း	၂၈၄
၇၈။	နယ်သိမ်း၍ သိမ်သမုတ်ခြင်း	၂၈၅
၇၉။	နိမိတ်တိုင်စိုက်ပြီးသော သိမ်ပုံ	၂၈၉
၈၀။	သိမ်နုတ်ရန် အကွက်ချပုံ	၂၉၁
၈၁။	သိမ်နုတ် ကမ္မဝါစာများ	၂၉၂
၈၂။	သိမ်သမုတ်ခြင်း	၂၉၃
၈၃။	သိမ်သမုတ် ကမ္မဝါစာများ	၂၉၅
၈၄။	သိမ်ကိုချဲ့၍ သမုတ်နိုင်ခြင်း	၂၉၆
၈၅။	ရေသိမ်နှင့်ပတ်သက်၍ သိမုတ်စရာ	၂၉၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၆။	ကံမပြုထိုက်သော ရေသိမ်	၃၀၀
၈၇။	ကံပြုထိုက်သော ရေသိမ်	၃၀၁
၈၈။	ပရိဝါသ် မာနတ်ဆောက်တည်ခန်း	၃၀၂
၈၉။	အဋ္ဌေသမောဓာနပရိဝါသ် အစီအစဉ်များ	၃၀၃
၉၀။	ပရိဝါသ်ပေးခြင်း	၃၀၃
၉၁။	ပရိဝါသ် ဆောက်တည်ခြင်း ကြားခြင်း၊ ချထားခြင်း	၃၀၅
၉၂။	မာနတ်ကျင့်ရန် အစီအစဉ်	၃၁၁
၉၃။	အဟ္တာန်သွင်းရန် အစီအစဉ်	၃၁၅
အခန်း (၄)		
၉၄။	ဆက်ဆံရေးကဏ္ဍ	၃၁၉
၉၅။	အောင်မြင်သော ကျောင်းတိုင်ရဟန်း	၃၂၇
၉၆။	မေတ္တာ, ကရုဏာ သရုပ်ပေါ်အောင်	၃၂၂
၉၇။	ငါးရံမင်း ပရိတ်	၃၂၅
၉၈။	ဓာရဏ ပရိတ်	၃၂၆
၉၉။	ကပ္ပိ ကုဋိသမုတ်ရန်	၃၂၉
၁၀၀။	အာသီသ	၃၃၁
၁၀၁။	နိဂုံး	၃၃၅
၁၀၂။	အမျှဝိသေ ရပါစေ	၃၃၅

နိဒါန်း

ဤစာအုပ်ကို “ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးရေးရာ ပဒေသာ” ဟု အမည်တပ်ထားပါသော်လည်း ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးများနှင့် ကျောင်းထိုင်ဝါရင့်များအတွက် မရည်ရွယ်ပါ။ အခြေအနေအရ ဒကာ၊ ဒကာမများ၏ အကျိုးကို ရှေ့ထားကာ မေတ္တာ ကရုဏာများစွာဖြင့် စောင့်ရှောက်ပေးရင်း ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး ဖြစ်ရသော ကျောင်းထိုင်ပျံ့နု အခြေပြုတို့နှင့် ကြီးပြင်းမှ ရဟန်းပြုကာ ကျောင်းထိုင်လုပ်ကြရသော ပရဟိတ (သူ့ကျိုးဆောင်) သာသနာပြု ရဟန်းတော်များအတွက်သာ ရည်ရွယ်ပါသည်။

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဟူသည် မိမိအကျိုးကို ထိုက်တန်သလောက် စွန့်လွှတ်၍ သူတစ်ပါးအကျိုး ဆောင်ရွက်သူများဖြစ်ရာ တော်ရုံတန်ရုံ စေတနာ မေတ္တာအနစ်နာခံရုံမျှဖြင့် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး ဖြစ်မလာနိုင်ပါ။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး၏ တာဝန်ကြီးမားပုံကို မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ကိုယ်တည်းနေ၍ တစ်ကိုယ်တည်းအလွတ်ရုန်းသော ရဟန်းတော်များအတွက်

(၁) ငါးဝါပြည့်ခြင်း၊

(၂) ဒွေမာတိကာကိုရခြင်း

(၃) ကံကြီးကံငယ်ကို နားလည်ခြင်းဟု အင်္ဂါ (၃) ရပ်ကိုသာ ပြတော်မူသော်လည်း ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး အတွက်ကိုမူကား

(၁) ဆယ်ဝါပြည့်တင်:

(၂) ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ

(၃) ကမ္မာကမ္မ

(၄) ခန္ဓကပုဒ်

(၅) နာမ်ရပ်ပိုင်ပိုင် ဟောစွမ်းနိုင် ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ ငါးဟု အင်္ဂါငါးရပ်ဖြင့် ကြီးမားစွာ သတ်မှတ်တော်မူပါသည်။ ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးကို တော်ရံတန်ရံမျှဖြင့် ဖြစ်ရန် ဘုရားရှင် မလိုလားပေ။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး၏ တာဝန်ကား အများနှင့် စပ်နေသည်ဖြစ်၍ အလွန်ပင် ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှပေသည်။

အထူးသဖြင့် ရာဇဝင် စာတင်ကတည်းက ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ဖြင့် နိုင်ငံတော်ကို အဘက်ဘက်မှာ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့ရသော ဤမြန်မာပြည်အတွက် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး တာဝန်ကား ပို၍ပင် ကြီးမားလှပေသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ နှလုံးသားတွင် ရာဇဝင်သမိုင်းနှင့်ချီ၍ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုများ ပျံ့နှံ့ စိမ့်ဝင်ပြီးဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓ၏အမွေကို ခံယူကြကုန်သော ရဟန်းတော်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဦးဆောင်ညွှန်ပြမှုများအပေါ်တွင် ပင်ကိုပြီး လိုက်နာလျက်သား ဖြစ်နေကြပါသည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဟူသည် အနည်းဆုံး ကျေးရွာတစ်ရွာ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ အများဆုံး တစ်နိုင်ငံလုံး ဟစ်သာသာလုံး၏ ခေါင်းဆောင်ထိ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သူ၏တာဝန်မှာ သူ၏စွမ်းရည်ကို လိုက်၍ ကျယ်ဝန်းလှပါပေသည်။ ဤမျှတာဝန်ကြီး လှသော ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများကို စနစ်တကျ လေ့လာသင်ကြား

ပေး၍ စနစ်ချကာ သာသနာပြုရလျှင် ဤမြန်မာနိုင်ငံသည် ရေဝယ်
ပွင့်လန်း ရွှေကြာပန်းကဲ့သို့ အေးချမ်းသာယာ ငြိမ်သက်ပျော်ရွှင်စွာ
တိုးတက် ထွန်းကားပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဤသို့ရေးလိုက်သဖြင့် စိတ်ကူးယဉ်လွန်၍သာ ဘာသာရေး
အတွေးသမားဟု ထင်နိုင်ပါသော်လည်း စိတ်ကူးယဉ်မက လက်တွေ့
ကျကျ ဆောင်ရွက်ချက် ရှိခဲ့သည်ကိုလည်း သာဓကထူနိုင်ပါသည်။
စာရေးသူ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်လောက်က
ညောင်ခြေထောက်ဟု အမည်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာ၌ ကျောင်းထိုင်
ဘုန်းကြီး (၄)နှစ်တိတိ လုပ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ယခုလည်း ၎င်းကျေးရွာကို
ကျောင်းထိုင် နေသည်နှင့်မခြား အရာရာ စောင့်ရှောက်ပေးနေရဆဲ
ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းရွာ၌ အထက်ကျော်ကာလကပင် ရွာကွဲ၍
တောင်ကျောင်း မြောက်ကျောင်းဟု နှစ်ကျောင်း ကိုးကွယ်ကြသည်။
လူအချင်းချင်းလည်း ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင် မရကြပါ။ စာရေးသူသည်
တစ်ဘက်သောကျောင်းသို့ ကျောင်းထိုင်အဖြစ် ရောက်သွားခဲ့သည်။
စာရေးသူနှင့် ထိုရွာမှာ ကုသိုလ်ရေစက် ဆုံခဲ့ဟန်တူပါသည်။
ထိုရွာသို့ ရောက်သွားရသည်မှာ မိဘအိမ်သို့ ရောက်သွားရသလို
စာရေးသူထင်မှတ်မိပါသည်။ ထိုရွာသူရွာသား နှစ်ဘက်များကို
မည်သူငါ့ဒကာဟု ရွေးလည်းမရွေးမိ၊ မှတ်လည်းမမှတ်မိ၊ အားလုံးကို
မိသားစုတစ်ခုတည်းလို ခင်မင်မိပါသည်။ ၎င်းတို့၌ ကျေးလက်တောရွာ
ဖြစ်သည့်အလျောက် ချို့တဲ့ဆင်းရဲကြသော ဒုက္ခများကိုလည်း

သူတို့နှင့်ထပ်တူထပ်မျှ ခံစားမိပါသည်။ သူတို့ကို ကြည့်၍ အလိုလို ကရုဏာတရားတွေ ပွားမိပါသည်။ ဤအခြေခံဖြင့်ပင် ထိုရပ်ရွာနှင့် တကွ ပတ်ဝန်းကျင်ရွာများ၌ လိုအပ်နေသည့် ကျေးရွာတိုးတက်ရေး၏ အဓိကအကြောင်းဖြစ်သော ပညာရေးကို မြှင့်တင်လိုသဖြင့် ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ အလယ်တန်းကျောင်းကို စတင်ဖွင့်လှစ်ပေးပါသည်။ ၎င်းရပ်သူရွာသားတို့ကလည်း မိမိ၏မေတ္တာကို အစွမ်းကုန်တုံ့ပြန် လိုက်နာကြပါသည်။ ၎င်းကျောင်းမှာလည်း နှစ်နှစ်ကြာလျှင် အစိုးရ အလယ်တန်းကျောင်းအဖြစ် အစိုးရက တာဝန်ယူလိုက်ပါသည်။

ဤနည်းဖြင့်ပင် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဘာသာရေးစသော လူမှုရေးတို့ကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထနည်းဖြင့်ပင် ညွှန်ပြခေါင်းဆောင်လာရာ မအောင်မြင်သည် မရှိခဲ့ပါ။ တစ်ရွာလုံးလည်း ဘုန်းကြီးနှင့်အတူ တစ်သွေး တသားတည်းဖြစ်ကာ အလွန်ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်လျက် ရှိကြပါသည်။ သူတို့သည် ဘုန်းကြီးညွှန်ပြသမျှကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ရှိကြပါသည်။

ဤရွာ၌ ဤသို့ အောင်မြင်သလို အခြားရွာများ၌လည်း ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးများ၏ ကရုဏာ စေတနာပါသော ဆောင် ရွက်ချက်များသည် အောင်မြင်ကြပါသည်။ ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း အထက်ပါစကားရပ်ကို ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့် လှပေရာ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများအား ကူညီလိုသော စိတ် စေတနာသည် စာရေးသူ၌ (ဘဝချင်းတူမို့ ခံစားချက် အတူတူဖြစ်

မိသည့် အားလျော်စွာ) စောစီးစွာကပင် ရှိခဲ့ပါသည်။ (အထူးသဖြင့် တောရွာများ၌ ကျောင်းထိုင်ကာ ဒကာ၊ ဒကာမများအား ကရုဏာ ရှေ့ထား စောင့်ရှောက်တော် မူကြသော မေတ္တာစေတနာဖြင့် အနစ်နာခံ ညီတော် နောင်တော်ကျောင်းထိုင် အရှင်မြတ်များအား စာရေးသူက ကိုယ်ချင်းစာ၍ အကူအညီ ပေးချင်နေပါသည်။)

အရှင်မြတ်များဘုရား

ဤစာအုပ်ငယ်သည် အရှင်မြတ်များ၏ ကရုဏာ ရှေ့ရှုလျက် သာသနာပြုရာတွင် အုပ်တစ်ချပ် သဲတစ်ဆုပ် အဖြစ်ဖြင့် အကူအညီ ပေးနိုင်အံ့ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။ ထင်မြင်သည့်အတိုင်း အကူအညီ ပေးနိုင်ခဲ့ပါအံ့။ ဘုရားတပည့်တော် ဝမ်းသာကျေနပ် ရပါပြီ။ အကယ်၍ များ ချွတ်ချော်တစ် လိုသည်ရှိမူ ဖြည့်စွက်ကာသာ ကရုဏာပွား မေတ္တာထားတော်မူပါဟူ၍-

ကျောင်းထိုင် ရဟန်းတော် အရှင်များ၏
မေတ္တာကရုဏာရိပ်ဝယ် မြန်မာပြည်သူပြည်သားများ
“ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်နိုင်ကြပါစေ”

အရှင်နာယက
ဆုထူးပန် ဆရာတော်
(၁၃၃၉- ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂ ရက်)
ရန်ကုန်မြို့။

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးရေရာ ပဒေသာ

နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓဓံ

နတွာ ဝိနယဒေသန္တံ၊ သန္တကာယ ဝိနာယကံ။
ဒါနိ ပရိသုပဋ္ဌကာနံ၊ ရစယိဿံ ဓမ္မသင်္ဂဟံ။

ဝိနယဒေသန္တံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အယဉ်ကျေးဆုံးဖြစ်အောင်
ဖော်ဆောင်ညွှန်ပြ ဓမ္မဦးကိုင် ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ကြီး ဖြစ်တော်မူပေထသော။
သန္တကာယ ဝိနာယကံ၊ မိမိကိုယ်တိုင် မယိုင်မလည်း သိပ်သည်း
တည်ငြိမ် ဣန္ဒြေရရ ချမ်းအေးမြလျက် ဝေနေယျကြာ သတ္တဝါန
များသမုတို့ကို ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ အေးချမ်းသာအောင် ဖော်ဆောင်
ညွှန်ကြား လမ်းပြသမားကြီးဖြစ်တော်မူထသော သုံးလောကထွတ်တင်
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။ အဟံ၊ နာယကဟု နာမည်မှည့်ခေါ်
ဘုရားတပည့်တော်သည်။ နတွာ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လွန်စွာနှိမ်ချ
ဂါရဝဖြင့် ကျကျနနကြီး ရှိခိုးပြီး၍။ ဒါနိ၊ ယခုခေတ်အခါ၌။
ယုဝသောတူနံ ကျောင်းထိုင်ပျိုနု အခြေပြုတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။

(ဝါ) အတ္ထာယ၊ မပင်မပန်း တစ်ကျမ်းတည်းဖြင့် ဟောနည်း၊ ပြနည်း၊ ကျင့်ကြံနည်းကို သိပ်သည်းကျစ်လျစ် နည်းစနစ်စုံ အကုန်သိစေတတ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ။ ဓမ္မသင်္ဂယံ၊ ကျောင်းထိုင် နည်းပြ ဓမ္မသင်္ဂဟ မည်သော ကျမ်းကို။ ရစယိသံ၊ မေတ္တာစေတနာ နှစ်ဖြာ ရှေ့သွား ရေးသားပါအံ့။

- * အေးနိဗ္ဗာန် လမ်းညွှန်ပြ၊ အေးဘဂဝါအာရုံ၊
အေးမြဖို့ ပဏာလှုံသည်၊ သဒ္ဓါဂုဏ် ရှိကျိုး။
- * ကျောင်းထိုင်နည်းသင်တန်းစာကို၊
အကျဉ်းသာ ရေးပြမှာမို့။
- * ဆန်းသစ်တဲ့ ခေတ်အခါ စနစ်သာ တထင်လို့၊
ခေတ်အမီ သွင်မချို့ပါမှ အရှင်တို့တည်မှာ။
- * ခေတ်အမြန် ဤသင်တန်းကိုဖြင့်
တီထွင်လမ်း၊ စမ်း၍ဖွင့်တာ။
- * ကျောင်းထိုင်နည်းအဖြာဖြာကို၊
ဤကျမ်းမှာ အကုန်စုပါလို့၊
များသောတုနည်းယူဖွယ်၊ ရှုတော်လွယ်လွယ်၊
သာသနာပွဲအလယ်မှာ၊
ရဲတကယ် အောင်ပန်းပန်လိမ့်လေး။

ဤကျမ်းရေးသားပုံ အစီအစဉ်

(ဆယ်ဝါပြည့်တင်း၊ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ၊ ကမ္မာကမ္မ၊ ခန္ဓာပုဒ်၊ နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင်၊ ဟောစွမ်းနိုင်၊ ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါငါး) ဟူသော အလင်္ကာနှင့်အညီ ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါများတွင် ဆယ်ဝါပြည့်တင်း ဆိုသည်မှာ သိသာပါပြီ။ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာကိုကား ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကြီး တစ်အုပ်ရေးရမည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ သီးသန့်ဖြစ်သော ဒွေမာတိကာ (ပါတိမောက် နှစ်စောင်) အဖွင့်စာအုပ်များရှိပြီးဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ဤစာအုပ်၌ ၎င်းတို့ကို ချန်ထားခဲ့၍ ကမ္မာကမ္မအကြောင်းနှင့် နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင် ဟောစွမ်းနိုင် ဟူသောအင်္ဂါနှစ်ရပ်မှာ ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ်ဝိုင်း ရှောင်မရသဖြင့် ၎င်းတို့ကို အကျယ်ရေးသားပါသည်။

(ခန္ဓာကပုဒ်များကိုကား ရှင်ကျင့်ဝတ်များ၌လည်းကောင်း၊ စူဠဝါ မဟာဝါများ၌လည်းကောင်း အလွယ်တကူရှာယူ မှတ်သား နိုင်ပါသည်။)

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးရေးရာ

ပဒေသာ

အခန်း (၁)

ကန်တော့ခန်းနှင့် ဆုပေးခြင်း

ရဟန်းတော်များကို ဒကာ၊ ဒကာမများက ကန်တော့ကြပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်က ဆုပေးရပါသည်။ ဆုပေးပုံများမှာ...

သမားရိုးကျဆုပေး

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

ဝန္တိတွာ ဝန္တနာမာန-ပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ။

ကျမ်းဂန်ပါဠိ လာရှိသည်နှင့်အညီ ရှိခိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်း၏ တည်ရာ၊ ပူဇော်ခြင်း၏တည်ရာ၊ အရိုအသေပြုခြင်း၏တည်ရာ ဖြစ်တော်မူကုန်သော ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ ဤရတနာမြတ် သုံးပါးတို့အား ရိုသေမြတ်နိုးလက်စွဲမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမျှော်မာန်လျော့ အတန်တန် ကန်တော့ကြ

ရသော ရတနတ္ထယ ပဏာမဂါရဝ ကုသိုလ်ကံစေတနာတို့ကြောင့်
 အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး
 ဘေးရှစ်ပါး၊ ဒဏ်ဆယ်ပါး၊ အနာမျိုး ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့မှ
 အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ် ငြိမ်းကြကုန်သည်ဖြစ်၍ မဂ်တရား၊
 ဖိုလ်တရား၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တရားတော်မြတ်ကို
 ဝဋ်ဘဝတိုတိုနှင့် ရလွယ် ရောက်လွယ် နိုင်ကြသည် ဖြစ်စေကုန်။

တနည်း ဆုပေးအကျယ်

ဗုဒ္ဓေါလောကေ သမုပ္ပန္နော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 ဓမ္မော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ သုခါယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 သံဃော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ ပုညဓေတ္တံ အနုတ္တရံ။
 ဇတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိတေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

လောကေ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါး
 မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားသိမြင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။
 သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်းများစွာ သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတာယ၊ လောကုတ်၊
 လောကီ နှစ်လိပ္ပာတိုး အကျိုးများစိမ့်သောငှာ။ သမုပ္ပန္နော၊ ဥဒည်
 တောင်စွန်း တက်နေဝန်းသို့ ပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက်တော် မူလာပါပေ၏။

လောကေ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌။ ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်
 နိဗ္ဗာန် ဓမ္မကက္ခန် ပရိယတ် ဆယ့်ပါးသော တရားတော်မြတ်သည်။
 သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်းများစွာ သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတာယ၊ လောကုတ်၊

လောကီ နှစ်လိပ္ပားတိုး အကျိုးများစိမ့်သောငှာ။ သမုပ္ပန္နော၊ ဥဒညံတောင်စွန်းတက်နေဝန်းသို့ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော် မူပါပေ၏။

လောကေ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌၊ အနတ္တရံ၊ အတု မရှိသော။ ပုညခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုမျိုးတို့၏ စိုက်ပျိုးကြီးချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပေထသော။ သံဃော၊ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစလာသည့် ကိုးဖြာသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သံဃာတော်အရှင်မြတ်သည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်းများစွာ သတ္တဝါ တို့၏။ ဟိတာယ၊ လောကုတ်၊ လောကီ နှစ်လိပ္ပားတိုး အကျိုးများ စိမ့်သောငှာ။ သမုပ္ပန္နော၊ ဥဒညံတောင်စွန်း တက်နေဝန်းသို့ ပွင့်ထွန်း ပေါ်လာတော် မူပါပေ၏။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန ဥပမာ ထုတ်ပြန်၍ ဟုတ်မှန်စွာ မြွက်ဆို ရသော ဤဂါထာ သစ္စာစကားကြောင့်။ ဧတံ တုမှာကံ၊ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သင် သူတော်ကောင်းတို့အား။ သဒါ၊ နေ့ရောညည့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ သုခိ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဘယာမသန်း 'အေးချမ်းကြည် သာ ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ မုချမသွေ ဖြစ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ တို့အား ရှိသေမြတ်ခိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးကော်ရော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ကြရသော ရတနတ္ထယ ပဏာမ ဂါရဝ ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့် ခပ်သိမ်းသောဘေးဒဏ် ရန်အသွယ်သွယ် အန္တရာယ် ဟူသမျှတို့သည် ပိန်းကြာဖက်ပေါ်တွင် ရေမတင် လျောကျဘိသကဲ့သို့ ကင်းစင်ပပျောက်ကြကုန်လျှက် မရသေးသော

စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာ ရာထူးဂုဏ်သိန်တို့ကို ရရှိခြင်း၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာရတနာ ရာထူးဂုဏ်သိမ်တို့သည် တစ်နေ့တခြား တိုးပွားခြင်းတည်းဟူသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသ မင်္ဂလာအဝဝတို့နှင့် ပြည့်စုံနိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ မင်္ဂတရား၊ ဖိုလ်တရား၊ မင်္ဂဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တရားတော်မြတ်ကို ဝဋ်ဘဝတိုတိုနှင့် ရလွယ် ရောက်လွယ် မျက်မှောက်ပြုလွယ် နိုင်ကြသည်ဖြစ်စေကုန်။
ကန်တော့ခန်းပြီး၏။

ကန်တော့ပြီးသောအခါ သီလခံယူခြင်းဖြစ်ပါက အောက်ပါ အတိုင်း သီလပေးပါ။

ငါးပါးသီလပေးရန်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ၊ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ ကုတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မေ ဘန္တေ။

(တစ်ပိုဒ်တစ်ပိုဒ်စီ တိုင်ပေး ဒကာ၊ ဒကာများက တစ်ပိုဒ်စီ လိုက်ဆိုပါစေ။)

ဘုန်းကြီး - (ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ)ဟု ဆိုပါ။

ဒကာများ - အာမဘန္တေဟု ဆိုပါစေ။

ဘုန်းကြီး - နမော တဿ ဘဂဝတော အဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒကာများ - နမော တဿ (၃-ခေါက် လိုက်ဆိုပါ။)

ဘုန်းကြီး - ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒကာများ - လိုက်ဆိုကြပါစေ။

ဘုန်းကြီး - ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ၊ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ
သရဏံ၊ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ။

ဒကာများ - လိုက်ဆိုကြပါစေ။

ဘုန်းကြီး - တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ
သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ။

ဒကာများ - လိုက်ဆိုကြပါ။

ဘုန်းကြီး - တိသရဏဂမနံ မရိပုဏ္ဏံ။

ဒကာများ - အာမဘန္တေ။

ဘုန်းကြီး- ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
(လိုက်ဆိုစေ။)

အဒိန္နဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

မုသာဝါဒါဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

ဘုန်းကြီးတိုင်ပေး - ဣဒံမေ ပုညံ အာသဝက္ခယာ ဝဟံဟောတု။
ဣဒံမေပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ယောတု၊
(လိုက်ဆိုကြပါစေ။)

ဘုန်းကြီးဆိုရန်နိဂုံး- တိဆရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ သာဓုကံ
ကတွာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

ဒကာများ- အာဘန္တေဟု ဆို။

ငါးပါးသီလပေးပုံပြီး၏။

(အခြားသီလများကိုလည်း တိုင်ပုံ လိုက်ဆိုပုံများကို ဤအတိုင်း
မှတ်ပါ။)

ရှစ်ပ ၁: (ဥပုသ်) သီလ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ
ဓမ္မ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ.....

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ.....

ရဟန်း - ယ မဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ။

လူများ - အာမ ဘန္တေ။

ရဟန်း - နမော တဿ ဘာဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒကာများ - (၃) သုံးခေါက်လိုက်ဆို။

ရဟန်း - ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(လူများလိုက်ဆို)

ရဟန်း - ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
          ။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
          ။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
          ။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
          ။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(သံဃာကုဆုံးလျှင် ရဟန်းက တိသရဏဂမန် ပရိမတ္ထံ ဟု ဆိုး မကောင်းက အာမာဒန္တဟု ဆို။)

ထို့နောက် ဘီဇကု တိုင်ပေးပါ။

(၁) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၂) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၃) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၄) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၅) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၆) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၇) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၈) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၉) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၀) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၁) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၂) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၃) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၄) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၅) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၆) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၇) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၈) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၁၉) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၂၀) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၂၁) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၂၂) ခါးကလေးပါးက ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

သီလပေး၏ နိဂုံးကို မြန်မာပြန်ဖြင့် အဆုံးသတ်လိုလျှင်-
 (တိသရဏေန၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ အားဖြင့် သုံးပါးအစုံ
 သရဏဂုံနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အဋ္ဌကသမန္တာဂတံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး
 နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဥပေါသထသီလံ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းစွာ
 စောင့်ရှောက်ရာ စောင့်ရှောက်ကြောင်း ဥပုသ်သီလဖြစ်သော။
 ဓမ္မ၊ ကျင့်ဝတ်တရားမြတ်ကို။ သာဓုကံ ကတော၊ မကျူးမပေါက်
 မပြောက် မကျားအောင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း နိုင်ကြကုန်
 သည်ဖြစ်၍။ တုဗ္ဗေ၊ သီလဝန္တဖြစ်ကြကုန်သော သင်္ဂဃတော်
 ကောင်းတို့သည်။ အပ္ပမာဒေန၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရဟု ခေါ်သော
 မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်၌ အနိစ္စပမြဲသော သဘောရှိသော
 ခန္ဓာကိုယ်ပါတကား။ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲသော သဘောရှိသော ခန္ဓာ
 ကိုယ်ပါတကား။ အနတ္တ၊ အစိုးမရအလိုသို့ မလိုက် အနှစ်သာရ
 မရှိသောခန္ဓာကိုယ်ပါတကားဟု ဆင်ခြင်သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်သော
 အပ္ပမာဒ သတိသမ္ပလညတရားနှင့်။ သမ္မာဒေဝ၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ
 ပြည့်စုံနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။) ဟူ၍ မြန်မာပြန်ဆို နိဂုံး
 သတ်နိုင်ပါသည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလခံပုံ၊ ပေးပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အာဇီဝဋ္ဌမက ဂရု
 ဓမ္မ နိစ္စသီလံ ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီလံ
 ဒေဝ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမို့၊ တတိယမို့ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ
စသည် ဆက်ဆိုလေ။

နမော တဿန္တို့ သရဏဂုံမှာ ယခင်အတိုင်း။
သီလများ၊ (၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ

သမာဒိယာမိ။

(၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

(၃) ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာ-
ပဒံ သမာဒိယာမိ။

(၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာ-
ဒိယာမိ။

(၅) ပိသုဏဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

(၆) ဖရသဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

(၇) သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

(၈) မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာ-
ဒိယာမိ။

ရဟန်းက နိဂုံးသတ်- တိသရဏေန သဟ အာဇီဝဋ္ဌမက ဂရု
ဓမ္မ နိစ္စသီလံ ဓမ္မံ သာဓုကံ က တွာ
အပ္ပမာဒေန သပ္ပာဒေထ။

လူများ- - အာမဘန္တေ ဟုဆိုလေ။

ကောမာရ ဗြဟ္မစရိယသီလ

အမှာ။ ။ဤသီလများကို ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် မေထုန်အမှုကို ရှောင်ကြဉ်လိုကြသော ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီအလောင်းကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ (အမျိုးစင် လူမျိုးစင် အဝဖြင့်) သန့်သန့်ရှင်းရှင်း နေလိုသူ လူများစောကြသည်။)

ရဟန်းက တိုင်ပေးပါ။ ။အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ကောမာရ ဗြဟ္မစရိယသီလံ ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ-ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပ၊ တတိယမ္ပ အဟံ ဘန္တေ-ဆက်တိုင်ပေး။ နမော တဿန္တူ သရဏဂုံ အတူတူတိုင်ပေးလေ။

- သီလများ-(၁) ပါဏာတိပါတာ
(၂) အဒိန္နာဒါနာ၊
(၃) အဗြဟ္မစရိယာ၊
(၄) မုသာဝါဒါ၊
(၅) သုရာမေရယ မဇ္ဇိပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ဤငါးပါးဖြင့်လည်း ကောမာရ ဗြဟ္မစရိယသီလ ပြီးနိုင်သည်။ ထို့ထက်အလွန်လည်း ယခင် အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတူစီ ကာမေသုနေရာ၌ အဗြဟ္မစရိယာကို ထည့်၍ ဆောက်တည်နိုင်သည်။

ရဟန်းနိဗ္ဗာန်သင်္ဂဟ။ «ဟံသရဏေန သဟ ကောမာရ ဩဟု-
စရိယသီလံ ဓမ္မံ သာဓုကံ ကတွာ
အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ။

(၉) ပါး နဝင်္ဂသီလ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂသမန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ
မေဘန္တေ၊

ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂသမန္နာ-
ဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ-
ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂသမန္နာ-
ဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ-
ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ရဟန်း- ယံမဟံ ဝဒါမိ၊ တံ ဒေထ။

လူများ- အာမ ဘန္တေ။

နမော တဿနဋီ သရဏဂုံများ ယခင်အတိုင်းဆို။

သီလများ- (၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊
သမာဒိယာမိ။

(၂) အဒိန္နာဒါနာ (ဝေရမဏိ ဆက်ဆို)

(၃) အဗြဟ္မစရိယာ

(၄) မုသာဝါဒါ

(၅) နှစ်စဉ်

(၆) ကံကောင်းစေရန်

(၇) နှစ်စဉ် ကံကောင်းစေရန် အတွက် အထူးအထူး
ဂန္ထဝိသေသန အတိုင်း ပြုစု ဆောင်ရွက်
ဌာနာ

(၈) ဥစ္စာသယန မဟာသဟာနာ

(၉) မေတ္တာ သမာဓိတောန စေတနာ သစ္စ-
ပါဏဘူတေသု ပရိတ္တာ ဝိဟရဏံ သမ္မာ
ဒိယာမီ။

နိဂုံး။ ။ တိသရဏေန သဟ န ဝင်္ဂသမုန္ဒာဂဏံ ဥပပါယသ
သီလံ ဓမ္မံ သာဓုကံ ကာရံသိ သပ္ပမာဒေန သမ္မာ
ဒေဝ။

သီလပေးခန်း အားလုံးပြီး၏။

ဓမ္မဒေသနာ (တရားဟောခန်း)

ဒါနတရား

ဒါနံ သဂ္ဂဿ သောပါနံ၊
ဒါနံ ပါထေယျမုတ္တမံ။
ဒါနံ ဥဇုဂတံ မဂ္ဂံ၊
ဒါနံ မောက္ခပဒံ ဝရံ။

ဒါနံ၊ ပုဗ္ဗ၊ မုဉ္ဇ၊ အပရဟု သုံးဝစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းကာဖြင့်
ကြည်သာရွှင်လန်း လှူဒါန်းရသောဒါနသည်။ သဂ္ဂဿ၊ ဣဉ္ဇ
အာရုံ၊ အကောင်းဆုံးသည့် ပျော်ရွှင်ဆန်းတည် အသက်နတ်ပြည်
သို့သောပါနံ၊ မပူမပင် ရွှင်ရွှင်လန်းလန်း တက်လှမ်းဖွယ်
ကောင်း စောင်းတန်းပင်ဖြစ်ပါပေ၏။ ဒါနံ၊ ပါသည်။ ဥတ္တမံ
သုံး၍မကုန် လှူ၍မခန်း မညှိုးနွမ်းရိုး သူခိုးဓားပြ လုမရအပ်
အလွန်မြတ်ပေထသော။ ပါထေယျံ၊ သံသရာလမ်း ခရီးကြမ်း
ဝယ် မပန်းလွယ်ကာ စားသောက်ရာ ရိက္ခာထုပ်လည်း ဖြစ်ပါ
ပေ၏။ ဒါနံ၊ ပါ သည်။ ဥဇုဂတံ၊ မဂ်ဖိုလ်ရောက်လွယ် မကွယ်
မထောင့် တဖြောင့်တည်းသာဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ဘုရားအလောင်း
သူတော်ကောင်းတို့ သွားကြောင်းမှန်ရာ လမ်းသာယာကြီး
လည်း မည်ပါပေ၏။ ဒါနံ၊ ပါ သည်။ ဝရံ၊ ယှဉ်လာလျှင်မနိုင်

ရှုံးရသဖြင့် တစ်ခရိုင်လုံးအတွက် သူသာလျှင် မြတ်ပေတယ်။
မောက္ခပုဒ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း ကေန်
အမြတ်ဆုံး မှန်လှပါပေ၏။

စကားပြောပြောရန်။ ။ ဒါနဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကပေးကမ်း
ခြင်း၊ လူဒါန်းခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဒေဝီ ဒါနဟော
လောကုတ်လောကီ နှစ်လီ အကျိုးတရားတို့ကို တိုးပွားပြီးစီး
နိုင်တဲ့ ဣစ္ဆာသယ ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြံ နဲ့ တူပါတယ်။ လောကီ
အကျိုးတွေကိုတင်မကဘဲ လောကုတ္တရာမှာ ဘုရားအဖြစ်ဆိုတာ
အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒေဝီ ဘုရားအဖြစ်လိုတောင်မှ ဒါနနဲ့
လုပ်ယူလို့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရား အလောင်း များနှင့်တကွ
ထိုထိုဆုတောင်းအမျိုးမျိုးပြည့်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အလောင်းဟော
မြတ်တွေတာ ဒါနပါရမီကိုဖြည့်ကျင့်ကြရတယ်။ ဒါန မပါရင်
လောကုတ္တရာမပြီးဘူး။ လောကီလဲမပြီးဘူး။ ခုတင်ကရွတ်လိုက်
တဲ့ ဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ ထင်ရှားပါတယ်။ ဒါကြောင့်
အဓိပ္ပာယ်ကို အကျယ်ရှင်းမပြောဘဲ သက်သေသာခကအဖြစ်
အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ပဉ္စကနိပါတ်ထဲက သုမနသုတ်တော်ကို ထုတ်
ဖော်ဟောပြပါမယ်။

သုမနသုတ္တန် တရားတော်

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတ
ဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အခါကဖြစ်
ပါတယ်။ အာသောကမင်းကြီးရဲ့ သမီးတော် သုမနာမင်းသမီး

ဟာ မင်းသမီးအခြံအရံငါးရာ၊ ရထားအခြံအရံငါးရာ၊ ခြံရံ
 ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံလာရောက်ဖူးမြော်ပါတယ်။ မြတ်စွာ
 ဘုရားထံလာရောက်တဲ့အခါ အခုအခါမှာလို့ ကျောင်းအောက်
 အရောက် ကျောင်းဆင်ဝင်အရောက် မော်တော်ကားစီးပြီး ငင်
 လာတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျောင်းဝင်းတံခါးဝမှာ ရထားကိုရပ်ခဲ့
 ပြီးတော့ ရထားပေါ်မှဆင်း ခြေကျင်လျှောက်လို့ ဘုရားထံ
 မှောက် အရောက်လာခဲ့တယ်။ ဒီယဉ်ကျေးမှုဟာပဲ ဂြိုဟ်တိုင်း
 မှာပါလို့ အတူယူသင့်ပါတယ်။ ယူနိုင်ပါစေလို့ တိုက်တွန်းပါ
 တယ်။ ယူနိုင်ကြရင်ဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု တိုးတက်လာကြမှာ
 ပေါ့။ မြန်မာတွေမှာက ကျောင်းထဲဖိနပ်တော့စီးမဝင်ရဲကြဘူး။
 မော်တော်ကား မြင်းလှည်းတွေ စီးဝင်ရဲကြတယ်။ တချို့ များ
 မော်တော်ကား စီးလာရင် မော်တော်ကားပေါ်မှာ ဖိနပ်တော့
 ချွတ်ကြတယ်။ ကားပေါ်ကတော့ မဆင်းကြဘူး။

ကဲ-ရှိစေတော့။ သုမနာ မင်းသမီးဟာ အစွန် အဖျားနား
 ကျတဲ့နေရာက ထိုင်ပါတယ်။ ကနည်းဆိုရင် ဝေးနီး၊ လေ
 ညာ၊ မြင့်ရာ၊ ရှေ့နောက်ဆိုတဲ့အပြစ်ခြောက်ပါးကင်းတဲ့ နေရာက
 ထိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကြီးသောသူတို့နှင့်နေတဲ့အခါ ယဉ်ကျေး
 မှုပါပဲ။ ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကိုခြေလက်နဖူး၊ တံတောင်၊ ဒုံးဟု
 ငါးဦးသော လိခြင်းတို့ဖြင့် ထိပြီး ရှိသေစွာ ရှိခိုးပါတယ်။
 ဒီနောက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထား ပါတယ်။
 လျှောက်ထားပုံကတော့အရှင်မြတ်ဘုရား...ဤသာသနာတော်၌
 အရှင်ဘုရား၏ တပည့်နှစ်ဦးတို့ဟာ သီလလဲတူတယ်။ သဒ္ဓါဇာနည်
 ဖြင့်လဲတူတယ်။ ပညာအားဖြင့် (၁၂)

အားဖြင့်လဲတူဘယ်။ ထူးတာကကော့ တစ်ဦးကလူဖို့ဝါသနာ
 သိပ်ကြီးပါတယ်။ တစ်ဦးကတော့ မပေးလှူတတ်ဘူးတဲ့။
 (တရားနာ ပရိသတ်က ဒီလျှောက်ထားချက်ကို သေချာမှတ်
 ခဲ့ပါ။) ထို ၂-ဦးတို့ဟာ သေလွန်ကြလို့ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြ
 ပါတယ်ဆိုပါစို့။ နတ်ဖြစ်တဲ့ ထို အ မျိုး ကောင်း သား နှစ်
 ယောက်တို့ဟာ နတ် ပြည်မှာ ထူးသော အကျိုးများကို
 ခံစားရကြပါမလား။ ဒါမှမဟုတ် အတူတူပဲ ဖြစ်ပါမလားလို့
 လျှောက်ထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ထူးခြားတယ်ချစ်သမီး၊
 ဘယ်လိုထူးခြားသလဲဆိုရင် သီလပညာတူလို့ နတ်ပြည်မှာအတူ
 ဖြစ်ကြပေမယ့် ဒါနမတူတဲ့အတွက် ဒါနရှင်က ဒါနမဲ့သူကို
 အကျိုးထူး ၅-မျိုးတို့ဖြင့် သာလွန် လွှမ်းမိုး နိုင်ပါတယ်။
 ဘယ်လိုငါးမျိုးလဲဆိုရင်—

- (၁) နတ်တို့၏ အသက်။
- (၂) နတ်တို့၏ အဆင်း။
- (၃) နတ်တို့၏ ချမ်းသာ။
- (၄) နတ်တို့၏ အခြံအရံ။
- (၅) နတ်တို့၏ အစိုးတရ (ကိုယ်က ဖြစ်စေ
 ချင်တာ ဖြစ်နိုင်ခြင်း)။

ဆိုတဲ့ အကျိုးတရားများဖြင့် သာလွန်နိုင်ပါတယ်လို့ ဟော
 တော်မူပါတယ်။

လူချင်းတူသော်လဲ အသက်ရှူချင်းကွဲ ဆိုတာလို နတ်ချင်း
 တူသော်လဲ စည်းစိမ်ချမ်းသာ အကျိုးပေးပုံကတော့ ကွာခြား
 ပါတယ်။ ဒီကွာခြားခြင်းကို မိမိပြုခဲ့တဲ့ဒါနက ဖန်တီးပေးပါ

တယ်တဲ့။ တို့ဒကာ ဒကာမတွေဟာ ဘယ်နေရာမှာမဆို ကိုယ်က သာချင်ကြတာချည်းပဲ မဟုတ်လား။ ဒီလိုသာချင်ကြရင်ဖြင့် ဒါနကိုသာ ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ။ ဒီနေရာမှာ သုမနာ မင်းသမီးလျှောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးရဲ့ အကြောင်းကို ကြား ညှပ်ပြီး နောက်ကြောင်း ရာဇဝင်အကျဉ်းချုပ် ဟောပါမယ်။ ဒါမှ တရားကပိုပြီး ပေါ်လွင်ပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ ၂-ဦးရဲ့ အတိတ်ကတော့-

ကဿပ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက အမျိုး ကောင်းသား ရဟန်းထော်နှစ်ပါးဟာ ကဿပဘုရားရှင်ထံမှာ နည်းယူပြီးတော့ တရားအားထုတ်နေကြပါတယ်။ သူတို့နှစ်ပါး ဟာ သဒ္ဓါတရား အတူတူ အားကောင်း ကြပါတယ်။ သီလ အရာ၊ ဝိပဿနာပညာအရာမှာ လို့ အတူတူပင်အားကောင်းကြ ပါတယ်။ ထူးခြားတာကတော့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးကအလှူ ဒါန သိပ်ဝါသနာပါပါတယ်။ တစ်ပါးက ဒါနပြုရန်ဝါသနာ မပါဘူး။ ဒါနဝါသနာပါတဲ့ ရဟန်းတော်က သရဏီယဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်ပြီး ဒါနပြုပါတယ်။

သရဏီယဝတ်ဆိုတာ ဒါနအထူးပဲ။ မိမိ ဆွမ်းခံရသမျှကို သံဃာလှူပြီး သံဃာအကျန်မှ မိမိကစားရတယ်။ တကယ်လို့ ကျန်လမကျန်ဘူး၊ ဆွမ်းခံချိန်လဲမရှိတော့ဘူးဆိုရင် ရေသောက် ပြီး ခြောက် ငါသည် ဒါနထူးကိုပြုရလေပြီ။ မိမိကိုယ်ကိုအငတ် ခံပြီး ဒါနပြုရလေပြီလို့ ပီတိသောမနသဖြစ်နိုင်ရမယ်။ ဒီလို ကျင့်လို့အမြန်ဆုံး (၁၂) နှစ်၊ အနှေးဆုံးဆိုရင် (၂၅) နှစ်

ပြည့်မြောက်လို့ ဒီဝတ် မပျက်မကွက်ဘူးဆိုရင် သရဏီယဝတ် ပြည့်စုံပြီလို့ မှတ်ရမယ်။ ဒီလိုပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အကျိုး ကတော့ လူမရှိတဲ့နေရာဆိုရင် သစ်ပင်သွားပြီး ဆွမ်းရပ်ရင် ဆွမ်းရ၊ ရမယ်။ ဒါလောက်အထိ လက်ငင်းအကျိုးပေးပါတယ်။ တစ်ပါးသော ရဟန်းတော်က ဒီနည်းအတိုင်း သရဏီယဝတ် ကိုပြည့်ကျင့်တယ်။ တစ်ပါးသော ရဟန်းတော်ကတော့ မျှတ၍ တစ်ပါးစာပဲ ဆွမ်းခံပြီး ကိုယ့်ဆွမ်းကိုယ်စား တရားအားထုတ် နေတယ်။ ဒါနရှင်ကလဲ ကျန်တဲ့မိတ်ဆွေရဟန်းကိုဒါနပြုဖို့တိုက် တွန်းလို့ မရဘူး။ ဒီလိုနဲ့ပဲ နေလာလိုက်တာ စုတေမနေ သေ လွန်တော့ နတ်ပြည်မှာ ဖြစ် ကြပါတယ်။ နတ်ပြည်မှာဖြစ်တော့ နတ်ချင်းတူပေမယ့် ဒါနချင်းကတော့ပြခဲ့တဲ့ အကျိုးငါးပါးဟာ သာလွန်နေတာပေါ့။

နတ်ဘဝက စုတေပြီးတော့ လူ့ဘဝကိုရောက်လာတဲ့ အခါ မှာ သူတို့နှစ်ပါးဟာ ကောသလမင်းကြီးရဲ့ နန်းတော်မှာတစ်နေ့ တည်းအတူတူ ဖြစ်လာကြပါတယ်။ ဖြစ်လာတာ ထူပေမယ့် အ သက်ရှူခြင်း ကွာနေပြန်တယ်။ ဒါနရှင်က မိဖုရားခေါင်ကြီးသား ဖြစ်တယ်။ ဒါနဝါသနာမပါသူက မိဖုရားရဲ့ အစေအပါး သား ဖြစ်တယ်။ တစ်နေ့တော့ ရှင်ဘုရင်ကြီးက ငါ့သားတော်ကိုရော ဖွားဖက်တော်ကိုပါ နာမည်ပေးမင်္ဂလာ လုပ်မယ်ဆိုပြီး အစီ အစဉ်တွေလုပ်တယ်။ အစီအစဉ်လုပ်တော့ မင်းသားကို ထီးဖြူနဲ့ ပလ္လင်နဲ့ ပိုးဖဲကမ္မလာအခင်းတွေနဲ့ အကြီးအကျယ် ပြင်ဆင် မွမ်းမံကြပေမယ့် အစေအပါးရဲ့ သားကိုတော့ တော်ရုံသာ အခင်း ခင်းပြီးထားတယ်။

ဒီအခါမှာ ဒါနရှင် မင်းသားလေးက မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်
လိုက်တော့ မိမိရဲ့ ကျက်သရေမင်္ဂလာရုံတဲ့ ထီးစွဲတို့ ပေါင်းစုံကို
မြင်ရလို့ ကေန္တ ငါဟာ မင်းသားဘဝမှာ လာဖြစ်တယ်။
ဘာကြောင့် ဖြစ်ရသလဲလို့ စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ မိမိရဲ့
ဒါနကြောင့်လဲလို့ သိတယ်။ သူ့ဘဝကိုသူ အလွန်အားရတယ်။
တဆက်တည်းမှာပဲ ငါ့မိတ်ဆွေရဟန်းက ဘယ်မှာဘာဖြစ်နေ
သလဲလို့ ကြည့်လိုက်တော့ အပါးမှာ အစေအပါး ဘဝဖြင့်
ခပ်နှမ်းနှမ်းကလေးတွေ့ရတယ်။ သူ့ဘဝက ဘဝဟောင်းကို ပြန်
ပြောင်းအောက်မေ့ နိုင်တဲ့ ဇာတိဿရဉာဏ်ကို ရကြတာကို။
ဒါကြောင့် ကိုယ့်ဘဝ ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်ပြီး
အတိအကျ သိနိုင်ကြတယ်။ ဇာတိဿရဉာဏ်မရကြသော်လဲ တူ
သော အကျိုးပေးတတ်တယ်ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်ကို ထောက်
ဆပြီး တို့ဒကာတွေမှာလဲ မိမိရဲ့ နောက်ကြောင်း ဘာဟောင်း
ကို ခန့်မှန်းနိုင်ကြပါတယ်။

ဒီလိုဘဝနှမ်းနှမ်းနှင့်တွေ့ရတော့ ငါ့သူငယ်ချင်းကိုခေါ်မေး
အုံးမှပဲ၊ သူဒါလောက်တောင် ဒါနပြုဖို့ဝါသနာမပါတာ နည်း
နည်းတော့နှိမ်ပြီး ဆိုမှပဲလို့ စိတ်ကူးရတာနဲ့ စကားစလိုက်
တယ်။ “သူငယ်ချင်း” ဟို—ကဿပဘုရား လက်ထက်တော်ပကင်
သင့်ကို ဒါနပြုပါလို့ တိုက်တွန်းတာကို သင်ကဒါနကို အရေးမ
စိုက်ခဲ့ဘူး။ အခုဘဝနယ်နေသေးသလဲ၊ သာမညအတန်းအစား
မှာလာပြီးတော့ နှမ်းနှမ်းပါးပါးဖြစ်နေရတယ် မဟုတ်သား”
လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဟိုသူငယ်လေးကလဲ မခံချင်တဲ့
စိတ်နဲ့ “မင်းသားဖြစ်ဖြစ် ဆင်းရဲသားဖြစ်ဖြစ် (၃၂)ပါးသော

ကောဠာသဒ္ဓါအစုအဝေး၊ ဓာတ်လေးပါး အစုအဝေးပါပဲကွာ၊
ဘာမူမထူးပါဘူး” လို့ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ အောက်တန်းကျ
နေပေမယ့် လူဆိုတာက မလျော့ချင်ဘူး မဟုတ်လား။

ဒီလို မွေးကင်းစ သူငယ်ကလေးနှစ်ဦး စကားပြောနေတာ
ကို သုမနာမင်းသမီးကလေးက သူတို့အပါးသွားစဉ်မှာ ကြား
လိုက်ရတော့ အံ့ဩသွားတယ်။ ပြီးတော့ အသကလေးချောင်း
နားထောင်လိုက်တော့ သူတို့အချင်းချင်း အောက်ကျမခံ ပြော
နေကြတဲ့စကားတွေက ဓာတ်စကား၊ ပရမတ်စကားတွေဖြစ်နေ
တာတွေရတော့ မင်းသမီးက စဉ်းစားမိတယ်။ (ဒီမင်းသမီး
ဆိုတာလဲ ဒီကလေးရဲ့ အစ်မပဲ၊ ကောသလမင်းကြီးရဲ့ သမီးပဲ
ဖြစ်တယ်။) ဒါကြောင့် ဒီသူငယ်ကလေးတွေရဲ့ အကြောင်းကို
ဒီနေရာမှာ ဖွင့်ပြောပြရင် မင်းမှူးမတ်ပရိသတ်တွေက ယုံမှာ
မဟုတ်ဘူး။ မယုံတဲ့အပြင် မွေးစကတည်းက စကားပြောတယ်။
စုန်းပဲ၊ နတ်ပဲလို့ အစွဲတွေဝင်ပြီး ကလေးတွေမှာ အလိုလိုပြဿနာ
တက်ကုန်မယ်။ ဒီမှာအားကိုးစရာ ဘုရားရှိတယ်။ ဒီအကြောင်း
ကိုဖြင့် ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားမှ တော်မယ်ဆိုပြီး ဇီတာ
လျှောက်ထားနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို လာရောက်လျှောက်
ထားတော့ မြတ်စွာဘုရားက ချစ်သမီးသုမနာ၊ အကျိုးပေး
အားဖြင့် ထူးခြားပါတယ်။ ဘယ်လိုထူးသလဲဆိုရင် သူတို့နှစ်ဦး
ဟာ နတ်ပြည်မှာဖြစ်ရင်—

(၁) နတ်ဘို့၏အသက်၊

(၂) နတ်ဘို့၏အဆင်း၊

(၃) နတ်တို့၏ချမ်းသာသုခ၊

(၄) နတ်တို့၏ အခြံအရံ အကျော်အစော၊

(၅) နတ်တို့ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်ခြင်း။

ဆိုတဲ့ ဒီငါးမျိုးဖြင့် သာလွန်တယ်လို့ ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုဖြေကြားလိုက်တော့ သုမနာမင်းသမီးက ဆက်ပြီးလျှောက်ထားပြန်တယ်။ ကောင်းပါပြီဘုရား၊ နတ်ဖြစ်တဲ့ဘဝမှာအကျိုးပေးထူးပုံကိုတော့ သိရပါပြီ။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးဟာ လူဖြစ်လာရင်ကော အကျိုးပေးထူးပါမည်လား ဘုရားတဲ့။ ချစ်သမီးသုမနာ— အဲဒီနှစ်ယောက်ဟာ လူဖြစ်လာရင်လဲ ထူးခြားပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင်....

(၁) လူတို့၏အသက်၊

(၂) လူတို့၏အဆင်း၊

(၃) လူတို့၏ချမ်းသာ၊

(၄) လူတို့၏အခြံအရံ အကျော်အစော၊

(၅) လူအပေါင်းတို့ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေခြင်း။

ဤငါးပါးတို့ဖြင့် အကျိုးပေးသံလွန်ပါတယ်တဲ့၊ ဒီတော့ သုမနာမင်းသမီးက ဆက်လက် လျှောက်ထားပြန်တယ်။ အရှင်ဘုရား၊ ဒီနှစ်ယောက်ဟာ ရဟန်းပြုကြရင်ကောဘယ်လိုလဲ ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတော့ ရဟန်းဖြစ်တဲ့ဘဝမှာလဲ ထူးပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဒါနရှင်ရဟန်းဟာ— အရှင်

ဘုရားကို လှူပါရစေ၊ အလှူခံတော်မူပါလို့ အလှူရှင်တွေက တောင်းပန်ပြီးတော့ လှူရတဲ့ ဘဝထူးမျိုးကို ရပါတယ်။ မိမိက အလှူခံနေစရာ တောင့်တနေစရာ မလိုဘူးတဲ့။ ဒီလိုအလှူရှင် တွေက တောင်းပန်ပြီးလို့ (၁) သင်္ကန်း၊ (၂) ဆွမ်း၊ (၃) ကျောင်း၊ (၄) ဆေး၊ ပစ္စည်း ၄-ပါးကို သုံးဆောင် ရတယ်။ (၅) အတူနေရဟန်းတော်များက ဆိုရင်လဲ ဒါနရှင် ရဟန်းကို ရိုသေမြတ်နိုးလေးစားကြတယ်။ ဒါနရှင် ရဟန်း၏ အကြိုက်ကိုသာ လိုက်လျောကြရတယ်။ ဒါနမဲ့တဲ့ ရဟန်းတော် ကျတော့ ခြေပေါက်အောင်လိုက်ပြီး အလှူခံတာတောင်မှ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်းလေးပါးမပြည့်စုံဘူး။ ပြီးတော့ အတူနေ သီတင်းသုံးဘော်တို့ရဲ့ ချစ်ခင်ခြင်းကိုလဲမခံ ရဘူး။ အမြဲတမ်း ငြူစူခြင်းသာ ခံနေရပါတယ်တဲ့။ မျက်နှာ မြင်ရင် မုန်းပါစေ၊ အသံကြား နားခါးပါစေဆိုတဲ့အတိုင်း ဖြစ်တတ်ပါတယ်တဲ့။

ဒီတော့ သုမနာ မင်းသမီးက အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဒါန၏ အကျိုးဟာဖြင့် ရဟန်းဘဝအထိတောင်မှထူးသော အကျိုးကို ပေးကြောင်းကြားနာရ၍ အလွန်ပင် ငမ်းသာလှပါတယ်ဘုရား၊ ရွှေဆက်ပြီးတော့လျှောက်ပါရစေ၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးဟာ ရဟန္တာ ဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ ကိလေသာကုန်ပုံချင်း တူပါသလား၊ မတူပါသလားလို့ လျှောက်ထားတယ်။ ဒီတော့မြတ်စွာဘုရားက ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ ကိလေသာကုန်ပုံချင်း အတူတူ ပါပဲလို့ ဖြေတော်မူပါတယ်။ ဒါနရှင်ရဲ့ အရဟတ္တမဂ်က ကိလေ- သာ ကို အကုန်သတ်တယ်။ ဒါနမဲ့လို့ သူရဲ့ အရဟတ္တမဂ်က

ကိလေသာကို မစင်ကြယ်ဘဲ သတ်တယ်လို့ ဒီလို မခွဲခြားပါဘူး။
အားလုံး ကိလေသာကုန်တဲ့နေရာ အတူတူပါပဲလို့ ခြေတော်မူ
ပါတယ်။

ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က အတူတူဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့ သူငယ်
ချင်းရဟန်းတော်နှစ်ပါးဟာ အခု ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဆခပ်
လတ်ထက်တော်မှာ အားလုံးအတူတကွပင် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူ
ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒီနေရာမှာ ရှင်းလင်းချက်ကလေး ဘစ်ခုထုတ်ရ
မိလိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့-

(၁) ဒါနရှင်နဲ့ ဒါနမဲ့သူဟာ ကျွတ်တမ်းဝင်တော့
အတူတူဝင်တယ်။ ဒါနကြောင့် သံသရာပိုရှည် မနေဘူး။

(၂) ဒါန အလောဘဟေတု၊ ဒါန ပေးတယ်ဆိုတာ
အလောဘကို အကြောင်းခံပြီး သံသရာမှာ ပြည့်ဝစေတယ်။
ဒါနသည် သံသရာကို တိုစေတတ်သော တရားသာ ဖြစ်တယ်လို့
အဋ္ဌ ဘာလိနီ အဋ္ဌကထာ စကားဖြင့်မှတ်ပြီး ဒါန သံသရာရှည်
တယ်ဆိုတဲ့ မိစ္ဆာဝါဒကို ပယ်ရမယ်။

(၃) ဒါနကြောင့် ထူးတာက သံသရာမှာ ကျင်လည်
နေရတဲ့အခိုက်မှာ စည်းစိမ်ချမ်းသာအပြာပြာတို့နှင့် ပြည့်စုံပြီး
မိမိကိုယ်၏အလိုသို့ သူတစ်ပါးတွေက လိုက်ရခြင်း၊ မိမိကိုသူတစ်
ပါးတို့က ချစ်ခင်ခြင်း စတဲ့ လောကအလယ်မှာ ချစ်ဖွယ်
အကျိုးများကိုသာ ပိုမို၍ ရတတ်တဲ့အတွက် ဒါနကို ပညာရှိ
သူတော်ကောင်းများ၏ ဥစ္စာသာဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ကြရမယ်။
ဒါနမဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ရဟန္တာဖြစ်ရတဲ့ ဘဝများတောင့်မှ

လောကတိဿ ရဟန္တာတို့လို မဝရေစာဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတတ်ကြရပါတယ်။

ဒီလိုဘုရားရှင် ဖြေတော်မူတော့ သုမနာ မင်းသမီးဟာ အလွန်ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်သွားပါတယ်။ ဘုရားရှင်က ဒါန အကြောင်းကိုဆက်ပြီး ဝမ်းမြောက်ဖူးရအနုမောဒနာ ပြုပြန်ပါတယ်။

ယထာပိ စန္ဒော ဝိမလော၊ ဂစ္ဆ အာကာသ ဓာတုယာ။
သဗ္ဗေ တာရာဂဏေ လောကေ၊ အာဘာယ အတိရောစတိ
တထေဝ သီလသမ္ပန္နော၊ သဒ္ဓေါ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊
သဗ္ဗေ မစ္ဆရိနော လောကေ၊ စာဂေန အဘိဆောစာဘိ ၊

ယထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်သော်ကား။ ဝိမလော၊ အညစ်အကြေး ကင်းစင်သော။ စန္ဒော၊ ဘော်ခဋ္ဌယုန်စန်းလပြည့်ဝန်းသည်။ အာကာသ ဓာတုယာ အာကာ ဝေဟင်ထက်ကောင်းကင်၌။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တာရာဂဏေ၊ ကြယ်နက္ခတ်တာရာ ပေါင်းများစွာတို့ကို။ အာဘာယ၊ ထွန်းတောက်ဝင်းပြောင် မိမိအလင်းရောင်ဖြင့်။ အတိရောစတိ၊ ဝင့်ဝင့်ထယ်ထယ် တင့်တယ်စေသကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ သီလ၊ သမ္ပန္နော၊ အကျင့်သီလ အာစာရနှင့် ပြည့်စုံသော။ သဒ္ဓေါ၊ ခုံတည်သတ်မှတ်ယုံကြည်တတ်သော သဒ္ဓါဘုရားရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ လောက်လောက်လားလား ထောက်ထားသတ်မှတ်ယောကျ်ားမြတ်သည်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ မစ္ဆရိနော၊ နှမြောဝန်တို့ စဉ်းလဲအိုကြကုန်သော။ လောကေ၊ သတ္တဝါ အညံ့

စား လောကသားတို့ကို။ စာဂေဓုစွန့်လှူပေးရ မြတ်ဒါနဖြင့်။
အတိရောစတိ၊ ဝဋ်ထယ်ကြွားမြင့် တင့်တင့်တယ်တယ် အလှ
ကြွယ်လေတော့သတည်း။

ဤသို့လျှင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဟောတော်မူသော
ပါရမီဆယ်ပါး အစထားသည့် ဒါနတရားတော်အပေါ်၌
သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည် ကောင်းစွာရပ်တည်ကြကုန်
ပြီးလျှင် ငါးပါး၊ ရှစ်ပါးသီလများကို ဆောက်တည်၊ ဖြစ်ခြင်း၊
ပျက်ခြင်း၊ မမြဲခြင်း ဘာဝနာတရားကို သစ္စာတိုက် ဆိုက်အောင်
ကောင်းစွာ ပွားများနိုင်ကြကုန်ပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသို့
လျင်မြန်စွာ ဝင်ရောက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဝတ္ထုသက်သေမပါဘဲ ဒါနသက်သက်
အတိုချုပ်ဟောရန်

ယေ စ ဗုဒ္ဓါ အတိတာ စ၊ သမုဒ္ဓါ ဝါဠုကူပမာ၊
ဒါနံ အာဒိကံ ကတွာ၊ သမ္ဘောဓိဉ္စ လဘန္တိတေ။

သမုဒ္ဓါ ဝါဠုကူပမာ၊ သမုဒ္ဓရာသဲလုံး နှုန်းတုစရာ ပမာတူလှ
ကုန်သော။ အတိတာ၊ ရှေးရှေးကာလပွင့်တော်မူကြကုန်သော။
ယေဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စာလေးပါး ပိုင်းခြားသိမြင် ဘုရားရှင်တို့သည်
လည်း။ ဒါနံ၊ အလှဒါန ပေးစွန့်ချခြင်းကို သာလျှင်။

အာဒိကံ ကတော၊ စေတနာရှင်လင်း သဒ္ဓါပန်းဖြင့် ဝမ်းသာ
အားရ အစဉ်းစွာ ပြုဆည်းပူးကာဖြင့်။ သမ္မောဓိဉ္စ ဂေယျ
ဥဿုံ အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် သမ္မောဓိဟု ဆုကြီးမြတ်မှုန်
ဗောဓိဉာဏ်ကို။ လဘန္တိ၊ လက်ထိလက်ဆောက် မျက်မှောက်
ပိုင်ပိုင် ရရှိတော်မူနိုင်ကြပေကုန်သတည်း။

ဤဒေသနာတော်နှင့်အညီ ဒါနဆိုတဲ့တရားဟာ ဘုရား
ဖြစ်ချင်ရင်လဲ သူနဲ့ပဲဖြစ်ရတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာသကဗာဓိ
သဘောရှိကြိုက် အလိုရှိထိုက်တဲ့ စကြဝတေးပါမကျန် လောကီ
လောကုတ္တရာ အကျိုးမှန်သမျှကို သူက ပေးနိုင်ပါတယ်။
ဒါကြောင့်- ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ၊ ဒါနဟာအကျိုးအားလုံးကို
ပြီးစေတတ်သော ဆေးမြတ်အကျော် ဣစ္ဆာသယ ဆေးတော်
ပါ။

ဂင်္ဂါသဲတူ ပွင့်တော်မူကြသော ဘုရားရှင်တွေဟာလဲ ဒီဒါန
ကိုဘဲ အရင်းတည်ကြရတယ်။ ဒါနဟာ လောကီမှာရော လော
ကုတ္တရာမှာပါ သူမပါရင် မပြီးပါဘူး။ အောက်သစ်ဆုံး အိပ်
ထောင်တစ်ခုတောင်မှ လင်နှင့်မယား သမီးသားအချင်းချင်း
တွေဟာ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပေးလှူဝေငှခြင်းဆိုတဲ့ ဒါနမပါရင်
လင်နှင့်မယား သားနှင့်သား ညီအစ်ကိုမောင်နှမ များတောင်
မတည့်နိုင်တော့ဘူး။ ဆွေမျိုးအဘွား ရပ်ရွာမြို့နယ်အဘွား
မှလဲ ဒါနသာ ခေါင်းပါးမယ်ဆိုရင် အလိုလိုခေါင်းပါပြီး
ပျက်စီးကြရတော့မှာဘဲ။ ဒါနဟာ ဒီအထိ အခြေခံကံပြီး
နိဗ္ဗာန်တိုင် အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါတောင်မှ တချို့ကဒါနဟာ
သံသရာရှည်ပါတယ်လို့ မစွေရစိတ်နဲ့ ပြောဆိုကြပါတယ်။

အဲဒီလူတွေဟာ ပရမတ္ထသဘာဝကို အသေအချာ မစိစစ်မိလို့ပါ
ဘဲ။ သံသရာရှည်စေတတ်သော တရားဟာ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ
ဒီသုံးပါးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဟာ ဒီသုံးပါးထဲက လောဘတဏှာ
ကို ပယ်သတ်ပေးပါတယ်။ ဒါနံ အလောဘဟေတု။ ဒါနံ၊
ဒါနသညံ။ အလောဘဟေတု၊ လောဘတဏှာ ကင်းခြင်းလျှင်
အကြောင်းရင်းရှိ၏။ ဒါကြောင့် ဒါနကြောင့်တော့ သံသရာ
မရှည်ပါဘူးလို့ မှတ်ကြရမယ်။

ဒါနကို ပြုတဲ့အခါမှာလည်း စေတနာသုံးတန် ကံ၊ ကံ၏
အကျိုးကို ယုံကြည်ပြီးပြုရမယ်။ စေတနာသုံးတန်ဆိုတာက ဒါန
မပြုမီ ရှေးအဖို့က ဖြုတ်ရမယ့်စေတနာကို (ဗုဒ္ဓစေတနာ) လို့
ခေါ်ပါတယ်။ ဒါနပြုဆဲမှာ စင်ကြယ်ရမယ့် စေတနာကို (မုဉ္ဇ
စေတနာ)လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါနပြုပြီးနောက် တွေးပြီး ဝမ်း
မြောက်ရမယ့် စေတနာကို (ပရစေတနာ)လို့ ခေါ်ပါတယ်။
ဒီစေတနာသုံးတန် ညီညွတ်မှု အရွယ်သုံးပါးမှာ သယ်အရွယ်မှ
မချို့တဲ့ဘဲ အကျိုးပေးသန်ဟတ်ပါတယ်။

ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ရမယ်ဆိုတာက ဒါနကြောင့် ငါဖြင့်
မချကောင်းကျိုးတွေ ရမှာပါကလားလို့ ယုံကြည်ခြင်းပါပဲ။
ပြီးတော့ “သိဝံ ဘိက္ခဝေ ပတ္ထေဇ္ဇာန ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ” ချစ်သား
တို့၊ နိဗ္ဗာန်ကို မည်မှန်းပြီး ဒါနပြုကြပါလို့ ဟောတော်မူတဲ့
အတိုင်း၊ ဒီဒါနကြောင့် တို့တတွေ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်ကြပါစေလို့
အေးချမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်ရည်သန်ပြီး ပြုလိုက်ရင်
ဒါနသည်ပင်လျှင် ဝိပဋ္ဌနိဿိတ ခေါ်တဲ့ ဝဋ်မှ လွတ်ကြောင်း
ဒါနဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် တို့ဒကာ ဒကာမအပေါင်း

သူတော်ကောင်းတို့သည် ဘုရားအလောင်း သူတော်ကောင်းရဲ့ အကျင့်ကောင်းဖြစ်တဲ့ ဒါနကို အခြေခံထားပြီး နိဗ္ဗာန်လမ်းကို အမြန်ကြီး ပွင့်နိုင်ပါစေလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။

(ဤထွင် တရားနိဂုံး အဆုံးသတ်ပါပြီ။ ဂါထာကိုရွတ်၍ အဆုံးသတ်ချင်ပါကလည်း အလွန်ကောင်းပါသည်။ အောက်ပါ ဂါထာကိုဖြစ်စေ၊ မိမိသင့်တော်ရာ တစ်ခုခုသော ဂါထာကို ဖြစ်စေ ရွတ်၍ အဆုံးသတ်ပါ။

တ္တောဝတာစ အမေဟိ၊ သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေဒေဝါ နမောဒန္တု၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ။
ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာ-ဘိရတာဟောန္တု ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ဂတာ။

တ္တောဝတာစ၊ ဤမျှကြီးကုတ် စွမ်းအားထုတ်၍ မယုတ်စေရ ပြုလုပ်ရသဖြင့်လည်း။ အမေဟိ၊ ဘဝဝဋ်ကမ်း လွတ်ခွာသန်းဖို့ ကျွတ်တမ်းပန်ဆု ငါတို့တစ်စုသည်။ သမ္ဘတံ၊ ယခုအေးမှု နောင်တေးရှုလျက် ဆည်းစုအပ်သော၊ ပုညသမ္ပဒံ အပေါင်း၊ စုမြုပ် ကောင်းမှုထုပ်၍ မယုတ်မယွင်း ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ရှိန်ဝါတောက်လင်း နောက်ပါသင်းနှင့် ခပင်းဥသုံ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ဒေဝါ စကြဝဠာသောင်းတိုက် ပေါင်း တစ်ဝိုက်မှ ရောက်ဆိုက်လာငြား ရှင်နတ်များလည်း၊ အနုမောဒန္တု၊ ကြည်လင်မနော ဘဝင်ဇောဖြင့် ရှင်မောဝမ်းမြောက် နိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊ ကံကြောင့်မျိုးမှန် အကျိုးခံဟု
ရှေးကံနှိရင်း ပြီးစီးခြင်းငှာ။ သဒ္ဓါယ၊ ကံကြောင့် အကျိုး
မထောင့်ညှိုးဟု ဖြောင့်ရုံစွဲကပ် အမြဲမှတ်သဖြင့်။ ဒါနံ၊ နည်း
သည်၊ များသည် ခြားမရည်ဘဲ ရှင်ကြည်လှူရိုး ဒါနမျိုးကို။
ဒဒန္တ၊ သူတော်ရဟန်း ရည်မျှော်မှန်းလျက် လှူဒါန်းနိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

သီလ၊ ပဉ္စ အဋ္ဌ ဒသင်္ဂဟု ကိုယ်မှမချွတ် ကျင့်ခါးဝတ်ကို။
သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အနုရက္ခန္တ၊ မညှိုးမခြောက် မကျိုး
ပေါက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဘာဝနာဘိရတာ၊ သမထဝိပသနာ လက်မကွာဘဲဆက်ကာ
နေည အားထုတ်နိုင်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်ကြပါစေ
ကုန်သတည်း။

အာဂဿ၊ အများညီညွှာ တရားနာဖို့ တားကာစွဲမှိတ်
ခဲအကြိတ်ဖြင့် သိုက်မြိုက်စုဆုံရောက်လာကြကုန်သော။ ဒေါ၊
စကြဝဠာသောင်းတိုက် ပေါင်းတစ်ဝိုက်မှ ရောက်ဆိုက်လာငြား
ရှင်နတ်များသည်။ ဂစ္ဆန္တ၊ တရားတော်ပွဲ ပြီးကုန်စဲ၍ နေမြဲ
ရပ်ဘုံ၊ ပြန်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဒါနတရားပြီး၏။

သီလ တရားတော်

သဂ္ဂါရောဟဏ သောပါနံ၊
အညံ သီလသမံ ကုတော။
ဒွါရံ ပါ ပန နိဗ္ဗာန-
နဂရဿ ပဝေသနေ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ)

သီလသမံ၊ သီလနှင့်တူသော။ (ဝါ) ဂေါသီစန္ဒယူး၊ အထူး
အေးကြည် ထုံကြည်သင်းစွ စောင့်သီလနှင့် မျှတအနေ သဘော
တူပေထသော။ သဂ္ဂါရောဟဏ သောပါနံ၊ နတ်ပြည် ရောက်
ကြောင်းစောင်းတန်းကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပေထသော။ အညံ၊
တစ်မျိုးတခြား တစ်ပါးသောတရားသည်။ ကုတော အတ္ထံ၊
ရော်ရည်မှန်းဆ ရှု ဖွေကြသော်လည်း အဘယ်မှာရရှိနိုင်ပါအံ့
နည်း။

ပါပန၊ မှီရာကျန တစ်နည်းသာပြသော်။ တေံ သီလံ၊
ချမ်းကြည်အေးမြ ဤသီလသည်။ နိဗ္ဗာန နဂရဿ၊ ချမ်းသာ
စစ်မှန်မြတ်နိဗ္ဗာန်ဟုကောန်သတ်မှတ် မြို့တော်မြတ်သို့။ ပဝေသနေ၊
မတိမ်းမစောင်းကောင်းကောင်းလျင်စွာ ဝင်ရောက်ရာ၌။ ဒွါရံ၊
ရွှေတံခါးကြီး ဖွင့်ပြီးမခြား အလားတူပါပေသတည်း။

အဲဒီဂါထာက သီလဂုဏ်ကို အစကလေးမျှ ထုတ်ပြတဲ့
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာလာ ဂါထာပါပဲ။ သီလသည် နတ်ပြည်သွား
ရန် စောင်းတန်းလှေကားနှင့်တူတယ်။ စောင်းတန်းလှေကား
မရှိဘဲနှင့်မျှအပေါ်ကိုမရောက်နိုင်သလို သီလမရှိဘဲနှင့်တော့ဘယ်
လိုနည်းနှင့်မျှ သုဂတိ ဘဝတွေကို မရောက်နိုင်ပါဘူး။ နတ်
ပြည်တင်လားဆိုရင် မဟုတ်ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို ဝင်တော့
မယ်ဆိုရင်လဲ သီလပေါ်ရင်တော့ တံခါးက မပွင့်ပါဘူးတဲ့။
တံခါးမပွင့်ရင် ဘယ်လိုဝင်လို့ရတော့မှာလဲ။ ဒါကြောင့်သီလဟာ
နတ်ပြည်ရောက်ရေးကစပြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်ရေးအထိ အရေးကြီး
ဘယ်။ သူမပါမပြီးမှတ်ကြ၊ မြေကြီးမရှိရင် သက်ရှိ၊ သက်မဲ့
ဘာမှမတည်နိုင်သလိုသုဂတိကအစ နိဗ္ဗာန်အထိ သီလမရှိဘဲနှင့်
ကတော့ ဘယ်အရေး ကြီးငယ်မှ မပြီးဘူးမှတ်ပါ။

အခါတစ်ပါးမှာ နတ်သားတစ်ယောက်က ဘုရားရှင်ကို
“အရှင်ဘုရား၊ အတွင်းအပြင် စပ်ပြီးရှုပ်နေတဲ့ လောကဇာတ်
ရှုပ်ကြီးကို ဘယ်လိုရှင်းပါ့မလဲ” လို့ လျှောက်တားတော့
ဘုရားရှင်က-

သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊
စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊
သော ဣမံ ဝိဇ္ဇယေ ဇဋ္ဌံ။

သီလမှာ အစပြု၍ ရပ်တည်ပါ။ ပြီးတော့ သမာဓိနှင့်
ပညာကိုပွားပါ။ သည်လိုဆိုရင် သံသရာ ဇာတ်ရှုပ်ကြီးထဲ

ရှင်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်လို့ (ဒေဝတာ သံသုတ်ပါဠိတော်) ထဲမှာ ဟောပါတယ်။

ဒီလို လောကုတ္တရာရေးတင် သီလဟာ အရေးကြီးသလား ဆိုရင် မဟုတ်ပါဘူး။ လောကီရေးရာမှာလဲ သီလဟာ အရေး အကြီးဆုံးပဲ။ သီလမရှိရင် အကျင့်ပျက်တယ်။ အကျင့်ပျက်ရင် တိုင်းပြည်ရော လူမျိုးပါပျက်တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်သီလကို ဘာသာရေးအတွက်သာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူမှုရေးမှာလဲ အဓိက ဖြစ်ပါတယ်ဆိုတာကို သိနိုင်ကြပါတယ်။ သည်လို အရေးကြီး သောသီလကို ယခု ဆောက်တည်ပြီးကြပါပြီ။ သီလကိုအခြေခံပြီး ဒကာ ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့မှာ သမာဓိ ပညာကိုပွား၍ နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ စံမြန်နိုင်ကြပါစေကုန်။

အမှာ။ ။ ဂါထာရွတ်၍ အဆုံးသတ်လိုလျှင်လည်း ယခင် အတိုင်း ဂါထာရွတ်ပါလေ။ ဤကား အတိုချုပ်ဟောနည်း။ အကယ်၍ ဝတ္ထု ဆက် ဟောလိုလျှင် နိဂုံးကို မသတ်ပါလေနှင့်။ ဝတ္ထု ဆက်ဟောပါဦး။ ပြီးမှ နိဂုံးသတ်ပါ။

ဝတ္ထု ဆက်တောရန်

ရှေးအခါက သီဟိုဠ်ကျွန်းခေါ်တဲ့ (ယခု သီရိလင်္ကာ) နိုင်ငံ မှာ ရောဟနဇနပုဒ်ခေါ်တဲ့ အရပ်ဒေသကြီး တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီအရပ်မှာ စူဠစက္ကလ၊ မဟာစက္ကလခေါ်တဲ့ ညီနောင် နှစ်ယောက်ဟာ အမေမိခင်အိုကြီးတစ်ယောက်ကို အလွန်ရိုသေ

စွာဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးနေကြတယ်။ မိဘကျေးဇူး ဆုထူးသီတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သားကောင်း၊ သားမြတ်တွေပေါ့။ အဲဒါနဲ့ တစ်နေ့ကျတော့ မိခင်ကြီးမှာ ရောဂါဝေဒနာ စွဲကပ်လာတယ်။ သမားတော်တွေ လိုလသေးမရှိ ကုသသော်လည်း ရောဂါမပျောက်ပါဘူးတဲ့။

တစ်နေ့တော့ သမားတော် တစ်ယောက်က ဒီရောဂါကို ယုန်သားကိုကျွေးပြီး ကုသရင် ပျောက်ရစေမယ်လို့ တာဝန်ယူသတဲ့။ မိဘကိုချစ်လှတဲ့သားတွေဖြစ်တော့ ယုန်သားတင်မကဘူး။ ကောင်းကင်ကကြယ်တောင် ဆွတ်ယူ ပေးရမယ်ဆိုရင် မိဘအတွက် မရ၊ ရအောင် လုပ်ပေးကြမယ် သားတွေပဲ။ အင်မတန်တော်တဲ့သားတွေပေါ့။ ဒီတော့ ညီငယ် စက္ကလ က ကဲ-အစ်ကိုကြီး၊ ကျွန်တော်ယုန်သားရအောင် အရှာထွက်မယ် ဆိုပြီး ထွက်လာခဲ့တာ တောထဲရောက်တော့ ယုန်လိုက်တာ ပေါ့လေ။ အမေ့ရောဂါ ပျောက်စေလိုသောငှာ ယုန်ကလေး တစ်ကောင်ကို လိုက်လိုက်တာ ယုန်ကလဲပြေးနိုင် သလောက်ပြေး။ သူက လိုက်နိုင်သလောက်လိုက်။ နောက်တော့ ယုန်ကလေးက မပြေးနိုင်တော့ မောမောနဲ့ ချုံထဲ ဝင်ပုန်းနေတာပေါ့လေ။ နောက်ကလူကမိလာတော့ မျက်လုံး ကလေး နီနီရဲရဲနဲ့ ကြောက်လွန်းလို့ တစ်ကိုယ်လုံး တုန်နေရှာတယ်။ သူ့အမူအရာကလည်း အသက်ကို ချမ်းသာပေးပါလို့ တောင်းပန်သလိုပဲတဲ့။

ယုန်ကလေးများဆိုတာ သိပ်သနာစရာကောင်းတဲ့သတ္တဝါ မျိုးဘဲ။ ဘယ်သူ့မှလဲ ရန်မလုပ်၊ ဘာမှလဲ မဖျက်ဆီးဘူး။

စက္ကလ ကလဲ ယုန်ကလေးကိုရပဟေ့၊ ငါ့အမေရောဂါတော့
ကောင်းပဟေ့လို့ ဝမ်းသာအားရနဲ့ တုတ်ကောင်းကောင်းနဲ့
ရိုက်မယ်လုပ်တော့ ယုန်ကလေးဟာ ပြေးလို့လဲမရ၊ သေဘေး
ကြောက်လွန်းလို့ မျက်ရည်တွေတောင်မှကျလာသတဲ့။ သတ္တဝါ
များသေဘေးသိပ်ကြောက်ကြဘယ်၊ နွားတွေလဲ သူ့ဘို့ကိုသတ်
တော့မယ်ဆိုရင် သိပ်သိတာ။ ကြောက်လွန်းလို့ မျက်ရည်တွေ
ကျပြီး အသနားခံတဲ့ မျက်နှာနဲ့ တစ်ဘက် လှည့်ကြည့်ရှာကြ
တယ်။ ဒါတောင် သတ်ဖြစ်အောင် သတ်ရက်ကြပါပေတယ်။

စူဠစက္ကလ ကတော့ သူတော်ကောင်းစိတ်ရှိတဲ့ လူသား
ဆိုရော့ ယုန်ကလေးက ဒီလို ကြောက်ကြောက် လန့်လန့်နဲ့
အသနားခံနေတဲ့ပုံ တွေရတဲ့အခါ ဖြော် - ငါသည် အသက်
တစ်ခုရှင်ဖို့အတွက် အသက်တစ်ကို သတ်ရမယ်ဆိုတာ မတရား
ဘူး။ ဒါကြောင့် နောင်ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေ၊ ယုန်ကလေး ကိုတော့
မသတ်တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး ငြိနေတဲ့နှယ်ကြီးတွေကို အသာ
အသာဖြေလွှတ်လိုက်တယ်။ ယုန်ကလေးဟာ သေဘေးကလွတ်
တယ် ဆိုရင်ဘဲ အတိုင်းမသိသော ဝမ်းသာခြင်းဖြင့် တအား
ထွက်ပြေးသွားတယ်။ စူဠစက္ကလဟာလဲ ယုန်ကလေးကို အသက်
ဘေးမှ လွတ်လိုက်ရတဲ့အတွက် အင်မတန်မှ ဝမ်းသာနေတယ်။
ယုန်ကလေး ထွက်ပြေးသွားရာကို မျက်စိတဆုံး လိုက်ပြီးကြည့်
နေမိတယ်။

စူဠစက္ကလဟာ အိမ်ကို ပြန်ဆောက်လို့ အမှန်အတိုင်း
အကြောင်းစုံကိုပြောပြတော့ အစ်ကိုကြီးမဟာစက္ကလက အမေ
ရောဂါပျောက်ချင်စိတ် ပြင်းထန်နေတော့ အကြီးအကျယ်စိတ်

ဆိုတာပေါ့။ လူဆိုတာက မိမိစွဲလမ်းရာကို ပြင်းပြကြ
တာကိုး။ မင်းဟာ အမေ့ကို အရေး မစိုက်တဲ့သား။ အမေ
ဒါလောက်ရောဂါတွေခံစားနေရတာကို မင်းမို့ ကြည့်ရက်နိုင်
တယ်။ စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ ကြိမ်းမောင်းတာပေါ့။

ညီငယ် စူဠစက္ကလက ကဲ-အစ်ကိုကြီးရယ်၊ ပြောစရာရှိတာ
လဲပြောပြီးပြီ၊ လောကမှာ ဆေးဝါးကုသတယ်ဆိုတာ ရုပ်ဓာတ်
ဆေးဝါးသာရှိတာမဟုတ်ပါဘူး (ဓမ္မာ ဆေးဝါး ဆိုတာလဲရှိပါ
သေးတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့် အမေရောဂါကို ဓမ္မ
ဆေးနှင့်ကုမယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် သစ္စာဓိဋ္ဌာန်ပြုပါရ
စေလို့ တောင်းပန်လိုက်ပြီး-

ငါသည် တကယ်မှန်မြတ်သောစေတနာဖြင့်
လက်တွင်းရောက်နေသောယုန်ကလေးကို ဇီဝိတ
ဒါန အသက်ဘေးမှ ကယ်တင်ပေးခဲ့ပြီ။ ဤယုန်
ကလေးသည် အသက်ချမ်းသာရ၍ အလွန်ဝမ်း
သာသွားသကဲ့သို့ ငါ၏ မယ်တော် ကြီးသည်
လည်း ရောဂါလွတ်ကင်း၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း
ဖြစ်စေတည်း။

လို့ သစ္စာဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးတော့ အမေ့ကိုယ်ကို မိမိလက်နှင့် ပွတ်
ဆပ်ချလိုက်တယ်။ အံ့ဩစရာပဲ၊ အမေ့ရောဂါချိတ်ချင်းပျောက်
ကင်းသွားတယ်။ မိခင်ကြီးလဲ ဝမ်းသာအားရနှင့် ချက်ချင်းထ
ထိုင်ပြီး သားတွေကိုပဲ ဝမ်းပန်းတသာနှင့်ပေါ့လေ၊ စကားတွေ
ပြောမဝ၊ သားငယ် စူဠစက္ကလကိုတော့ ဒါမှ ငါ့သား ဆိုပြီး
အထူးချီးကျူးမကုန် ဖြစ်နေတာပေါ့။

ဒီအခါကျမှ မယ်တော်ကြီးရော၊ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ရော အနီးအနား သိရှိကြသူတွေက တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် စက္ကလရှဲ ကျေးဇူး တယ်ကြီးပါကလားလို့ ပြောမကုန် ဖြစ်နေရာမှ ရှင် ဘုရင်ကြီး ကြားသိတော်မူလို့ မင်းက ခေါ်ယူ ချီးမြှောက်ပါ တယ်။ သူတို့မိသားစုဟာ သီလတန်ခိုးကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်မှာလဲ ချမ်းသာပြီး တမလွန်မှာလဲ နတ်ရွာသုဂတိကို ရောက်ကြပါ တယ်။

ဒါကြောင့် သာသနာ အလုပ်မှာ အင်တန်မှ အရေး ကြီးတဲ့ သီလတရားတော်ကြီးကို ငါးပါး ရှစ်ပါး ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ စောင့်ရှောက်နိုင်ကြပါစေ၊ စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ ပါမှ ခုရော နောင်ပါ လူ့လောကကြီး ချမ်းသာနိုင်ကြမယ်။ ချမ်းသာနိုင်ကြပါလေ့၊ တိုက်တွန်းရင်း တရားနိဂုံး သတ် ကြပါစို့။

ဧတ္တဝတာစ အမေဟိ၊ သမ္ဘတံ၊ ပုညသမ္ပဒံ။
 သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။
 ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ၊
 ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာဂတာ။

ဧတ္တတာဝစ၊ ဤမျှကြိုးကုတ်စွမ်းအားထုတ်၍ မယုတ်စေရ ပြုလုပ်ရသဖြင့်လည်း။ အမေဟိ၊ ဘာဝဋ်ကမ်း လွတ်ခွာသန်းဖို့ ကျွတ်တမ်းပန်ဆု ငါတို့တစ်စုသည်။ သမ္ဘတံ၊ ယခုအေးမှုနောင် တွေးလျက် ဆည်းစုအပ်သော၊ ပုညသမ္ပဒံ၊ အပေါင်းစုမြှုပ် ကောင်းမှုထုပ်၏ မယုတ်ယွင်း ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ရှိန်ဝါ

တောက်လင်း နောက်ပါသင်းနှင့် ခပင်းဥသံ အလုံးစုံကုန်
 သော။ ဒေဝါ၊ စကြာဝဠာသောင်းတိုက် ပေါင်းတစ်ဝိုက်မှ
 ရောက်ဆိုက်လာငြား ရှင်နတ်အများတို့သည်။ အနုမောဒန္တ
 ကြည်လင်မနော ဘဝင်ဇောဖြင့် ရှင်မောဝမ်းမြောက်နိုင်ကြစေ
 ကုန်သတည်း။ သဗ္ဗသမ္ဗုတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊ ကံကြောင့်မျိုးမှန်အကျိုး
 ခံဟု ရှေးကံနှိုးရင်း ပြီးစီးခြင်းငှားသဒ္ဓါယ၊ ကံကြောင့်အကျိုး
 မထောင့်ညှိုးဟု ပြောင့်ရိုးစွဲကပ် အမြဲမှတ်သဖြင့်၊ ဒါနံ၊ နည်း
 သည် များသည် ခြားမရည်ဘဲ ရှင်ကြည်လှူရိုး ဒါနမျိုးကို၊
 ဒဒန္တ၊ သူတော်ရဟန်း ရည်ရော်မှန်းလျက် လှူဒါန်းနိုင်ကြပါ
 စေကုန်သတည်း။ သီလံ၊ ပုည၊ အဋ္ဌ၊ ဒသင်္ဂဟု ကိုယ်မှမချွတ်
 ကျင့်ခါးဝတ်ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ နေရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။
 ဓမ္မန္တ၊ မညှိုးမခြောက် မကျိုးမပေါက်အောင် စောင့်ရှောက်
 နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဘာဝနာဘိရတာ၊ သမထ ဝိပ-
 သနာ လက်မကွာဘဲ ဆက်ခါနေည အားထုတ်နိုင်ကြကုန်သည်။
 ဟောန္တ၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အာဂတာ၊ အများညီညာ
 တရားနာဖို့ ထားကာစွဲမှိတ် ခဲအကြိတ်ဖြင့် သိုက်မြိုက်စုဆုံ
 ရောက်လာကြကုန်သော။ ဒေဝါ၊ စကြာဝဠာသောင်းတိုက်
 ပေါင်းတစ်ဝိုက်မှ ရောက်ဆိုက်လာငြား ရှင်နတ်များသည်။ ဂစ္ဆန္တ၊
 တရားတော်ပွဲ ပြီးကုန်စေ၍ နေမြဲရပ်ဘုံ ပြန်ကြွတော်မူကြပါစေ
 ကုန်သတည်း။

သီလတရားတော်ပြီး၏။

အခန်း (၂)

ဝိပဿနာ တရားစောင့်

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊

အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

ကောဟံ ဇီဝိတံ-သေယျော၊

ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။

ယောစ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ရုပ်နာမ်တရား ဤနှစ်ပါးတို့ မခြားခဏ ဖြစ်ပျက်နေသည့် သဘာဝ ဓမ္မကို။ အပဿံ၊ ပညာစက္ခု မျှော်ရှုထောက်ကာ မမြင့်ပါဘဲ။ ဝဿသတံ၊ အချိန်တွေဖြုန်း နှစ်တစ်ရာကာလပတ်လုံး။ ဇီဝေ၊ ဇီဝိန် ဖြစ်တည်အသက်ရှည်ငြားအံ့။ ယောစ၊ အကြင်သူသည်ကား၊ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ဤတရားတို့ မခြားခဏ ဖြစ်ပျက် နေသည့် သဘာဝဓမ္မကို။ ပဿံ၊ ပညာထိုးထွင်း အလင်းဝင်ကာ မြင်နိုင်ပါသဖြင့်။ ကောဟံ၊ တစ်နေ့တစ်ရက် တစ်နံနက်မျှ။ ဇီဝေ၊ ဇီဝိန် ဖြစ်တည် အသက်ရှည်ငြားအံ့။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ရုပ်နာမ် တရား ဤနှစ်ပါးတို့ မခြားခဏ ဖြစ်ပျက်နေကြသည့် သဘာဝ ကို။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏။ ဇီဝိတံ တစ်ခဏမျှပင် ဖြစ်ပျက် မြင်၍ အသက်ရှင်ရခြင်းသည်။ သေယျော၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် အကြောင်းခံမို့ အမှန်မသွေ အမြတ်ကြီး မြတ်လှပါပေ သတည်း။

(သာဓုခေါ်ကြစေ)

ဝိပဿနာတရား နာကြားလိုကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်-

- (၁) ဝိပဿနာ အလုပ်ကို ဘာကြောင့် လုပ်ဖို့လိုသလဲ။
- (၂) ဝိပဿနာ မလုပ်ရင် ငရဲကျမှလား။
- (၃) လုပ်ရင် ဘယ်လိုအကျိုးရမလဲ။
- (၄) ဝိပဿနာဆိုတာ ဘာလဲ။
- (၅) ဝိပဿနာကို ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

၁။ “ဝိပဿနာအလုပ်ကို ဘာကြောင့်လုပ်ဖို့ လိုသလဲ”

ဆိုတဲ့ အမေးကို မြေဖိုကတော့ အသင်းရောင် အောက်မှာ လမ်းလျှောက်နိုင်အောင်လို့ ဝိပဿနာအလုပ်ကို လုပ်ဖို့လိုတယ် လို့ ဖြေရပါမယ်။ ရှင်းပြပါမယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်အလင်းကို မရသူဟာ ဒါန၊ သီလ ဘယ်အလုပ်ကိုပဲလုပ်လုပ်၊ အမှောင် ထဲမှာ အလုပ်လုပ်ရတာ မည်တယ်။ အမှောင်ထဲမှာ လမ်းသွား တာ မည်တယ်။ အမှောင်ထဲမှာ လမ်းသွားရင် ချောက်ကျဖို့ များပါတယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်မရရုံနှင့် ဘယ်လို အမှောင်ထဲလမ်း သွားနေတယ်လို့ ဆိုပါသလဲလို့ မေးရင် တစ်လောကလုံးမှာ တကယ်အရှိတရားဆိုတာ သဘာဝပြီးအနေဖြင့် ရှိတယ်။ အဲဒီ တကယ်ရှိသဘာဝပြီးတရားတွေကို လောကသားတွေက အရှိကို အရှိအတိုင်း မမြင်ဘူး။ မကြည့်ဘူး၊ မသိဘူး၊ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ဘက် ကိုဆွဲပြီးကြည့်တတ် မြင်တတ်ကြတယ်။ ဒီတော့ အရှိတရားက တစ်မျိုးတခြားစီ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလို အရှိက တစ်မျိုး၊ အသိက တစ်မျိုး ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင် သတ္တဝါတွေရဲ့အမှောင်တွင်း

သက်ဆင်းနေခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် “အရှိကို အရှိ အတိုင်း မြင်အောင် ကြည့်တတ်ဖို့ရန်” ဝိပဿနာ အလုပ်ကို လုပ်ဖို့ လိုအပ်ဘယ်လို့ဖြေရပါမယ်။

၂။ “ဝိပဿနာ အလုပ်ကို မလုပ်ရင် ငရဲကျမှာလား ?”

ဆိုလို့ အမေးအတွက် အဖြေကတော့ ဝိပဿနာ မလုပ်ရုံနှင့်တော့ ငရဲမကျပါဘူး။ ဝိပဿနာဉာဏ်မပါတဲ့ ဒါနု၊ သီလ၊ သမထတွေကြောင့် နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံ တွေမှာ ဖြစ်နေတာ အများကြီးပါ။ သို့သော် အများအတွင်းမှာအများနဲ့ ဧရာပြီး ရောက်နေတဲ့ သုဂတိဘုံတွေမို့လို့ အဲဒီသုဂတိဘုံတွေမှာချည်း အမြဲနေရပြီလို့ စိတ်မချရဘူး။ ယနေ့ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ တဝင်းဝင်းဆိုပေမယ့် နက်ဖြန်ဝက်စားကျင်းမှာ တရှုတ်ရှုတ်ဖြစ်တတ်တယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်ယှဉ်ပြီးရောက်နေတဲ့ သုဂတိဘဝကတော့ သုဂတိမှာအမြဲနေရတော့မယ်လို့ စိတ်ချရတယ်။ အဲဒီ သုဂတိကပဲနိဗ္ဗာန်ကို တန်းဝင်မယ်ဆိုတာ သေချာနေတယ်။ ဝိပဿနာမလုပ်ရင် ငရဲကိုကျမယ်လို့ တထစ်ချမဆိုပေမယ့် ဝိပဿနာ မလုပ်သူနဲ့ ခွဲလုပ်သူကတော့ “သုဂတိရောက်တောင်မှ - ဘဝချင်း ဒီလိုကွာတယ်လို့” ဖြေရမယ်။

၃။ “ဝိပဿနာလုပ်ရင် ဘာအကျိုးရမှာလဲ- ?”

ဆိုလို့ ဒီအမေးအတွက် အဖြေက ဝိပဿနာလုပ်ရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်လို့ရင်တော့ ဒီလမ်းတစ်လမ်းတည်းပဲရှိတယ်။ ဝိပဿနာဆိုတာဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်လို့သူတို့ရဲ့ အဓိကအလုပ်ပါပဲ။

သံသရာထဲ တဝှဲ၍နှင့် လည်နေချင်သူတွေအဖို့တော့ ဝိပဿနာ အလုပ် လုပ်လဲလုပ်ချင်ကြမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ မူကတော့မိမိက လမ်းတိုတိုနှင့်ဖြတ်ချင်သလား၊ မဖြတ်ချင်ဘူးလား၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိသိပါတယ်။

၄။ ဝိပဿနာဆိုတာ ဘာလဲ - ?”

ဝိပဿနာဆိုတာဟာ အရှိကိုအရှိအတိုင်းမြင်တဲ့ ဉာဏ်ပါပဲ။ စာစကားနှင့်ပြောရရင် ပရမတ္ထသဘာဝကို ပရမတ်သဘာဝ အတိုင်း မြင်တဲ့ဉာဏ်ပါပဲ။ ယနေ့မြင်နေကြတာက ပရမတ် သဘာဝကို ပညတ်အပေါ်ကဖုံးပြီး မြင်နေကြပါတယ်။ အဲဒီ ပညတ်အဖုံးကိုခွာပြီး ပရမတ်အတိုင်း မြင်တဲ့ဉာဏ်ကို ဝိပဿနာ ဉာဏ်လို့ခေါ်ပါတယ်။

ဒီအကြောင်းကို အနည်းငယ်ဟောရရင် သတ္တဝါတွေမှာ အဖုံး ၄-မျိုး ဖုံးထားခြင်း ခံနေရပါတယ်။ အဲဒါတွေက-

- (၁) နာမည်ပညတ်ခေါ်တဲ့ အခည်ဖုံးနေခြင်း။
- (၂) သန္တတိပညတ်ခေါ်တဲ့ အစဉ်အတန်းဖုံးနေခြင်း။
- (၃) သမူဟပညတ်ခေါ်တဲ့ အပေါင်းအစုဖုံးနေခြင်း။
- (၄) သဏ္ဌာနပညတ်ခေါ်တဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖုံးနေခြင်း။

ဒီလေးမျိုးဖုံးထားခြင်း ခံနေရတဲ့ အမှန်ဘဝဟာ အရှိတို့ မမြင်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြတယ်။

၁။ လောကမှာ အရာဝတ္ထုမှန်သမျှတွေဟာ တကယ် ကတော့ ပရမတ်တွေချည်း ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒါကိုပင် နာမည် မတပ်ရင် ခေါ်လို့မဖြစ်တော့ နာမည်အသီးသီးတပ်ကြတယ်။ ကြာတော့ သတ္တဝါတွေဟာ မူလပရမတ်အပေါ် စိတ်မထက်ဘဲ နာမည်တင်မဲ စိတ်စွဲသွားတော့တယ်။ နာမည်ကို ရိုးရိုးစွဲရုံတင် မကဘဲ တချို့ဆိုရင် နာမည်ကပဲခိုက်တယ်၊ နာမည်ကပဲအကျိုး ပေးတယ်ဆိုပြီး နာမည်ပြောင်းရတာနဲ့ ရွေးရတာနဲ့ ရှုပ်ကုန် တယ်။ ဒါဟာ မူလပရမတ်ကို မမြင်အောင်-

(၁) နာမည်ပညတ်က ပရမတ် အမှန်ကို ဖုံးလိုက်တာပဲ။

(၂) “သန္တတိပညတ် ခေါ်တဲ့အဇောတန်းဖုံးနေတယ်”

ဆိုတာက ပရမတ္ထသဘာဝ အစစ်အမှန်ဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုတစ်စပ်တည်းမဟုတ်ဘူး။ (အပြတ် သပြတ်တွေ) ဖြစ်ကြပါစ.ယ်။ ဒါပေယ့် တစ်ဆက်တည်းလို့ ထင်ရ လောက်အောင် ဖြစ်ပျက်မှုက မြန်လေတော့ ဉာဏ်က ထိအောင်မစူးစိုက်နိုင်လို့ တဆက်တည်း ထင်မှတ်နေ ကြတယ်။ မီးတစ်ခုကို ညဉ့်အခါ လူတစ်ယောက်က အဝေးကနေပြီး စက်ဝိုင်းဖြစ်အောင် မြန်မြန်လှည့်ပြရင် မသိတဲ့လူက မီးစက်ဝိုင်းလို့ ထင်ရသလိုပါပဲ။ အဲဒါဟာ ပရမတ်အမှန်ကို သန္တတိပညတ်က ဖုံးလိုက်တာပါပဲ။

၃။ သမူဟပညတ်ခေါ်တဲ့ အပေါင်းအစုကဖုံးနေပုံ” ကို တော့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။ ပရမတ်သဘာဝမှာ ရုပ်တွေလဲ သူ့ဘာသာသူ၊ သူ့ကလာပ်နှင့်သူ တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုဖြစ်

နေကြတယ်။ စိတ်တွေလဲ တစ်စိတ်ပြီးမှတစ်စိတ် ဖြစ်နေကြတယ်။ အပေါင်းအစုရယ်လို့မရှိပါဘူး။ ဒီလိုပဲရှိပါတဲလျက် အပေါင်းအစုရယ်လို့ ထင်မှတ် နေကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ရုပ်အပေါ်မှာ ရုပ်တုံးကြီးပဲ ရုပ်ခဲကြီးပဲ လို့ ထင်မှတ်နေကြတာဟာ သမ္မဟပညတ်အဖုံး ခံရတာပါပဲ။

၄။ သဏ္ဌာနပညတ်ခေါ်တဲ့ သဏ္ဌာန်အသွင် ဖုံးပုံကတော့ ပရမတ္ထသဘာဝမှာ ယောက်ျား သဏ္ဌာန်၊ မိန်းမ သဏ္ဌာန်၊ ခွေးသဏ္ဌာန်၊ ငှက်သဏ္ဌာန်၊ လက်သဏ္ဌာန် ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ အဝိုင်း လေးထောင့် ဆိုတဲ့ သဏ္ဌာန်တွေလဲ မရှိပါဘူး။ ဒီသဏ္ဌာန်တွေ ဆိုတာက ပရမတ္ထ သဘာဝရဲ့ တည်နေဟန်ကို လိုက်ပြီး ခေါ်နေကြတာ၊ တကယ် အရင်းခံ ပရမတ် ကတော့ သဏ္ဌာန်အနေဖြင့် မရှိပါဘူး။ ဒါကို ဥပမာဖြင့် ပြရရင် မြေမှုန့်တွေတိုစု၊ ရေနှင့်နယ်၊ ပြီးတော့ ၎င်း အမှုန့်တွေကို နွားရုပ်လုပ်ရင် နွားလို့ ခေါ်နိုင်တယ်။ လူရုပ်လုပ်ရင် လူလို့ခေါ်နိုင်တယ်။ လုပ်ချင်ရာအရုပ်တွေလုပ်ပြီး ခေါ်နိုင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ် အရင်းခံကတော့ မြေမှုန့်အစစ်သာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကိုပင် သူတည်နေဟန်ကိုလိုက်လို့ အမျိုးမျိုး ခေါ်နေကြတာသာဖြစ်တယ်။ ဒီဥပမာနှင့် တထပ်တည်းပင် ပရမတ်တွေကိုလဲ သူတို့တည်နေဟန်ကို လိုက်တဲ့လူလို့

ခေါ်ချင်ခေါ်ကြတယ်။ နတ်လို့ခေါ်ချင်ခေါ်ကြတယ်။
 အိမ်၊ ကျောင်း၊ ဇရပ်အသီးသီးခေါ်ကြတယ်။ ဒါပေ
 မယ့် မူလပရမတ်ကတော့ လူလဲမဟုတ်၊ နတ်လဲမဟုတ်၊
 အိမ်၊ ကျောင်း၊ ဇရပ်လဲမဟုတ်ဘူး၊ သတ္တဝါတွေဟာ
 ဒီသဏ္ဌာန် တွေကိုချည်း မျက်မှန်း တန်းမိနေတာက
 ကမ္ဘာ အနမတဂ္ဂ ကြာလေတော့ အမှားကြာတော့
 အမှန် ဖြစ်တာလို့ တကယ် ပရမတ်တွေကိုတော့
 မမြင်လိုတော့ပဲ သဏ္ဌာန် ပညတ်တွေ အပေါ်မှာ
 ထင်မြင်စွဲလမ်း နေကြတယ်။ ဒါဟာ ပရမတ်အမှန်ကို
 သဏ္ဌာန်ပညတ်က ဖုံးတင်ပဲ။

“ဝိပဿနာဆိုတာ ဘာလဲ” ဆိုတဲ့ အမေးကိုပေါင်းပြီးဖြေ
 ပါတော့မယ်။ အမှားအဝိဇ္ဇာကြီးဖုံးထားတာကိုခွာပြီး အမှန်
 ပရမတ်အပေါ်မှာ (ဝါ) ပင်ကို အရှိတရားပေါ်မှာ အဲဒီ
 အရှိတရားရဲ့ ပင်ကိုသဘောကို မြင်ခြင်းပါပဲ။ ပရမတ္ထသဘာဝ
 တွေဟာ ပင်ကိုသဘာဝအားဖြင့် ဖြစ်ပြီး ပျက်နေပါတယ်။
 ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာက အဲဒီ အမှန်သဘာဝကို အမှန်အတိုင်း
 ရှုမြင်မှုသာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်လိုချင်သလိုဆွဲပြီး ကြည့်တဲ့ဉာဏ်
 မျိုးမဟုတ်ဘူး။

ဒီဝိပဿနာဉာဏ်ဟာ ဆင်ခြင်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကို လိုက်ပြီး
 အသီးသီး ဉာဏ်စဉ် ၁၀ - ပါးရှိပါတယ်။ ပရမတ်တရားတွေကို
 မူလအခြေခံအားဖြင့် အာရုံဆီသို့ ညွတ်တတ်သော သဘောက
 တစ်မျိုး၊ မာသဘော၊ ပျော့သဘော၊ ပူသဘော၊ အေးသဘော

စတဲ့ သဘောက တင်မျိုးလို့ သိခြင်းကို နာမ် နှင့် ရုပ်ပိုင်း ခြားသိတဲ့အတွက် “နာမရူပ ပဋိစ္ဆေဒဉာဏ်” လို့ ခေါ်တယ်။ ပြီးတော့ နာမ်တရားတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ပိုင်းခြားသိ တဲ့ဉာဏ်ကိုတော့ “ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်” လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီဉာဏ် နှစ်ပါးကိုတော့ ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံဉာဏ်လို့မှတ်ပါ။ ဒီဉာဏ် နှစ်ပါးကိုရရင် စုဋ္ဌသေတပန်လို့ ခေါ်တယ်။ ဒုတိယဘဝမှာ ဂတိမြဲပြီး အပါယ်မကျတဲ့ သေတပန် အငယ်စားလို့ ခေါ် ပါတယ်။ ဒီအထက်ကဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာ ဉာဏ်များကတော့-

(၁) သမ္မသနဉာဏ်။ (၂) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။ (၃) ဘင်္ဂ ဉာဏ်။ (၄) အူယဉာဏ်။ (၅) အာဒိနဝဉာဏ်။ (၆) နိဗ္ဗိဒါ ဉာဏ်။ (၇) မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ်။ (၈) ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။ (၉) သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်။ (၁၀) အနုလောမဉာဏ် လို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါးရှိပါတယ်။

ဒီလို တစ်ပါးတည်းသော ဝိပဿနာဉာဏ်က ၁၀ - ပါးဖြစ် ရတယ်ဆိုတာဟာ ဉာဏ်ရဲ့မြင်ပုံ အခြင်းအရာ အနုအရင့်ကို လိုက်လို့ ကွဲပြားရတယ်လို့ မှတ်ပါ။ နာမည် တပ်ထားခြင်း သာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ လောကီဉာဏ်တွေ သာ ဖြစ်ပါတယ်။ လောကုတ္တရာဉာဏ် မဟုတ်သေးပါဘူး။ မဂ်ဉာဏ် ဖိုဉာဏ်ကူးမှ လောကုတ္တရာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဉာဏ်ကို အကျယ်ဟောရင် သိပ်ကျယ်ဝန်းနေမှာမို့ ဒီမှာ အဓိပ္ပာယ်လဲပါစေ၊ အမှတ်ရလဲလွယ်စေရန် လင်္ကာကလေးနှင့် ဖွင့်ဆိုဟောသွားပါ့မယ်။

- (က) နာမ်ရပ်မျှသာ၊ ရှိသည့်တာဟု၊ မြင်နိုင်မှု၊ မှတ်ရှု
နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်။
- (ခ) အကြောင်းနှင့်တကွ၊ သိမ်းဆည်းက၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ
ဉာဏ်။
- (ဂ) ဤဉာဏ်နှစ်ဝ၊ ပိုင်လတ်က၊ စူဠသောတာပန်။
- (ဃ) အပါယ်တံခါး၊ ပိတ်ပြီးသား၊ မှတ်ထားမြတ်ကေန်။

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝ
ကော ဗုဒ္ဓသာသနေ လဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓါပဋ္ဌော
နိယတဂတိကော စူဠသောတာပန္နောနာမဟောတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။)

ဣမိနာ ပနဉာဏေန၊ ဤဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်။ သမန္နာတော၊
ပြည့်စုံသော။ အရိယာသာဝကော၊ အရိယာတပည့်သည်။ ဗုဒ္ဓ
သာသနေ၊ ဘုရားသာသနာ၌။ လဒ္ဓဿာသော၊ ရအပ်သော
အသက်ရှူပေါက်ရှိသည်။ ဝါ၊ အသက်ရှူချောင်းသည် ။ (ယခုမှ
အသက်ရှူရတာချောင်းတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်) လဒ္ဓပတိဋ္ဌော၊
ရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိသည်ဖြစ်၍။ နိယတဂတိကော၊
နောက်ဘဝ၌ အပါယ်မသွားဘဲ သုဂတိမြဲသော။ စူဠသောတာ
ပန္နောနာမ၊ စူဠသောတာပန်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

- ၁။ လက္ခဏာသုံးတန်မြင်တုံပြန် သမ္မသနဉာဏ်။
- ၂။ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် မြင်တုံပြန် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။
- ၃။ အပျက်ချည်းမှန် အမြင်သန် မှတ်ရန် အင်္ဂဉာဏ်။

- ၄။ ကြောက်ဖွယ်ဟုပင် တိုး၍မြင် ခေါ်တွင် ဘယဉာဏ်။
 ၅။ အပြစ်မြင်ပြန် အမြင်သန် မှတ်ရန် အာဒိနာဉာဏ်။
 ၆။ ငြီးငွေ့လေလျှင်ထိုအခါတွင် ခေါ်တွင်နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်။
 ၇။ လွတ်လိုသောအခါ ထိုဉာဏ်မှာ ခေါ်ရာ မုဉ္ဇိတုကမ္မ
 တာဉာဏ်။
 ၈။ ထပ်၍တဖန် ဆင်ခြင်ပြန် ခေါ်ရန် ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။
 ၉။ သင်္ခါရမူ လျစ်လျူရှုခေါ်မှု သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်။
 ၁၀။ ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ် လျော်အောင်ဖန် ခေါ်ရန် အနု
 လောမဉာဏ်။

ဤနေရာ၌ ပါဠိသာဓကနှင့် ဟောလိုပါက ဉာဏ်စဉ်များ၏
 ပါဠိသာဓကများကို အောက်ပါအတိုင်းထည့်သွင်းဟောကြား
 ပါလေ။ (ပါဠိအားလုံး ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာမှ ဖြစ်သည်။)
 အခြေခံ ဉာဏ် ၂-ပါး။ ။ အောက်ပါ ပါဠိများ၌ တစ်ဉာဏ်
 လျှင် ပါ တစ်ပုဒ် လုံလောက်၏။
 ကြိုက်ရာ ကျက်နိုင်ရန် ၂-ပုဒ် ၃-ပုဒ် ပြထား၏။

(၁) “နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်အတွက် သာဓကပါဠိ”

နမနုလက္ခဏံ နာမံ၊ ရူပနုလက္ခဏံ၊ ရူပန္တိ-သင်္ခေပ
 တော နာမရူပံ ဝဝတ္ထုပေတိ။

နမနုလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ ညွတ်တတ်သော လက္ခဏာရှိသော
 သဘောသည်ကား။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ဝါ၊ (အာရုံဆီသို့ပြေး
 သွားသကဲ့သို့သဘောရှိသောဓာတ်သဘာဝကလေးကတစ်မျိုး)။

ဓမ္မနုလက္ခဏံ၊ အာရုံကိုမယူတတ် မညွတ်တတ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော သဘောသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ဝါ၊ (အာရုံကို မယူတတ် မညွတ်တတ် မသိတတ်ဘဲ လှုပ်ရှားတတ်ရုံ တောင့်တင်းထောက်ခံတတ်ရုံစသော သဘောကလေးကတမျိုး) ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ နာမရူပံ၊ နာမ် ရုပ်ကို ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိ၏။ ဝါ၊ သိခြင်းသည်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏံ၊ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် မည်၏။ (နာမရူပ ဝ ဝတ္ထာနုဉာဏ်ဟုလည်းခေါ်၏။ အတူတူပင်။)

နာမရူပမတ္တတော ဥဒ္ဓံ အညော သတ္တော ဝါ
ပုဂ္ဂလောဝါ ဒေဝေါဝါ ဗြဟ္မောဝါ နတ္ထိတိနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။
ပရမတ္တတော ပန နာမရူပမတ္တမေဝ အတ္ထိတိ ဧဝံ ပဿ-
တော ဟိ ဒဿနံ ယထာဘူတ ဒဿနံ နာမ။

နာမရူပမတ္တတော၊ နာမ်ရုပ်မျှထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အပိုအလွန်း၊ အညော၊ တစ်ပါးသော။ သတ္တော ဝါ၊ သတ္တဝါဟူသည် လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလောဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်လည်းကောင်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊ နတ်ဟူသည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မောဝါ၊ ဗြဟ္မာ ဟူသည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ပန ဘကယ် အရှိသော်ကား။ ပရမတ္တတော၊ ပရမတ်အားဖြင့်။ နာမရူပ မတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿတော၊ ရှုသော ယောဂီ၏။ ဒဿနံ၊ အမြင်သည်။ ယထာ-
ဘူတဒဿနံ နာမ၊ ဟုတ်မှန်သောအမြင် မည်၏။

ဝေ နာနာနယေဟိ နာမရူပံ ဝေတ္တာပယတော
သတ္တသညံ အဘိ ဘဝိတော အသမ္မောဟ ဘူမိယံ ဌိတံ
နာမရူပါနံ ယထာဝဒဿနံ ဒိဋ္ဌိတိ ဝိသုဒ္ဓိတိ ဝေဓိတဗ္ဗံ။

ဝေ၊ ဤသို့။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့်။
နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ ဝေတ္တာပယတော၊ ပိုင်းခြားသော
ယောဂီအား။ သတ္တသညံ၊ သတ္တဝါအမှတ်ကို အဘိဘဝိတော၊
ဖျက်၍။ အသမ္မောဟဘူမိယံ၊ ရုပ်နာမ်ဟု ပြတ်ပြတ်သားသား
သိခြင်း၌၊ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်သော။ နာမရူပါနံ၊ နာမ်
ရုပ်တို့ကို။ ယထာဝဒဿနံ၊ အမှန်အတိုင်းမြင်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌိ
ဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟု၊ ဝေဓိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

(၂) “ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အတွက်-”

န စက္ခုတော ဇာယဓရ ဖဿပဉ္စမာ၊
န ရူပတော နော စ ဥဘိန္ဒ မန္တရာ။
ဟေတု ပဋိစ္စ ပဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊
ယထာပိ သဒ္ဓေါ ပဟတာယ ဘေရိယာ။

ဖဿပဉ္စမာ၊ ဖဿဝေဒနာသညာ စေတနာ စိတ် ဤဒါး
ပါး အပေါင်းတို့သည်။ စက္ခုတော မျက်စိထဲမှ။ န ဇာ
ယဓရ၊ ထွက်ပေါ်လာသည်မဟုတ်။ ရူပတော၊ အဆင်းရူပါ၌
ထဲမှ။ န ဇာယဓရ၊ ထွက်လာသည်မဟုတ်။ ဥဘိန္ဒ၊ စက္ခုရူပါ၌
နှစ်ခုတို့၏။ အန္တရာ၊ အကြားမှ။ နောစ ဇာယဓရ၊ ထွက်လာ
သည်လည်း မဟုတ်။ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတ တရားတို့သည်။ ဟေတု၊

အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ ပဘဝန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘေဒိယာ၊ စည်ကို။ ပဟတယ၊ တီးခတ်သော်။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်လာသကဲ့သို့တည်း။

ဘေဿဝ ပန နာမရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန
တီသု အဒ္ဓါသု ကင်္ခံ ဝိတရိတွာ ဌိတံဉာဏံ ကင်္ခါ
ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိနာမ။

ဘေဿဝ ပန နာမရူပဿ၊ ထို အကျိုးနာမ်ရုပ်၏ သာ လျှင်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန၊ အကြောင်းပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်း ခြင်းကြောင့်။ တီသု အဒ္ဓါသု၊ ၃-ပါးသောကလတို့၌။ ကင်္ခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိတရိတွာ၊ လွန်၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိနာမ၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။

၃။ “သမ္ဗုဒ္ဓညဏ်အတွက်-”

ရူပံ အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ဒုက္ခံ
ဘယဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ အသာရ ကဋ္ဌေနာတိ လံခိပိတွာ
ဝ ဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္ဗုဒ္ဓနေ ဉာဏံ။

အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ (ဝေဒနာ စသည်လဲ အယူတူပင်) ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်သောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အသာရ ကဋ္ဌေန၊ အနှစ်မဲ့သောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ၊ဣတိ၊ ဤသို့

သံခိုပိတုာ၊ ချုံး၍။ ဝဝတ္ထာနေ၊ ပိုင်းခြားခြင်း၌။ ပညာ၊ သိသော
ပညာသည်။ သမ္မသနေဉာဏံ၊ သုံးသပ်သောဉာဏ်မည်၏။

ထမံ ဟိ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ဓမ္မာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ဒိသ္မာ
အထ အတိတာနာဂတေ နယံ နေတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ)

ဟိ၊ မှန်၏။ ပထမံ ရှေးဦးစွာ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ၊
ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ပျက်ကို၊ ဝါ အနိစ္စအချက်
ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ပြီး၍။ အထပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အတိတာနာဂ-
တေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ရုပ်နာမ်တို့ကို။ နယံ၊ ဤနည်းအတိုင်းပဲ
ဟု သိဖွယ်နည်းကို။ နေတိ၊ ဆောင်၏။

ယောဂီက ဆက် အားထုတ်ရင် ဉာဏ်ရင့် လာတဲ့အတွက်
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ပေါ်လာတယ်။ ပေါ်ပုံအဓိပ္ပာယ်က-

၄။ “ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အတွက်-”

ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနု ပဿနေ ပညာ
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏံ။

(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်)

အနက်ကား။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ၊ ဖြစ်ခိုက် တရားတို့၏။
ဝိပရိဏာမာ နုပဿနေ၊ ပျက်ခြင်းကိုအဖန်ဖန်
ရှုရာ၌။ ပညာ၊ သိသော ပညာသည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ-
ဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ် မည်၏။

အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘဂ္ဂါ ဂစ္ဆန္တုဒဿနံ။
 ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ အာကာသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စ။
 (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။)

ဣမေ နာမရူပါ၊ ဤနာမ်ရူပီတို့သည်။ အဒဿနတော၊ မမြင်ရစေမှ။ အာယန္တိ၊ ဖြစ်လာကုန်၏။ ဘဂ္ဂါ၊ ပျက်ပြီးရုပ် နာမ်တို့သည်။ အဒဿနံ၊ မမြင်ရခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အာကာသေ၊ ကေစင်းကပ်၌။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ၊ ချုပ်စစ်ပြန်သန်း သကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိစ၊ ရုတ်ခနဲလည်း ဖြစ်ကုန်လာ၏။ ဝယန္တိ စ၊ ရုတ်ခနဲလည်း ပျက်သွားကုန်၏။

“အနိစ္စ ဖြစ်ပျက်မြင်လျှင် ဒုက္ခ အနတ္တပါမြင်။”

ဧတေသု ဟိ တိသု လက္ခဏေသု ဧကသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ
 ဣတရဒ္ဓယံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။

(နဝဂုံတ္တရဋ္ဌကထာ။)

ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတေသု တိသု လက္ခဏေသု၊ ထို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာ သုံးပါးတို့တွင်။ ဧကသ္မိံ၊ တစ်ခုကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်သော်။ ဣတရဒ္ဓယံ၊ ကျန်နှစ်ပါးကို။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ မြင်အပ် သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၅။ “ဘင်္ဂဉာဏ်အတွက်”

ဉာဏေ တိက္ခေ ဝဟန္တေ သင်္ခါရေသု လဟံ လဟံ
 ဥပဋ္ဌဟန္တေသု ဥပ္ပါဒံ ဝါ ဌိတိံ ဝါ ပဝတ္ထံ ဝါ နိမိတ္တံ

ဝါ န သမ္မာပုဏ္ဏာတိ၊ ခယ ဝယဘေဒ နိရောဓောယေဝ၊
သတိ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တဿေဝံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧဝံ နာမ သင်္ခါရ
ဂတံ နိရုဇ္ဈတိတိ ပဿတော ကေသ္မိံ ဌာနေ ဘင်္ဂါနု-
ပဿနံ နာမ ဝိပဿနာဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိပဋိ။)

ဉာဏောဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်ခြင်းကို။ ဝဟန္တေ
ဆောင်လတ်သော်။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့သည်။ လဟုံ
လဟုံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ကုန်သော်။ ဥပ္ပါဒံ
ဝါ၊ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ ဌိတိံ ဝါ၊ တည်နေခြင်းသို့
လည်းကောင်း။ ပဝတ္ထံ ဝါ၊ သန္တတိ အစဉ်သို့လည်းကောင်း။
နိမိတ္တံ ဝါ၊ အထည်နိမိတ်သို့ လည်းကောင်း။ န သမ္မာ-
ပုဏ္ဏာတိ၊ သတိမရောက်တော့ပြီ။ ခယ ယဝ ဘေဒ နိရောဓေ
ယေဝ၊ ကုန်ပျက်ကွဲ ချုပ်ခြင်းဟူသော ခဏိက နိရောဓ၌သာ
လျှင်။ သတိ၊ သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်လေတော့၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ သင်္ခါရံ၊ သင်္ခါရသည်။ နိရုဇ္ဈတိနာမ၊ ကြောက်ဖွယ်လိလိ
ချုပ်ဘိ၏တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊
ထိုသူအား။ ကေသ္မိံ ဌာနေ၊ အပျက်တစ်ခုတည်း၌။ ဘင်္ဂါနု-
ပဿနံနာမ၊ အပျက်ပဲဟူအဖန်တလဲလဲရှုသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လေတော့၏။ (လေပန်ကာများ လည်ပတ်မှုနှေးစဉ်
အရွက်ကိုမြင်ရသော်လည်း မြန်လာသောအခါ အရွက်ကိုမမြင်
ရတော့ဘဲ တရိပ်ရိပ်မြင်ရသကဲ့သို့ ဥပမာယှဉ်၍ သိပါလေ။)

၆။ “ဘယဉာဏ်အတွက်”

နိရုဒ္ဓါတိတာသင်္ခါရာ ပစ္စုပ္ပန္နာပိ ဘိဇ္ဇန္တိ အနာဂတာ
ဘိဇ္ဇိဿန္တိတိ တဿေဝံ ပဿတော တေသ္မိံ ဌာနေ ဥပဇ္ဇတိ
ဘယတုပဌာနံ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊)

အတိတာသင်္ခါရာ၊ အတိတ်ရုပ်နာမ်တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်
ကုန်ပြီးပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်နာမ်တို့သည်လည်း။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊
ချုပ်ပျက်နေကုန်၏။ အနာဂတာပိ၊ အနာဂတ်ရုပ်နာမ်တို့သည်
လည်း။ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊ သည်ပုတ်ထဲကသည်ပဲအနေ ချုပ်ပျက်ပေ
ကုန်လတ္တံ့။ ဣထိဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ တဿ၊
ထိုယောဂီအား။ တေသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုရှုသောအရာ၌။ ဘယတုပ၊
ဌာနံ၊ ကြောက်သောဉာဏ်သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (တစ္ဆေ
ကြောက်သလိုမဟုတ်၊ ဉာဏ်ဖြင့်အမှန်မြင်၍ သံဝေဂဖြစ်သည်။)

၇။ “အာဒိနဝဉာဏ်အတွက်”

ဝေမေဝ၊ ယံယောဂါဝစရော ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဝသေန
သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဘယတော ဥပဋ္ဌိတေသု သမန္တတော
နိရသံ နိရဿာဒံ အာဒိနဝံ မေဝ ပဿတိ။ တဿေဝံ
ပဿတော အာဒိနဝဉာဏံ နာမ ဥပန္တံ ဟောတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။)

ဝေ မေဝ၊ သားရဲပေါသောလမ်း၌ ခရီးကြမ်း သွားသူ
အား အပြစ်ချည်းမြင်သည်နှင့် အတူသာလျှင်။ အယံယောဂါ

ဝစရော၊ ဤယောဂီသည်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဝသေန၊ ဘင်္ဂ ဉာဏ်
 စံစမ်းဖြင့်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊
 ထင်ပြီးသော်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျပ်မှ။ (၀၂) ဘယ်ကို
 ကြည့်ကြည့်။ နိရသံ၊ အရသာကင်းသော။ နိရဿဒံ၊ သာယာ
 ဖွယ်ကင်းသော။ အာဒိနဝမေဝ၊ အပြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊
 မြင်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ
 အား။ အာဒိနဝဉာဏ်နာမ၊ အပြစ်မြင်သော ဉာဏ်သည်။
 ဥပန္နံ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၈။ “နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အတွက်”

ဝေမယံ ယောဂီဝရဝါရဏော သဗ္ဗသ္မိမ္မိသင်္ခါရဂတေ
 နာဘိရမတိ။ အနုပ္ပဒေါ ခေမန္တိ အာဒိနာနယေန ဒိဋ္ဌေ
 သန္တိ ပဒေယေဝ အဘိရမတိ။ တိန္ဒိန္ဒတပွေဏ တပ္ပဗ္ဗာရ
 မာနသော ဟောတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။)

ဝရဝါရဏော၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်ပြောင် မြတ်ကြီးသည်။ န အဘိရ-
 မတိဝေ၊ မြို့အတွင်း၌ ဝစ္စာကျေးထားလည်း မပျော်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊
 ဤအတူ။ အယံယောဂီ၊ ဤတရားအလုပ် အားထုတ်သော
 ယောဂီသည်။ သဗ္ဗသ္မိမ္မိ သင်္ခါရဂတေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ
 ၌။ နာဘိရမတိ၊ မပျော်။ ၀၂၊ နိဗ္ဗန္တတိ၊ ပြီးငွေ့၏။ အနုပ္ပဒေါ၊
 သင်္ခါရ မဖြစ်ရာသည်သာလျှင်။ ခေမံ၊ ငြိမ်းချမ်း၏။ ဣတံ
 အာဒိနာနယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေ၊ နှလုံးသွင်း မြင်

အပ်သော။ သန္တိပဒေယေဝ၊ သင်္ခါရခပ်သိမ်း ငြိမ်းချမ်းရာ၌ သာလျှင်။ အဘိရမတိ၊ ပျော်၏။ တန္တိန္ဒ - တပွေ၌ တပုဗ္ဗာရံ မာနသော၊ ထိုအငြိမ်းဓာတ်သို့ ညွတ်ကိုင်ရှိုင်းသော စိတ်ရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၉။ “ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ် အတွက် ”

ဧဝံ တဿ ယောဂီနော စိတ္တံ သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရ-
ဂတာ မုဉ္ဇိတုကာမံ နိဿရိတုကာမံ ဟောတိ။

အထဿ ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဝိဂတာလယဿ
သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာ မုဉ္ဇိတုကာမဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မုဉ္ဇိတု-
ကမ္ပတာ ဉာဏံ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊)

ဧဝံ၊ မြူးမိသည့်ငါး အလာတူစွာ။ တဿယောဂီနော၊
ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သဗ္ဗသ္မာ၊ အလုံးစုံသော၊
သင်္ခါရဂတာ၊ သင်္ခါရအပေါင်းမှ။ မုဉ္ဇိတုကာမံ၊ လွတ်လိုသည်။
နိဿရိတုကာမံ၊ ထွက်မြောက်လိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။
သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌။ ဝိဂတာလယဿ၊
ကင်းသော အာလယရှိသော။ သဗ္ဗသ္မာ၊ အလုံးစုံသော။ သင်္ခါ
ရဂတာ၊ သင်္ခါရအပေါင်းမှ။ မုဉ္ဇိတုကာမဿ၊ လွတ်လိုသော။
ရဿ၊ ထိုယောဂီအား။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏံ၊ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာ
ဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ လွတ်မြောက်လိုသော ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်၏။

၁၀။ “ပဋိသင်္ခါဉာဏ်အတွက်”

ငါးဖမ်းယောက်ျားသည် ငါးကို လို၍ ချောင်း၌မြူး
ကိုချ၏။ မြူးကို လာတိုးသဖြင့် ငါးဟုသင်၍ ဝမ်း
သာစွာမြူးဝသို့ လက်နှိုက်ဖမ်းရာ ရေထဲ၌ခေါင်းကို
ဖမ်းမိ၏။ ဤအထိ ငါးမိပြီထင်၍ ဝမ်းသာဆဲ ဆွဲဘင်
လိုက်တော့မှ မြွေကိုမြင်၏။ ကြောက်လန့်သဖြင့် ထိုးမြွေ
ဘေးမှလွတ်လိုပါသော်လည်း ဒီအတိုင်းလွတ်က ပေါက်
မည်စိုးသဖြင့် မြွေကိုခေါင်းမှ လက်ဘစ်ဘက် အမြီးမှ
လက်တစ်ဘက် ကိုင်ဆွဲဆန့်ပြီး ဦးခေါင်းထက်၌ ၃ - ပတ်
စန့်စန့်သေအောင် ဝှေ့ရမ်းပြီး ငါးကို မကိုက်နိုင်တော့ပြီဟု
သိရမှ စွန့်၍ ကမ်းပေါ်သို့တက်ကာ ကမ်းပေါ်မှနေ၍
ငါးကား မြွေဘေးမှလွတ်ပြီဟု လာလမ်းကို ကြည့်လျက်
တည်တံ့သကဲ့သို့တည်း။ ဤ၌ မြွေကို လွတ်လိုသော်လည်း
စိတ်ချရအောင် သုံးပတ် ဝှေ့ရမ်းသကဲ့သို့ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ကို
မှတ်ရသည်။ (ပဋိ=တဖန်+သင်္ခါ=အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု
ရှုသောဉာဏ်။)

ဧဝံ အယံ ယောဂါဝစရာ တိလက္ခဏာရောပနေန
သင်္ခါရေ အာဝိဇ္ဇိတွာ ဒုဗ္ဗလေ ကတွာ ပုန နိစ္စ သုခ
သုဘ အတ္တာကာရေန ဥပဋ္ဌာတုံ အသမတ္တတံပါပေတွာ
သုမတ္တံ မုဉ္ဇတိ တေန ဝုတ္တံ ‘မုစ္ဆနဿ ဥပါယသမ္ပာဒနတ္တံ
ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ’တိ ဝေတ္တံ တဿ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ
ပဋိသင်္ခါဉာဏံ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။)

ဝေ၊ ဤငါးပမ်းယောက်ျားအတူ။ အယံ ယောဂါဝစရော၊
 ဤယောဂီသည်။ တံလက္ခဏာရောပနေန။ လက္ခဏာ ၃ ပါး
 သို့တင်သဖြင့်။ သင်္ခါရေ သင်္ခါရတို့ကို။ အာဝိဋ္ဌိတွာ၊ ပတ်ပတ်
 မွေ့၍။ ဒုဗ္ဗလ၊ အားနည်းသည်တို့ကို။ ကက္ခာပြု၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။
 နိစ္စ သုဘ သုခ အတ္တာကာရေန၊ နိစ္စ သုဘ သုခ အတ္တ အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ထင်ခြားငှား။ အသမတ္ထတံ၊ မစွမ်း
 နိုင်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ သုမုတ္တံ၊ လွတ်
 ခြင်းကောင်းစွာ။ မုစ္ဆတိ၊ လွတ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ မုစ္စ
 နဿ၊ လွတ်ခြင်း၏။ ဥပါယသမ္ပာနေတ္ထံ၊ အကြောင်းစုံပြည့်စေ
 ခြင်းငှာ။ ဝေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ၊ ဤသို့ သိမ်းဆည်း၏ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်ပြီ။ တောငတ၊ ဤမျှဖြင့်။
 တဿ၊ ထိုယောဂီအား၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်သည်။
 ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၁။ “သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်အတွက်”

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏှန္တော အဟံ
 မမာတိ ဂဟေတဗ္ဗံ အဓိသ္မာ ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိပ္ပဟာယ
 သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဒ်သိနော ဟောတိ မဇ္ဈတ္တော။
 (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။)

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရ
 တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်လတ်သော်။ အဟံမမာတိ၊
 ငါ့ ငါ၏ဥစ္စာဟု။ ဂဟေတဗ္ဗံ ယူအပ်သည့်အရာကို။ အဓိသ္မာ၊
 မမြင်၍။ ဘယဉ္စ၊ ကြောက်ဖွယ်ကို လည်းကောင်း။ နန္ဒိဉ္စ၊

နှစ်သက်ဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိပုဟာယ၊ ပယ်၍။ သဗ္ဗသင်္ခါ
ရေသု၊ သင်္ခါရ အလုံးစုံတို့၌၊ ဥဒါသိနော။ လျစ်လျူရှုအပ်
သည်။ မဇ္ဈတ္တော၊ အလယ်၌ရပ်သည်။ ဇဟာတိ၊ ဖြစ်၏။

(ချစ်မယားရှိသူ ယောက်ျားသည် ချစ်လှသဖြင့် မယား
အပေါ် အပြစ်မမြင်၊ ကင်း၍မနေနိုင်၊ မယားထံလျှင် မခံချို
ချစ်မယားက တစ်ပါးယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားနေပုံကိုကိုယ်
တိုင်မြင်ရ၏။ အလွန်စိတ်ဆိုး၏။ ထိုမိန်းမကို ကွာရှင်းလိုက်၏။
ထို့နောက်ကား ထိုမိန်းမအပေါ်၌ ဘယ်လိုနေနေ လျစ်လျူ
ရှုနိုင်လေသကဲ့သို့ မှတ်လေ။)

မှတ်ချက်။ ။ ဘယဉာဏ်၊ အာဒိနဝဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်
ဖြစ်ပုံကိုလိုက်၍ နာမည်အခေါ် ကွဲနေခြင်းတို့မျှ
ဖြစ်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကား အတူတူပင်ဖြစ်
သည်။

သာဓကကား- ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ၊ ယဉ္ဇအာဒိနဝေ
ဉာဏံ ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ ဣဒမ ဓမ္မာ ကေတ္တာ
ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

သို့အတူ- မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ သင်္ခါရ-
ပေက္ခာဉာဏ်တို့လည်း အတူတူပင်၊

သာဓကကား- ယာ စ မုဉ္ဇိတုကမ္ပဘာယာစ ပဋိသင်္ခါနုပဿ
နာယာ စ သင်္ခါရပေက္ခာ ဣဒမေဓမ္မာ ကေတ္တာ
ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။

(ပဋိသမ္ဘိဒါမင်္ဂါ)

၁၂။ “အနုလောမဉာဏ်အတွက်”

ပုရိမာနံ နဝန္တံ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ ဥပရိ စ သတ္တတိံ
သာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ အနုကုလံဉာဏံ အနုလောမ
ဉာဏံ။

(အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီဒီကာ)

ပုရိမာနံ၊ ရှေ့ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ နဝန္တံ၊ သမ္ပသနအစ သင်္ခါ
ရူပေက္ခာအထိ ဉာဏ် ၉-ပါးတို့၏။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဆိုင်ရာ
ကိစ္စပြီးခြင်းအားလည်းကောင်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သတ္တတိံ
သာယ ဗောဓိပက္ခိယ ဓမ္မာနံ၊ ၃၇-ပါး ဗောဓိပက္ခိယ တရား
ဘို့အား လည်းကောင်း။ အနုကုလံ၊ လျော်သော။ ဝါ၊
လျော်အောင် ဆက်စပ် ပေးတတ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။
အနုလောမဉာဏံ၊ အနုလောမဉာဏ် မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။သမ္ပသန အစ ဤ အနုလောမ တိုင်အောင်
၁၀-ပါးကို ဉာဏ်စဉ် ဆယ်ပါးဟု ခေါ်ပါ
သည်။ အခြေခံနာမရူပ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ၂-ပါး
နှင့် ဂေါတြဘု မဂ်ဖိုလ်ပစ္စဝေက္ခကာ ၄-ပါး
ပေါင်းလျှင် ဉာဏ်စဉ် ၁၆-ပါးဟူ၍ ခေါ်ကြ
ပါသည်။

မဂ်ဝင်၍ နိဗ္ဗာန်မြင်ပုံ

ယာ သိခါပက္ခာ သာသာနုလောမာ သင်္ခါပု
ပေက္ခာ ဂုဠာန ဂါမိနိ ဝိပဿနာတိ စ ပဗုစ္ဆတိ။

(သင်္ခါပု အဋ္ဌကထာ။)

သိ ခါပတ္တာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ယာ၊
 အကြင် ဝိပဿနာသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သာနုလောမာ၊ အနု
 လောမ ဉာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သာ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ထို
 သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို။ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာတိ စ၊ ဝုဠာန-
 ဂါမိနိ ဝိပဿနာ ဟူ၍လည်း။ (၀၇) မဂ်သို့ ရောက်စေ
 တတ်သော ဝိပဿနာ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။
 (အပါယ် စသည်မှ လည်းကောင်း။ သင်္ခါရ နိမိတ်မှလည်း
 ကောင်း။ ထတတ်သောကြောင့် မဂ်ကို ဝုဠာနဟု ခေါ်
 သည်။) ဤသို့ ဝိပဿနာထိပ်ဆုံး ဝုဠာန ဂါမိနိ ဝိပဿနာ
 ဉာဏ်ဖြစ်ပြီးနောက် ပုထုဇဉ်၏ အနွယ်ကိုဖြတ်၍ အရိယအနွယ်
 ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဂေါတြဘူစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်အာရုံပြု
 ဖြစ်ပြီးလျှင် သစ္စာ လေးချက် တစ်ပြိုင်နက်သိ၍ မဂ်စိတ်
 တစ်ကြိမ် ဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက် ဖိုလ်စိတ် ၂-ကြိမ်၊
 ၃-ကြိမ် ဖြစ်ပြီးလျှင် ဘဝင်ကျ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ကိလေသာ
 တို့ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်သည်။ (ပစ္စဝေက္ခ-
 ဏာကား ကာမကုသိုလ်သာတည်း။)

မဂ်ဉာဏ်သို့ ကူးပုံ

ဒီ အနုလောမ ဉာဏ်ကို ရောက်ရင် မဂ်သို့ ကူးတော့မည်
 မှတ်။ အဲဒီအခါမှာ စိတ်ကလေး ဖြစ်နေပုံကို အဘိဓမ္မတ္ထ
 သင်္ဂဟကျမ်းမှာ ဒီလိုပြထားပါတယ်။

တတော ပရံ ဂေါတြဘူစိတ္တံ နိဗ္ဗာနံ အာလမ္ပိတွာ
ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တံ အဘိဘဝန္တံ အရိယဂေါတ္တံ မဘိ၊
သမ္ဘောန္တဉ္စ ပဝတ္တတိ။

တတော၊ ထိုအထွတ်အထိပ်သို့ရောက်နေသော အနုလောမ
ဉာဏ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဂေါတြဘူစိတ္တံ၊ ဂေါတြဘူပု
အမည် တပ်ခံရသော စိတ်သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို
အာလမ္ပိတွာ၊ စွဲကိုင်၍။ ဝါ၊ အာရုံပြု၍။ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တံ၊
ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို။ အဘိဘဝန္တံ၊ ဖြတ်လျက်။ အရိယဂေါတ္တံ၊
အရိယာနွယ်ကို။ အဘိသမ္ဘောန္တဉ္စ၊ ဖြစ်စေလျက်။ ပဝတ္တတိ၊
ဖြစ်၏။

အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်ပြီးရင် ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို ဖြတ်လျက်
အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ဂေါတြဘူစိတ်ဖြစ်ပါတယ်။
ဒီစိတ်ဟာ နိဗ္ဗာန် အာရုံပြုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက လောကီ
မဟာကုသိုလ်စိတ်ပဲ ဖြစ်ပါသေးတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ မဂ်စိတ်
ဖြူလာပုံကို ၎င်းအဋ္ဌကထာမှာပဲ ဒီလိုပြထားပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်ဆိုတာ

တဿာနန္တရမေဝ မဂ္ဂေါ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနန္တော
သမုဒယသစ္စံ ပဇဟန္တော နိရောဓသစ္စံ သစ္စိကရောန္တော
မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာဝသေန အပ္ပနာဝီထိမောတရတိ။

အဲဒီဂေါတြဉာဏ်ရဲ့ အခြားမဲ့မှာ သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား၊ ၎င်း-
ပါ၊ ကိစ္စကို တစ်ချက်တည်း ပြီးစေတဲ့ မဂ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပါ

တယ်။ အဲဒီမဂ်စိတ် တစ်ကြိမ်ဖြစ်ပြီး ဖိုလ်စိတ် ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ် ဖြစ်ပြီးနောက် ဘဝင်ကျပါတယ်။ ဒီလို ဖိုလ်စိတ်လဲ နိဗ္ဗာန်ကိုပဲ အာရုံပြုပါတယ်။ ဒီလိုမဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်တွေနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု တာကိုပင်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ လူက နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်သွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သေပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက် သွားတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုတစ်ကြိမ်မျှ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်လိုက်ရင် ဒီဗ္ဗဝိစိကိစ္ဆာပြတ်ပြီး သောတာပန်တည်တယ်။ အပါယ်တံခါး လဲလုံးဝပိတ်တယ်။ ၇ - ဘဝ အလွန်ဆုံး သံသရာမှာ လည်ပြီး အထက်တန်းကျကျ စံစားပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ဝင်မည့် သေချာ သူဖြစ်ပါတယ်။

၅။ ဝိပဿနာကို ဘယ်လိုအားထုတ်မလဲ

ဒီအမေးအတွက် ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် သီလဝန္တ သုတ်တော်ကို မှီးပြီး အကျဉ်းနည်းအားဖြင့် ဖြေပါ့မယ်။ ၎င်းသုတ်တော်ကို ပါဠိတော့ မဖော်ပြတော့ပါဘူး။ သဘောပဲ ဟောပါ့မယ်။ ဝိပဿနာဆိုတာဟာ မှားနေတာကို အမှန်မြင်အောင် လုပ်တဲ့ အလုပ်ပါပဲ။ သတ္တဝါ တွေဟာ ဘယ်အပေါ်မှာ မှားနေသလဲ ဆိုတာ စစ်ဆေးကြည့်ရင် ခန္ဓာငါးပါးအပေါ်မှာ မှားနေ တယ်။ ခန္ဓာငါးပါးဆိုရာမှာလဲ မိမိခန္ဓာကစပြီး တစ်လောကလုံး ရှိရှိသမျှ ခန္ဓာငါးပါးအပေါ် မှားတယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိခန္ဓာ ငါးပါးသာလျှင် မှားခြင်းရဲ့ အစမူလ ဖြစ်တဲ့အတွက် အမှန် မြင်ချင်ရင် မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို အလျင်မြင်ရမယ်။

ဒါကြောင့် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက -

ဝိပဿနာညဏ်ဆိုတာ ဘယ်ဟာ ရှု၍ ဖြစ်သနည်း။

စွဲလမ်းနိုင်ရာ ငါးခန္ဓာ မှန်စွာရှု၍ ဖြစ်သတည်း။

သတိနှင့်ဘာကြောင့် ချမှတ်ရသလဲ

ခန္ဓာငါးပါးအပေါ်မှာ စွဲလမ်းနေတယ်၊ (ဝါ) မှားနေတယ်။ ဒီအမှားကိုပျောက်အောင် ဒီခန္ဓာငါးပါးကိုပင် ပြန်ပြီး ရှုရမယ်။ ဘာနဲ့ရှုရမလဲ သတိနှင့်ရှုရမယ်။ ဒီနေရာမှာ ဝိပဿနာဆိုတာ ပညာအရာဖြစ်ပါလျက် ဘာကြောင့် သတိနှင့် ရှုရမယ်လို့ဆိုပါသလဲ၊ ပညာနှင့်စပြီး ရှုပါတော့လားလို့ မေးခွင့်ကြုံပါတယ်။ အဲဒါကို သဘာဝရော အာဂမပါ ပြည့်စုံအောင် အကျဉ်းအားဖြင့် ဖြေပြပါမယ်။

ဝိပဿနာပညာဆိုတာ အတက္ကာဝရော ဆိုတဲ့အတိုင်း ကြံစည်ပြီးသိတဲ့ တက္ကပညာမဟုတ်ပါဘူး။ ထိုးထွင်းသိတဲ့ ပဋိဝေဓပညာဖြစ်ပါတယ်။ ယနေ့သူ့သူငါ့မှာ ရှိနေကြတဲ့ပညာဟာ သုတပညာ၊ တက္ကပညာတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပညာတွေနှင့် ဝိပဿနာပညာမဖြစ်နိုင်လို့ ဝိပဿနာဖြစ်နိုင်ဖို့အတွက် ဒီတက္ကပညာ သုတပညာတွေကို မသုံးရဘူး။ ပဋိဝေဓပညာ ဖြစ်ဖို့အတွက် နည်းလမ်းကိုရှာရပါတယ်။ အဲဒါကို ဘုရားရှင်က သတိကိုသုံးပါလို့ နည်းပေးတော်မူပါတယ်။ သတိကိုသုံးပါဆိုတာက သတိရှိရင် ပညာပေါ်တယ်။ အပ်သွား၊ ချည်ပါဆိုသလို သတိရှေ့သွားရင် ပညာနောက်က ပါလာပါတယ်။

သတိမမူဂူမမြင်၊ သတိမတော့မြူကိုပင်မြင်ဆိုတဲ့ လောကဏာသား
ပုံများလို့ သတိသာမူလိုက်ပါ။ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အမှန် သဘာဝ
တွေကို မြင်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီပညာသာလျှင် တက္ကပညာ
မဟုတ်သော ပဋိဝေပေညာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက သဘာဝ
အားဖြင့် ရှင်းပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အာဂမအားဖြင့် ဆိုရင်
မဟာဝါသတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိတော်ကို ဖွင့်တဲ့ အဋ္ဌကထာမှာ-

န ဟိ ကဒါစိ သတိဝိရဟိတာ အနုပဿနာ နာမ အတ္ထိ။

သတိကင်းလို့ ဝိပဿနာရှုခြင်းဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူးတဲ့။
အဲဒါကို စကားပြန်လိုက်ရင် သတိမကင်းရင် ဝိပဿနာ ရှုခြင်း
ဆိုတဲ့ပညာ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ပြီးတော့-

သတာရက္ခေန စေတသ၊ သမန္နာဂတော ဝိဟ
ရေယျ၊ အယံ ဝေ ဝါ အမှာကံ အနုသာသနီ။

သတာရက္ခေန စေတသ၊ သတိစောင့်သော စိတ်နှင့်
သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၍။ ဝိဟရေယျ၊ နေရာ၏။ အယံ ဝေ၊
ဤသည်ပင်လျှင်။ ဝေ၊ သင်ချစ်သား ချစ်သမီးတို့အတွက်။
အမှာကံ၊ ငါဘုရားတို့၏။ အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမ ပါပေ
တည်း-တဲ့။

ဒီပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ သဘာဝတွေနှင့်ပဲ သတိဖြည့်စပြီး
ရှုရင် ပညာပေါ်မယ်ဆိုတာ ခိုင်လုံပါပြီ။ သတိဖြင့် ဘယ်လို့
ရမလဲဆိုရင်-

ခန္ဓာငါးပါးဟာ အမြဲဖြစ်ပျက်နေတယ်။ သူ့ဘို့ဖြစ်ပျက်နေတယ်ဆိုတာဟာလဲ ပစ္စုပ္ပန် ခဏမှာပဲ ဖြစ်ပျက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ပစ္စုပ္ပန် အခိုက်အတန့် ကလေးမှာ သတိနှင့်ရှုနေရမယ်။ ရှုနေရမယ်ဆိုတာက ခန္ဓာ ကိုယ်မှာဖြစ်နေတယ်၊ ပျက်နေတယ်၊ အစိုးမရဘူးလို့ ယောဂီက ကိုယ်သိချင်ရာ ဆွဲပြီး ရှုနေရမှာမဟုတ်ဘူး။ သူဖြစ်နေတာ ကိုလိုက်ပြီး ရှုနေရုံပဲ၊ ကြည့်နေရုံပဲ။ ဒီလိုကြည့်တော့ ခန္ဓာ ကိုယ်ကို သူ့ဟာသူ တရားပြသသွားလိမ့်မည်။ သူပြသွားတာကို ကိုယ်က လိုက်ကြည့်ရုံပဲ။

ဒါကြောင့် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ ဆောင်မုတ် ထဲမှာ “ဖြစ်တိုင်း မှတ်ရှု သတိပြု၊ စောင့်မှုအစဉ်ထား” လို့ မြန်လက်ာဖြင့် နည်းပေးတော်မူပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ကိုယ်ထဲမှာ ဘယ်နေရာက ဘာတွေထင်ရှားသိသိသာသာကြီး ပေါ်နေသလဲ။ အဲဒီပေါ်နေရာကို သတိနှင့် လိုက်ကြည့်ပါလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ လိုက်ကြည့်ရမှာလဲ ပစ္စုပ္ပန်အခိုက် ဖြစ်ပါစေ၊ အဲဒါဟာ သဘိဖြင့်စောင့်ကြည့်တဲ့ လုပ်ငန်းအစပါပဲ။ အကျဉ်း ရသွားရင် ပညတ်တွေ့တာပြီး ပရမတ်သက်သက် အပေါ်မှာ သာ ဉာဏ်ကလေး ထောက်လာပါလိမ့်မယ်။ အတော့ ပညတ် ပေါ်မှာပဲတင်ပြီး နေပါလိမ့်မယ်။ နောက်မှ ပညတ် မပျော့ ပရမတ်သက်သက် သဘောလေးတွေမြင်လာတော့မှ ဝိပဿနာ ဉာဏ်အခြေခံ ရလာပြီလို့ ဝမ်းမြောက်ပြီးရွှေ့ကို ဆက်၍ သတိဖြင့်ရှုပါ။

နန တဇ္ဇာ ပညတ္တိဝသေန သဘာဝဓမ္မော ဂယုဘိတိ
သစ္စံ ဂယုတိ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ဘာဝနာယ ပနဝဓုမာနယ၊
ပညတ္တိံ သမတိက္ကမိတော သဘာဝဓယေဝ စိတ္တံ တိဋ္ဌတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ။)

အနက်ကား-တဇ္ဇာပညတ္တိဝသေန၊ ပရမတ်ကို အမည်
တပ်၍ ခေါ်အပ်သော ပညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သဘာဝ
ဓမ္မော၊ ပရမတ်သဘာဝကို။ ဂယုတိ နန၊ ယူအပ်သည်မဟုတ်
လော။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ဘာဝနာမရင့်မီ ရှေ့အဖို့၌။ သစ္စံဂယုတိ၊
အကယ်၍ကား ယူအပ်ပါပေ၏။ ပန တထာပိ၊ သို့သော်လည်း။
ဘာဝနာယ ဝဓုမာနာယ၊ ဘာဝနာ ရင့်လာသောအခါ၌။
ပညတ္တိံ သမတိက္ကမိတော၊ ပညတ်ကိုလွန်၍။ သဘာဝဓယေဝ၊
ပရမတ်သဘာဝ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တော့၏။

ဘာမှတွေးကြံ ဆွဲဆောင်ပြီး မမြဲလို့ ငါ့ရှုလိုက်မယ်၊ ဆင်းရဲမှု
အစိုးမရလို့ ရှုလိုက်မယ်ဆိုပြီး ကိုယ်သိချင်ရာဆွဲမခန့်၊ ဝိပဿနာ
ဆိုတာ ခန္ဓာကပြတာကို ကိုယ်က အလိုက်သင့်ကလေး ကြည့်
ရတာ။ ကိုယ်ကြည့်ချင်ရာကိုဆွဲကြည့်ရတာမဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုသာ
မှန်မှန် အလိုက်သင့်ကလေး ကြည့်ရင် ရှေ့ကပြခဲ့တဲ့ ဉာဏ်စဉ်
တွေဟာ တဖြည်းဖြည်းရင့်ကျက်ပြီး တက်လာလို့ မဂ်ဖိုလ်ဝင်
သွားပါလိမ့်မည်။ ယောဂီရဲ့ အလုပ်ကတော့ ခန္ဓာက ပြတာကို
အလိုက်သင့်ကလေး သတိဖြင့်ရှုနေရုံပါပဲ။ ယခုဟောခဲ့တာက
ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်နည်းပါပဲ။ အထက် မဂ်ဖိုလ်တွေ
အတွက်လဲ ဒီအတိုင်းပဲ အားထုတ်ကြပါတယ်။ အခြားနည်း
ရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ သဟိန္ဒရူကြည့်တဲ့နည်းပဲရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတွေမှာ—

(၁) အပါယ်မကျရေး၊

(၂) သုဂတိဘဝမှာ အထက်တန်းကျကျ တည်တံ့နေရေး၊

(၃) နိဗ္ဗာန်ဝင်စံရေး၊

ဒီ ၃-ချက်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ ဒီ ၃-ချက်ကို တိတိကျကျ အာမခံပေးနိုင်တာ ဝိပဿနာ လုပ်ငန်းသးဖြစ်တယ်။ အခြားကုသိုလ်တွေက တိကျတဲ့အဖြေ မပေးနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာအလုပ်ကို တကယ်အားထုတ်ဖို့ရာ အရေးကြီးကြောင်း ဟောတော်မူတဲ့ ဟောဒီဂါထာကိုရွတ်ပြီး နိဂုံးသတ်ပါမယ်။

သတ္တိယာဝိယ ဩမဋ္ဌော၊
ဒယုမာနောဝ မတ္ထကေ။
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ၊
သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

သတ္တိယာ၊ အသွားထက်လှ သံလုံမကြီးဖြင့်။ ဩမဋ္ဌောဝိယ၊ ရင်ကိုစူးစိုက် အထိုးခံလိုက်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မတ္ထကေ၊ ဦးခေါင်းထက်၌။ ဒယုမာနောဝ၊ ဟူးဟူးပြောင်ပြောင်မီးလောင်သည့်ဘေး အလွန်လျှင် အရေးကြီးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ သတောဘိက္ခု၊ သတိပညာ ထင်စွာပြုတတ် ရဟန်းမြတ်သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဘဝမျှားစွာ သံသရာတခွင် သူစူးဝင်လျက် လေးခွင်ပယ်ရပ် ကျစေတတ်ရေး ဒိဋ္ဌိဘေးဆိုးကြီးကို။ ပဟာ—

နာယ၊ မြတ်သောတာပန်အဖြစ်မှန်ဖြင့် အမြန်ပယ်နှုတ် အမြစ်
ပြုတ်ခြင်းငှာ။ ပရိဗ္ဗဇ္ဇေ၊ အပျင်းတွေဖြုတ် မဟုတ်တာတွေကိုပယ်
ဟိုနှယ် ဒီနှယ် အငြင်းမသန်နှင့်တော့ မြန်မြန်ကြီးအားထုတ်
လိုက်ကြကုန်ရာသထည်း။

(သာဓုခေါ်စေ။)

ဝိပဿနာတရားပြီး၏။

လိုအပ်၍ဟောလိုလျှင်

ဝိပဿနာနှင့် ဆက်ဟောရန် ဝတ္ထုသက်သေ

ဝိပဿနာအလုပ်ဟာ ဘယ်လောက်ထိ အားကိုးစရာကောင်း
တယ်။ အားထုတ်သင့်တယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို အင်္ဂုတ္တရ-
အဋ္ဌကထာထဲမှ ထုတ်ပြီး ဝတ္ထုသက်သေပြပါမယ်။

ရှေးရှေးတုန်းက မုဆိုးကြီးတစ်ယောက်ဟာ အမဲလိုက်အလွန်
ဝါသနာပါတယ်။ အသားလဲအင်မတန်မှကြိုက်တယ်။ အသား
စားကြီးလွန်းလို့ တခြား အစာအာဟာရတွေကို မစားချင်
တော့ဘူး။ သမင်၊ ခရယ်၊ ချေငယ်၊ စိုင်း၊ ဆတ် အသားတွေကို
စားရမှသာ လျှာက အရသာတွေ့တယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ပဲ လေးနှစ်
မြားကိုယူ၊ အိမ်သူသက်ထားကိုပါ စွန့်ပြီးတော့တဲမှသဲ လှည့်
လည်နေတယ်။ အမဲပစ်လိုက် အသားစားလိုက်ပေါ့လေ။ အသား
စား ကြူးတာကြောင့် လူ့ဘီလူးကြီး ဖြစ်နေတော့တယ်။

နှစ်ပေါင်းကြာလာတော့ လူကလဲ ခက်ထရော် ကြမ်းတမ်းလာတယ်။ အကုသိုလ်ကလဲ ကြီးလာတယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ အမဲလိုက်သွားရင်း တောရကျောင်းနေတဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးရဲ့ ကျောင်းသစ်မီး ရောက်သွားတော့ မောမောနဲ့ရေခပ်သောက်မိတယ်။ သူ့ရေခပ် သောက်လေတိုင်း ရေမတွေ့ဘဲ ရေမှတ်နှင့်အိုးဖင် ထိမိလို့ တကျင်ကျင်အသံသာလျှင် မြည်ထွက်လာတယ်။ ဒီတော့ သူက သူ့အဖြစ်သူ မရိပ်မိသေးဘဲ နှုတ် ရဟန်းတော်ကိုသာ “ဒီရဟန်းတွေကသိပ်ပျင်းတပဲ။ စားပြီး အိပ်နေကြတယ်။ ရေတောင်မှခပ်မထားဘူး” ဒီလိုသူက ဆူပူမောင်းမဲတောပေါ့။ အမှန်ကတော့ ရေကအပြည့်ကြီးရှိနေတာ။ မုဆိုးကြီးရဲ့ အကုသိုလ် အပူရှိန်ကြောင့် ရေတွေခန်းကုန်တာ။ အကုသိုလ်များ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာ ကောင်းသလဲလို့။ မုဆိုးကတော့ ကိုယ့်အဖြစ် မသိသေးဘူး။ သူများကိုပဲ အပြစ်တင်နေ လိုက်သေးတယ်။

ဒီအသံကြားတော့ ရဟန်းတော်က စဉ်းစားမိတယ်။ အကုသိုလ်ကောင် တစ်ကောင်တော့ ရောက်လာပြီလို့လေ။ ဒါကြောင့် အသာလွှာပြီးတော့ ကြည့်တယ်။ ရဟန်းတော်က လာကြည့်တော် ရေအပြည့်ရှိတယ်။ ဒီတော့မှ ရဟန်းတော်က-

“ဒီကမုဆိုးကြီး ရေသောက်လိုပါသလား?”

“မှန်ပါ၊ ရေသောက်လိုလို့လာတာ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကရေမှ ခပ်မထားဘဲကိုး”

“ကောင်းပြီဒကာ၊ ဟောဒီမွှာရေ သောက်ပါတော့” လို့ မုဆိုးရွှေတွင် ရေအိုးထဲက ရေကို ခပ်ပေးတယ်။ ရဟန်းတော် လက်နှင့်ကိုင်ပြီး ရေတိုက်တော့မှ ရေသောက်ရတယ်။ ဒီတော့ မုဆိုးကြီး သိပ်လန့်သွားတယ်။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ဘဝ တယ်ဆိုးနေပါပြီကလား၊ ကယ်တော်မူပါဘုရား။

ကိုယ်ဆိုးတာ ကိုယ်သိတော့ ဖော်သေးတာပေါ့။ ရဟန်း တော်က သနားခြင်းဖြင့် မုဆိုးကို အဲဒီနေရာမှာပဲ ရဟန်းဝတ် ပေးတယ်။ သတိပဋ္ဌာန်တရား အားထုတ်ခိုင်းတယ်။ တရား အားထုတ်တယ်ဆိုရင် စရိုက်ကြမ်းခဲတဲ့ လူဆိုတော့ တရား အားထုတ်ဖို့ မျက်စိမှိတ်လိုက်တိုင်း ခွေးနက်ကြီးတွေ ကျား နက်ကြီးတွေ မြွေဆိုးကြီးတွေ ဝိုင်းနေတာချည်းဖြစ်တယ်။ တရား မရဘူး။ စိတ်မတည်ကြည်ဘူး။ တစ်ကိုယ်လုံးဇောချွေးတွေပြန်နေ တယ်။ ကြမ်းတမ်းတဲ့ဘဝဆိုတာသိပ်ကြောက်ရောကောင်းတယ် နော်၊ ဒီတော့ရဟန်းကြီးက အရှင်ဘုရား၊ တရားအားထုတ်လို့ မရပါဘုရား၊ တပည့်တော်မြင်ချင်ရာဖြစ် လှူထွက်ပါရစေတော့ လို့ လျှောက်ထားလာတယ်။

ရဟန်းတော်က ဪ သနားစရာ သတ္တဝါ၊ တရား မရရင် တော့ အပါယ်ကျတော့မယ်လို့ သနားစိတ်ပြင်းပြတာကြောင့် အို-ရဟန်းကြီး၊ သင်ထွက်လိုက် ထွက်လေလို့ မပြောရက်ဘူး။ ဖြစ်အောင် ကယ်တင်မယ်ဆိုပြီးတော့ ကဲ-ရဟန်းကြီး၊ ခဏ နေအုံး၊ သမန်းသားထင်း အစိမ်းသက်သက်တစ်ပုံ ပုံလိုက်စမ်း။

သဖန်းသားဆိုတာ အစိမ်းဆိုရင် အစေးတွေ သိပ်ထွက်ပြီး၊
 ရေစိုသလိုဖြစ်နေတယ်။ ဘယ်လိုမီးတိုက်တိုက် မီးမတောက်ဘူး။
 ကဲ-ရဟန်းကြီးကိုယ်တိုင် မီးရှို့စမ်းဆိုတော့ တစ်မနက်သာ
 ကုန်တယ်။ မီးတောင်မစွဲဘူး။ တောက်ဖို့အသားထား၊ ဒီတော့မှ
 ရဟန်းကြီးလက်မှိုင်းချ မောဟိုက်နေတုန်း ရဟန်းတော်က ငရဲ
 ပြည်ကို တန်ခိုးနှင့်သွားပြီး ငရဲမီးလေးမုန်ညှင်းစေ့လောက်
 လက်ကြား ညှပ်ယူလာတယ်။

ရဟန်းကြီးဟောဒီမှာမြင်ရဲ့လား၊ ငရဲမီးကလေးဆိုပြီး ၎င်း
 မီးကို သဖန်းပုံထဲပစ်ထည့်လိုက်တယ်။ သဖန်းသားအပုံကြီးဟာ
 တခါတည်းကျမ်းသွားတယ်။ အစတောင် ရှာမရလိုက်တော့
 ဘူး။ ဒီတော့မှ ရဟန်းကြီးက သိပ်လန့်သွားတယ်။ ငရဲမီး
 ဘယ်လောက်ပြင်းတယ်ဆိုတာ လက်တွေ့သိသွားတယ်။ ကဲ....
 ရဟန်းကြီး၊ ခင်ဗျားသေရင် ဒီလိုပြင်းထန်တဲ့ ငရဲမှာသွားပြီး
 ခံရမယ်၊ ဘယ်နှယ်လဲ၊ လူထွက်မလာ မေးတော့ မထွက်ရဲတော့
 ပါဘုရား၊ တပည့်တော် တရားကိုရအောင် အားထုတ်ပါတော့
 မယ်။

ပရိတ်သတ်များ ငရဲမီးကို ငြိမ်းသတ်ပေးနိုင်တာဟာ တရားပဲ
 ရှိတယ်နော်။ ရဟန်းကြီးဟာ ကြောက်ကြောက်နဲ့ ဇွဲတင်းပြီး
 တရားအားထုတ်တယ်။ အိပ်ချင်လာရင် ငိုက်မှာစိုးလို့ ကောက်
 ရိုးခွေကြီး ရေဆွတ် ခေါင်းပေါ်တင်၊ ကောက်ရိုးခွေတစ်ခုကို
 ရေဆွတ် ဖင်ခုထိုင်ပြီး ဇွတ်ပေအားထုတ်လိုက်တာ အနာဂါမ်
 တည်သွားတယ်။ သူ့အတွက် တောက်လောင်နေတဲ့ ငရဲမီးလဲ
 တခါတည်း ငြိမ်းရော။ ဒီတော့မှ ရဟန်းကြီးက အားရဝမ်းသာ

လွန်းလို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်လိုက်တယ်။ အဲဒီဥဒါန်းဂါထာနှင့်ပဲ
တရားနိဂုံးသတ်မယ်၊

ဥပသန္ဓေ ဥပရတော၊
မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော၊
ဓုနာတိ ပါပက ဓမ္မေ၊
ဒုမပတ္တံ မာလုခတာ။

အဟံ၊ မုဆိုးငရဲသားဘဝမှ တဖြစ်လဲလာခဲ့ရသော ငါရဟန်း
ကြီးသည်။ ပါပကဓမ္မေ၊ ဘီလူးသဘက်ပမာ လွန်စွာဆိုးရွား
အကုသိုလ်အယုတ်တရားတို့ကို။ ဒုမပတ္တံ၊ အချစ်တစ်ရာခွဲခွဲ
၏ ငုံ့အာဖြန့်ကြက် ရွှေကြာရွက်သည်။ မာလုခတာ၊ ငရဲဖြင့်။
နလိမ္မတိ ယထာ၊ မကပ်မသိမ်း မလိမ်းမကျ ခေကန် ပျံသင်း
အလွန်ပင်သန့်ရှင်းသကဲ့သို့။ ဓုနာတိ၊ သုံးမင်သုံးဘန် အနာ
စါမ်ဖြင့် ပယ်လှန်သတ်ဖြတ် အောင်နိုင်အပ်ပေပြီ။ ဣဒါနိ၊
ငရဲမီးကြီး ငြိမ်းပြီးသေရာ ယခုအခါမှသာလျှင်။ ဥပသန္ဓေ၊
စိတ်ငြိမ်းလက်ငြိမ်း အကုန်ငြိမ်းလျက်။ ဥပရတော၊ နှလုံးမွေ့သိမ်
ပီတိရှိနှင့် စိတ်ငြိမ်မွေ့လျော် အလွန်ပျော်လျက်။ မန္တဘာဏီ၊
ပညာဖြင့်သာ အရာရာတို့ သာသာချိုမြ နှုတ်ခွန်းဟလျက်သာ
လျှင်။ အနုဒ္ဓတော၊ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ဣန္ဒြေချချ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏
ထုတ်ပြမြက်ဖော် သာသနာတော်ဝယ်။ အဟော်ဝတ၊ အပျော်
ကြီးပျော်၍ နေရပါပေပြီတကား....။

ဝိပဿနာပိုင်း ပြီး၏။

အသုဘတရား

ပဉ္စမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ ဣတ္ထိယာဝါ ပုရိသေန ဝါ
ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ ယေန ကေနစိဝါ အဘိဏ္ဍံ
ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ-

(၁) ဇရာဓမ္မောမ္ပိ၊ ဇရံအနတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စ-
ဝေက္ခိ တဗ္ဗံ။

(၂) ဗျာဓိဓမ္မောမ္ပိ၊ ဗျာဓိံ အနတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ
ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ။

(၃) မရဏဓမ္မောမ္ပိ၊ မရဏံ အနတိတောတိ အဘိဏ္ဍံ
ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ။

(၄) သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေဝါ
ဝိနာဘာဝေဝါမ္ပိတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ။

(၅) ကမ္မဿကောမ္ပိ၊ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ကမ္မယောနိ၊
ကမ္မဗန္ဓု၊ ကမ္မပဋိသရဏော၊ ယံကမ္မံ၊ ကရိယာမိ
ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ တဿ ဒါယာဒေါ
ဘဝိယာမ္ပိတိ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ။

ဣမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဌာနာနိ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ
ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ ယေနကေနစိဝါ အဘိဏ္ဍံ
ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗာနိ။

(အဘိဏ္ဍသုတ် ပါဠိတော်)

ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣမာနိ ပဉ္စဌာနာနိ၊ ယခုပေပြေမည့် ဤငါးဌာနတို့ကို။ ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ မိန်းမသည်လည်းကောင်း။ ပုရိသေန ဝါ၊ ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း။ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ၊ လူသည်လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ၊ ရဟန်းသည် လည်းကောင်း။ ယေနကေနစိ ဝါ၊ မည်သူမဆို။ အဘိဏ္ဍိ နေရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမလပ် အထပ်ထပ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။ ကတမာနိပဉ္စ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း ဟူမူကား—

(၁) အဟံ၊ ငါသည်။ ဇရာဓမ္မော၊ အိုရခြင်း သဘော ရှိသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဇရံ၊ အိုရခြင်း သဘောကို။ အနတိ- တော၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ ဝါ၊ ဘယ်ဘုရား ဘယ်သိကြား ဘယ်ဆေးဝါး ဘယ်အာဏာ အယ်တန်းခိုး အမျိုးမျိုးနှင့် တားသော်လည်း မလွန်မြောက်နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဏ္ဍိ၊ နေရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါမလပ် အထပ်ထပ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။

(၂) အဟံ၊ ငါသည်။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ နာရခြင်းသဘော ရှိသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဗျာဓိံ၊ နာရခြင်းသဘောကို။ အန- တိတော၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ ဣတိ... အဘိဏ္ဍိ... အပ်၏။

(၃) အဟံ၊ ငါသည်။ မရဏဓမ္မော၊ သေရခြင်းသဘော ရှိသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ မရဏံ၊ သေရခြင်းသဘောကို။ အန- တိတော (ပ) ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။

(၄) မေ၊ ငါ၏။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော၊ မနာ-
ပေဟိ၊ စိတ်ကိုချမ်းသာစေကုန်သော သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့နှင့်။
နာနာဘာဝေါ၊ ရှင်ကဲ့ ကဲ့ရခြင်းသည် လည်းကောင်း။
ဝိနာဘာဝေါ၊ သေကဲ့ ကဲ့ရခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အမှီ၊
ဖြစ်ရအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အဘိဏ္ဍ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ ဘယ်ခါ
မလပ် အထပ်ထပ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။

(၅) အဟံ၊ ငါသည်။ ကမ္မဿကော၊ ကံသာလျှင်ကိုယ်ပိုင်
ဥစ္စာရှိ၏။ ကမ္မယောနိ၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊
ကံသာ ဆွေမျိုးရှိ၏။ ကမ္မပဋိသရဏော၊ ကံသာလျှင်လည်း
လျောင်းရာရှိ၏။ ယံကမ္မံ၊ အကြင်ကောင်းကံ၊ မကောင်းကံကို။
ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဒါယဒေါ၊ အမွေခံသည်။
ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဏ္ဍံ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ
ဘယ်ခါမလပ် အထပ်ထပ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော အဘိဏ္ဍသုတ်တော်ကိုနာယူ
ကြကုန်သော ဒကာ ဒကာမအပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့သည်
ငါတို့တတွေသည်လည်း ဒီဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေး၊ ကွဲဘေး
ကြီးအထိ ခံရမယ့်သူတွေပါတကား။ ယခု ငါတို့ရဲ့ခွေက သေပြ
သွားတဲ့ (....)သူဟာဖြင့် ဒီဘေးကြီးကို ရှောင်မလွတ်လို့ ဘေး
သင့်ခံရပြီး သေသွားလေပြီ။ ငါတို့တစ်တွေထံသို့လည်း ဒီဘေး
ကြီး တစ်နေ့ ဆိုက်ရောက် လာမှာပါကလား။ ဒီဘေးကြီး
မရောက်လာမီ သံသရာခရီးကို ဆက်သွားရာမှာ မပပ်မပန်း
ရအောင် ဒါန သီလ တရားတွေကို ကြိုးစားထားမှတော်မယ်။

ပြီးတော့ ဒီဘေးဆိုးကြီးမထိရောက်နိုင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မြန်မြန်ကြီး
ရောက်နေအောင် ဝိပဿနာအလုပ်များကို မြန်မြန်ကြီး ဦးစား
ပေးမှ တော်မယ်လို့ သတိသံဝေဂကြပြီး တရားဓမ္မကို မခြား
နေည ပွားများကြကုန်သည်ဖြစ်၍ မသေရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့
လျင်မြန်ထုတ်ချောက် ပေါက်ရောက်နိုင်ကြပါစေ။

အမှာ။ ။ အသုဘတရားဟူသည် အချိန်အကြာကြီး ဟောရ
သည် မဟုတ်၊ အတိုသာ ဟောရသည်က များသော
ကြောင့် အတိုမျှဖြင့်သာ ရေးလိုက်သည်။

တနည်း အသုဘတရား

(သံဝေဂ အရာမှန်သမျှ ဟောနိုင်သည်။)

အပ္ပမတ္တာ သဒါ ဟောထ၊ ဥတ္တာ သင်္ခါရဓမ္မတံ။
သင်္ကစ္စမနုယုဉ္ဇေဝံ၊ နတ္ထိနော မစ္စုသင်္ကရံ။

ဘောန္တော၊ နှလုံးပျော့ပြောင်း အို.... သူတော်ကောင်းတို့၊
သင်္ခါရ ဓမ္မတံ၊ ကိုယ်က ဤပုံ ဖြစ်လိုတုံလည်း တစ်ဖုံဆင်ကွဲ
သူ၏နည်းဖြင့် ဖြစ်မြဲတံထွာရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၏ ဓမ္မတာကို။
ဥတ္တာ ဇာနထ၊ ကိုယ်စီကိုယ်၎င်း အဇ္ဈတ္တဝယ် ဉာဏစက္ခု
မျှော်ထောက်ရှုလျက် ယခုပင်လျှင် သိထင်မြင်အောင် တွင်တွင်
ကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်မူကြပါကုန်လော့။ ဥတ္တာ၊ ကိုယ်စီ
ကိုယ်၎င်း အဇ္ဈတ္တဝယ် ဉာဏစက္ခု မျှော်ထောက်ရှုလျက် ယခု
ပင်လျှင် သိထင်မြင်အောင် တွင်တွင်ကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်
မူကြကုန်ပြီး၍။ အပ္ပမတ္တာ၊ အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားကြ

ကုန်သည်။ ဝါ-အပ္ပမတ္တာ၊ ကုသိုလ်ဆယ်ခု မြတ်ကောင်းမှု၌
ဂရုကတ ကြိုးလုံ့လသား အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားကြ
ကုန်သည်။ ဝါ-အပ္ပမတ္တာ၊ မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြုန်းကန် နာလဲ
နာတတ်၏။ မမျှော်လင့်ပဲ ဖြုန်းကန် သေလဲသေတတ်၏။
မမျှော်လင့်ပဲ ဖြုန်းကန် ကွဲလဲကွဲတတ်၏။ ပူလဲပူတတ်၏ဟု
သတိလှိုက်လဲ စိတ်ဝယ်စွဲကြကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါ
ကုန်လော့။ နော၊ တဏှာမာရ်ညွတ် ခန္ဓာဝဋ်မှ လွတ်ရန်ရည်
ချွေ တို့တတွေအား။ နော၊ တဏှာတည်းဟူသော မာရ်မင်း
သံသရာ ဝဋ်အတွင်းမှ လွတ်ကင်းရန်ရည်ချွေ တို့တတွေအား။
မစ္စုသကံရံ မစ္စုမည်လျှင်း ရှင်သေမင်းနှင့် အတွင်းကြိတ်ပူး
မိတ်ရည်လူးလျက် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ချိန်းကဆက်၍ ဤရက်ခါမှ
သေအံ့ဟူ၍၊ ဤနေ့ခါမှ သေအံ့ဟူ၍၊ ဤအခါမှ သေအံ့ဟူ၍
သဘောတူချိန်းချက် ထားရခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကေန်လူတိုင်း
မွန်လှပါပေ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သကိစ္စ၊ ခုဝတ္တမာန်
ပစ္စုပ္ပန်နှင့် တမလွန်နောက်နှောင်း တောက်လျောက် ကောင်း
အောင် ရွယ်ကြောင်းဆုပန် စိတ်ရည်သန်သည့် နှစ်တန်သော
လေးကမ္မစီးပွား ကိုယ့်ကိစ္စများကို။ အနုယုဉ္ဇေဝေါ၊ ယခု
ပင်လျှင် မအိုခင်က၊ ယခုပင်လျှင် မနာခင်က၊ ယခုပင်လျှင်
မသေခင်က ကြိုတင်၍သာ ပွားများလိုက်ကြ ပါကုန်လော့။

ဒီဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ ယခုအနက် ပေးခဲ့သမျှနှင့်ပင်
အလွန်ပေါ့လွင်နေပါပြီ။ အဓိပ္ပာယ်အလွန်ကောင်းလွန်လို့လဲ
ကနည်းငယ်ထပ်ပြီး ချိရာမှာ သကာလောင်းဆိုသလိုနည်းနည်း

တော့ လောင်းလိုက်ပါရစေ။ ယနေ့ ဒကာ ဒကာမတွေ လက်
ဝယ်ရရှိထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ သင်္ခါရပဲ။ အဓိပ္ပာယ်က သက်ရှိ
ယန္တိ၊ ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သင်္ခရာ၊ သင်္ခါရတို့
မည်ကုန်၏။ ဘာတွေက ပြုပြင်ထားခြင်းခံရသလဲ။ ကံ၊ စိတ်၊
ဥတု၊ အာဟာရဆိုတဲ့ မင်းလေးပါးက ပြုပြင်ထားအပ်တယ်။
အစကတည်းက ငါက ပြုပြင်ထားအပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကံ၊
စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတွေက ပြုပြင်ထားဘော့ ပြုပြင်သူက
ပိုင်တာပေါ့။

ဒါကြောင့် သင်္ခါရဓမ္မတံ၊ ကိုယ်ကဏ္ဍိပုံ ဖြစ်လို့ တုံလဲတဖုံ
ဆင်ကွဲ သူ၏နည်းဖြင့် ဖြစ်မြဲတံထွာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့ရဲ့ဓမ္မ
တာကိုလို့ အနက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်မပိုင်တော့ ကိုယ်ဖြစ်ချင်
သလို မဖြစ်ရပါဘူး။ ကိုယ်ကမအိုချင် သူကအိုတယ်၊ ကိုယ်က
မနာချင် သူကနာတယ်။ ကိုယ်ကမသေချင် သူကသေတယ်။
ကိုယ်ကစိတ်မချမ်းသာမဖြစ်ချင် သူကဖြစ်တယ်။ စသည်ဖြင့်
မဆုံးပါဘူး။ တို့ဒကာ ဒကာမတွေပိုသိပါတယ်။ လောကမှာ
ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာက ဘယ်လောက်ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်မဖြစ်ချင်
တာတွေက ဘယ်လောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အသက်ကလေးနည်း
နည်းကြီးလာရင် ပိုပြီးသိလာတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့
ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာတွေ ဖြစ်လိမ့်မယ်ထင်ပြီး မာန်တွေနဲ့ပေါ့လေ
လုပ်ကြတယ်။ လက်တွေ့မှ မရှိသေးဘဲကိုး။ တော်တော်လဲ လက်
တွေ့များလာရော ဪ - လောကမှာ ဖြစ်ချင်တာတွေက
နည်းနည်းသာဖြစ်ပြီး မဖြစ်ချင်တာတွေချည်းဖြစ်နေကြပါလား
လို့ ရိပ်မိလာကြတယ်။ ဒါတောင် ရိပ်မိရုံကလေး ရှိသေးတယ်။

ဟောအခု (ဦး, ဒေင်္ဂါ) ဟာလဲ သေချင်လို့ သေရတာ မဟုတ်ဘူး။ သေချင်လူရယ်လို့ ဘယ်သူမှမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူကကော မသေဘဲနေရသလဲဆိုရင် ဘုရားကစ အားလုံး သေရတာချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီသဘောတရားတွေကိုယခုလို အချိန်မီ အတွင်းကျကျ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ရှုကြည့်ကြပါလို့တိုက် တွန်းပါတယ်။ သတိပေးပါတယ်။ ဒီလိုသိတော့ ဘာလုပ်ရမလဲ ဆိုရင် အပ္ပမတ္တာ၊ အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင်ထားကုန်သည်။ ဝါ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုသိုလ်ဆယ်ခုမြတ်ကောင်းမှု၌ ဂရုကတ ကြီးလုံ့လ သည့် အပ္ပမာဒတရား လက်ကိုင် ထားကြကုန်သည်။ ဝါ—
အပ္ပမတ္တာ -

မမျှော်လင့်ပဲ ဖြုံးကနဲ - နာလဲ နာတတ်၏။

မမျှော်လင့်ပဲ ဖြုံးကနဲ - သေလဲသေတတ်၏။

မမျှော်လင့်ပဲ ဖြုံးကနဲ - ပူလဲ ပူရ၏။

စသည်ဖြင့် မမျှော်လင့်ပဲ ဖြစ်ဖူး ကြုံဖူးတာတွေကို သတိ လှိုက်လှဲ စိတ်ဝယ်စွဲမှတ်ကြပါတဲ့။ ဘာကြောင့်လဲလို့ ဆိုရင် သတ္တဝါတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မသေတဲ့အမျိုးတွေများမှတ်နေ သလားမသိဘူး။ မာနကြီးတွေ တထောင်ထောင်နဲ့ ဒေါသ ကြီးတွေတကာကားနဲ့ လုပ်နေကိုင်နေလိုက်ကြတာ အကုသိုလ် တွေလည်း မကြောက်ဘူး။ ကိုယ့်နောက်ပဲ ရွှေငွေတိုက်တာတွေ အတူလိုက်ပါတော့မလို့ အထင်ရောက်နေကြတာ။

သေမင်းဟာဇာတ်ကို အချိန်မရွေး ခေါ်နိုင်တယ်ဆိုတာ မစဉ်း စားကြဘူး။ တကယ်သဲသဲမဲမဲကဲနေလိုက်ကြတာ။ သေမင်းဆိုတာ

က သင်္ချိုးမှာ အကောင်အထည်နှင့် တည်နေတာမဟုတ်ဘူး။
 သေမင်းဟာ မိမိကိုယ်မှာရှိတယ်။ မွေးကတည်းက ပါလာတဲ့
 သဘာဝတရားကြီးကို ဝေါဟာရပညတ်တင်ပြီး သေမင်းလို့ခေါ်
 နေကြတယ်။ ရန်သူက အဝေးမှာမလုတ်ပါဘူး။ အိမ်ထဲရောက်
 နေတာ၊ အဝေးလှမ်းကြည့်မနေနှင့် ကိုယ်ကိုယ်ပဲ ကြည့်ပါ။
 ဒါကြောင့် “မစ္စ၊ သင်္ကာရံ၊ မစ္စ၊ မည်လျှင်း ရှင်သေမင်းနှင့်
 အတွင်းကြိတ်ပူး မိတ်ရည်လူးလျက် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ချိန်းကာ
 ဆက်၍ ဤနေ့ခါမှ သေအံ့ဟူ၍ သဘောတူ ချိန်းချက်ထားရ
 ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကေန လူတိုင်းမှန်ပါပေ၏တဲ့။” ဒီသေမင်း
 ဆိုတာက ရှောင်မထွက်ရုံတင်မကဘူး၊ သူတို့ကို လူတိုင်း အရှုံး
 ပေးကြရတာချည်းပဲ။ ဘုရားလဲ အရှုံးပေးရတယ်။ သိကြားလဲ
 အရှုံးပေးရတယ်။

မစ္စ၊ နာ သင်္ကာရော နတ္ထိ၊ လုဒ္ဓဂ္ဂါမဟာန ဝိဇ္ဇတိ။

ယုဒ္ဓါ နတ္ထိ ဇယော နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ မစ္စ၊ ပရာယနာ- တဲ့။

သေမင်းကို အချိန်းအချက်သပ်လို့မရဘူး။ မရဘူးဆိုတာက
 ဟယ် .... သေမင်းရယ်၊ ' ငါ့မှာဖြင့် သားကငယ်ပါသေးတယ်။
 သူ့အားကိုးရမှ သေပါရစေလို့ နေ့ရွှေညရွှေလုပ်လို့ မရဘူး
 စတဲ့ အချိန်းအချက်မျိုးပေါ့။ တံစိုးလက်ဆောင်လဲ တယ်လို့
 ပေးပေးမရဘူးတဲ့။ သူ့ကို စစ်တိုက်ရခြင်းလဲ မရှိဘူးတဲ့။
 သူ့ကိုယှဉ်ပြိုင်ဝံ့သူ မရှိဘူးလို့ဆိုလိုတယ်။ သူလာတာနဲ့အားလုံး
 အရှုံးပေးရတယ်။ သဗ္ဗေ၊ သင်္ကာရံ သတ္တဝါမှန်သမျှ ဘုရားက

အစ အားလုံးသတ္တဝါတို့သည်။ မစ္စုပရာယနာ၊ သေမင်းထံ
လည်စမ်းပေးကာ သေရရှာ လေကုန်သတည်း.....။

ကဲ- ယခုဟောပြုတဲ့ ဒေသနာဓမ္မ သံဝေဂ ကထာများကို
နာကြရကုန်သော သူတော်ကောင်းအပေါင်းကိုသည် မိမိတို့၏
ဘဝကြီးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိကြကုန်ပြီးလျှင် ဝိပဿနာ
တရားအားထုတ်ပြီး သေဘေးကြီးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်
စွာ ဆိုက်ရောက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆွမ်းသွတ် တရားတော်

(ဆွမ်းသွတ် သပိတ်သွတ်ခေါ်)

ဇီဝိတံ ဗျာဓိ ကာလောစ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။
ပဉ္စေတေ ဇီဝလောကသဿိ၊ အနိမိတ္တာ န နာယရေ။

ဇီဝိတံ၊ ဘယ်အသက် ဘယ်အရွယ်၌ သေရမည်ကိုလည်း
ကောင်း။ ကာလောစ၊ ဘယ်ကာလမှာ သေရမည်ကိုလည်း
ကောင်း။ ဒေဟနိက္ခေပနံ၊ ဘယ်သင်္ချိုင်းမှာ ခေါင်းချရမည်ကို
လည်းကောင်း။ ဂတိ၊ သေပြီးနောက် ဘယ်ဘဝသို့ရောက်ရ
မည်သို့ လည်းကောင်း။ ဧတေ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့ကို။
ဇီဝလောကသဿိ၊ သက်ရှိလောက၌။ အနိမိတ္တာ၊ ကြိုတင်သိအပ်
နိမိတ်မဖတ်နိုင်ကုန်။ န နာယရေ၊ သိလည်း မသိနိုင်ကုန်။

ဤဒေသနာတော်အတိုင်း ပုထုဇဉ်သတ္တဝါများသေရင်ဂတိ
မမြဲတဲ့ အမျိုးအစားဖြစ်လို့ သတ္တဝါတစ်ယောက်ရဲ့ သွားရမည့်

ဂတိငါးမျိုးထဲမှာ တစ်မျိုးမျိုးတော့ ရောက်မှာဘဲလို့ သာ မှန်းဆ
ရတော့တယ်။ အဲဒီ ဂတိငါးပါးက -

(၁) မနုဿဂတိ = လူ့ပြည်၊

(၂) ဒေဝဂတိ = နတ်ပြည်၊

ဒီနှစ်ပါးကတော့ ကောင်းသောဂတိ ဖြစ်တယ်။

(၃) နိရယဂတိ = ငရဲပြည်၊

(၄) တိရစ္ဆာန်ဂတိ = တိရစ္ဆာန်ဘဝ၊

(၅) ပေတဂတိ = ပြိတ္တာဘုံ၊

ဒီသုံးပါးက မကောင်းသော ဂတိ ဖြစ်တယ်။

ဒီလို ဂတိငါးမျိုးရှိပါတယ်။ ဂတိဆိုတာ လားရာဌာနလို့
ဆိုလိုပါတယ်။ (ဂတိငါးပါးဆိုလည်းနားသွား၍မဆုံးပြီ) ဆိုတဲ့
ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော်ဘုရားရှဲလင်္ကာအတိုင်းပုထုဇဉ်တွေကတော့
ဒီငါးပါးထဲမှာတစ်ပါးပါးတော့ရောက်ကြရတာပဲ။ ကောင်းတဲ့
ဂတိမှာ ဖြစ်မလား၊ ဆိုးတဲ့ဂတိမှာ ဖြစ်မလားဆိုတာ မဟော
နိုင်ဘူး။ မှန်းဆပြီးတော့အမျှဝေကြရတာ၊ တကယ်တော့ သေမှု
သူတစ်ပါးက မှန်းဆပြုလုပ်ခြင်းခံရတဲ့ ဘဝမျိုးကို မလိုချင်ကြ
ပါနဲ့၊ မသေမီ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဂတိမြဲအောင် လုပ်သွားဖို့
အလွန်ကောင်းတယ်။

ကဲ-ရှိစေတော့၊ အကယ်၍ သေခါနီးကာလမှာ စိတ်ကောင်း
ကလေးရှိသွားလို့ သွားလိုရာ သုဂတိရောက်သွားရင် အမျှပေး
စရာလည်းမလိုတော့ပါဘူး။ သူက ကိုယ့်ထက်တောင်မှသာလွန်

ချမ်းသာနေဦးမယ်။ ဒုဂ္ဂတိဘုံကိုမျှားအကယ်၍ ထောက်သွားရင်
အဲဒီ ဒုဂ္ဂတိဘုံက ကျွတ်လွတ်ပြီး ချမ်းသာပါစေလို့ ဒီက အမျှဝေ
ကြရမယ်။ အဲဒီလိုအမျှပေးစေတာဟာ သားသမီးကောင်းတို့ရဲ့
ကျင့်ဝတ်တရားအဖြစ်နှင့်သိင်္ဂီလသုတ်မှာလည်းဘုရားရှင်ဟော
တော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် သေလွန်သူတို့ကို ကျေးဇူးပြုချစ်
တယ်ဆိုရင် သူတို့ကိုရည်စူးပြီး ကုသိုလ်ပြုပါလို့ ပေတဝတ္ထု
ပါဠိတော်မှာ ပြပါတယ်။

န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ သော ကော ဝါ၊
ယာ စညာ ပရိဒေဝနာ။
န တံ ပေတာန မတ္တာယ၊
ဝေ တိဋ္ဌန္တိ ဉာတယော။

အဓိပ္ပာယ်က ငိုနေလို့ သေတဲ့ဆွေမျိုးများမှာ အကျိုးမရှိ
ပါဘူးတဲ့။ အကျိုးရှိအောင် ဒီလိုလုပ်ပါတဲ့။

အယဉ္ဇ ခေါဒက္ခိဏာ၊ ဒိန္နာ၊ သံဃမိ သုပတိဋ္ဌိတာ။
ဒိဃရတ္တံ ဟိတာတဿ၊ ဌာနသော ဥပကပ္ပတိ။

သံဃာတော်တို့၌ ကောင်းစွာလှူပြီး သေသူတို့ကို အမျှဝေ
ခြင်းသည်သာလျှင် သူတို့ကို ချစ်ရာရောက်ပါတယ်တဲ့။ ဒီလို
အမျှဝေလိုက်တော့-

ဥန္နမေ ဥဒကံ တိဋ္ဌံ၊ ယထာနိန္ဒံ ပဝတ္တတိ။
ဝေမေဝ ဣတော ဒိန္နံ၊ ပေဘာနံ၊ ဥပကပ္ပတိ။

မြင့်စွာမှ ရေသည် နိမ့်ရာသို့ စီးဆင်းသလို ဒီလူ့ပြည်က
ရည်မှန်းပြီး လူဒါန်းအမျှဝေလိုက်ရင် သေသူတို့က ကုသိုလ်
ရပြီး ချမ်းသာပါတယ်။ ဒီလူ့ပြည်က ဆွေမျိုးတွေကအမျှ
ဝေလျှင် သေသွားတဲ့ ဆွေမျိုးတွေက သိပ်ဝမ်းသာပြီး ဆုမုန်
ကောင်းတွေ တောင်းကြပါတယ်တဲ့။

စိန် ဇီဝန္တ နော ဉာတိ၊

ယေသံ ဟေတု လဘာမသေ။

ဒါကြောင့် တို့ဒကာ ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့
မှာ သေသူအတွက် အပူသောကတွေ ရောက်ခြင်းသည် သေသူ
မှာရော မိမိမှာပါ ဘာမျှအကျိုး မရှိပါတကား။ ကုသိုလ်ပြု၍
အမျှငွေခြင်းသည်သာ အကျိုးရသော အလုပ်ပါတကားဟု
ပိုင်းခြားဆင်ခြင် သိမြင်နိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ ငါတို့ပြုအပ်သော
ကုသိုလ်ကို ငါတို့၏ဆွေမျိုး များအား ဖြစ်စေသော စောနာ
သဒ္ဓါတို့ဖြင့် အမျှဝေကြမယ်။ အမျှရ၍ ချမ်းသာကြပါစေလို့
စိတ်ကောင်းထားပြီး အမျှဝေကြစို့။

အသုဘသပိတ်သွတ် (ဆွမ်းစဉ်) ရေစက်ချ

အပိုင်း (၁)

ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ မယ်၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ကမ္မဉ္စ၊
ကံကိုလည်းကောင်း။ ကမ္မဗလဉ္စ၊ ကံ၏ အကျိုးတရားကို လည်း
ကောင်း။ ရတနတ္ထယဂုဏဉ္စ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ကိုလည်းကောင်း။ သဒ္ဒဟိတော၊ သက်ဝင်ယုံကြည် ကြပါကုန် သည်ဖြစ်၍။ (ဝိသေသဇော၊ အထူးအားဖြင့်။ ပေတဿ ကာ လက်တဿ၊ အဝတ်စပ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသော (....)သူ အား။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ (သေသူက မိန်းမဖြစ်လျှင် ပေတဿ ကာလက်တဿဟု ပြောင်းဆို။) တိသရဏေန၊ သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဉ္စသီလနိ၊ ငါးပါး သီလတို့ကို (ရှစ်ပါးဖြစ်လျှင်ဥပေါသထသီလနိ၊ ဥပုသ်သီလ တို့ကို။) သမာ ဒိယိတောန၊ ကောင်းစွာ ခံယူဆောက်တည်ပြီး၍။ အာယသန္တာနံ၊ အရှင်သူမြတ် ဘုရားတို့အား။ ဣမာနိ ဒေယျဓမ္မဒါတဗ္ဗဝနိတ္ထ၊ ဤလှူဖွယ် ဝတ္ထု အစုစုတို့ကို။ ဒေမ ပူဇေ၊ သေသူရည်းမှန်း အထူးသဖြင့် လှူဒါန်းပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

အပိုင်း (၂)

ဣမိနာ ပုညကဓမ္မန၊ (သေသူရည်းမှန်း လှူဒါန်းပါရ) ဤပုညကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ အို၊ နာ၊ သေဘေး ကင်းဝေးရာအမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့။ သိသံ ပပေ္ဍိမ၊ လျှင်မြန်ထုတ်ချောက်ရောက် ရပါစေသား အရှင်ဘုရား။

အပိုင်း (၃)

ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ သံသရန္တာပိ၊ ကျင်လည်နေ ရပါသော်လည်း။ အပါယာဒိဟိ ဒုက္ခေဟိ၊ အပါယ်စသား ဆင်းရဲ အစားစားမှ၊ မုဉ္ဇိတောန၊ လွတ်မြောက်ကြရကုန်ပြီး၍။ ပတိရူပဒေသေယေဝ

တင့်အပ်လျောက်ပတ် အရပ်မြတ်၌သာလျှင်။ ဘဝေယျာမ၊ ဖြစ်
ရပါလိုကုန်၏။ သေဋ္ဌဝရဥတ္တမ ကုလေသုယေဝ၊ မြင့်မြတ်သော
အမျိုးတို့၌သာလျှင်။ ဘဝေယျာမ ဖြစ်ရပါလိုကုန်၏။ သန္တေဟိ
ယေဝ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သံသေယျာမ၊ ပေါင်း
ဖော်ရလိုကုန်၏။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း။ သန္တော၊
သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကြကုန်လျက်။ ဒါနာဒိ
ပါရမီယော၊ ဒါန စချီ ပါရမီအပေါင်းတို့ကို။ ပုရေတွာန၊
ဖြည့်ဆည်းနိုင်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခကင်းရာ နိဗ္ဗာ
တသို့။ ပဓပ္ပါမ၊ ရောက်ရပါလိုကုန်၏ အရှင်ဘုရား။

အပိုင်း (၄)

ဣမံ ပုညဘာဂံ၊ ယနေ့ပြုရသော ဒါန သီလ ဘာဝနာ
ကောင်းမှုအဖြာဖြာ၏အဖို့ကို။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။
ပေတဿ ကာလကာတဿ၊ ဘာတစ်ပါး ပြောင်းသွား ကွယ်
လွန်လေပြီးသော (....)အား။ (မိန်းမဖြစ်လျှင် ပေတာယ
ကာလကာတဿ၊ ပြောင်းဆိုပါ။) ဥဒ္ဓိဿ၊ အထူးရည်စူးသတ်
မှတ်၍။ ဘာဇေယျာမ၊ အမျှပေးဝေပါကုန်၏။ သော၊ ထိုဘဝ
တစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသူသည်။ (မိန်းမဖြစ်လျှင်သာ-ဟုဆို)
ဌိတဋ္ဌာနတော၊ ရောက်ရာဘုံဘဝမှနေ၍။ အနုမောဒတု၊ ဝမ်း
မြောက်နုမော်သာဓုခေါ်နိုင်သည်ဖြစ်ပါစေ။ သုခိတဆင့်တဆင့်
နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်မြင့်မြတ်သောချမ်းသာသုခတို့နှင့်ပြည့်စုံသည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဒုရဋ္ဌာနေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။
စေဌိတော၊ အကယ်၍ တည်နေအံ့။ အမှောက်၊ ငါတို့၏။ ပုည

ဘာဂံ၊ ကုသိုလ်အပ္ပိကို။ လဘန္တော၊ ရကုန်သော။ ဒေဝတာ၊
 နတ်တို့သည်။ ဂန္တော၊ သွားရောက်၍။ အာရောစေတု၊ ပြောကြား
 နိုင်ပါစေသတည်း။ အာရောစေတွာန၊ ပြောကြားနိုင်သည်ဖြစ်၍
 အနုမောဒတု၊ ဝမ်းမြောက်နုမော်သာစုခေါ်နိုင်ပါစေသတည်း။
 အနုမောဒိတွာ၊ ဝမ်းမြောက်နုမော် သာစုမခေါ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊
 သုခိ၊ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်မြင့်သထက်မြင့်သော ချမ်းသာသုခနှုဗ္ဗိ
 ပြည့်စုံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

အပိုင်း (၅)

(သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်) ဣမံ ပုညဘာဂံ ဤ
 ကောင်းမှုအပ္ပိကို၊ မ၊ တာပိတူနဉ္စ၊ မိခင် ဖခင် ကျေးဇူးရှင်တို့
 အား လည်းကောင်း။ အာရိယာနဉ္စ၊ ဆရာသံခင် ကျေးဇူး
 ရှင်တို့အား လည်းကောင်း။ ဘူပါလဿ စ၊ ရေမြေသနင်းပြည့်
 ရှင်မင်းအား လည်းကောင်း။ ယဇရာဇဿ စ၊ ငရဲသနင်း ယမ
 မင်းအား လည်းကောင်း။ စတုလောကပါလဿ စ၊ လောက
 စောင့် နတ်မင်းကြီးလေးပါးအား လည်းကောင်း။ သာသန-
 ပါလဿ စ၊ သာသနာစောင့်နတ်မင်းကြီးအားလည်းကောင်း။
 သက္ကဿစ၊ သိကြားမင်းအားလည်းကောင်း။ ဒေဝတာနဉ္စ၊ ကိုယ်
 စောင့်နတ် အိမ်စောင့်နတ်မှစ၍ အားလုံးသောနတ်အပေါင်းတို့
 အားလည်းကောင်း။ ဘာဇေယျာမ၊ အမျှပေးဝေ ပါကုန်၏။
 တေ တေ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမှန်သမျှ အနန္တတို့သည်။ အမေဟိ၊
 ငါတို့နှင့်။ သမံ၊ ထပ်တူထပ်မျှ။ ပုညဘာဂံ၊ ကောင်းမှုအပ္ပိကို။
 ဘန္တ၊ ရကြပါစေကုန်သတည်း။ အနုမောဒန္တ၊ ဝမ်းမြောက်

နမော် သာဓုခေါ်နိုင် ကြပါစေကုန်သတည်း။ သုခိ ဘာန္တ၊
ချမ်းသာကြပါစေကုန်သတည်း။ စေ ပမတ္တာဒိ၊ အကယ်၍
ကာလရှည်သဖြင့် ဤကောင်းမှုကို မေ့လျော့နေပါသော်လည်း။
အယံမဟိ၊ နှစ်သိန်း၊ လေးသောင်း၊ ထူပေါင်းများတည် ဤ
မဟာပထဝီသည်။ သက္ကိတေ၊ သက်သေအဆင့်။ ဌာထုဘိဋ္ဌတု၊
ခကောင်းစွာမသွေ ရပ်တည်လာပါစေသတည်း အရှင်ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။(၁) ရိုးရိုးရေစက်ချရာ၌ အသက်ပါ ရေစက်
ချထဲမှ (.....)ကွင်းထဲရှိ စကားများကို
ချန်ထားပါ။

(၂) အခြေခံပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ရည်ရွယ်၍ အလှူဝတ္ထု
အလိုက် ပါဠိအသီးသီးပြနေရလျှင် မှတ်ရမလွယ်သဖြင့် ဣမာနိ
ဒေယျဓမ္မ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုနိ ဟူသော ပါဠိတစ်ခုတည်းဖြင့်ပင် မိမိ
လှူသော သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကွမ်း၊ ငှက်ပျော စသည်ဖြင့်
အားလုံးကို သုံးနိုင်ပါသည်။

(၃) ရေစက်ချရာ၌ အပိုင်းအသီးသီး၏ အချုပ်အဓိပ္ပာယ်
မှာ အပိုင်း(တစ်)သည် မိမိသည် သီလဆောက်တည်၍ရှိမည်
သော ဒါနကို ပြုပါကြောင်းပြသည်။ (နှစ်) သည် ထိုကုသိုလ်
ကြောင့် မိမိရောက်လိုသော နိဗ္ဗာန်ဆုကိုတောင်းသည်။ (သုံး)
သည် သံသရာမှာ ကျင်လည်နေလျှင် ဖြစ်လိုသော ဆုများကို
အကျယ်တောင်းသည်။ (လေး)သည် အသုဘရှိလျှင် ဆွမ်းသည်
ရှိလျှင်သာ သုံးသည်။ ရိုးရိုးအလှူတွင် မသုံးရ။ (ငါး) သတ်
အမျှဝေ၍ သက်သေတည်ခြင်းကိုပြသည်။ ဤသို့ရိုးရိုးရေစက်ချ

ရာ၌ (၄) ပိုင်း၊ အသုဘဆွမ်းသွတ်၌ ငါးပိုင်း၊ ကိုမှတ်ထား၍ မိမိလိုရာကို ကျဉ်းလို ချဲ့လိုသလောက် ပြုလုပ်ပါလေ။

မြန်မာသက်သက် ရေစက်ချနည်း

အမှာ။ ။ မြန်မာသက်သက်ရေစက်ချသည် မိမိတို့ထည့်သွင်း သွားလိုသော စကားကို အလိုရှိသလို ပိုင်နိုင်စွာ ထည့်နိုင်သဖြင့် မြန်မာများအဖို့ မြန်မာရေစက်ချ က ပို၍ အဓိပ္ပါယ် ရှင်းပါသည်။ အထက်ပါ ရေစက်ချအပိုင်းကြီး(၅)ပိုင်းကို မှတ်ထားပါ။

အပိုင်း (၁)

အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော် တပည့်တော်တို့သည် ရတနာသုံးတန် ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်ပါကုန်၍ သရဏကို သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလကို (ရှစ်ပါးသီလကို) ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ပါကုန်၏ အရှင်ဘုရား။ အထူးအားဖြင့် ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းဒါနများကို လှူဒါန်း ပါကုန်၏အရှင်ဘုရား။ (မွေးနေ့ဖြစ်လျှင် “မည်သူ၏မည်သည့် နှစ်မြောက် မွေးနေ့ မင်္ဂလာအတွက် ဘုရား အမှူးရှိသော” စသည်ဖြင့် မြန်မာလိုပြောင်းလဲ၍ ဆိုပါလေ။ ဆွမ်းသွတ် ဖြစ်လျှင်လည်း မည်သူ့ကိုရည်မှန်း၍ အထူးသဖြင့် လှူဒါန်း ပါ၏ဟု ဆိုပါ။ လွယ်ပါပြီ။)

အပိုင်း (၂)

ဤကောင်းမှုကြောင့် ဘေးအပေါင်းတို့ အေးကြောင်းကေနိ မြတ်နိုးဗွာန်သို့ အမှန်မသွေ ရောက်ရပါစေဘုရား။

အပိုင်း (၃)

နိဗ္ဗာန်မရသေးသမျှ သံသရာ၌ ကျင်လည် နေရသော် အပါယ်ငရဲ စသော ဆင်းရဲမှန်သမျှတို့မှ လွတ်မြောက်ချမ်းသာ ရသည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏ ဘုရား၊ သူတော်ကောင်းတရား ထွန်းကားရာ ပတိဂ္ဂပ အရပ်၌သာလျှင် ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ရ ပါလို၏။ အမျိုးအားဖြင့် လည်းကောင်း။ စီးပွားဥစ္စာရတနာ ရာထူးဂုဏ်သိန်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ မြင့်မြတ်သည့်ကိုယ်ဖြစ်ရ ပါလို၏ဘုရား။ နိဗ္ဗာန်လမ်းသို့ ဖြောင့်တန်းစွာ ညွှန်ပြနိုင်သော သူတော်ကောင်း ပညာရှိတို့နှင့်သာလျှင် ပေါင်းဖော်ရပါလို ကုန်၏။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း သူတော်ကောင်း ပညာရှိတို့ သည်သာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဒါနစချီ ပါရမီတို့ကို မငြို မငြင် မပင်မပန်း ဖြည့်စွမ်းနိုင်ကြလျက် သာသနာတော်ကြီးကို ပစ္စယဓမ္မနှစ်ဌာနတို့ဖြင့် ထောက်ပံ့ နိုင်သော သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာဖြစ်ကြ၍ ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန် သို့ကော်မသွေ ရောက်ပါစေသောအရှင်ဘုရား.....။

အပိုင်း (၄)

“ဆွမ်းသွတ်ဖြစ်လျှင်” ယနေ့ ကျွန်ုပ်သည် မည်သူ့ကို အထူးရည်မှန်း၍ ပြုစုလှူဒါန်းရသောကုသိုလ်ကိုဟု ထည့်ဆိုပါ။ ထိုဘဝတစ်ပါးသို့ပြောင်းသွားသူသည် ရောက်ရာဘုံဘဝမှနေ၍ ဤကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်နိုင်ပါစေသတည်း။

အဝေးအရပ်၌ တည်ငနသော်သည်း ငါတို့၏ ကုသိုလ်ကို အမျှရသော နတ်တို့သည် သွားရောက် ပြောကြားနိုင်ပါစေ သတည်း။ သွားရောက် ပြောကြားနိုင်သဖြင့် ဝမ်းမြောက် နှမော် သာဓုခေါ်နိုင်ပါစေသတည်း။ ဤသို့ သာဓုခေါ်နိုင် သည်ဖြစ်၍ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် မြင့်ထက်မြင့်သော ချမ်းသာသုခ တို့ကို ခံစားနိုင်ပါစေသတည်း အရှင်ဘုရား.....။

အမှာ။ ။ဤ အပိုင်း (၄) ကို ဆွမ်းသွတ်ရာ၌သာ သုံးပါ။

အပိုင်း (၅)

သာမညအားဖြင့်ဤကုသိုလ်အဖို့ကို မြင်းမိုရ်တောင်ဦးမက ကြူးသည့် ကျေးဇူးဂုဏ်ရှင် မိခင် ဖခင် ဆရာသမားများနှင့် တကွ လောကပါလ၊ သာသနပါလ၊ သက္ကံဒေဝ၊ စတုမဟာ နတ်များစွာနှင့် ကိုယ်မှာစောင့်ကြပ် နတ်ကမကြွင်း အိမ်တွင်း အိမ်ပြင် စောင့်နှင်ကြည့်ကြပ် နတ်များတကာ ယမရာဇမကြွင်း ရပဲ ဆင်းရဲချမ်းသာ သတ္တဝါအနန္တ မကျန်ရစေ အမျှဝေ၏။ ဝသုန္ဒရေ၊ ဤမြေပုံသု သီလာပုံသုသည် သက်သေအမှုတည် စေသော်။

အမှာ။ ။မြန်မာသက်သက်ရေစက်ချကိုလေ့လာထားပါလျှင် အရေးကြီးသော အခန်းဖြစ်သည့် ကျောင်းစသော ထာဝရ ဝတ္ထုများကိုလည်း အလွယ်တကူ ရေစက် ချနိုင်ပါပြီ။ ကျောင်းများကို ရေစက်ချရာ၌-

ကျောင်း သံသိက ရေစက်ချလိုပါက။ ။ “ဤမည်သော
ကျောင်းတော်
ကြီးကို ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသော် ဤကျောင်းတိုက် အတွင်းသို့
ဝါ။ ဤသာသနာအတွင်းသို့ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲ ရောက်လတ္တံ့
သော အရပ်လေးမျက်နှာ၌နေသော သံဃာအား အပ်သော
ကပ္ပိယကုဋ္ဌိကို ပြုခြင်းငှာ ပေးလှူပါကုန်၏။ သံဃာသည်
ကပ္ပိယကုဋ္ဌိကိုပြုလုပ်၍ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍
ချမ်းသာသလို သီတင်းသုံးတော်မူပါစေသတည်း။ လူတို့သည်
လည်း ဤကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်လာသည့် အခိုက်အခါ၌
ချမ်းသာစွာ နေကြပါစေကုန်သတည်း။ ဤကောင်းမှုကြောင့်”
စသည်ဖြင့် လိုရာဆုတို့ တောင်းယူလေ။

ဂဏိက(ဂိုဏ်း)ရေစက်ချ။ ။ “ဤမည်သောကျောင်းတော်
ကြီးကို ဆောက်လုပ်ပြီးသော်
ဤမည်သော အရှင်မြတ်တို့အား။ သို့မဟုတ် မည်သူ အမှု
ပြုသော ရဟန်းတော်များအား အပ်စပ်သော ကပ္ပိယကုဋ္ဌိကို
ပြုလုပ်ခြင်းငှာ လှူဒါန်းပါကုန်၏။ အရှင်မြတ်တို့သည် ကပ္ပိယ
ကုဋ္ဌိကိုပြုလုပ်၍ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်စိတ်တို့ဖြင့်” စသည် ယခင်
အတိုင်းဆိုလေ။

“ပုဂ္ဂလိက ရေစက်ချ”။ ။ “ဤမည်သော ကျောင်းတော်
ကြီးကို ဆောက်လုပ် ပြီးသော်
အရှင်မြတ် (ဦးတိဿ) အား ကပ္ပိယကုဋ္ဌိပြုလုပ်ခြင်းငှာ လှူပါ
၏။ အရှင်မြတ်သည် ကပ္ပိယကုဋ္ဌိပြုလုပ်၍ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်

အစိတ်တို့ဖြင့် ချမ်းသာသလို တွေ့ထိ သုံးဆောင်တော်မူပါ”
စသည် ဆိုလေ။

မှတ်ချက်။ ။ ကျောင်း၊ မြေစသည့် ထာဝရဝတ္ထုများကို လှူ
ဒါန်းရာ၌ ဂိုဏ်းကိုလှူလျှင် သံဃိကမဖြစ်။
သံဃိက လှူလျှင် ဂိုဏ်းမပိုင်။ စတုဒိသာ
သံဃာကသာပိုင်သည်။ သံဃိကနှင့် ဂဏိကကို
ရော၍ “ဂဏသံဃိက” ဟု အမည်တပ် ရေစက်
ချကြသည်ကား မေ့လျော့ ပြုကြခြင်းသာ
ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းရှင်းမှာ ကျောင်း
မြေ စသည့် ထာဝရဝတ္ထုသည် သံဃိကရေစက်
ချလျှင် ဂိုဏ်းမပိုင်၊ ဂိုဏ်းရေစက်ချလျှင် သံဃိ
က မဟုတ်၊ ထာဝရဝတ္ထုဖြစ်၍ သင်္ကန်းစသည့်
တို့နှင့် မတူကြောင်း သိမှတ်ရမည်။

ရေစက်ချအခန်းပြီး၏။

ရဟန်းခံရှင်ပြု တရားတော်

အမှာ။ ။ရဟန်းခံနှင့် ရှင်ပြုမှာ ပဗ္ဗဇိတ ဒုလ္လဘချည်းသာ
ဖြစ်သောကြောင့် ဟောလွယ်ရန် နှစ်ခုပေါင်း
တစ်ပုဒ်တည်း ရေးလိုက်သည်။

တရားဝပုံ။ ။ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိဘဝန္တုတေ။
ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊ သဒါသုခိ ဘဝန္တုတေ။
ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန၊ သဒါသုခိ ဘဝန္တုတေ။

သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ အလုံးစုံ အရပ်ရပ် ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ ဣန္ဒြေ
မင်္ဂလာအပေါင်းသည်။ တေ-တုမှာကံ၊ တရားနာ ပရိသတ်
အပေါင်း သင်သူတော်ကောင်းတို့အား။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊
ဘဝတု၊ မေတ္တာရောနှီး လွတ်ကာဖျန်းသဖြင့် ရှင်လန်းကြည်သာ
ဖြစ်ပါစေ။ သဗ္ဗဒေဝတာ၊ အလုံးစုံအရပ်ရပ် ရှိရှိသမျှ နတ်
တို့သည်။ တေ တုမှာကံ၊ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သင်
သူတော်ကောင်းတို့အား။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရက္ခန္တု
အန္တရာယ်မရောက် ရန်စွယ်ပျောက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစု
မက ပွင့်ကုန်ကြသည့် အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုး

တေဇော် အာနုဘော်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဓမ္မာ နုဘာ
ဝေနေ၊ သုက္ခာဓာတာ အစလာသည့် ခြောက်ပြာသော တရား
ဂုဏ်တော်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြောင့် လည်း
ကောင်း။ သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေနေ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစလာသည့်
ကိုးပြာသော ဂုဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သံဃာတော်
အရှင်မြတ်တို့၏ ‘တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြောင့်လည်း
ကောင်း။ တေ တုမ္မာကံ၊ တရားနာ ပရိတ်သတ်အပေါင်း သင်
သုတော်ကောင်းတို့အား။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သုခါ၊ ကိုယ်စေ့
စိတ်ပါ ဘယာမသန်း ကြည်လင်အေးချမ်းကြကုန်သည်။ ဘဝန္တ၊
မုချမသွေ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း....။

ယနေ့ဟာ အင်မတန်မှ မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော
နေ့ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် တို့ဒကာ ဒကာမများ ဦး ...
ဒေါ်....တို့မှာ မိမိတို့ရဲ့ ရင်နှစ်သည်းချာ သားပုတ္တာ တို့ကို
သာသနာတော်သို့ အပ်နှင်း စွန့်လှူပြီး ရဟန်း (ရှင်) ပြုပေး
ကြတယ်။ မိဘများဆိုတာ သားသမီးတို့ကို အင်မတန်မှ
ချစ်မြတ်နိုးကြတယ်။ မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံနိုင်ကြ
ပါဘူး။ ဒီလို ချစ်တဲ့ သားတို့ကို သာသနာကို စွန့်လှူ၍
ရှင်(ရဟန်း)ပြုကြတယ်။ ဒီ တစ်ခုတည်းနှင့်ပဲ တန်ဖိုးကြီးလှပါ
ပြီ။ ဒီကုသိုလ်မျိုးဆိုတာက သားရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များမှ လုပ်နိုင်တဲ့
ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ တခြား ဆွမ်းသင်္ကန်းဆိုတာက ဝယ်ပြီး
လှူရင်ရတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကုသိုလ်ကိုတော့ မြန်မာများ
အမြတ်တနိုး ထားကြပါတယ်။

သားကလေး မွေးကတည်းက စို့ဖြင့် ရှင်ပြုကုသိုလ်ယူရ
တော့မယ်။ သာသနာ့အဖွဲ့ ခံရတော့မယ်ဆိုပြီး ပုဗ္ဗစေတနာ
တွေနဲ့ ကုသိုလ်တွေရပြီးကြပါပြီ။ ယခုတော့ လက်တွေ့
ကုသိုလ် မုဉ္ဇူစေတနာများ ရကြပါပြီ။ ရဟန်းပြုကြရတဲ့ကုသိုလ်
အကြောင်းကိုတော့ ဘုရားရှင်က ဒုလ္လဘလို့ အထူးထားပြီး
အထူးအခြားဆုံး ကုသိုလ်အနေနှင့် ဟောတော် မူပါတယ်။

အပ္ပမာဒေန ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဒုလ္လဘဘော လောကသ္မိံ၊
မနုဿတ္တ ဘာဝေါ ဒုလ္လဘော၊
ဒုလ္လဘာ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ၊
ပဗ္ဗဇိတဘာဝေါ ဒုလ္လဘော၊
သဒ္ဓမ္မသဝနံ အတိဒုလ္လဘံ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါ-
ဒေါ၊ ဘုရားပွင့်ခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘဘော။ အင်မတန်ခဲယဉ်းလှ
ပေ၏။ မနုဿတ္တဘာဝေါ၊ လူအဖြစ်ကိုရခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘော
အင်မတန်ခဲယဉ်းလှပါပေ၏။ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံ
ခြင်းသည်။ ဒုလ္လဘဘော၊ အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းလှပါပေ၏။ ပဗ္ဗဇိတ
ဘာဝေါ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်။ ဒုလ္လဘဘော၊ အင်မတန်မှ
ခဲယဉ်းလှပါပေ၏။ သဒ္ဓမ္မသဝနံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကြား
နာရခြင်းသည်။ အတိဒုလ္လဘံ၊ အင်မတန်ခဲယဉ်းသဖြင့် အခဲ
ယဉ်းဆုံးဖြစ်ပါပေ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေတိုင်း

နေတိုင်း။ ဩဝါဒိ၊ မမေ့ရအောင် သတိဆောင်ဖို့လျှော်အောင် ထုံးပြ၍ ဆုံးမဩဝါဒပေးတော်မူပါ၏။

ဒီဒုလ္လဘငါးပါးထဲက တို့ဒကာ ဒကာမတွေမှာ လူအဖြစ် ကို ရပြီးပြီ။ ဘုရားပွင့်တဲ့ခေတ် ကြုံပြီးပြီ။ တရားလဲနာရပြီးပြီ။ သဒ္ဓါတရားဆိုတာလဲ ဖြစ်ပြီးပြီ။ ယခုတစ်ဖန် မိမိသားတွေက ရှင်အဖြစ်ကိုယူလို့ မိမိတို့က သာသနာအမွေခံလို့ အင်မတန် မြတ်တဲ့ ဒုလ္လဘကြီး ယူကြရပြန်ပြီ။ သာသနာခေတ်ထဲ မှာဖြင့် တို့တတွေ ကံကောင်းလှပါကလားလို့ တွေးပြီးဝမ်း မြောက်ကြဖို့ပါပဲ။ ဒီနေရာမျိုးမှာ တို့ဒကာ ဒကာမတွေဟာ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးနှင့်အတူတူ ဖြစ်နေကြပါပြီ။ တူပုံ ကတော့ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးဟာ မိမိရဲ့သားတော် သမီး တော်တွေကို သာသနာထဲသွင်းပြီး သာသနာ့အမွေကိုခံယူခဲ့ ကြတယ်။ တို့ဒကာ ဒကာမတွေလဲ ဒီအမွေမျိုး ယူကြရပေပြီ။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ တူတယ်လို့ဆိုတာပါ။

ယနေ့ သာသနာ့အမွေ ခံယူပွဲတော့ အောင်မြင်သွားပါပြီ။ ဒီလို အောင်မြင်ကြတာဟာ သားကလေးကိုအမှီပြုပြီး အောင် မြင်တာမှ သားတွေက အမိအဘကို ကုသိုလ်နှင့် ကျေးဇူး ဆပ်တယ်လို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ မိဘ ကျေးဇူးတွေ ဆိုတာ အင်မတန်မှကြီးပါတယ်။ ဘယ်လောက်ကြီးတယ်လို့ မဆုံးဖြတ် နိုင်တဲ့အတွက် အနန္တလို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဒီကျေးဇူးတွေကို ကျေအောင် မိကို လက်ယာဖကို လက်ဝဲ ပခုံးပေါ်တင်ပြီး လုပ်ကျွေးတောင်မှ တစ်သက်တာ ကုန်သွားမယ်။ မကျေပေ ဘူးတဲ့။

ဘုရားရှင်တောင်မှ မိဘကျေးဇူးကို နို့တစ်လုံးဖိုးသာကျေ
 တယ်လို့ဆိုရိုးကောင်းရှိကြပါတယ်။ ဒီတော့ ကြီးတဲ့ကျေးဇူးတွေ
 ကိုသားတွေက ကိုရင်ဝတ်ကြတာနှင့် ကျေးဇူးဆပ်တယ်လို့ယူဆ
 နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ယနေ့အလှူပွဲဟာဖြင့် သာသနာ့အမွေ
 ခံယူပွဲရယ်၊ မိဘကျေးဇူး ဆပ်ပွဲရယ်လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။
 ဒါကြောင့် တကယ်မင်္ဂလာနေ့ကြီးပါလို့ အဓက ဟောပြခြင်း
 ဖြစ်တယ်။ ဒီဝမ်းမြောက်မှုကိုအခြေခံပြီး နိဗ္ဗာန်ပေါက်လှမ်းကြ
 ရအောင် မွေ့ပဒေသာ ၄-ပါးကို ဖော်ဆောင်ဟောကြား
 ပါ့ဪ။ ဒီသုတ်တော်က ဇွဲမ ပဏ္ဏာသ ရဋ္ဌပါလသုတ်မှာ
 ဟာပါတယ်။

အခါတပါးမှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်
 ထုလ္လကောဋ္ဌိက အမည်ရှိတဲ့ ရွာကြီးသို့ရောက်တော်မူပါတယ်။
 အဲဒီရွာရောက်တော့ ရွာနှင့် မနီးမဝေး အရညကင် ဓုတင်ရ
 လောက်တဲ့ တောအုပ်မှာ သီတင်း သုံးတော် မူပါတယ်။
 ဘုရားရှင်ကြွရောက်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ လူတွေမသိခင်နတ်တွေက
 အလျင်သိတယ်။ နတ်တွေကကုသိုလ်လိုချင်လွန်းလို့ ဘုရားရှင်
 ကြွလေရာတိုင်းကိုလိုက်ပြီး ငေယျာဝစ္စ ပြုသူကပြု၊ ဘေးရန်
 တွေကို ရှင်းသူကရှင်း၊ တရားဓမ္မဆောက်တည်သူက ဆောက်
 တည်နှင့် နတ်တွေပျော်နေကြတာ။ သူတို့မှာ လူ့ပြည်မှာလို
 စားရေးသောက်ရေး လုံးပန်းပြီး မအားရတာမျိုးမှ မရှိဘဲကိုး။

ဒီလိုနတ်တွေက အလျင်သိပြီး နှိုးဆော်လိုက်တော့ လူတွေ
 ကပါ သိကြပါရော။ ဒီတော့ ဘုရားရှင်နေရာတောအုပ်ကြီး

နှိုင်းတကွ အနီးအပါးကရွာများမှ လူတွေဟာ ဘုရားရှင်ထံကို ဘုရားဖူး တရားနာ သူထက် ဦးအောင် သွားကြတယ်။

အဲဒါကို ရွာစုမှာရှိတဲ့ သူဌေးသား ရဋ္ဌပါလကမြင်တော့ အကြောင်းဘယ်လိုလဲလို့ မေးတာပေါ့။ အကြောင်းစုံကိုသိရတော့ ငါလဲ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်ကို နာယူရအောင် သွားမယ်လို့ဆိုပြီး မိဘတွေကိုခွင့်ပန်လို့ အခြား ပရိသတ်တွေ နှိုင်းအတူ တရားနာလိုက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီပွဲမှာ ဘုရားရှင်က ဓမ္မပဒေသ လေးပါးကို ဟောပြတော်မူပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ တရားစည်းမျဉ်းကြီး ၄-ခုလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီတရားစည်းမျဉ်းကြီး ၄-ပါးကိုတော့ နောက်နားကျမှ ဟောပြောမယ်။

ဒီလို တရားနာလိုက်ရတော့ ရဋ္ဌပါလ သူဌေးသားလေးရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဆီထိသည့်ဂွမ်းကဲ့သို့ တရားပီတိဖြင့် စိတ်နှလုံးနူးညံ့သွားတယ်။ လောကထဲမှာ တစ်ခါမျှမရဖူးတဲ့ စိတ်နှစ်သက်မှု ပီတိကိုရတယ်။ စိတ်ထဲမှာလဲ ဒီလိုတွေးနေမိတယ်။ “ဒီလောက် ဖြူစင်မွန်မြတ်တဲ့ တရားတော်ကို အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှာနေပြီး အားထုတ်နိုင်ဖို့ရာမလွယ်ကူဘူး။ အိမ်ထောင် ဆရာဝါသဆိုတာ ကိလေသာမြူတွေ တထောင်းထောင်းထရာ ဖြစ်တယ်။ ကိလေသာ အနှောင်အဖွဲ့တွေနှင့် ကျဉ်းမြောင်းလှတယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန်းပြုပြီး ဒီတရားကို အားထုတ်တောမယ်”

ဒီအတွေးမျိုးဟာ ဘုရားရှင်ပါဠိတော်တိုင်းမှာ ဒီအတိုင်း ပါပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူဝတ်ကြောင်နှင့် တစ်လ နှစ်လမျှ တရားအားထုတ်ပြီး မဂ်အသီးသီးဆိုက်သွားကြတယ်လို့ လွယ် လွယ်ပဲ အထင်ကြီးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သတိထားစဉ်းစား စရာအချက် တစ်ချက်ပါပဲ။

ထုထူးပဲ ပြီးစော့ ဘုရားရှင်ကိုဝင်ပြီး လျှောက်တယ်။ “အရှင်မြတ်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို သနားသဖြင့် ရဟန်းပြု ပေးပါ” လို့။ ဒီတော့ ဘုရားရှင်က “ချစ်သား မိဘများကို ခွင့်ပန်ခဲ့ပြီလား” လို့ မေးတော့ ခွင့်မပန်ခဲ့ရသေးကြောင်း လျှောက်တယ်။ ခွင့်မပန်ခဲ့ရသေးရင် ဘုရားရှင်တို့သည် ရှင်ပြု မပေးကောင်း။ ဒါကြောင့် ပြန်ပြီးခွင့်ပန်ချေလို့ခိုင်းလိုက်တယ်။ မိဘများက ဒီသားတစ်ယောက်တည်းသာ ရှိတော့ ဒါပဲ သား၊ ဒါပဲသမီး၊ ဒါပဲ မြေးဆိုပြီး စုပုံချစ်နေကြရတယ်။ မျက်စိ အောက်က အပျောက်မခံနိုင်ဖြစ်နေကြတယ်။ မိဘကိုခွဲခွာပြီး သာသနာ့ဘောင်ဝင်မယ်ဆိုတော့ ကောင်းတာကိုလုပ်တယ်ဆို ပေမယ့် ချစ်လွန်းလို့ နည်းနည်းမှ ခွင့်မပြုနိုင်ကြဘူး။

ဒါကြောင့် ချစ်သားရယ်၊ လူ့ဘဝနှင့်စနုပြီး ဒါနပြုပါ။ သီလ ဆောက်တည်ပါ။ ဘာဝနာပွားပါ။ အမေတို့ ရှင်ကို ခွဲပြီးတော့ မသွားပါနဲ့လို့ တောင်းပန်းပြီး ရဟန်းပြုဖို့ခွင့်မပြု နိုင်ကြဘူး။ သားကလဲ ရဟန်းပြုချင်စိတ်ပြင်းထန်။ မိဘတွေ ကလဲ ခွင့်မပြုနိုင်။ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် တင်းနေကြတော့ သားက ရဟန်းမပြုရရင် ထမင်းမစား ရေမသောက်တော့ဘူးလို့ ဆန္ဒပြုပါရော။ ဒီတော့မှမိဘနှစ်ပါး မျက်လုံးပြူးကုန်တာပေါ့။

တို့တို့ပြောကြစို့ဆိုရင် မိဘနှစ်ပါးသားသမီး တင်းကြပ်တမ်း ဆိုတော့ မိဘဆိုတာ မေတ္တာအနန္တသမားကိုး။ သားသမီးကို အလျှော့ ပေးကြရတာပေါ့။ မိဘနှစ်ပါး တိုင်ပင်ကြတယ်။ ကဲ-ရှင်မရေ၊ တို့သားကလေး သိပ်ကို စိတ်ဆင်းရဲနေပြီ။ တော်ကြာ မစားမသောက်ဘဲနှင့် သေသွားရင် တို့မှာအားလုံး ဆုံးမယ်။ ရဟန်းပြုရင် သာသနာထဲမှာ သင်္ကန်းရောင်ကလေး နှစ်တို့သားကို ဖူးမြင်နေရအုံးမယ်။ တကယ်လို့ သူ့မပျော်ပိုက်ဘဲ လူထွက်လာရင်လဲ တို့ဆီပဲ ပြန်လာမှာပေါ့။ ကဲ-ခုတော့သူ့ အလိုကိုပဲ လိုက်ကြပါစို့ဆိုပြီး ကိုယ့်အပူကိုသိမ်းပြီး သား ကလေး စိတ်ချမ်းသာအောင် လိုက်လျော့ခွင့်ပြုလိုက်ကြတယ်။ မိဘမေတ္တာနော်၊ အင်မတန်မှ သားသမီးတွေအပေါ် ကြီးမား ရွာကြပါတကား။ ဒါတွေကို သားသမီးတွေက သိတတ်ကြဖို့ သိပ်လိုပါတယ်။

ရဋ္ဌပလ သူဌေးသားကလေးကလဲ ရဟန်းပြုခွင့်ရတယ်ဆို ရင် တစ်ရက်နှစ်ရက် အားဖြည့်ပြီး ဘုရားရှင်ထံမှာ ရဟန်းပြု လိုက်ပါတယ်။ မိဘနှစ်ပါးမှာတော့ အသည်းနှလုံး ထုတ်ယူသွား ခြင်းခံလိုက်ရသလို မနေတတ်မထိုင်တတ်ဖြစ်နေကြရွာပါတယ်။ ရဋ္ဌပလရဟန်းတော်ကလေးဟာ ဘုရားရှင်နှင့်အတူ သာဝတ္ထိ ပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ လိုက်သွားပြီးတော့ဘုရားရှင် ထံမှ တရားတောင်းပြီး တစ်တောဝင်တစ်တောထွက် ကေစာရ ဟုန်းကျင့်သုံးတော်မူတယ်။

တစ်နေ့တော့ ကောရဗျမင်းရဲ့ ဥယျာဉ်မှာရဋ္ဌပလ တရား အားထုတ်တော်မူနေတယ်။ ကောရဗျမင်းကြီးကလဲ အဲဒီနေ့မှာ

ဥယျာဉ်ကစားထွက်လာတယ်။ ဥယျာဉ်စောင့်ကအရှင်မင်းကြီး ဥယျာဉ်ထဲမှာ အင်မတန်မှ ကြည်ညိုစရာကောင်းလှတဲ့ ရဟန်း တော်ကလေးတစ်ပါး တရားအားထုတ်နေပါတယ်လို့ လျှောက် ထားတော့၊ ကောရဗျမင်းကြီးဆိုတာက ရတနာသုံးပါးကြည် ညိုပြီးသားဖြစ်လို့ ကဲ....ကောင်းပြီ၊ ရဟန်းတော်ကလေးကို အနှောင့်အယှက်ပေးရာ ရောက်မှာစိုးလို့ ဥယျာဉ်ကစားတာကို ဖယ်ပြီး ရဟန်းတော်ကလေးထံ သွားရောက်ဖူးမျှော်တရားနာ မယ်လို့ ရောက်လာတယ်။

မင်းကြီးရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ရဋ္ဌပါလ သူဌေးသားကလေးဟာ အရွယ်က နုနုပျိုပျို၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာက သိပ်ချမ်းသာ၊ မိဘတွေက အလိုလိုက်ကြပါလျက် ဘာကြောင့်ယခုလိုငယ်စဉ် အခါကပင် ကာမဂုဏ်တွေကိုပယ်ပြီး ရဟန်း ပြုလာပါသလဲ။ ငယ်ရွယ် စဉ်က ကာမဂုဏ် ခံစားပြီးမှ ရဟန်းပြုရင် လောကကျိုး သံသရာကျိုး နှစ်မျိုးအကျိုးရမယ်၊ ဒါက မင်းကြီးရဲ့အတွေး။ ဒါကြောင့် အောက်ပါအတိုင်းလျှောက်ထားတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ ဤလောကမှာ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ဥစ္စာပျက်ခြင်း၊ ဆွေမျိုးပျက်ခြင်း၊ ဤလေး ပါးသော ပျက်စီးမှုနှိပ်စက်တဲ့အတွက် ခိုကိုးရာမဲ့ဖြစ်လို့ ဖြစ်စေ၊ အိုလာတော့ သံဝေဂရလို့ဖြစ်စေ၊ လူ့ဘောင် ပယ်ပြီး သာသနာ့ဘောင်မှာ ရဟန်းပြုကြတယ်။ အရှင် ဘုရားမှာတော့ ငယ်ရွယ်နုနယ်၊ ရုပ်ရည်ကလဲ လှပ၊ အိမ် သန့်၊ ဆွေမျိုးတွေ၊ စည်းစိမ်တွေကလဲ ပြည့်စုံပါတယ်သန့်

အဘယ်အကြောင်းကိုမြင်လို့ ယခုလို ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်
က ရဟန်းပြုလာပါသလဲ”

ဒီအခါမှာ ရဋ္ဌပါလရဟန်းတော်ကလေးကမင်းကြီးသိတော်
မူ၊ မြင်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားသည် “ဓမ္မပဒေသ” မဗ္ဗစည်း
မျဉ်း လေးမျိုးကို ဟောပြောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ လေးမျိုးကို
ကြားနာရလို့ ယခုလို ငယ်ငယ်ကပင် ရဟန်းပြုခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ
လေးမျိုးက ဘာတွေလဲဆိုရင် -

နိပါတ် (၁)

ဤလောကကြီးဟာ အို နာ သေ ဆိုတဲ့ ဘေးကြီးတွေထဲသို့
အပို့ခံနေရပါတယ်။ နွားတွေကို နွား သတ်ရုံပို့သလိုပါပဲ။
ကနေ့ ငါ့ကိုမသတ်သေးဘူးဆိုပြီး ထွက်မပြေးတဲ့ နွားဟာ
နောက်တစ်နေ့ ချည်တုပ်ပြီး နွားသတ်ရုံမှာ အသတ်ခံရမည့်
အတိုင်းပါပဲ။ ဒီသတ္တဝါတွေဟာလဲ ဒီဥပမာနှင့် အလားတူပါ
တယ်။ ငါငယ်သေးတယ်လို့ ဆိုပေမယ့် သေခင်းက ချိန်ထား
ချင်မှ ထားမယ်။ ဒါကြောင့် သေခင်းလက် ခဦးခင် ထွက်ပြေး
လာရပါတယ်လို့ ရှင်းပြပါတယ်။

နိပါတ် (၂)

ဤလောကကြီးဟာ အားကိုးရာမဲ့တဲ့ လောကကြီးဖြစ်ပါ
တယ်။ ကိုယ်က သားရယ် သမီးရယ် စီးပွားရယ်လို့ အားကိုး
စရာရှာပေမယ့် နာဘေး သေဘေးဆိုက်လာတော့ဘယ်သူမှလဲ

ကိုယ်စားဝင်ပြီး ခံလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့် အားကိုးရာမဲ့တဲ့ လောကကြီးဖြစ်လို့ အားကိုးရာ အစစ်ကိုရှာဖို့ ယခုလိုငယ်ငယ် ကပင် ထွက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ ဟောပြောပါတယ်။

နံပါတ် (၃)

ဤလောကကြီးဟာ ဘယ်တစ်ခုမှ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မရှိဘူး။ ပိုင်တယ်လို့ ထင်တဲ့ဥစ္စာတွေဟာ တစ်နေ့ကျရင် အားလုံးစွန့်ပြီး သွားကြရမယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်မပိုင်တဲတွေကို မပိုင်တဲ့အ တိုင်းထားပြီး၊ ပိုင်တဲ့တရားကိုရှာဖို့ ထွက်လာတယ်လို့ ဟော ပြောပါတယ်။

နံပါတ် (၄)

ဤလောကကြီးဟာ အမြဲတမ်း လျော့နေတယ်။ ဘာတွေ နှင်ဖြည့်ဖြည့် ပြည့်သွားပြီ၊ မလိုချင်တော့ဘူးလို့ မရှိဘူး။ လို ချင်ခြင်းဆိုတဲ့ တဏှာရှေ့ကွန်ပဲ ဖြစ်နေကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တို့ကိုတော့မလိုချင်ဘူး။ သခင်ဖြစ်အောင် လုပ်မယ်ဆို ပြီးငယ်ငယ်ကပင် ရဟန်းပြုလဲတယ်လို့ ဟောကြားပါတယ်။ မင်းကြီးလည်း အင်မတန်မှ သဘောကျပြီး ဝမ်းမြောက်နေမော် တရားတော်ကို သင်နေခေါ်ပါတယ်။ ရဟန်းတော်ကလေဟာ လည်းရဟန်းဘဝမှတရားအားထုတ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တော်မူပါ တယ်။ ဒီဆောင်ပုဒ်တွေဟာ အကုန်ချဲ့ဟောရင် အင်မတန်မှ ကောင်းပါတယ်။ ဒီမှာတော့ အတိုချုပ်ဟောရမှမို့အဲဒီဆောင် ပုဒ်တွေကို အားလုံးလိုက်ဆိုကြ ပြီးတော့ နိဂုံးသတ်ကြပါစို့။

၁။ အို-နာ-ဓေ သို့မောင်းနှင်ပို့၊ လူတို့မမြဲပီတကား။

၂။ ခိုကိုးရာမဲ့၊ တွယ်ရာမဲ့၊ အားနွဲ့လှချေပီတကား။

၃။ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မရှိပါ၊ ထားကာသွားရမှာပီတကား။

၄။ လိုမပြည့်ဝ၊ အားမရ၊ တဏှာ ကျန်ကြီးပီတကား။

ကဲ-တရားနိဂုံးသတ်မယ်။

ဓမ္မာရမ္မဏပုညေန၊ အညေန ကုသလေန ဝေ၊

သမ္ပတ္တိံ လောကီယံလဒ္ဓါ၊ ဘဝေထ ခေမဂါမိနော။

ဣမိနာ ဓမ္မာရမ္မဏပုညေန၊ သိမှတ်ရာ အဖြာဖြာစုံသည့်
ဓမ္မာရုံ အမြတ်တရားကို မှတ်သားနာရ ဤကုသလကြောင့်
လည်းကောင်း၊ အညေန၊ ထိုမှတစ်ပါးသော။ ကုသလေန၊
အလှူဒါန သီလစောင့်ရှောက် အားကိုး လောက်သည့် မြား
မြောက်ထင်ရှား ကုသိုလ်တရားကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝေ-တု
မှ၊ လိမ္မာဉာဏ် အလင်းဝင်သဖြင့် အတွင်းအပြင် အရောင်ဟပ်
တာမို့ အမှောင်ဓာတ်လွှင့် မုန်းလျက် အမြင့်ဆုံးခေ- သင် သူ
တော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည်။ လောကီယံ၊ ချမ်းသာသခင်
နိဗ္ဗာန်ခွင်သို့မဝင်သေးမီ ဘုံစဉ် ဘည်လျက် လောကီခရိုင် ဝဋ်နှင့်
ဆိုင်ထသော။ သမ္ပတ္တိံ၊ လူဖြစ်လျှင်လဲမငြိုငြင်၊ နတ်ဖြစ်လျှင်လဲ
မငြိုငြင်လိုချင်တိုင်းပြည့်စုံလျက်ချမ်းသာဂုဏ် ဟူသမျှတွေကို။
လဒ္ဓါ၊ စည်းစိမ်အသင့် ဂုဏ်အမြင့်နှင့် လွယ်လင့်တကူ လိုရာလျှ
လျက် ရယူခံစားနိုင်ကြကုန်ပြီး၍၊ အန္တိမေဒေဟေ၊ အဆုံးစွန်

သောဘဝနောက်ကာလ၌။ ခေမဂါမိနော၊ နင်လားတဲ့ ဝဋ်ဘုံ
ထွက်မြောက်အောင်ခုန်မဟဲ့လို့ ကရွတ်ပြွဲ ရွံ့မုန်းလျက် အဆုံး
စွန့်နင်းကန်ရုန်းပြီးလျှင် အတိုင်းရန်ကလဲမပွဲလာ၊ အပရန်ကလဲ
မပွဲလာခေမာခေမာလို့ ခေါ်တဲ့ပြည်အမတာနန်းကျော့ကျော့
သို့လှမ်းပေါ့လှမ်းပေါ့ဟဲ့လို့ သေ့သေ့လျှင်လျှင်တိုင်တိုင်ကြီး
ကူးမြောက်နိုင်ကြကုန်သည်။ ဘဝေထ-ဘဝေယျာထ၊ သာသနာ
ဟိတ်မြတ် တံဆိပ်ခတ်လျက် သိဒ္ဓတ်နွယ် သခင်ဘုရားဘို့လို့
အထင်ရှား ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ “ရှင်ပြုရေစက်ချရာ၌” ယခင်ရေစက်ချရိုးရိုးတွင်
နံပါတ်(၁)အပိုင်း ဒေသျှဓမ္မ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုနိ၊
လှူဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုတို့ကို၊ ဒေမ၊ သဒ္ဓါရှင်လန်း
လှူဒါန်းကြပါကုန်၏ဆိုတဲ့စကားရပ်အပြီးတွင်
(ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အတ္တနော
မိမိ၏။ သြရသေပုတ္တေ၊ ရင်နှစ်သည်းချာ သား
ရတနာတို့ကို။ အဋ္ဌဟိ ပရိက္ခာရေဟိ၊ ရှစ်ပါး
သော ပရိက္ခရာတို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဗဟတောန၊ ချီး
မြှောက်၍။ သာသနဒါယဇ္ဇံ၊ သာသနာ၏
အမွေခံအဖြစ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှယျာမ၊ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ ခံယူသမှု ပြုကြပါကုန်၏ ဘုရား ဟု
ထည့်ဆိုပါလေ။

ရှင်ပြုရဟန်းခံ တရားပြီး၏။

ရဟန်းခံရေစက်ချရာ၌။ ။(ဝိသေသတော၊ နေဓနာရည်
စူး အထူးအာဖြင့်။ ဣမံ သာ
မဏေရံ ဤသာမဏေကို၊ အဋ္ဌဟိ ပရိက္ခာရေဟိ၊ ရှစ်ပါးသော
ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟေတွာန၊ ချီးမြှောက် ထောက်
ပံ့၍၊ ဥပသမ္ပဒ မာတာပိတုဌာနံ၊ ရဟန်းဒကာ ရဟန်းအမ
မ္မန်မြတ်လှသော သာသနဌာနန္တရကို။ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာမ၊ ဝမ်း
မြောက်ဝမ်းသာ ခံယူကြပါကုန်၏ဘုရား)ဟု ပြင်၍ ဆိုပါလေ။

ပရိတ်တရားတော်

ပရိတ်မရွတ်မီ-

ပရိတ်နာသုတို့နှင့် ရွတ်သုတို့ အင်္ဂါများကို ရှင်းလင်းပြော
ပြပါ။

စကားအချိုး။ ။ယခု ပရိတ်ရွတ်မယ်။ ပရိတ်တရား နာ
ကြားကြရာမှာ နာသုများရဲ့ အင်္ဂါ၊
ရွတ်သုများရဲ့ အင်္ဂါလို့ရှိပါတယ်။ အဲဒါကို ပထမ နားလည်
ကြပြီး ရွတ်ကြ၊ နာယူကြမှ ပိုပြီးထိရောက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်
အလျင်ရှင်းပြပါမယ်။

ရွတ်သုအင်္ဂါများ။ ။ပါဠိကွဲရံ အနာသေတွာ၊
အတ္တံဇာနေယျ သာဓုကံ။
မေတ္တာ စိတ္တံ ဌပေတွာန၊
ဘဏေ ပရိတ္တ မုတ္တမံ။

ပရိတ္တဘာဏကော၊ ပရိတ်ရွတ်သူသည်။ ပါဠိကွရံ၊ ပါဠိပုဒ် ပါဠိ အက္ခရာကို။ အနာသေတွာ၊ မပျက်စောင့်ရွတ်ခြင်း အင်္ဂါတစ်ပါး။ အတ္တံ၊ အနက်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ဇာနေယျ၊ သိခြင်းအင်္ဂါတစ်ပါး။ မေတ္တာစိတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။ ဌပေတွာန၊ ထားရခြင်းတစ်ပါး။ ဝါ၊ ဤ ၃-ပါးသော အင်္ဂါ၌ တည်၍။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်တော်ကို။ ဘဏေ၊ ရွတ်ရာ၏။

ဒါက ရွတ်သူရဲ့အင်္ဂါဖြစ်တယ်။ နာကြားသူများကတော့ -

ကမ္မဉ္ဇေဝ ကိလေသောစ၊
 အသဒ္ဓဟနဉ္စာတိမေ။
 သစေ အတ္တိ သုဏန္တမ္ပိ၊
 ပရိတ္တံ တံ န ရက္ခတိ။

ကမ္မဉ္ဇေဝ၊ ကမ္မန္တရာယ်ခေါ်သည့် အလွန်ကြီးသော မိဘထတ်ခြင်းစသော အနန္တရိယကံကြီး သင့်ရောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ကိလေသော စ၊ ကိလေသန္တရာယ် ခေါ်သော နိယတံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံကြီး သင့်ရောက်ခြင်း လည်းကောင်း။ အသဒ္ဓဟနဉ္စ၊ ပရိတ်တရားတော်အပေါ်၌ မယုံကြည်ခြင်းလည်းကောင်း။ သုဏန္တမ္ပိ၊ နာကြားသည့်။ သစေ အတ္တိ၊ အကယ်တိရှိအံ့။ တံ၊ ထိုသူကို။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်တော်သည်။ န ရက္ခတိ၊ မစောင့်ရှောက်နိုင်။

နံပါတ် (၁) ပဉ္စာနန္တရိယကံကြီး ငါးမျိုး ဆိုတာကသိပ် အပြစ်ကြီးလှပါတယ်။ (၁) အမိသတ်တဲ့ကံ။ (၂) အဘသတ်

တဲ့ကံ။ (၃) ရဟန္တာကိုသတ်တဲ့ကံ။ (၄) ဘုရားကို ဆွေး
စိမ်းတည်အောင် ပြုတဲ့ကံ။ (၅) သံဃဘေဒက သံဃာဆင်း
ခဲ့တဲ့ကံ။ ဒီကံ ငါးပါးဟာ အပြစ်ကြီးလွန်းလို့ ဆေရင်
အပါယ်ကျမည့် ကံတွေဖြစ်ပါတယ်။ လူနာ ရောဂါကျမ်းနေ
တာကို ဆေးကုမရသလို ဒီကံများသင့်နေသူကိုတော့ ပရိတ်က
မကာကွယ်နိုင်ပါဘူးတဲ့။

နံပါတ်(၂) ဖြစ်တဲ့ ကိလေသန္တရာယ် ဆိုတာက ကံ-ကံ၏
အကျိုးတရားနှင့် အကြောင်းတရားကို မယုံတဲ့ နတ္ထိက၊
အဟေတုက၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ ၃-မျိုးကို ဘုရားအဆူဆူ ချွတ်
သော်လည်း နမကျွတ်နိုင်အောင် မြဲစွာယူဆားမိတဲ့ကံပဲ။ ဒါလဲ
ဒိဋ္ဌိရောဂါက ကျမ်းနေလို့ ကုမရတဲ့ လူနာဖြစ်နေပြီ။ ဒါကြောင့်
ပရိတ်တော်က မစောင့်ရှောက်နိုင်ပါဘူးတဲ့။

နံပါတ်(၃) မယုံကြည်မှုဆိုတာက ဘာကိုမဆို ယုံကြည်ရ
နှင့် လုပ်ပါမှ ဗိုလ်ငါးပါး အဓိပတိအား ရှိပြီး အောင်မြင်နိုင်
တယ်။ ဒါကြောင့် အားရှိအောင် သဒ္ဓါယုံကြည်မှု ထားရ
မယ်။ တို့ဒကာ- ဒကာမတွေမှာ ပြခဲ့တဲ့ အပြစ်ကြီး တွေလဲ
မရှိဘူး။ သဒ္ဓါတရားလဲပြည့်စုံနေကြသည်မို့ နာသူများ အင်္ဂါ
ပြည့်စုံနေကြပါပြီ။ ဘုန်းကြီးတို့ကလဲ ရွတ်သူများအင်္ဂါပြည့်စုံ
စွာနှင့် ရွတ်ကြမယ်။ ဒီလိုနှစ်ဘက်စုံလင်အောင်နာကြ ရွတ်ကြ
တာမို့ ပရိတ်တော်ဟာတို့ကို အန္တရာယ်အသွယ်သွယ် အဝဝမှ
စောင့်ရှောက်မယ်လို့ ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် ရွတ်ပွား နာယူကြ
ပါစို့။

အမှာ။ ။သမန္တာမှစ၍ ရွတ်လိုရာပရိတ်များကို ရွတ်ပါလေ။
အဆုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း နိဂုံးသတ်လေ။

ဒုဒ္ဓါဒီနံ နုဘာဝေန၊
ဒုန္တိမိတ္တာ ဒုမင်္ဂလာ။
ဒုသဒ္ဓါ ပါပဂူဟာ စ၊
ဝိနသန္တု ဒုဿုပိနံ။

ဣမသ္မိံဂေဟေ၊ ဇနီးမယား သမီးသားနှင့် စီးပွား ရွှေငွေ
အခြေပိုင်ပိုင် နေ ထိုင် ကြ ရာ ဤအိမ်ဂေဟာ အတွင်း၌၊
ဒုန္တိမိတ္တာစ၊ စနည်းတစ်ဘောင် စို့သက်ရောင်နှင့် ထက်ခေါင်
ဖျားကို လင်းတဝင်းဘိုး ဆိုးသမျှငှက် တောနက် တိရစ္ဆာန်
ဝင်ပျံ့ခဲ့အောင်း မကောင်းသော တိတ်နိမိတ်တို့သည် လည်း
ကောင်း။ ဒုမင်္ဂလာစ၊ မကောင်းစွာသော အနိဋ္ဌဖလ ရုပ်ဒုက္ခ
ဝေဒနာများစွာတွင်းကျင်း ကျော်မိလျင်းက ရေတွင်း ရေကန်
မကျန် တံတား စသည်များကြောင့် အသွားမတော် ဆိုသော်
ပြစ်မှား စကားမမှန် ကြမ်းတမ်းစိမ့်ရေ အထွေထွေမျိုး
ကျောင်းဆိုး အိမ်ဆိုး လျှိုးမိဘထွေ မြေနေမကောင်း
ကျောင်းဆောက် အိမ်ဆောက် ထုပ်လျောက်သစ်ဝါး အထား
မမှန် မျက်လှန်ဇောက်ထိုး ကျိုး၍ကျရာ အခါမတော် ကြောင့်
ကျော်ဖွတ်တက် ခွေးကြက်ဝက်က ကျွဲ နွား စသည် များစွာ
အပေါင်း မကောင်းစွာသော အမင်္ဂလာ မှန်သမျှ တို့သည်
လည်းကောင်း။ ပါပဂူဟာစ စ၊ ဂြိုဟ်အိပ် စန်းကျ ပါပ
သက်ခတ် သမသတ်နှင့် ဂြိုဟ်စား ဂြိုဟ်ပျက် ဂြိုဟ်ထွက်

ဂြိုဟ်ဝင် ဂြိုဟ်နင်း ဂြိုဟ်စီး ထွက်ပြီးမငြိမ် စန်းအိမ်လွန်းပြတ်
 နက္ခတ်ယိမ်းယိုင် မခိုင်လှုပ်ရှား မကောင်းထားသည့် သုဉ်းငြား
 မနွှာ လေးမြာဓာတ်ပျက် တစ်ချက်တွင်းဆိုး အကျိုးမထင်
 နတ်လျှင်တတွေ တစ္ဆေတောသု ဖမ်းယူစုန်းဖုတ် ရုပ်မြှုပ်နာမ်
 ထား များစွာအပေါင်း မကောင်းသမျှသော ဂြိုဟ်စီးဒသာ
 ကံကြမ္မာ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဒုဏ္ဍပိနဉ္စ၊ မြေပွေး
 မြေဟောက် ငန်းပြောက် ငန်းကျား တောသားကိုက်ခဲ ခေါင်း
 ကဲ့ရိုက်နှက် သွေးထွက်သံယို မလိုဆင်လိုက် ဖုတ်လှိုက်ပြင်းထန်
 ညှိန်ပုတ်သိုး သစ်ယောင်းချိုးနှင့် ချိုးသည့်သစ်စိမ်း ကတိမ်း
 ကပါး တောကျားလိုက်ထွေ တစ္ဆေသဘက် ခေါင်းထက်
 ဆံပင် ပြတ်လျှင်တထွေ အနေမကျ မြင်ကကြောက်ဖွယ်
 အစွယ်ပြူးတူး ဘီလူး လိုက်လျက် ဝက်တောင် ပက်နှုတ်
 သစ်ထက်တောင်ဖျား ကမ်းပါးကကျ များလှသောသောင်း
 အိမ်မက် တိတ်နိမိတ် အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ တေ-
 ဒုန္နိမိတ္တာဒယော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီး အသီးသီးအဝဝ မကောင်း
 သမျှသော အတိတ်နိမိတ် မကောင်းသမျှသော ငှက်၏မြည်သံ
 တွန်သံ မကောင်းသမျှသော ဂြိုဟ်စီးသော ကံကြမ္မာ၊ မကောင်း
 သော အိမ်မက်ဟူသမျှတို့သည်။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဘုရားအစ မြတ်ဗွေနှင့်
 သံဃအရိယာ မြတ်ဆရာတို့၏။ အာနုဘာဝေန စ၊ တန်ခိုး
 တေဇော် မေတ္တာတော် အာနုဘော်ကြောင့် လည်းကောင်း။
 ပရိတ္တဓမ္မာ နုဘာဝေန စ၊ ပရိတ်တရားတော်၏ တန်ခိုးထေဇော်
 အာနုဘော်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အာဂတာနံ၊ မနေဘုဗ္ဗင်
 ဇောအစဉ်ဖြင့် ကြည်လင်ဟဒယ ရောက်ရှိနေကြကုန်သော။

ဝေဝါတုမှာကံ၊ ပရိတ်တံထူး မှတ်သားနာညောင်း သင်သူတော်
ကောင်းတို့၏။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ အိမ်
တွင်းအိမ်ပ နှစ်ဌာနတို့၌။ သဗ္ဗအန္တရာယာ၊ အလုံးစုံအဝဝ
အန္တရာယ် ဟူသမျှတို့သည်။ ဝိနုဿန္တု၊ နေခြည်ထိပျောက်
နှင်းရည်ပေါက်သို့ ပျောက်ပျက် လွတ်စင်နိုင်ကြပါစေ ကုန်သ
တည်း။ ဣဌမင်္ဂလာနိ၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာ အဝဝ
ဟူသမျှတို့သည်။ ဝစုန္တု၊ တစ်နေ့တစ်ခြား တက်နေလားသို့
တိုးပွားရင့်သန် နှိမ်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

နတ်ပျီနိဂုံးသတ်

ဧတ္တာဝတာစ အမေဟိ၊
သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တု၊
သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ။
ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊
သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊
ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ဂတာ။

ဧတ္တာဝတာစ၊ ဤမျှကြီးကုတ် စွမ်းအားထုတ်၍ မယုတ်
စေရ ပြုလုပ်ရသဖြင့်လည်း၊ အမေဟိ၊ ဘာဝနာကမ်းလွှတ်ခွာ
သန်းဖို့ ကျွတ်တန်းပန်ဆု ငါတို့ဘစ်စုသည်။ သမ္ဘတံ၊ ယခု
အေးမှု နောင်တွေးရှုလျက် ဆည်းစုအပ်သော။ ပုညသမ္ပဒံ၊

အပေါင်းစုမြုပ် ကောင်းမှုထုပ်၏ မယုတ်မယွင်း ပြည့်စုံခြင်းကို။
 သဗ္ဗေ၊ ရှိန်ဝါတောက်လင်း နောက်ပါသင်းနှုတ် ခပင်းဥဆုံ
 အလုံးစုံကုန်သော။ ဒေဝါ၊ စကြာဝဠာသောင်းတိုက် ပေါင်း
 တဝိုက်မှရောက်ဆိုက်လာငြား ရှင်နတ်များသည်။ အနုမောဒန္တ၊
 ကြည်လင်မနော ဘဝင်ဇောဖြင့် ရှင်မောဝမ်းမြောက်နိုင်ကြပါ
 စေကုန်သတည်း။

သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊ ကံကြောင့်မျိုးမှန် အကျိုးခံဟု
 ရှေးကံရင်းနှီး ပြီးစီးခြင်းငှာ။ သဒ္ဓါယ၊ ကံကြောင့် အကျိုး
 မထောင့်ညှိုးဟု ဖြောင့်ရိုးစွဲကပ် အမြဲမှတ်သဖြင့်။ ဒါနံ၊ နည်း
 သည် များသည် ခြားမရည်ဘဲ ရှင်ကြည်လူရိုး ဒါနမျိုးကို။
 ဒန္တ၊ သူတော်ရဟန်း ရည်ရော်မှန်းလျက် လှူဒါန်းနိုင်ကြပါ
 စေကုန်သတည်း။ သီလံ၊ ပဉ္စအဋ္ဌ ဒသင်္ဂဟ ကိုယ်မှမချွတ်
 ကျင့်ခါးဝတ်ကို။ သဗ္ဗဒါ အခါခပ်သိမ် ။ ရက္ခန္တ၊ မညှိုး
 မပြောက် မကျိုးပေါက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ ပါစေ
 ကုန်သတည်း။ ဘာဝနာဘိရတာ၊ သမထဝိပဿနာလက်မကွာဘဲ
 ဆက်ကာနေည အားထုတ်နိုင်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ ဖြစ်ကြ
 ပါစေကုန်သတည်း။ အာဂတာ၊ အများညီညာ တရားနာဖို့
 ထားကာစွဲမှိတ် ခဲအကြိတ်ဖြင့် သိုက်မြိုက်စုဆုံ ရောက်လာကြ
 ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ စကြာဝဠာ သောင်းတိုက်ပေါင်းတဝိုက်မှ
 ရောက်ဆိုက်လာငြား ရှင်နတ်များသည်။ ဂစ္ဆန္တ၊ ပရိတ်တရား
 တော်ပွဲ ပြီးကုန်စဲ၍ နေမြဲရပ်ဘုံ ပြန်ကြွတော်မူကြပါစေကုန်
 သတည်း။

အမှာ။ ။ပရိတ်များ၏ အသီးသီး အကျိုးပြုလက်ခံ နောက်၌
ပါလာပါလိမ့်မည်။

ဘုရားအနေကလာ တင်ရန်

အမှာ။ ။တံခွန်ကုက္ကား၊ ပေါက်ပေါက်ပန်းများကို ဘုရား
ပူဇော်ရန် အသင့်ပြင်ထားစေ၊ အနေကလာတင်မည့်
ရဟန်းတော်က တံခွန်ကုက္ကား ပန်းတို့ကို အသီးသီးကိုင်လျက်
လက်အုပ်ချီ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ ရှိခိုး၍ အနေက လာတံ
သံဃာရံ စသော အောက်ပါဥဒါန်းဂါထာများကို ရွတ်ပွား
ပါလေ။

အနေက လာတံ သံဃာရံ၊
သန္တာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။

ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊
ဒုက္ခာ လာတံ ပုနပ္ပုနံ။

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌေသိ၊
ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။

သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊
ဂဟက္ခန္ဓံ ဝိသင်္ခတံ၊

ဝိသင်္ခါရ ဂတံ စိတ္တံ။
တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။

ဂဟကာရ၊ အိုမင်းပိုင်နက် နာမင်းပိုင်နက် သေမင်းပိုင်နက် သူ့စားကျက်၌ မြေကွက်ဂရံ အမိန့်ခံလျက် ရုပ်နာမ်ယှက်လိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆောက်လုပ်လာသည့် တဏှာ ယောကျ်ား ဟယ်-လက်သမား။ ပုနပျုန်၊ အမွန်းအဆ ဂဏန်း မပြနိုင်သည့် ဘဝအတန်တန် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ဇာတိ၊ အိုနာသေရေး ဒက္ခဘေးတို့ လုံးထွေးရောယှက်ကြီးစုံဖက်လျက် ဖြစ်ပျက်သန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ပြောပြလို့မကုန် လောကဓာတ် ထိုထိုဘုံတွင် အစုံစုံ ညည်းဆဲသဖြင့် ဆင်းရဲခြင်း ကြီးလှပါပေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ညည်းဆဲ အလွန်ပင် ဆင်းရဲလှလေသောကြောင့်။ ဂဟကာရ၊ ကပ်ကမ္ဘာမှန်သမျှတွင် လပ်ကွာလို့ မကျန်ရအောင် သတ္တဝါ မှန်သမျှတို့၏ ဘဝတစ်ပင်တိုင် ခန္ဓာအိမ် လေးပင်တိုင် ခန္ဓာအိမ် ငါးပင်တိုင် ခန္ဓာအိမ်တွေကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆောက်လုပ် လာသည့်တဏှာယောကျ်ားသင်လက်သမားကို။ ဂဝေသန္တော၊ ဘယ်ပုံဘယ်က ဘယ်လိုစသနည်းဟု နိဿျည်းမခံ သိပ်သည်းစွာ ကြိတ်ဖန်လျက် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် အဟုန်စွမ်းဖြင့် စုံ၊ မီးရှူးဖွေ လာခဲ့ရသော ငါဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ အနိဗ္ဗိသံ တံညာဏံ အဝိဇ္ဇာန္တော၊ သင့်ကိုလှမ်း၍ အတင်းဖမ်းကိုင် မြှင့် စွမ်းနိုင်သည့် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်မှန်ပြောင်းကို ကောင်းကောင်းပိုင်ပိုင် မရနိုင်သည်ဖြစ်၍။ အနုကဇာတိသံသာရံ၊ ဘုရားမြတ်ဒီပင်္ကရာ နှင့် သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘာမှသာ တွေ့ရစဉ် အခါကစပြီးလျှင်ရက် လ နှစ်တွေ တွက်စစ်လို့ရေလိုက်သော် သင်္ချေလေးရပ် ထိမ်း အမှတ်ဖြင့် တစ်သိန်းကပ် ကာလပတ်လုံး။ သန္တာဝိဿံ သံသာရိံ၊

ခန္ဓာအိမ် ကြိမ်ကြိမ်ဆောက်လျက် သံသရာ ပြန်ကာစောက်ပြီး
လျှင် တုန့်ခေါက်လှည့်လည်၍ လာခဲ့ရလေပြီ။ ဝါ၊ အလောင်း
ကောင် သေစရာမပြတ်နိုင်သဖြင့် မြေကမ္ဘာတွင် ခြေထပ်
လောက်အောင် လှည့်ပတ်၍ လာခဲ့ရလေပြီ။

ဂဟကာရက၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး တံစိုးဆက်ဆောင် စားပြီး
လျှင် ဆိုးရွားယုတ်မာ တိုးပွားရှည်ကြာလာခဲ့ရသော တဏှာ
ယောကျ်ား-ဟယ်လက်သမား ။ တံ၊ ချဲ့ချင်တိုင်းချဲ့ ဖွဲ့ချင်တိုင်းဖွဲ့
တတ်တဲ့ တကယ့်ယောကျ်ား သင်လက်သမားကို။ မယာ၊
အိုမှုတစ်ဖြာ နာမှုတစ်ထွေ သေမှုတစ်ဖုံ ကြောက်မက်ဖွယ်ဝိုင်းအုံ
လျက် လက်နက်စုံပစ်ဖောက်သည့် ရန်သူဘို့ လက်အောက်တွင်
အံ့ထောက်ခန်းဖွင့်ကာ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက် လာခဲ့ရသော ငါ
ဘုရားရှင် ကိုယ်ဟော်မြတ်သည်။ ဒိဋ္ဌော၊ ဗောဓိပင်အောက်
အမြင်ပေါက်လျက် သင်ဆောက်တဲ့ခန္ဓာအိမ်တွေကို မနိန္ဒြဏ်
ကွန့်မြူးလျက် လက်ပူးလက်ကြပ် ယခုပင် တွေ့မြင်အပ်ခဲ့လေပြီ။
ပုန၊ နောက်ထပ်တဖန်ပြန်လွန်ကွန့်လျက်။ ဂေဟံ၊ ရေမြေလေမီး
ဓာတ်ကြီးလေးခု တိုင်ခြေပြုလျက် သေစူးသားစု ရိုးစုတပ်ဆင်
ဒိုင်းမြှား တင်လျက် ကိုယ်တွင် ဖြစ်လာ ဒွတ္တံ သာဟု ညီညာ
စပ်နှော ငါ့ခန္ဓာအိမ် အတ္တဘောကို။ န ကာဟသိ၊ သင်ဘယ်လို
စီမံ ဘယ်လိုဖန်လို့မဟုတ်နီစွမ်းထုတ် ကြံစည်ကြိုးကုတ်၍ ရနိုင်
တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ဂဟကုဋံ၊ သင်ဆောက်လုပ်ပြီး ခန္ဓာ
ကိုယ် အတ္တဘောကြီး၏ ထုတ်ထီးပမာ မိုးကာ လွှမ်းချုပ်
အဝိဇ္ဇာ တည်း ဟူသော ခေါင်အုပ်ကိုလည်း။ ဝိသင်္ခတံ၊

အရဟတ္တမဂ် စိန်သံလျက်ဖြင့် ပယ်ဖျက် ခုတ်ထွင် သုတ်သင် အပ်ခဲ့လေပြီ။

တေ၊ သင်ဆောက်လုပ်ပြီးခန္ဓာကိုယ် . အတ္တဘောကြီး၏။
ဖာသုကာ၊ ညစ်ပူရှုပ်နောက် အဆောက်အဦ အကူတန်ဆာ
အကုန်ပါသည့် သုံးထောင်ဝက် ကိလေသာတို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊
ကမ္မက္ခယိန် ဉာဏ်လက်နက် ဝရဇိန်ဖြင့် ရွယ်ချိန် ပစ်သွင်း၍
အမြစ်ရင်း အုတ်ပန္နက်တို့ကို နုတ်ဖျက်အပ်ခဲ့လေပြီ။ စိတ္တံ၊
ညစ်နောက်ပူကင်း သန့်ရှင်းအေးကြည် ငါဘုရား၏ စိတ်တော်
သည် ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ အတောမသတ် ရှုပ်ပွေသည့်အလုပ်တွေ
ဇာသိမ်းလျက် အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်ဟု အသင်္ခတ ဓာတ်နယ်
အတွင်းသို့ သက်ဆင်းခဲ့လေပြီ။ တဏှာနံ၊ သံသရာတခွင်မှ
ခန္ဓာအိမ်တွေစီစဉ်ပြီးလျှင် စည်မင်သာယာရုံးဆောက်ကာ မဆုံး
အောင် ချဲ့ထွင်ကြတဲ့ ပပဉ္စတရားတို့၏။ ခယံ၊ ကိလေသာ
အသင်းအပင်းတို့ကို စာရင်းအင်းနှုတ်တကွ အကုန်ဖျက်တတ်တဲ့
ထက်မြက်ပြင်းထန် ခယခေါ်တဲ့အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊
ဗောဓိမဏ္ဍိုင် ခန်းဝါပိုင်၍ ထိုင်ရာမထ ယခုပင် ရရှိတော်မူ
ပါပေပြီ။

အနေကဇာတင်ရန် ပါဠိများ

၁။ အနေကဇာတိ သံသာရံ၊
သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိဿံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊
ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊
ပုနဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊
ဂဟကုဋ် ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ။
တဏှာနံ ခယ-မဇ္ဈဂါ။ (၃) ခေါက်။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ပ။
ဝေ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

၂။ ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ။
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မံ။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂ နိရောဓာ သင်္ခါရနိရော-
ဓော။ ပ။ ဝေ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော
ဟောဟိ။

၃။ ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အဝေဒီ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ။ ပ။
ဝေ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသ ဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရော
ဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော ။ပ။ ဝေ မေတဿ
ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

၄။ ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဩဟုဏဿ။
ဝိဓူပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
သုရိယောဝ ဩဘာသယ မန္တလိက္ခံ။

ဟောတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဓိပတိပစ္စယော၊
အနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စယော၊ သဘဇာတပစ္စယော၊
အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယော၊
ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စ-
ယော၊ ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အာဟာရပစ္စယော၊
ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တ-
ပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ အတ္တိပစ္စယော၊ နတ္တိပစ္စယော၊
ဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိတပစ္စယောတိ။

ဇယန္တော ဗောဓိယာမူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝပုနော။

ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။

အပရာဇိတ ပလ္လင်္ကေ၊ သီသေ ပုထုဝိပုက္ခလေ။

အဘိသေကေ သဗ္ဗဒုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပတ္တော ပမောဒတိ။

သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပနဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။

သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရီသု။
ပဒက္ခိဏံ ကာယကပ္ပံ၊ ဝါစာကပ္ပံ ပဒက္ခိဏံ။
ပဒက္ခိဏံမနောကပ္ပံ၊ ပဏိဓိဘေ ပဒက္ခိဏေ။
ပဒက္ခိဏာနိ ကတုာန၊ လဘန္တတ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဇ္ဇာ ဗုဒ္ဓသာသနေး။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟသဗ္ဗေဟိညတိဘိ၊

ဤတွင် အနေကဇာတင်ခြင်း ပြီးပါပြီ။ အကယ်၍ အနည်းငယ် ချဲ့ထွင်ဟောကြားလိုပါက ယခင်ပြခဲ့သောအနေကဇာတိသံသာရံဂါထာကို ပြန်ရှုတ်၍ အနက်ပေးပါ။ ၎င်းအနက်ကို အဓိပ္ပာယ် အချိန်ရသလောက် ပြောပြပါ။

ပြောပြပုံအကျဉ်း—

အနေကဇာတင်တယ်ဆိုတာ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဥဒါန်းပါဠိတော်များကို ဘုရားရှင် ကျူးရင့်သလို သံသရာဟော်များက ရွတ်ဖတ်ကြတယ်ပဲ။ အနေကဇာတင်မှ ရှိခိုးကောင်းတယ်။ မတင်ရင် ရှိမခိုးကောင်းဘူးလို့ မဆိုလိုပါဘူး။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဟာလဲ မိမိ အင်မတန်မှ လိုလားတော်မူသော ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တော်မူတော့ သိပ်ဝမ်းမြောက်တော် မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျူးရင့်လိုက်တယ်။ အဲဒါ ဥဒါန်းဆိုတဲ့ ပါဠိရဲ့အဓိပ္ပာယ်ပဲ။ အဲဒီ ဥဒါန်းက (၃)ဂါထာရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အစဖြစ်တဲ့ အနေကဇာတိသံသာရံ ဂါထာကိုယူပြီး “အနေကဇာတင်လို့” လောက

ဝေါဟာရ ခေါ်နေကြတယ်။ ဒီဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ အင်မတန်မှ ကောင်းမွန်လှပါတယ်။

အကျယ်ဟောစရာလဲ အလွန်ကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် အချိန်ကိုက်အောင် လိုရင်းအကျဉ်းချုပ်လိုက်ရရင် ငါဘုရားဟာ တဏှာကိုမအောင်နိုင်သေးလို့ ဘဝသင်္ခေ မရေမတွက်နိုင်အောင် ခန္ဓာဝန်ထမ်းပြီး သံသရာလမ်းမှာ ပင်ပင်ပန်းပန်းကြီး လျှောက်ခဲ့ရပါပြီတဲ့။ အခု အဲဒီ ဒုက္ခ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို တည်ဆောက်ပေးတာဟာ တဏှာဆိုတဲ့ တရားပဲ။ သူကပဲ လက်သည်ပဲလို့သိတော့ ဒီတဏှာကို သတ်နိုင်မည့်နည်းတွေကို ကိုယ်ဘိုင်းဉာဏ်ထူ၍ ဖွေရှာလာလိုက်တာ ယခု (၁၀၁) ခု ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ နည်းကောင်းရလို့ ငါသည် တဏှာကို သတ်လိုက်ပြီ။ ဝဋ်ရဲ့ဦးခေါင်းဖြစ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာလဲ တဏှာနဲ့ပွဲ အတူသေပြီ။ နောက်ထပ်တစ်ဖန် ဘဝအသစ်မဖြစ်ရပြီ။ သံသရာ ဇာတ်သိမ်းပြီ။ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းလေပြီလို့ ဥဒါန်း ကျူးရင် လိုက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။

အဝိဇ္ဇာတဏှာကို ဘုရားရှင်က ပယ်သတ်နိုင်သလို ပယ် သတ်နိုင်ပါစေလို့ တိုက်တွန်းရင်း နိဂုံးသတ်ပါတယ်။

ဆွမ်းအလှူတရားတော်

(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ပဉ္စကနိပါတ် ဘောဇနသုတ်)

ဘောဇနံ ဘိက္ခုဝေ ဒေမာနော ဒါယာကော
ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ပဉ္စဋ္ဌာနာနိ ဒေတိ၊ အာယံ ဒေတိ၊
ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သူဓံ ဒေတိ၊ ဗလံ ဒေတိ၊ ပဋိဘာနံ ဒေတိ။

ဘိက္ခုနဝ၊ ရဟန်းတော်များ အို-ချစ်သားတို့။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်ကို။ ဒဒမာနေဝ၊ ပေးလှူသော။ ဒါယကော၊ ဒါယကာသည်။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒိဋ္ဌောဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင်။ ပဉ္စဒ္ဓာနာနိ၊ ငါးဌာနတို့ကို။ ဒေတိနာမ၊ ပေးလှူသည်မည်၏။ ကဘမာနိ ပဉ္စ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူကား။ အာယံဒေတိ၊ အသက်ကိုပေးလှူသည်မည်၏။ ဝဏ္ဏံဒေတိ၊ အဆင်းကိုပေးလှူသည် မည်၏။ သုခံ ဒေတိ၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည်မည်၏။ ဗလံ ဒေတိ၊ ခွန်အားကို ပေးလှူသည်မည်၏။ ပဋိဘာနံ ဒေတိ၊ ဉာဏ်ဉာဏ်ကို ပေးလှူသည်မည်၏။

အဲဒါ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကိုယ်တိုင် ဟောတော်မူတဲ့ ဒေသနာဖြစ်ပါတယ်။ တို့ဒကာ ဒကာမများမှာ ယနေ့ဆွမ်းလှူကြတယ်။ လောကအမြင်ဆိုရင် ဆွမ်းတစ်ခုတည်းလှူတယ်လို့မြင်ပေမယ့် သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်ဘော်ကြီးနှင့်မြင်တာက ငါးပါးသော အရာဌာနတို့ကို ပေးလှူနေတယ်လို့ မြင်တော်မူပါတယ်။ ဘာတွေလဲလို့ဆိုရင်—

အာယံဒေတိ=အသက်ကို ပေးလှူခြင်းမည်တယ်။

ဝဏ္ဏံဒေတိ=အဆင်းကို ပေးလှူခြင်းမည်တယ်။

သုခံ ဒေတိ=ချမ်းသာကို ပေးလှူခြင်းမည်တယ်။

ဗလံ ဒေတိ=ခွန်အားဗလကို ပေးလှူခြင်းမည်တယ်။

ပဋိဘာနံ ဒေတိ=ဉာဏ်ကို ပေးလှူခြင်းမည်တယ်-တဲ့။

ဒါက ဘုရားရှင်အမြင်နော်။ တို့လူအမြင်ကတော့ ဆွမ်းလှူ
တယ်လို့မြင်တယ်။ ဘုရားရှင်က အသက်စသော အလှူငါးမျိုး
ကို လှူနေတယ်လို့မြင်တယ်။ ဒီတော့ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းပြမယ်။

(၁) ဆွမ်းလှူသူသည် အသက်ဒါနမည်တယ်ဆိုခြင်းက
“သဗ္ဗေသတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ” သတ္တဝါမှန်သမျှ အာဟာ
ရအပေါ်မှာ တည်ရပါတယ်တဲ့။ အာဟာရမရှိရင် အသက်မရှင်
နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ယနေ့ဆွမ်းလှူလိုက်တာဟာ သံဃာတော်
တို့ကို အသက်လှူလိုက်တာ မည်ပါတယ်တဲ့။ ဒီအဓိပ္ပာယ်နှင့်
ဘုရားရှင် ဟောတာပါ။

နံပါတ် (၂) ဝဏ္ဏံ ဒေတိ=အဆင်းကိုလှူတယ်ဆိုတာ
ကတော့ အဆင်းလှူလှူဆိုတာ အာဟာရအပေါ်မှာ တည်
တယ်။ အာဟာရကောင်းရင် အဆင်းပိုလှတယ်။ အာဟာရ
မစားရရင် နဂိုလှပြီးတာတွေသည်ပင် ပျက်သွားနိုင်တယ်။
ဒါကြောင့် အာဟာရကို လှူတာဟာ အဆင်းကိုလှူတာလဲ
မည်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နံပါတ် (၃) သုခံ ဒေတိ=ချမ်းသာကို ပေးလှူတယ်
ဆိုတာက အာဟာရကို စားသောက်ရမှသာ ချမ်းသာနိုင်ကြ
တာ၊ မစားသောက်ရရင် ရွှေပုံပေါ်ထိုင်နေရပါစေ၊ ချမ်းသာ
ရယ်လို့ မရှိနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အာဟာရကို လှူတာဟာ
ချမ်းသာကို လှူတာလဲ မည်ပါတယ်တဲ့။

နံပါတ် (၄) ဗလံ ဒေတိ=ခွန်အားဗလကို ပေးလှူသည်
ဆိုတာကတော့ အထူး ရှင်းပြစရာတောင် မလိုပါဘူး။ ဆွမ်း

မစားရရင် သံဃာတော်များကစပြီး အားလုံး သတ္တဝါတွေ အားခွန်ဗလ ဘယ်လိုဖြစ်နိုင်မလဲ။ ဒါကြောင့် ဆွမ်းကိုလှူတာ ဟာ ခွန်အားဗလကို ပေးလှူတာမည်တယ်လို့ ဟောခြင်းဖြစ် ပါတယ်။

နံပါတ် (၅)ပဋိဘာနံဒေတိ = ပညာကို လှူတယ်ဆိုတာက လောကီ လောကုတ္တရာ ဉာဏ်တွေဟာ အာဟာရ မျှတမှသာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဖြစ်ပြီးဉာဏ်တွေလဲ တိုးတက်ကြည်လင်နိုင်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူတာဟာ ပညာဉာဏ် ကိုလဲ ပေးလှူတာ မည်ပါတယ်။

ဒီလို အကျိုး ငါးပါးတို့ကို ဒိဋ္ဌအားဖြင့် ပေးလှူရတဲ့ အတွက်ကြောင့် “သဒိသံပါကံ ဇနေတိ” ဆိုတဲ့အတိုင်း တူသော အကျိုးတရားများကို ရရှိပုံကို ဘုရားရှင်က ဆက်ဟောတော် မူပါတယ်။

“အာယံ ခေါပန သိက္ခဝေ ဒတွာ အာယုဿ ဘာဂီ ဟောတိ၊ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ”တဲ့ ချစ်သားတို့ အသက် ကို ပေးလှူလိုက်ရတဲ့အတွက် နတ်၌ဖြစ်သောအသက်၊ လူ၌ ဖြစ်သောအသက်တို့ကို ရနိုင်ပါတယ်တဲ့။ အသက်ရှည်တဲ့ နေရာ မှာ သက်တမ်းကိုကျော်ပြီး ရှည်နိုင်ခြင်းကို ရနိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နံပါတ် (၂)အဆင်းကို ပေးလှူလိုက်ရတဲ့ အတွက်ကြောင့် နတ်၌ဖြစ်သောအဆင်း၊ လူ၌ဖြစ်သော အဆင်းတို့ကိုလဲရနိုင် တယ်။ အခြားလူနတ်တို့ကိုအဆင်းအားဖြင့် သာလွန်နိုင်တယ်။

နံပါတ်(၃) သုခ ချမ်းသာကို ပေးလှူလိုက်ရတဲ့အတွက် နတ်၌ဖြစ်သောချမ်းသာ၊ လူ၌ဖြစ်သော ချမ်းသာတို့ကို ရနိုင် ပါတယ်။ လူဖြစ်ရ နတ်ဖြစ်ရတဲ့အခါမှာ အခြား လူနတ်တို့ကို ချမ်းသာအားဖြင့် သာလွန်ပါတယ်။

နံပါတ် (၄) ခွန်အားဗသကို ပေးလှူလိုက်ရတဲ့ အတွက် ဆင်ပြောင်ငါးစီးအားကိုဆောင်တဲ့ဒိသာဝါတို့လို၊ အာသေဝက မင်းတရားကြီးတို့လို၊ သိကြားမင်းတို့လို၊ လူနတ်ခွန်အားတွေကို သာလွန်ပြီးတော့ ရနိုင်ပါတယ်။

နံပါတ် (၅) ဉာဏ်ပညာကို ပေးလှူ လိုက်ရတဲ့ အတွက် လူ့ဘဝမှာဆိုရင် အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့လိုဉာဏ်ကြီးခြင်း၊ နတ် ပြည်မှာ ဖြစ်သောအခါဆိုရင်လဲ သိကြားမင်းတို့လို ဉာဏ်ကြီး ခြင်း အကျိုးထူးတွေကို ရနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီဉာဏ်အလှူဟာသိပ်ကိုအရေးကြီးပါတယ်။ လောကီလဲ လောကီခိုလို့ ပညာသင်ရင် တတ်လွယ်တယ်။ လောကုတ္တရာ ဆိုရင်လဲ ထက်မြက်တဲ့ဉာဏ်ရှိပြီး တစ်ဂါထာမျှ ကြားနာလိုက်ရ ရုံနဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်းတို့လို ချက်ချင်း အရိယာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်ဉာဏ်အလှူဟာ သိပ်အရေးကြီးပါ တယ်။ အထက်တန်းကျရေးမှာဉာဏ်အလှူဟာ ပဓာနကျတယ်။ “ပညာ နုရနံ ရတနံ” ပညာသည့် သတ္တဝါတို့အတွက် ရတနာ အစစ်ပါတဲ့။

ယခုဟောဒီ ဒကာ ဒကာမဘွဲ့မှာ အကျိုးထူးငါးပါးကို ရစေတတ်တဲ့ ဆွမ်းဒါနကို သံဃာတော်တို့အား လှူဒါန်းလိုက် ရပေပြီ။ ဒီဒါနကိုအခြေခံပြီး မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ရောက်နိုင်ပါစေသားလို့ ဆုတောင်းကြပါ။

ဆွမ်းတရား ပြီး၏။

ကထိန်တရားတော်

ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ နုဘာဝေနေ၊ သဒါ သုခီ ဘဝန္တုတေ။
ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗဓမ္မာ နုဘာဝေနေ၊ သဒါ သုခီ ဘဝန္တုဘေ။
ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေနေ၊ သဒါ သုခီ ဘဝန္တု တေ။
(အနက်ကို ရှေးကအတိုင်း ဆိုပါလေ)

ယနေ့တို့ ဒကာ-ဒကာမတွေက ကထိန်အ လှူဒါန်းတာ ရှိရှိအလှူ မဟုတ်ပါဘူး။ အင်မတန် ဝိသေသထူးပါတယ်။ သင်္ကန်းကိုလှူတဲ့အတွက် ပစ္စယဒါနဖြစ်သလို ဝိနည်းဒေသနာ တော်ကို ချီးမြှောက်တဲ့အတွက် ဓမ္မဒါနလဲမည့်ပါတယ်။ ဒီလို ဝိလေသ ထူးခြားတဲ့ အပြင် တစ်နှစ်မှတစ်လ၊ တစ်လမှတစ်ကြိမ် ကျောင်းတိုက်တစ်ခုမှာ နှစ်ကြိမ်မလှူရ၊ တစ်ကြိမ်မျှသာလှူ ရတာမို့ အင်မတန်မှမြတ်လှတဲ့ ကာလ ဒါနကြီးလဲဖြစ်ပါတယ်။

“ကထိယတေ သိလာဃိယတေ ဗုဒ္ဓါဒိဟိတိ ကထိနံ” ဆိုတဲ့ ဒိဂြိုဟ်နှစ်ခုအညီ ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့က ကောင်း၏ ကောင်း၏လို့ ချီးပွားအပ်သောကြောင့် ကထိန်မည်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ချီးမွမ်းအပ်သလဲဆိုရင်-

(၁) သံသိကသာ လှူရခြင်း။

(၂) အာကာသဌ ကောင်းကင်ဝမှ လျှောက်ကျသော မိုးရည်လို တစ်စုံတစ်ခု နိမိတ်ပယောဂဖြင့် ကထိန် လှူချင်လဒ်အောင် မဆွဲဆောင်ကောင်းဘူး။

(၃) တခြားပစ္စည်းတွေဆိုရင် ရဟန်းတော်များမှာ ပိဘဆွေပျိုးထံမှာ တောင်းကောင်းတယ်။ ကထိန်သင်္ကန်းကို တော့ အပိုကိုသော်မှ မတောင်းကောင်းပါဘူးတဲ့။ ပြီးတော့ တခြားအလှူ ဘယ်နှကြိမ် လှူပါစေ၊ ကထိန်ကို မမိဘူး ဆိုတာ ဘုရားရှင်ပညတ်တော်မူတဲ့ ဝိနည်းပညတ်ချက်အချို့ ကို ဒီကထိန်ဟာ ပယ်နုတ်ထားနိုင်တဲ့ သတ္တိရှိတယ်။ ဒါမှလဲ အင်မတန်မှ ထူးခြားတဲ့ဂုဏ်ပဲ။ ဘုရားပညတ်တဲ့ အာဏာဆိုတာ အင်မတန်မှ ပြင်းထန်တယ်။ ဒါကို ဘယ်သိကြား ဗြဟ္မာမှ မပယ်နုတ်နိုင်ပါဘူး။ ယခု ကထိန်ခင်းသူတွေကတော့ ကထိန် ခင်းခြင်းအားဖြင့် ပယ်နုတ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အင်မတန်မှထူးတဲ့အလှူပါလို့ ဆိုခဲ့ရခြင်းပါပဲ။ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တချို့ကို ပယ်နုတ်နိုင်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ တိတိကျကျ သိရအောင် အကျယ်နည်းနည်း ဟောပါ့မယ်။

“ကထိနန္တိ ပဉ္စာနိသံသေအညတ္တ ဂန္တုံ အာတွာ အန္တောကရဏ သမတ္တတာယ ကထိနံ၊ ထိရန္တိ အတ္ထော” ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့်အညီ-

- (၁) အနာမန္တစာရ၊
- (၂) အသမာဒါနစာရ၊
- (၃) ဂဏဘောဇဉ်၊
- (၄) ယာဝဒတ္တစိဝရ၊
- (၅) ယောစတတ္ထစိဝရပုပ္ဖ-

ဆိုတဲ့ အကျိုးငါးပါးတို့ကို မလွှတ်ရအောင် အရ ယူပေးနိုင်တဲ့ အတွက် ကထိနိလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ရဟန်းတော်များမှာ ဘုရားညွှတ်တဲ့ သိက္ခာပုဒ်ဟာ အာဏာဘဲ။ ဘယ်သိကြား ဗြဟ္မာမှ ပယ်လို့မရဘူး၊ ရုပ်သိမ်းလို့ မရဘူး။ ဒီလောက် ပြင်းထန်တဲ့ အာဏာတော်ကို စိဒ္ဓကော ဒကောမတွေက ကထိနိခင်းပြီးဟော့ ပယ်နုတ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါ့နဲ့ ဝိနည်းက ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နုတ်တာပါ၊ ပယ်နုတ် နိုင်ပုံမျှာ ကတော့-

နိပါတ်(၁) ရဟန်းတော်များမှာ ရှေးဦး ပင့်ထားသော ဆွမ်းကို လက်ခံပြီးလျှင် ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကိုမပန်ကြားဘဲ ဒါယကာ တစ်ဦးဦးအိမ်သို့ မသွားဘူး။ သွားရင် “ယောပန ဘိက္ခုနိမန္တိတော သဘတ္ထော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခု၊ အနာယုတ္ထော ပုရေဘတ္တံ ဝါပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါကုသလေသု စာရိတ္တံ

အာပဇ္ဇေ ယှ အညတြသယောပါစိတ္တိယံ” ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ် အာပတ်သင့်ပါတယ်။ အဲဒီသိက္ခာပုဒ်ကို ကထိန်ခင်း သဖြင့် တပေါင်းလပြည့်နေ့အထိ ကင်းလွတ်ခွင့် ဘုရားရှင်ပေး တော်မူပါတယ်။ ဒါဟာ နံပါတ်တစ်ဖြစ်တဲ့ “အနာမန္တစာရ” အကျိုးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

နံပါတ် (၂) က ရဟန်းများမှာ ဝတ်ရုံတဲ့ သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးမှ ဝတ်ရပါတယ်။ လူတွေလို ငါ့သင်္ကန်းငါဝတ် ချင်သလို ဝတ်မယ်လို့မလုပ်ရပါဘူး။ သင်္ကန်းဆိုတာ ဘယ်သူ လှူလှူ ဘုရားပေးတဲ့ သင်္ကန်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်ခြင်းဆိုတဲ့ ဝိနည်းဖြင့်တင်ပြီးမှ ဝတ်ရတယ်။ ဒီသင်္ကန်းနှင့် အရုဏ်တက်တဲ့ အခါမှာ အတူတကွရှိနေရမယ်။ အတူရှိနေရမယ် ဆိုတာ သင်္ကန်းသည် ရဟန်းတော်ရှိရာ တိုက်တာ အတွင်းမှာ ရှိနေရမယ်။ သင်္ကန်းက တစ်ကျောင်းမှာ၊ သို့မဟုတ်တစ်အိမ်မှာ၊ ရဟန်းကတနေရာမှာဆိုပြီး တခြားစီမခန့်ချပါဘူး။ သင်္ကန်းကို ဒီလောက်ထိ ရိုသေရပါတယ်။ တကယ်လို့ ဒီလိုမခန့်ဘူးဆိုရင် “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိ” ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိ” ကထိနေ ကေရတ္တဗ္ဗေ ဘိက္ခု တိစိဝရေန ဝိပွဝသေသျှ အညတြ ဘိက္ခု သမ္ပတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ” ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်အရ နိဿဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်သင့်ပါတယ်။ ဒီအာပတ်ကိုလဲ ကထိန်ခင်းခြင်းဖြင့် တပေါင်းလပြည့်နေ့တိုင်အောင် ပယ်နှုတ်ခွင့် ပြုထားပါတယ်။ ဒါဟာ နံပါတ် (၂) ဖြစ်တဲ့ “အသမာဒါနစာရ” အကျိုးပဲ။

နံပါတ်(၃)ဖြင့်တဲ အကျိုးကတော့ ရဟန်းတော်များမှာ ပအပ်သော ဖိတ်ခြင်းခေါ်တဲ လူ့ အသုံးအားဖြင့် ထမင်းစား ကြပါ။ မုန့်စားကြပါဆိုရင် ကြွပြီး စားကောင်းပါဘူး။ အားလုံးကို ဆွမ်းစားကြပါလို့သာပင်ရတယ်။ ဒီလိုပအပ်သော ဝေါဟာရနှင့် ဖိတ်လို့ ကြွပြီးစားမိရင် “ဂဏ ဘောဇန အညတြ သမာယာ ပါမိတ္တိယံ” ဆိုတဲ့သိက္ခာပုဒ်အရ ပါမိတ် အာပတ် သင့်ပါတယ်။ ဒီအာပတ်ကိုလဲ အထက်ပါအတိုင်း ကထိန်က ပယ်နှုတ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒါကို “ဂဏဘောဇန” အကျိုးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

နံပါတ်(၄) အကျိုးက ရဟန်းတော်များမှာ အလျား ထစ်တောင်၊ အနံ တစ်တွာ လက်လေးသစ်ရှိတဲ အဝတ်ကိုရလျှင် ဆယ်ရက်အတွင်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ရတယ်။ မတင်ရင် “နိဋ္ဌိတစိဝရ သ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဠတသ္မိံ ကထိနေ ဒသဟပရမံ အတိရေက စိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံပါမိတ္တိယံ” ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်အရ နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ် သင့်ပါတယ်။ ဒီအာပတ်ကိုလဲ ကထိန်ပယ်နှုတ်ပါတယ်။ အဲဒါကို “ယာဝ ဒတ္ထ စိဝရ” အကျိုးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

နံပါတ်(၅) အကျိုးက ကထိန်အာနိသင်ရတဲ့ ကျောင်း တိုက်ထဲမှာ သံဃိက သင်္ကန်းလှူရင် နောက်မှရောက်လာတဲ့ ရဟန်းရယ်၊ ကထိန်အာနိသင်မရတဲ့ရဟန်းရယ် ရပိုင်ခွင့်မရှိဘူး။ အဲဒီကျောင်းတိုက်မှာ ဝါကပ်ပြီး ကထိန်အာနိသင် ရသေး

ရဟန်းများ ဝေမ္မယူနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးဖြစ်တယ်။ “ယောစတတ္ထ စိဝရပ္ပါဒ” အကျိုးလို့ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒါကိုလင်္ကာကလေးများ လိုက်ဆိုကြပါ။

လင်္ကာ။ ။ အနာမန္တာ၊ အသမာနု၊ တဖြာဂဏ၊ ယာဝယောတတ်၊ ယင်းငါးရပ်၊ မှတ်လေ ကထိန်အာနိသင်။
 “အနာမန္တာ” ကျိုးဆိုတာ၊ နောင်လာ ဖိတ်ထား၊ ဆွမ်းကိုများ၊ သွား၍ စားကောင်းပါပေသည်။
 “အသမာဒါနာ” ကျိုးဆိုတာ၊ ညဉ့်ကင်းကွာလဲ၊ ဖြစ်ကင်းသည်။
 “ဂဏဘောဇနာ” အကျိုးဆိုတာ၊ မအပ်မရာ၊ ဖိတ်လာလျှင်လဲ၊ စားကောင်းသည်။
 “ယာဝဒတ္ထ” ကျိုးဆိုရန်၊ ဓိဋ္ဌာန်မတင်လဲ ဖြစ်ကင်းသည်။
 “ယောစတတ္ထာ” အကျိုးမှာ၊ သံဃာပိုင်သ၊ စိ ရ၊ အစိုးတရ ပိုင်ဆိုင်သည်။

ဒီလို သိက္ခာပုဒ်များကို ပယ်နုတ်နိုင်တယ်ဆိုတာ အခြားဘယ်ကုသိုလ်မျှ မရှိပါဘူး။ အမြင့်ဆုံးဟောလိုက်ရရင် မင်္ဂုလိကုသိုလ်သည်ပင်လျှင် ဘုရားရှင်ရဲ့ အာဏာတော်ကို နည်းနည်းကလေးမှ မပယ်နုတ်နိုင်ဘူး။ ကထိန်အလှူတစ်ခု သည်သာလျှင် ဒီအာဏာကို ပယ်နုတ်နိုင်တာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာများဟာ ဒီအလှူကို မလုပ်ရမနေနိုင် အပြိုင်အဆိုင် ကြိုးစားလှူဒါန်းကြတယ်။

“ဇနောတိ သဒိသံ ပါကံ” ဆိုတဲ့အတိုင်း တူသောအကျိုးကို ပေးတတ်ပါတယ်။ ဒီလောက်ကြီးကျယ် ထက်မြက်တဲ့ ကထိန် ဒါနဟာဖြင့် အထက်တန်းကျကျမှန်မြတ်တက်မြက်တဲ့ အကျိုးကို ပေးမှပဲဆိုတာ အထူးပင် ဟောစရာ ပလို့တော့ပါဘူး။ ရှေးဆရာတော်များက တူသောအကျိုးပေးအနေနဲ့ လွတ်လပ်သော အဝမ်းဖြစ်ရခြင်း၊ ထောင်တန်းအချုပ်အနှောင်မှလွတ်ရခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို သူတစ်ပါးက မလွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်း၊ မိမိကသာ နေရာတကာ အစိုးတရ ဖြစ်နိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဒါဟာလဲ အမြတ်မျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အာကာကိုလွှာပုံပြု မေ့စုတ်တံခါ၊ သမုဒ်မင်ရည် ဖျော်လို့ နှစ်အသင်္ချေ ရေးတာတောင်မှ ကထိန် အကျိုးပေးကတော့ ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါဘူး။

အဲဒီမှာ အထူးအားဖြင့် ယောက်ျားများမှာ ဟေိဘိက္ခုရဟန်းဖြစ်နိုင်တယ်။ မိန်းမများမှာ မဟာလူတာ တန်ဆာကို ဆင်မြန်းရပြီး မဂ်ဖိုလ်ကိုရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးထူးများကတော့ မဂ်ဖိုလ်နှင့်စပ်တာမို့ အထူးမှတ်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒီကုသိုလ်ဟာ သာသနာနှင့်စပ်မှရတဲ့ ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့လူတဲ့ ဝတ္ထုကလဲ အရဟတ္တခဇသင်္ကန်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မိမိတို့ သာသနာတွင်း ဒါနကိုအခြေခံပြီး မဂ်ပန်းဖိုလ်ပန်း ပွင့်လန်းရေးကိုလဲ ကြိုးစားရန် ကျန်ပါသေးတယ်။ ဒီကုသိုလ်ဟာ မဂ်ဖိုလ်ရဲ့ အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါစေ။ ဒီကုသိုလ်ကို အခြေခံပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မြန်မြန်ကြိုးပေါက်ရောက်ပါစေလို့လဲ ဆုံးတောင်းကြပါ။ ကဲ-တရားနိဂုံးသတ်ကြပါစို့။

ကေတော ကမ္မံ ကတွာန၊
 ပုညဓေတ္တ အနုတ္တရေ။
 ကေတော သံသရိတွာန၊
 ကေတော ဝိနိဝတ္တယံ။

အနုတ္တရေ၊ ယှဉ်ပြိုင်လာလျှင် မနိုင်ရှုံးရပေလိမ့် အသွတ် ဆုံး
 အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေသော။ ပုညဓေတ္တ၊ တစ်ကြိမ်သာ စိုက်
 ပျိုးက ကောင်းကျိုးအနန္တ အမှန်မသွေ ရနိုင်ပေသည့် လယ်
 ကောင်း မြေကောင်း ချောင်းဝင် မြောင်းဝင် စည်ပင်ခိုင်မြဲ
 ရိုးလယ်ကြီးနှင့်လည်း တူပေသော၊ သာသနော၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
 ထောင်ဝါထိန်ညီး သာသနာတော်ကြီး အတွင်း၌။ ကေတော၊
 သဘောတူမနောတူ စိတ်တူကိုယ်တူ ကြည်ဖြူနှစ်သက် ပေါင်း
 ဖက် ညီညွတ်ကြကုန်လျက်။ ကမ္မံ၊ သာသနာပြု မဟာ
 ကုသိုလ်ကံ စေတနာတော်ကြီးကို။ ကတွာန၊ အနာဂတ်ရေး
 မျှော်တွေးထောက်ဆ ပြုလုပ်ရကုန်သောကြောင့်။ ကေတောဝ၊
 လူဖြစ်လျှင်လဲ အတူတူ နတ်ဖြစ်လျှင်လဲ အစဉ်မကွာ ဗြဟ္မာ
 ဖြစ်လျှင်လဲ မခွဲဘဲသာလျှင် သံသရိတွာန၊ လူ့ရပ်နတ်ဌာန်
 ဗြဟ္မာဘုံပါ မကျန်ရအောင် အထက်တန်းကျကျ သာသနာ
 တော်ကြီးကို ထောက်ပံ့ချီးမြှောက် ပြုစုနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့
 သာဖြစ်ကုန်ကြလျက်။ အန္တိမေဒေဟေ၊ အဆုံးစွန်ဘဝ နောက်
 ကာလ၌။ ကေတောဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ ဝိနိဝတ္တယံ၊
 မဂ္ဂင်ဖောင် ယာဉ်ပျံစီးလို့ နိဗ္ဗာန်ခရီးဖွင့်တော် မူကြပါစေကုန်
 သတည်း။

ကထိန် ရေစက်ချ

အပွား။ ။ ယခင်ပြခဲ့သော ရေစက်ချ ရိုးရိုးအတိုင်း သီလ
ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဆွမ်းဒါန လှူခြင်းတို့ကို ဆိုပြီး
နောက် (ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ကထိန်တ္ထာယ၊
ကထိန်ခင်းခြင်းငှာ။ ကထိန်စိဝရံ၊ ကထိန်လျှာ သင်္ကန်းကို။
သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ဒေမ၊ လှူဒါန်းပါကုန်၏။) ဟု အထူး
ထည့်၍ဆိုပါ။ မည်သည့်ရေစက်ချမဆို မိမိပြုလုပ်သောကုသိုလ်
အထူးကို ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်ဟု ပါဠိခံလျက်ဖြည့်
စွက်ဆိုပါလေ။ မြန်မာသက်သက်လည်း ရေစက်ချကို ပြုလုပ်နိုင်
ပါသည်။

ကတိန်အလှနှင့် သင်္ကန်းအလှ
နှစ်မျိုးစဟာနိုင်သောတရားတော်

အနုဒေ၊ ဗလဒေ၊ ဟောတိ၊
ဝတ္ထဒေ၊ ဟောတိ ဝတ္ထဒေ။
ယာနဒေ၊ သုခဒေ၊ ဟောတိ၊
ဒီပဒေ၊ ဟောတိ စက္ခုဒေ။

အနုဒေ၊ ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချိုချဉ်သစ်သီး အနည်း
နည်းကို ပေးလှူသောသူသည်။ ဗလဒေ၊ အားအင် ဗလကို
ပေးလှူသည်မည်၏။ ဝတ္ထဒေ၊ အဝတ်ကို ပေးလှူသောသူသည်။
ဝတ္ထဒေ၊ အဆင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏။ ယာနဒေ
ယာဉ်ကိုပေးလှူသောသူသည်။ သုခဒေ၊ ချမ်းသာကိုပေး

သည်မည်၏။ ဒီပဒေါ၊ ဆီမီးကိုပေးလှူသောသူသည်။ စက္ခုဒေါ၊ မျက်စိကို ပေးလှူသည်မည်၏။

ဤဒေသနာတော်နှင့်အညီ ယနေ့ တို့ဒကာ ဒကာမများမှာ အဝတ်ကို ပေးလှူရပြီ။ အဝတ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာလဲ ရိုးရိုး အဝတ်တင်မဟုတ်ဘူး။ သင်္ကန်းအဝတ်ဖြစ်ပါတယ်။ သင်္ကန်း မှာလဲပဲ ကထိန်လျှာသင်္ကန်းဖြစ်ပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် ထူး သထက်ထူး၊ မြတ်သထက်မြတ်တဲ့ အဝတ်အလှူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအလှူနဲ့စပ်ပြီး အကျိုးတရားကို ဝမ်းမြောက်စရာ ဟောကြား လို့ ဝတ္ထုသက်သေထားပါမယ်။ ဝတ္ထုကတော့ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌ- ကထာ ပထမတွဲမှ မဟာကပ္ပိန ရှင်ဘုရင်နှင့် အနော်ဇောမိဖုရား တို့အကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီ ပြည်အနီးမှာ အိမ်ခြေတစ်ထောင် ရှိတဲ့ ရက်ကန်းသည်ရွာကြီးရှိတယ်။ အဲဒီရွာမှာ မဟာကပ္ပိန ရှင်ဘုရင်အလောင်းနှင့် အနော်ဇော မိဖုရားအလောင်း နှစ်ဦးတို့ ဟာ ရွာသူကြီးမောင်နှံဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ တစ်နေ့မှာ ဝါဆိုခါနီး အချိန်ရောက်လာတော့ ပစ္စေက အရှင်မြတ် တစ်ထောင်တို့ဟာ ဝါကပ်ဆိုရန် ဝါဆိုကျောင်း ရရှိရေးအတွက် ကိုယ်စားလှယ် ရှစ်ပါးကို ဗာရာဏသီမင်းထံ စေလွှတ်သတဲ့။ မင်းကလဲလယ်ထွန် မင်္ဂလာကျင်းပနေတော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတွေကို အရေးမစိုက်နိုင် ပါဘူးတဲ့။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ရှစ်ဦးဟာ အသာကလေး ပြန်လာရင်း စောစောက ရက်ကန်းသည်ရွာမှ ဆွကြီးကတော်နှင့် တွေ့သတဲ့။

သုကြီးကတော်က ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်များရဲ့ ကြည်ညို ဖွယ်ကို ပူးတွေ့ရတော့ ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် အရှင်မြတ်တို့ကို အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားတယ်။ တချို့များဆိုရင် သူ့ဘာသာသူ နေတာပဲဆိုပြီး အသာဖယ်သွားမယ်။ အခုတော့ လိမ္မာရေးခြားရှိတဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်လို့ အရှင်မြတ်များမှာ တစ် ခုခုအကြောင်းထူးတော့ ရှိမှာပဲဆိုပြီး ခိုခိုးနှုတ်ဆက်ပြီး ပျောက် သွားတယ်။ အကျိုး အကြောင်း သိရှိတော့ သိပ်ဝမ်းသာ သွားတယ်။

ဪ...ငါတို့မှာ အရတော်လေစွ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ် များကို ကျောင်းဆောက် ကိုးကွယ်ကြရတော့မှာ ဆိုပြီး ဝမ်း သာ အားရနှင့်- “အရှင်မြတ်ဘုရားတို့၊ ဝါကပ်ဆိုရန်လဲနီးပါပြီ။ အရှင်မြတ်များသည် ဤရွာကိုအမှီပြုပြီး ဝါကပ်တော်မူကြပါ။ ဘုရားတပည့်တော်မများက ပစ္စည်းလေးပါးလှူဒါန်းပါမည်။ အရှင်မြတ်များကို အမှီပြုပြီး ဘုရား တပည့်တော်မများမှာ ကုသိုလ် ပွားကြရပါမည် ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတယ်။

ပြီးတော့ ရွာကိုပြန်သွားပြီး တစ်ရွာလုံးကို တိုင်ပင်တယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ထောင်တွက် တစ်အိမ်လျှင် ကျောင်းတစ်ဆောင် စီဆောက်စေတယ်။ ရွာမှာ အိမ်တစ်ထောင်ရှိတော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တစ်ထောင်ကို တစ်အိမ်ကျစီ ဆွမ်းရော၊ ကျောင်းရော ဝေပုံ ချပြီး လှူဒါန်းကြဖို့ စီမံခန့်ခွဲတယ်။ သူစီမံလိုက်တာ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတွေမှာ အားလုံးပြည့်စုံပြီး ချမ်းချမ်း သာသာ ဝါကပ် ဆိုတော်မူကြရတယ်။

သီတင်းဝါလကျွတ်တော့ တစ်အိမ်သင်္ကန်းတစ်စုံစီ ရက်လုပ်ဖို့ နှိုးတော် ပြန်တယ်။ လိမ္မာရေးခြား စကားဆရာ ပီယဝါစာနှင့် လိုက်လံနှိုးဆော်လိုက်ဘော့ သင်္ကန်းအစုံပေါင်း တစ်ထောင်လဲ ရပြန်တာပဲ။ တယ်တော်တဲ့ အမျိုးသမီးပဲနော်။ အဲဒီသင်္ကန်းတစ်ထောင်ကို ကထိန်လျာသင်္ကန်းအဖြစ် လှူဒါန်း ပြန်တယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်က တစ်ထောင်။ သင်္ကန်း အစုံပေါင်းက တစ်ထောင်။ သာသနာ့ အဆုတ် ဝင်းထိန် ပြောင်ပြီး ဘယ်လောက်ကြည်ညိုစရာများ ကောင်းလိုက်မလဲလို့ မှန်းဆပြီးသာ ကြည်ညိုကြပါတော့။

အဲဒီလို စုဖောင်းကုသိုလ်ပြုကြပြီးတဲ့နောက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်များကလဲ ဝါကျွတ်ပြီးလို့ ဒေသစာရီ ကြွကြွတော့ မှာမို့ ကန်တော့ပဲ့ကြီး ကျင်းပကြဘယ်။ လိုအပ်သောဆုများ တောင်းကြတာပေါ့လေ။ ဆုတောင်းလိုက်ပုံကတော့-

ကေကဿကာ ဝါသေန၊

ပိဏ္ဍဒိပယေဟိတေ။

ဝဿံ ဝုဋ္ဌေ ဓ ဒုသေန

ပဂ္ဂဟံ သမစိတ္တကာ။

တေ၊ ထိုမဟာကပ္ပိန် နရိန်လောင်းလျာ အနော်ဇာနှင့် သဒ္ဓါရီဆောင် ရွာသားတစ်ထောင်တို့သည်။ သမစိတ္တကာ၊ စိတ်တူ ကိုယ်တူ ကြည်ဖြူမှုတ သဒ္ဓါလှကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကေ ကော၊ သဒ္ဓါကြည်လင် အလှူရှင်တစ်ယောက်စီသည်။ ကေ ကဿ၊ အမြတ်ထွက်တင် ပစ္စေကအရှင်တစ်ပါးစီအား။ အာဝါ

သေန ၈၊ ဝမ်းသာရွှင်ပြုံး သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းဝိဟာ
 တစ်ဆောင်စီဖြင့်လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဍာဒိပစ္စယေဟိ ၈၊ ဆွမ်း
 သင်္ကန်းဆေး လေးပစ္စယ အဝဝတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပက္ခဟေ
 တ္တာန၊ သဒ္ဓါစိုက်ဆောက် စေတနာပေါက်ကာ ချီးမြှောက်ကြ
 ပြီး၍။ ဝဿဝုဋ္ဌေ၊ မိုးလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်ရာ ကထိန်
 ခေတ်အခါ၌။ ဒုဿေန ၈၊ တစ်ဦးစီတစ်ဦးစီ အထူးရည်လျက်
 ပြုံးကြည်ရွှင်လန်း ကိုယ်တိုင်ရက်သည့် မြတ်သင်္ကန်းဖြင့်။ ပက္ခဟံ၊
 ငမ်းပန်းတသာ ပြည့်မေမာသို့ သေချာထောက်ကြောင်း ဆုမွန်
 တောင်း၍ ကောင်းမှုတွေပြုခဲ့ကြလေပြီ။

အဲဒီလိုကုသိုလ် အတူပြုနေကြတာကြောင့် တစ်ထောင်ဆာ
 သူတို့ဟာ အပါယ်မကျဘဲ၊ အတူတကွ လူ့ရပ်နတ်ဌာန စုန်ဆန်
 လူးလာ စံစားကြပြီးနောက် ငါတို့ ၈၊ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊
 ထက်တော်အခါ ကုက္ကုဒ္ဓာဝတီမြို့တော်ကြီးမှာ ယခင်ရွာသူကြီး
 က မဟာကပ္ပိန ရှင်ဘုရင်ဖြစ်လာတယ်။ သူကြီးကထော်က
 အနော်ဇာမိဖုရား ဖြစ်လာတယ်။ အခြံအရံတစ်ထောင်က မင်း
 မိဖုရားရဲ့ အခြံအရံတစ်ထောင်ဖြစ်လာတယ်။ သူတို့ဟာ ကုသိုလ်
 အတူတူပြုခဲ့ကြတာမို့ အမိဝမ်းတွင်း အတူဆင်းတဲ့ ညီရင်းအစ်ကို
 မောင်ရင်းနှမတွေလို အင်မတန်ချစ်ခင်ကြသတဲ့။ သိပ် ပျော်
 စရာကောင်းကြမှာပဲ။

မဟာကပ္ပိန ရှင်ဘုရင်ကြီးဟာ တစ်နေ့သောအခါမှာနောက်
 လိုက် အမတ်တစ်ထောင်တို့နှင့်တကွ ရထားစီးပြီး ဥယျာဉ်တော်
 သို့ ထွက်လာတယ်။ လမ်းခုလပ်မှာ သာဝတ္ထိပြည်မှ ကူးသန်း

ဆောင်းဝယ် လာရောက်ကြတဲ့ လှည်းကုန်သည်တွေ ငါးရာနှစ်
တွေတော့ သတင်းအထူးအဆန်း ဝါသနာပါတဲ့အတွက် ဘယ်
လို သတင်းထူး ကြားခဲ့ကြသလဲလို့ ကုန်သည်တွေကို မေးတယ်။
ကုန်သည်တွေက မိမိတို့ သာဝတ္ထိပြည်မှာ (သဒ္ဓည ထွတ်ထား
ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူပါတယ်) လို့ဆိုတဲ့ သတင်းကိုလျှောက်ထား
ကြတယ်။

ဘုရားဆိုတဲ့ သတင်းကို ကြားလိုက်နဲ့နဲ့ပဲ မင်းကြီးဟာ
ဝမ်းသာလုံးဆို့ပြီး မေ့မြောသွားတယ်။ အတန်ကြာမှ သဘိရ
လာလို့ အသင်ကုန်သည်တို့၊ ဘုရားလို့ ပြောလိုက်သလားလို့
ထပ်မေးတယ်။ မှန်လှပါ၊ ဘုရားပွင့်ကြောင်းပါဘုရားလို့ ထပ်
လျှောက်ထားပြန်တယ်။ ဘုရင်ကြီးဟာ ဘုရားနှင့် ရေစက်ပါ
လွန်းလို့ ဘုရားလို့ကြားရတိုင်း ပီတိလှိုင်းတွေထပြီး မေ့မြော
လို့ သွားလိုက်တာ ၃-ကြိမ်တိုင်သွားတယ်။ ကုန်သည်တွေကို
သတင်းကောင်း ယူလာတယ်ဆိုပြီး ဘုရားသတင်း အတွက်
တစ်သိန်း၊ တရားသတင်းအတွက် တစ်သိန်း၊ သံဃာသတင်း
အတွက် တစ်သိန်းဆုပေးတော်မူတယ်။ ဘုရားလို့ကြားလိုက်ရ
တာနှင့် တပြိုင်နက် ကဲ မောင်မင်းတို့၊ ဘုရားပွင့်ပြီဆိုမှတော့
ဘုရားထက် တန်ခိုးကြီးတာ မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ထီးတွေ
နန်းတွေ မိရာဖူးတွေဆိုတာ အလကားဟာတွေပဲ။ ငါတော့
ဘုရားဖူးရန် သွာတော့မယ်။ နန်းတော်မပြန်တော့ဘူး၊ ဒီနေရာ
ကပါသွားမယ်။ မင်းတို့လိုက်ကြမလားဆိုတော့ အမတ်တွေကလဲ
လိုက်မယ်လို့ ကတိပေးကြတယ်။

ကုန်သည်တွေကိုတော့ အမောင်တို့ နန်းတော်ကို သွားလေကြ။ အနော်ရထာမင်းတို့ကို ဘုရားသတင်းသွားပြောကြ။ သူကလဲ အသင်တို့ကို သုဏ္ဏမုဒ္ဒာ ပေးလိမ့်မယ်။ ငါတော့ ဘုရားရှင်ထံ အမြန်သွားပြီလို့ သတင်းကိုလဲ ပြောပြလိုက်ပါလို့ မှာပြီး အဲဒီနေရာကပဲ ဘုရားရှင်ကို မှန်းဆပြီး ထွက်လာခဲ့ကြတယ်။ ဘုရားရှင်ထံ ရောက်လို့လော့နှင့် မြင်းစီးပြီး ထွက်လာရာ အပရပစ္ဆာခေါ် တဲမြစ်နားကိုရောက်လာတယ်။ မြစ်ကလဲ နှစ်ဂါဝုတ်လောက်ကျယ်တယ်။ လူ့စရာ လေ့ဖောင်ကလဲ မရှိဘူး။

ဒီနေရာ မှာ မင်းကြီးက စဉ်းစားကြည့်တယ်။ “ငါတို့သည် သံသရာမြစ်ကြီးကို ကူ မြှောက်ရန် ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီမြစ်ကလေးဟာ သံသရာမြစ်ကြီးနှင့်စပ်ရင် အကျဉ်းကလေးမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ဘုရားရှင်သည် သံသရာမြစ်ကြီးကို ကူမြှောက်တော်မူပြီးပြီ။ ထိုဘုရားရှင် ဂုဏ်တော်ဖြင့်ပင် ငါတို့ ကူးကြစို့” ဆိုပြီး ဂုဏ်တော် အဓိဋ္ဌာန်နှင့် ကူးလိုက်တာ မြင်းခွာကိုတောင်မှ ရေမစိုဘူး။ ပကတိ မြေပြင်ကို ခြေတင်လို့သွားသကဲ့သို့ အသာကလေးနှင့် ဟိုဘက်ကမ်းရောက်သွားတော့ ဘုရားတန်ခိုး ပို၍ ယုံကြည် ဝမ်းမြောက်သွားတော့တာပေါ့။

အဲဒီ အပရပစ္ဆာမြစ် ပြီ တဲ့နောက် နိလဝါဟနာ ခေါ် တဲမြစ်သို့ ရောက်ကြတယ်။ ဒီမြစ်က ယူဇနာတစ်ဝက်ကျယ်တယ်။ ဒီမြစ်ကိုလဲ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြီး ကူးပြန်တယ်။ တတိယအကြိမ်မှလဲ စန္ဒဘာဂါခေါ် တဲ မြစ်ကိုရောက်ပြန်တယ်။ ဒီမြစ်က တစ်ယူဇနာ ခရီးကျယ်တယ်။ အဲဒီမြစ်ကိုလဲ ဘုရားဂုဏ်တော်နှင့်ပဲ အဓိဋ္ဌာန်လျက် ကူးပြန်တယ်။

တတိယဖြစ်တဲ့ စန္ဒဘာဂါမြစ်ကို ကူးမြောက် လိုက်တာ နှင့် တပြိုင်နက် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က ထောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ် ကွန့်မြူးလို့ ကြိုဆိုတော်မူပါတယ်။ ပါရမီရှင်များ ဆိုတာ ဘုရားရှင်ပင်လျှင် ကြိုရတယ်။ ဘယ်လောက် ဝမ်း မြောက်စရာ ကောင်းလိုက်သလဲလို့၊ မဟာကပ္ပိနရှင်ဘုရင်ဟာ အဝေးကပင်ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရတော့ ဒါ-ကေနန္ဒဗုဒ္ဓဖြစ်ရမယ် လို့ဆုံးဖြတ်နိုင်တယ်။ ရှိသေစွာဖြင့် ဘုရားရှင်ကို မြင်ရတဲ့နေရာ ကပဲ မြင်းပေါ်ကဆင်းပြီး ခြေကျင်လျှောက်ကာ ဘုရားရှင်ထံ မှောက်အရောက်လာတယ်။ အမတ်ဘစ်ထောင်နှင့်အတူ ဘုရား ရှင်ကို မဝသော ဖူးမြင်ခြင်းဖြင့် ဖူးတွေ့တယ်။ ဘုရားရှင်က မင်္ဂလိလ်နှင့်စပ်သော သစ္စာတရား ပြလိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် မင်းနှင့်တကွ ပရိသတ်ကြီး သောတပန် တည်သွားတယ်။ ဒီတော့မှ သာသနာရဲ့ အရသာကို ကျကျနနကြီးသိလို့ သာသနာထဲ အတွင်းကျကျ ဝင်ပါ တော့မယ်လို့ ဆိုပြီး ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတော်မူပါလို့ တောင်းပန်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့တို့မှာ ဟေိဘိက္ခု၊ ခေါ်နိုင်လောက် အောင် ရှေးက သင်္ကန်းလှူဖူးရဲ့လားဆိုတာ ကြည့်လိုက်တော့ လှူဖူးကြောင်း သိတော်မူလို့ “ဟေိဘိက္ခု” ခေါ်တော်မူ တယ်။ ဟေိဘိက္ခု ခေါ်တယ်ဆိုတာက မြန်မာလို “ချစ်သား၊ လာလှည့်။ ငါဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာမှာ တရားအားထုတ် လှည့်ပါ။ ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာရောက်လိမ့်မယ်” လို့ ခေါ်တော်မူတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုခေါ်လိုက် တာနှင့်တစ်ပြိုင်နက်တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော သင်္ကန်းပရိက္ခရာအပြည့်

အစုံ ဝတ်ရုံပြီး တစ်ခါတည်း ဝါတော်ခြောက်ဆယ်ရ မထေရ်လို ဘုရားရှေ့မှာ ရဟန်းတော်တွေ တခါတည်း ပြစ်သွားတယ်။ အဲဒါ သင်္ကန်းလှူခြင်းရဲ့အကျိုးထူးပဲ။ သင်္ကန်းသာမလှူပူးရင် “ဟေိဘိက္ခု” ခေါ်လို့မရဘူး။ ရဟန္တာတော့ ပြစ်ချင်ပြစ်မှပေါ့။ ရဟန္တာပြစ်နိုင်တာက ကုသိုလ်တစ်မျိုး၊ “ဟေိဘိက္ခု” ခေါ်နိုင်တာက တစ်မျိုးစီဖြစ်တယ်။

ကုန်သည်တွေဟာ နန်းတော်သွားပြီး မိဖုရား အနော်ရထာကိုလဲ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သတင်းကို လျှောက်ထားတော့ မိဖုရားကလဲ သိပ်ဝမ်းမြောက်လို့ ပီတိလုံး ဆိုပြီး ၃-ကြိမ် မေ့မြောသွားတယ်။ ကုန်သည်တွေကို မင်းကြီးက ဒီသတင်းအတွက် ဘယ်လောက်ပူဇော်သလဲပေးတော့ ရတနာတစ်ပါးကို တစ်သိန်းစီပူဇော်ကြောင်း လျှောက်သားကြတော့ မင်းကြီးထက် ၃-ဆ တိုးပြီး၊ ရတနာတစ်ပါးလျှင် ၃ သိန်းစီနဲ့ ၉-သိန်းတိတိ ပူဇော်လိုက်တယ်။ သာမန်မိန်းမမှမဟုတ်ဘဲကိုး။ ဟို အလျင်ဘဝတုန်းမှာလဲ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ငါးရာကို သူပဲ ပင့်ဆောင်ခဲ့တာပဲ မဟုတ်လား။ ပြီးတော့ မိန်းမများ ဆိုတာ သူများထက်သာရမှ ထူးရ ဆန်းရမှ ကျေနပ်တာ။ အခုလဲ မင်းကြီးထက် ၃-ဆတက်ပြီး အသာယူလိုက်တယ်။ သူ့ထက်ဆန်းတယ်ဆိုတာ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ ထူးဆန်းမှုအကျိုးရှိတာ။ သူများ တိုက်တည်ရင် ငါက တန်းတည်မည်လို့ ပြိုင်တာတွေကိုတော့ နောက်ဆုံးမှာ “မာန်မူကြွကြွ မြင့်လွန်း ကလည်း လျော့ကျနောက်ဆုံးရှိချေ၏။” ဆိုတာလိုဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ကုန်သည်တွေက မင်းကြီးနှင့် အမတ်တစ်ထောင်တို့ ဘုရားရှင်ထံ ချက်ချင်းလိုက်သွားဟဲ့အကြောင်းကိုပါ ဆက်လျှောက်ထားတော့ ဘယ်အောက်ကျခံမလဲ သူတောင်မှ ထီးနန်းကို စွန့်နိုင်သေးတာ၊ သူစွန့်တဲ့တံထွေးကို ငါကဘာလို့ မျှီရမလဲ၊ သူ့ထက်တောင် စွန့်နိုင်သေးတယ်ဆိုပြီး အားကျမခံ အခြံအရံ တစ်ထောင်နှင့်အတူရထားစီးပြီး ဘုရားရှင်ထံလိုက်တော့တာပဲ။ အင်း...ခုခေတ်တော့ ထီးနန်းမပြောနှင့် ဘာမဟုတ်တဲ့ တဲကပ်တောင်မှ စွန့်နိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းကြပေတယ်။ ပါရမီချင်း သိပ်ကွာကြပါပေတယ်။ မိဖုရားနှင့် အခြံအရံ တစ်ထောင် တို့ဟာလဲ ရှေးနည်းအတူ မြစ်ကြီးဆီးနေတာတွေတော့ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြီး ကူးကြတာ မြစ်သုံးတန်လုံးမှာရထားဘီးတောင်မှ မစွတ်စို့ဘဲ ဘုရားရွှေမှောက် ရောက်ကြပါတယ်။

မင်းနှင့်မိဖုရားတို့ ဘာအချင်းချင်းမြင်နေကြရင်(တစ်ယောက်တည်း ထွက်သွားရကောင် မလား၊ တကယ်ဆို အတူခေါ်ရောပေါ့) စသည်ဖြင့် အပြစ်တင်နေကြမှာစိုးလို့ အချင်းချင်း မမြင်သာအောင် တန်ခိုးဖြင့်ကွယ်ထားလိုက်တယ်။ မိဖုရားနှင့် အခြံအရံမျှာ ကတော့ ဘုရားရှင်အာရုံနှင့်ပဲ မင်းကြီးဘယ်မှာလဲ မမေးအားပါဘူး။ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမဝ ဖြစ်ပေ ပါတယ်။ ဘုရားရှင်က မိဖုရားနှင့် အခြံအရံတို့ကို တရားဟောတယ်။ မင်းကြီးတို့လဲ ၎င်းတရားကိုလိုက်ပြီး နာယူကြတယ်။ အဲဒီမှာ မိဖုရားနှင့် အခြံအရံမျှာက သောတာပန် တည်ကြတယ်။ မင်းကြီးနှင့်ပရိသတ်ကတော့ ရဟန္တာဖြစ်ကြတယ်။

တရားဆုံးတော့ ဘုရားရှင်က အဓိဋ္ဌာန်ရုပ်သိမ်းလိုက်တယ်။ အချင်းချင်း ဝမ်းသာအားရ တွေ့ကြတယ်။ အနော်ဇော မိဖုရားနှင့် ပရိသတ်ကလဲ ရွှေဆက် အားထုတ်လိုက် ကြတာ ရဟန္တာ ထေရီမများ အသီးသီးဖြစ်လို့ ဘုရားရှင် ထံမှအဲ “ဟေ့ဘိက္ခု” အခေါ်ခံရတယ်။ ဘုရားရှင်လဲ မင်းမိဖုရားတို့ ဆီးကြိုရာ ညောင်ပင်ရင်းမှာပဲ အားလုံးရဟန္တာကိစ္စ ပြီးဆုံးပြီ ဖြစ်တော့ ပွင့်သစ်စဖြစ်တဲ့ ရဟန္တာမထေရ် တစ်ထောင်၊ ရဟန္တာ ထေရီမ တစ်ထောင်ခြံရံပြီး သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း ဧကန်သို့ ပြန်ကြွလာလိုက်တာ အင်မတန်မှ ကျက်သရေမင်္ဂလာ အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပြီး ကြည်ညိုစရာကောင်းနေပါတယ်။

ဂုဏ်တော်ရည်မှန်း ကြည်ညိုစမ်း

တာရကာ ပရိဝါရိတံ၊

စန္ဒံ င ဂဂနတလံ။

ဝေံ သောဘဂ္ဂသမ္ပန္နံ၊

နာဂေဟိ ပရိဝါရိတံ။

(ရစနာ ဂါထာ။)

ဂဂနတလံ-ဂဂနတလေ၊ ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်ကင်း၍ ပြာလဲ့ကြည်လင် ထက်ကောင်းကင်၌။ တာရကာ ပရိဝါရိတံ၊ တလက်လက်ထွန်းတောက် မြားမြောက်သွယ်သွယ် ငွေစင်ကြယ် တို့ တုန်လှုပ်ပတ်ခြံ ဝန်းရံ၍နေထသော။ ပုဏ္ဏမံ၊ ဝိုင်၊ ဝိုင်းတိတိ ရွှန်းစိုအိ၍ အလုံးစုံ ပြည့်ထသော။ စန္ဒံ၊ အေးမြရောင်ခြည်

သိတလီဟု ငွေရည်ဘော်သွန်း လပြည့်ဝန်းသည်။ ဝိဇရာစန္ဒဝ
ကျက်သရေမင်္ဂလာ လွန်စွာဖြိုးကြွယ် တင့်တယ်လှပ ရှုမဝလေ
သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဥပမာခိုင်း နှိုင်းတုစရာ သည်အတိုင်း
သာလျှင်။ သာသနော၊ ကိလေသာမြှူရှိုန် ပူဟိန်ကင်းပ အေးမြ
သာယာ သာသနာ၌၊ နာဂေဟိ ပရိဝါရိတံ၊ ကိလေသာ
အာသဝေါခွာမျောကင်းပြတ်ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ဖြင့်ဝန်းပတ်
ခြံရံအပ်သော။ သောဘဂ္ဂသမ္ပန္နံ၊ သီရိဘုန်းဂုဏ် ကိုယ်လုံးခြံ၍
သုံးဘုံကျက်သရေ မကိုဋ်ပေဟု တွက်ရေမျှားဖြင့် ဂုဏ်ထူးတင်
သည့် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။ သာဒရံ၊ ကိုယ်ရော
စိတ်ပါညွတ်နှူးစွာဖြင့်။ ဝန္တံ-ဝန္တာမိ၊ နှလုံးပီတိ ဂွမ်းဆီထိမျှ
အားရဝမ်းသာ ရှိခိုးကန်တော့လိုက် စမ်းပါလော့။

ကဲ-သင်္ကန်းလှူရတဲ့ အကျိုးနှင့်စပ်ပြီး ရှင်ဘုရင်၊ မိဖုရား၊
ပရိတ်သတ်များဖြင့် တရားသစ္စာ သိမြင်ကြလို့ နိဗ္ဗာန်တောင်မှ
ဝင်စံကုန်ကြပြီ။ တို့ပရိတ်သတ်လဲ သူတို့နှင့်ထပ်တူ သင်္ကန်းအလှူ
တော့လှူပြီးပြီ။ နိဗ္ဗာန်စခန်းတက်လှမ်းဖို့အကြောင်း ဝိပဿနာ
အလုပ်ကောင်းတွေကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြရန် စခန်းကလဲ
ကျန်ပါစသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာအလုပ် အတိုချုပ်
ပွားများလိုက်ကြပါစို့။ အားလုံးလိုက်ဆိုကြပါ။

၁။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု အစုစုလည်း ပြုပြင်သမျှ သင်္ခါရမို့ ခဏ
ဖြစ်လျက် ခဏပျက် စဉ်ဆက်မမြဲပေ။

၂။ အလှူခံသား ဤ အရှင်များလည်း ထိုနည်းချည်း
အပြီး ပုံမသွေ။

- ၃။ အလှူပေးငြား ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ထိုနည်းချည်း
အပြီး ပုံမသွေ။
- ၄။ ဖြစ်ပျိုးပျက်ပျိုး ဒုက္ခရိုး အဆိုးချည်းသာပေ။
- ၅။ အဆိုးဒုက္ခစိုးမရ အနတ္တချည်းသာပေ။
- ၆။ လက္ခဏာယာဉ် တင်ကာပင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေ။
- ၇။ မဂ္ဂင်ပွားစီး ရထားကြီး ထွက်ပြီးနိဗ္ဗာန်ပြေ။ (ပြည်)
- ၈။ နိဗ္ဗာန်ရောက်မှ အေးချမ်းရ ဒုက္ခငြိမ်းပြီလေ။
- ကဲ-တရားလဲ စုံလင်သွားပြီ။ တရားနိဂုံး သတ်ကြစို့ရဲ့။

ကတော ကမ္မံ ကတောန၊
ပုညဓမ္မော အနတ္တဓမ္မော။
ကတော သံသဝိတောန၊
ကတော ဝိနိဝတ္တယံ။

(အနက် ရှေးအတိုင်းရွတ်ဆို၍ နိဂုံးသတ်လေ)

ကထိန် အလှူတရားတော် ပြီး၏။

ဆွမ်းအလှူအကြောင်း ရှေ့ဒါနခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။

ကျောင်းအလှူတရားတော်

အနုဒေါ ဗလဒေါ ဟောတိ၊
 ဝတ္ထဒေါ ဟောတိ ဝတ္ထဒေါ။
 ယာနဒေါ သုခဒေါ ဟောတိ၊
 ဒီပဒေါ ဟောတိ စက္ခုဒေါ။

သော စ သဗ္ဗဒေါ ဟောတိ၊
 ယော ဒဒါတိ ဥပဿယံ။
 အမတံဒဒေါ စ သော ဟောတိ၊
 ယော-ဓမ္မ-ပနုသာသတိ။ (သံ၊ ပ)

ဒေဝပုတ္တ၊ သို့လိုရေးနှင့် မေးလျှောက်လာငြား အို-
 နတ်သား။ အနုဒေါ၊ ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချိုချဉ်ရသာပေ။
 လှူသောသူသည်။ ဗလဒေါ၊ အားခွန်ဗလကို ပေးလှူသည်
 မည်၏။ ဝတ္ထဒေါ၊ အဝတ်ကို ပေးလှူသောသူသည်။ ဝတ္ထဒေါ၊
 အဆင်းကို ပေးလှူသည်မည်၏။ ယာနဒေါ၊ ယာဉ်ကို ပေးလှူ
 သောသူသည်။ သုခဒေါ၊ ချမ်းသာကို ပေးလှူသည်မည်၏။
 ဒီပဒေါ၊ ဆီမီးကို ပေးလှူသောသူသည်။ စက္ခုဒေါ၊ မျက်လုံး
 ကို ပေးလှူသည်မည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဥပဿယံ၊
 နေရာကျောင်းကို။ ဒဒါတိ၊ ပေးလှူ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။
 သဗ္ဗဒေါ၊ အားလုံးကို ပေးလှူသည်။ ဟောတိ၊ ပြစ်၏။
 ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဓမ္မ၊ တရားကို။ အနုသာသတိ၊
 ဟောကြား ဆုံးမ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ အမတံ၊ အမြိုက်ကို။
 ဒဒေါ၊ ပေးလှူသည်မည်၏။

ဒီ ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ကျောင်းအလှူဟာ အလှူအားလုံးကို ပေးလှူတာ မည်တယ်။ ရဟန်း တော်များမှာ ပစ္စည်းလေးပါးရယ်လို့ ရှိတယ်။ မှီရာလေးပါးပေါ့။ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးတို့ဖြစ်တယ်။ ကျောင်းတစ်ခုကို လှူလိုက်တာဟာ ပစ္စည်းလေးပါးကို လှူခြင်းမည်ပါတယ်တဲ့။ အဓိပ္ပာယ်က ဥပမာ ဆွမ်းခံသွားလို့ မရရင် ဖြစ်စေ၊ ဆွမ်းခံ မသွားနိုင်အောင်ထိ မကျန်းမမာရင် ဖြစ်စေ ကျောင်းထဲ ဝင်ပြီး ခရသောက် အသုံးပြုနေလိုက်ရင်ဆွမ်းမစားရပေမယ့် အားပြည့်လာလို့ ဆွမ်းကိစ္စပြီးပါတယ်။ တစ်ရက်တည်းမဟုတ်ဘဲ ခံနိုင်ရည် ရှိသွားတယ်။

ဒါဟာ ကျောင်းကနေပြီး ဆွမ်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းပါ။ သင်္ကန်းမရှိရင်လဲ ကျောင်းထဲ ဝင်အိပ်နေရင် အရှက်အကြောက်လုံပြီး ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါဟာလဲကျောင်းက သင်္ကန်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းပဲ။ မကျန်းမာရင်တော့ ကျောင်းက သိပ်အရေးကြီးတော့တယ်။ ကျောင်းထဲဝင်အိပ်ပြီး နားနေလိုက်ရင် အတော်အတန် မကျန်းမာတာ လောက်တော့ ပြောပျောက်သွားတာပါပဲ။ ဒါကြောင့်ကျောင်းဟာ ဆေးကိစ္စကိုလဲ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ကျောင်းကပစ္စည်းလေးပါးကို ဆောင်ရွက်ခြင်းပါ။ ဒါကြောင့်ကျောင်းတစ်ခုကို လှူလိုက်တာဟာ ပစ္စည်းလေးပါးလုံးကို လှူလိုက်ခြင်းမည်တယ်လို့ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကျောင်းသာ မရှိရင် တခြား ပစ္စည်းလေးပါးတွေဟာဘာမျှ ထောက်တည်ရာမပေးနိုင်ပါဘူး ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က

ကျောင်းအလှူကို အမြတ်ဆုံးဒါန အဖြစ်ထားပါတယ်။ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး ကျောင်းလှူတော့ ဘုရားရှင်က-

“ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိတံ”

သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကျောင်းအလှူကို။ ဗုဒ္ဓေန၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။

ဒီလို ဟောတော်မူပါတယ်။ ကျောင်းဆိုတာ အားလုံးရဲ့ တည်နေရာဌာနပေကိုး။ ကျောင်းအလှူရဲ့ အကျိုးပြု ဝတ္ထု သက်သေတွေတော့ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒီအထဲက အချို့မျှ ထုတ်ပြ ဟောကြားလိုက်ပါမယ်။

အခုဟောကြားမည့် ဝတ္ထုဟာ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲမှ ဝေဟိနီ မင်းသမီးဝတ္ထု ဖြစ်တယ်။ ဘုရားရှင်လက်ထက် ထော်အခါက အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ နှမ ဖြစ်တဲ့ ဝေဟိနီ မင်းသမီးဟာ နန္ဒာရောဂါ စွဲကပ်တယ်။ အစ်ကိုတော် အနုရုဒ္ဓါ ကြွလာတော့ တခြား ဆွေတော် မျိုးတော်တွေ လာရောက်ဖူးကြပေမယ့် သူကတော့ နန္ဒာစွဲနေလို့အပြင်မထွက်ရဲဘူး။ အစ်ကိုတော် အရှင်အနုရုဒ္ဓါကမေးတော့ အကြောင်းစုံ သိရော၊ ဒီအခါကျတော့ အစ်ကို အနုရုဒ္ဓါက “နှမတော်၊ သင် ဆည့်အတိတ်ကအကုသိုလ်ကြောင့် နန္ဒာစွဲရတယ်။ အကုသိုလ်ကို ကုသိုလ်နှင့်ကုမူ ရတယ်။ ဒါကြောင့် ကောင်းမှုအဖြစ် ကျောင်း ဆောက်လှူပါ”လို့ မိန့်လိုက်တယ်။

နမတော် ရောဟိနီ မင်းသမီးက မိမိဝတ်တဲ့ အဝတ်တန်ဆာများကိုရောင်းပြီးတော့ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိတဲ့ ကျောင်းကို ဆောက်တယ်။ ပြီးတော့ အစ်ကိုတော်ကိုလျှောက်တယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါက “နမတော်၊ သင်သည် ကျောင်းကိုအထက်ဘုံအဆင့်မှအစဉ်အတိုင်း လှေကားတိုင်အောင် ရေးဆေးပြီးတော့ တံမြက်လှည်းရမယ်၊ ရေချမ်းအိုး တည်ရမယ်၊ မျက်နှာသုတ်ပင်၊ ရေစစ်၊ ထွေးခံ စသည်ဖြင့်တည်ထားပြီး သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရမယ်” လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

နမတော်ကလဲယုံကြည်စွာဖြင့် ပြုလုပ်လိုက်တာ နှုနာရောဂါ သက်သာလာတယ်။ အဲဒီနောက် ဘုရားအမှူးရှိတဲ့ သံဃာထော်များကိုပင့်လို့ ကျောင်း ရေစက်ချပွဲ ကျင်းပတယ်။ အဲဒီမှာ ရောဟိနီမင်းသမီးဟာ တရားနာရင်း ရောဂါလဲ ကင်းတယ်။ မင်္ဂလိလဲ ရသွားပါတယ်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးပေးတာပေါ့။ အဲဒီလို ရောဂါ ကင်းပျောက်ရုံတင်မက သောတာပန်ဘဝဖြင့် လူ့ပြည်မှာ ချမ်းသာစွာနေပြီးနောက် ဆေလွန်တော့ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ သွားဖြစ်တယ်။ ဖြစ်တာကအဖြစ်ဆန်း။ နတ်သားလေးယောက်တို့ ဝိုင်းရံနေတဲ့ဗိမာန်မှာ သွားဖြစ်တယ်။ လှလိုက်တာကလဲ လွန်ရော။ နတ်ပြည်တစ်ခုလုံး တုမမိဘူး။ ဒီတော့ သူလိုချင် ငါလိုချင်နှင့် ပြဿနာတက်ရောပေါ့။ ဒီကိစ္စ တရားဆုံးဖြတ်ခံဖို့ သိကြားမင်းထံ ရောက်သွားတယ်။ သိကြားမင်းက တရားစစ်တယ်။

ဒီနေရာမှာ လူ့ပြည်တွင်မကဘူး၊ နတ်တွေ လွန်လွန်းတဲ့ အဖြစ်ကို ပြောရအုံးမယ်။ ပထမနတ်သားကို သိကြားမင်းက

တရားစစ်တော့ “သူဟာ ဒီနတ်သမီးကို မြင်ရကတည်းက ရင်ထဲ မှာ ဒိန်းဒလိန်းနတ်ပူးပြီး ရင်ထဲ စစ်စည်တီးသလို ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနတ်သမီးနှင့်ကင်းလို့ သူမနေနိုင်တော့ပါ။ သူ့ကို ဒီနတ်သမီးအပိုင်ပေးပါ” လို့ ထွက်ဆိုတယ်။

နောက် နတ်သားတစ်ယောက်က “သူဟာ ဒီနတ်သမီးကို ချစ်လွန်းလို့ ချစ်စိတ်တွေ တားမနိုင်ဆီးမရ၊ တောင်ပေါ်က စမ်းရေ ဒလဟောကျသလိုဖြစ်ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ပေးပါ” လို့ တောင်းတယ်။

တတိယနတ်သားကတော့ “သူ့မျက်စိတွေဟာ ဒီနတ်သမီးကို မြင်ကတည်းက ပုစွန်မျက်လုံးလို့ပွားနေပါတယ်။ မျက်လုံးကို အထဲပြန်သွင်းလို့တောင် မရတော့ပါဘူး” တဲ့။ ကဲလိုက်ကြတာ။ ဒါကြောင့် သူသာရထိုက်တယ်ပေါ့လေ။

စတုတ္ထနတ်သားကတော့ “ရင်ထဲလေခတ်သလို တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေရပါတယ်။ သူ့ကိုမရရင် ရင်ကွဲ သေရတော့မယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကိုပဲပေးပါ” လို့ တောင်းတယ်။

ဒီတော့ သိကြားမင်းက “အသင်နတ်သားတို့၊ သင်တို့အဖြစ် ထက် ငါ့အဖြစ်က ပိုဆိုးပါတယ်။ ငါကတော့ သူ့ကိုမရရင် အခုပဲ သေပွဲဝင်မယ်။ ဒါကြောင့် ငါသာ ရထိုက်ဘယ်” လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး အပိုင်စီးလိုက်တယ်။

တကယ် သိကြားမင်းနော်၊ ကျောင်းဒါနဲ့ကို အခြေခံပြီး သိကြားမင်း မိဖုရားလည်းဖြစ်ပြန်ပြီ၊ သိကြားမင်းကလဲ မိဖုရား

အသစ်ကလေးကို ချစ်လိုက်တာ လွန်ပါရော။ သူ့မိဖုရား သူ့
တာတို့ သုနန္ဒာတို့တောင် မေ့နေတယ်။ ဟိုအဟောင်းကြီးတွေ
ကတော့ ဇူလို့ စောင်းလို့ပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် မင်းသမီး
ကလေးက အရိယာဆိုတော့ နည်းစိမ်ယင်မှူး မေးအားပါဦး။
အထက်မဂ်ဖိုလ်များအတွက် ဝ.ရားအားထုတ်ရင်း ချမ်းသာစွာ
စံစားနေရပါသတဲ့။ ကဲ-တို့ဒကာ ဒကာမများလဲ ရောဟိနီမင်း
သမီးလေးဘဝကို အားကျ အတုယူနိုင်ကြပါစေ၊ တရားနိဂုံး
သတ်မယ်။

ပုဗ္ဗေဟံ ပရကိစ္စာနိ၊
အကရိံ ယေမစေတသာ။
ဣဒါနိ သကကိစ္စာနိ၊
အဟော မေ ဓမ္မသဉ္ဇယီ။

အဟံ၊ သံသရာဝဋ်တွင်း မလွတ်ကင်း၍ အပြင်းအထန်ဒုက္ခ
ဒဏ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်ခါခါ လွန်စွာပွေ့ရှုပ် အကျွန်ုပ်သည်။ ပုဗ္ဗေ
အနုမတဂ္ဂ သံသာရဟု အစမထင် ရှေးရှေးသော ဘဝတခွင်၌။
ယေမစေတသာ၊ ပျော်ရွှင်မြူးခုန် ဝဋ်ဘုံသဘော လိုက်လျော
ညီစွာ သာယာနှစ်သက် စုံမက်မြတ်နိုး တွယ်တာသော စိတ်မျိုး
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရကိစ္စာနိ၊ သားရေး သမီးရေး စီးပွားရေးနှစ်
ရှုပ်ထွေးပွေ့လီ မသတိဇဖွယ် လောကီနယ်အရပ်ရပ် အထပ်ထပ်
အဖုံဖုံ ကိစ္စမျိုး အစုံစုံတို့ကို။ အကရိံ၊ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီး
အလကား အားပါးတရ ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးလှပေပြီ။

ဣဒါနိ၊ သာသနာ့စက်ရှိန် လက်လက်ထိန်ဝေ ပဒေသာတမျှ
 လူ့ဘဝကို ကြုံရဘိတောင်း ယခုလို အခါကောင်းကြီး၌။ ဓမ္မ
 သဗ္ဗယံ၊ လောကီအာသာ ဗယ်ညာမတွေး စိတ်ဒဏ္ဍာန်ပြ
 ဓမ္မအာရုံ ပွားထုံ သိမ်းဆည်း အလိမ္မာဉာဏ်ကြီးသည် ဖြစ်၍သာ
 လျှင်။ သကကိစ္စာနိ၊ ကိုယ်ရေးကိစ္စ တစ်စမကျန် ရှာကြသည်
 ပူး ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သော ကုသိုလ်ထူးတွေကို။ ကဓရာမိ၊
 ကျန်းမာသည့်အခိုက် လုံ့လရှိ၍ နှစ်ခြိုက်ကြည်သာ ပြုလိုက်
 ပါတော့အံ့။ မေ၊ ငါ၏၊ သော၊ တဆူးမို့ သိမ် ပီတိရှိန်ဖြင့်
 စိတ်ငြိမ်ကိုယ်ငြိမ် ဣန္ဒြေရရပူညကုသိုလ်တောင်းဆု ဆို၍ ယခုလို
 ပြုလုပ်ရခြင်းသည်။ အဒဟာ၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်မဂ်နန်းသို့ တက်
 လှမ်းဖို့ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သမို့၊ ဩရံ ကောင်းခြင်းကြီး
 ကောင်းလှပါပေဘော့သည် တကား။

သာဓု-သာဓု-သာဓု။

ဆေးအလှူတော် အကြောင်း

ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ၊
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ နုဘာဝေန၊ သဒါသုခိ ဘာန္တု တေ၊
 သဗ္ဗဓမ္မာ နုဘာဝေန....
 သဗ္ဗသံဃာ နုဘာဝေန....

(ရှေ့ကအတိုင်း အနက်ပေးလေ။)

ယနေ့ ဆေးလှူဒါန်းကြတယ်။ ဆွမ်းသ က်န်း အလှူမျိုးကို
 တော့ တော်တော်များများပဲ လှူကြရိုးရှိတယ်။ ဆေးကို
 တော့ ပျဲခဲ့တယ်။ အမှန်ကတော့ ဆေးအလှူကိုဘောင်မှ
 ပိုလှူသင့်ပါတယ်။ “အာရောဂျံ ပရားလာဘံ” ဆိုတဲ့အတိုင်း
 ကျန်းမာရေးက အဓိကပစ္စည်းလား။ ယနေ့တော့ ထူးတဲ့ဒါန
 ဒေဖြစ် ဆေးကိုလှူလိုက်ကြပါပြီ။ ဒီအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်
 လို့ထေရာပါဒါန်မှာ ဆေးအလှူပွဲ အကျိုးများကိုဟောကြား
 ထားတာရှိပါတယ်။ ပထမဦးစွာ ဆေးလှူရခြင်းအကျိုးဆောင်
 ပုဒ်လိုက်ဆိုကြပါ။

သက်ရှည်ဆင်းလှ၊ ဓနချမ်းသာ၊ ပညာခွန်အား၊
 လွန်ကြီးမား၍၊ များပြားခြွေရံ၊ ဘေးရန် ကင်းရှဲ၊
 ဆင်းရဲမကပ်၊ လူနတ်ရှိသေ မကွေချစ်သူ၊ ဆယ်ပါးမှု၊
 မှတ်ယူ ဆေးအလှူ အကျိုးတည်း။

ဒီလင်္ကာအတိုင်း အကျိုးဆယ်ပါးကိုရရှိနိုင်ပါတယ်။ သက်
 သေ သာဓကအဖြစ် ရှင်ဗာကုလမထေရ်ဆိုတာ လူတိုင်းကြား
 ဖူးကြပါတယ်။ အနာမဲ့သူ ရှင်ဗာကုဆိုတာ သူပေါ့။ ဘယ်
 လောက်များ အနာကင်းသလဲဆိုတော့ ခေါင်းတောင်းမှ တစ်ခါ
 မျှ မကိုက်ဘူး။ နှာတောင်မှ တခါမျှမစေးဘူးတဲ့။ ဒီအကျိုးတွေ
 တင်မကဘူး။ သက်တော် ၁၆၀-ရှည်လိုက်သေးတယ်။ အနာ
 ကင်းကင်းနဲ့ သက်ရှည်တာနော်။ ဒီအကျိုးတွေ ဘာကြောင့်ရ
 သလဲ၊ အတိတ်ဆောင်လိုက်ရင်-

လွန်လေပြီးသော ကမ္ဘာတစ်သိန်း အထက်မှာ ရှင်ဗာကုလ အလောင်းဟာ ရသေ့ တစ်ပါးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဒိအခါမှာ အနာမဒဿိ မြတ်စွာဘုရားဟာ လေနာဆရာဂါ ဖြစ်တော်မူ တယ်။ တောသစ်ဥသစ်ဖုတွေကို ကိုယ်တိုင်တူးယူလာပြီး လေနာ ပျောက်ဆေးလှူဒါန်းခဲ့တယ်။ ဒီကုသိုလ်ကြောင့် ကမ္ဘာတစ် သိန်းတိုင်တိုင် အပါယ်မကျခဲ့ရဘဲနှင့် လူ့ဘုံ နတ်ဌာန စုန်ဆန် စံစားပြီးနောက် ဘဝတိုင်းမှာလဲ အနာမဲ့သူသာ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဘယ်လောက် အနာရောဂါ ကင်းသလဲဆိုရင် ဟတ်ချိုးလို့ တောင်မှ မချေခဲ့ရပါဘူးတဲ့။ ဘယ်လောက်များ အားကျစရာ ကောင်းလိုက်သလဲလို့။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိတဲ့အခါမှာ ရောဂါ၊ အင်းဖို့တော့ အင်မတန် လိုအပ်ပါတယ်။ ရောဂါကင်းမှ လောက် လောကုတ္တရာ အကျိုးတွေကို ကြိုးစားနိုင်ကြပါတယ်။ စည်းစိမ်တွေ ဘယ်လောက်များနေပါစေ အနာနှိပ်စက်ရင်တော့ ဘယ်စည်းစိမ်မှ အရသာမရှိနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ရောဂါ ကင်းကြောင်း ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဆေးအလှူကိုတော့ ဂရုစိုက်ပြီး လှူဒါန်းကြဖို့ အင်မတန်မှ ကောင်းလှပါတယ်။

ရှင်ဗာကုလ အလောင်းဟာ တို့ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားလက် ထက်ရောက်တော့ ဗာကုလဆိုတဲ့နာမည်နှင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာ တွေကို ခံစားလာလိုက်တာ လူ့ဘဝနှင့်ပင် အသက် (၈၀) တိုင်ရောက်သွားတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဗာကုလဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဆွေမျိုး နှစ်ဘက်စလုံး ထံမှာ တစ်လှည့်စီ စံစားရတဲ့သူလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အကြောင်းကဒီလိုပါ။ ရှင်ဗာကုလကလေး

မွေးဖွားလိုက်သော ရေဆိပ်မှာ ရေစင်သပ္ပယ်တုန်း ငြိမ်းဆို
ငါးကြီးတစ်ကောင်က ယူသွားရော။ ကုသိုလ်ပါလာတော့
မသေပါဘူး။ အဲဒီငါးကြီးကို သူဌေးကတော် တပ်ယောက်က
ဝယ်ပြီးခွဲလိုက်တော့ အတွင်းမှာ ရွှေဆင်းလိုချစ်စရာကောင်း
တဲ့ ကလေးတွေတော့ ချစ်စိတ်ပွားပြီး သားအဖြစ်မွေးတယ်။

မိဘရင်းတွေကလဲ လိုက်ချာတော့ တွေ့ရော။ ဒီတော့
မိဘအရင်းနှီး မွေးစားမိဘတို့ဟာ သူပိုင်ထိုက် ကိုယ်ပိုင်ထိုက်
ငြင်းကြတယ်။ ရေအဆုံး ကုန်းတစ်ဝက်ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း
ဆိုရင် မိဘအရင်းမှာ ဆုံးရတော့မလို့ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့်
စိန်စွဲက ပစ္စည်းပျောက်မဟုတ်ဘူး။ သားပျောက်တာ ဖြစ်နေ
တော့ ပစ္စည်းနှင့်အတူ ဆုံးဖြတ်လို့မရဘူး။ မိဘရဲ့ ချစ်ခြင်း
မေတ္တာကို ထည့်တွက်ရတယ်။ မွေးစားမိဘကလဲ ချစ်မဝဖြစ်နေ
တော့ ကဲ-မိဘနှစ်ပါး နှစ်ဘက်သားတွေက တလှည့်စီမွေးမြူကြ
စေလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တယ်။ မိဘနှစ်ပါးထံမှာတစ်လှည့်စီ
စံစား လာလိုက်တာ တို့ဘုရား သာသနာမှာ ရဟန်းပြုပြီး
တရားအားထုတ်တယ်။ အာသဝေါ ကုန်ခန်းရဟန္တာ ဖြစ်သွား
တော့တာပဲ။ အဲဒီအခါကျတော့ ကိုယ်တော်တိုင် ဥဒါန်းကျ။
ရင်လိုက်ပုံက-

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊
ယံကမ္မ-မကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊
တေသဇ္ဇဿ ဣဒံ ဖလံ။

အဟံ၊ ဗာကုလဟု နာမမှည့်ခေင်္ဂါ ဂါ ရဟန်းတော်သည်။
 ဣတော၊ ဘုရားငါးဆူ ပွင့်တော်မူရာ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ၊ အပ္ပရိ-
 မေဿေ၊ ကပ္ပေ၊ နှစ်လ နေ့ရက် ရေကွက်မရ တစ်သိန်း ကပ်ကာလ
 ထက်၌။ တဒါ အနောမဒဿိ နာမည်ကျော်ကြား ရှင်တော်
 ဘုရား၏ ထင်ရှားပွင့်ရာ သာသနာတွင်းခါ၌။ ယံ ကမ္မံ၊
 မြတ်စွာဘုရားမှာ လေ့နာစွဲသဖြင့် သက်သာစေကြောင်း ဆေး
 ဝါးကောင်းကို ရုံးပေါင်းလှူရ အကြင်ကုသလကို။ အကရိံ၊
 စေတနာပန်း သဒ္ဓါလှမ်း၍ လှူဒါန် ခဲ့ရလေပြီ။ တေန ကမ္ပေန၊
 လေ့နာပျောက်ရေး ထောက်တွေးယူဆ ဆေးလှူရသော
 ထိုကုသလကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ အပ္ပာယ်ဒုဂ္ဂတိံ ရောက်မည့်လမ်း
 ကြောင်း မကောင်းသမျှ ဒုဂ္ဂတိဘဝကို၊ နာဘိဇာနာမိ၊ ရောက်
 မည်ဝေးစွာ သိပင်မသိခဲ့ရပေပြီ။ ဣဒံ၊ သိန်းကပ်ကမ္ဘာ ပါယ်
 လေးရွာသို့ ဘယ်ခါမကျဘဝဖြာဖြာ အေးမြချမ်းသာ နေလာ
 ခဲ့ရခြင်းသည်။ ဧဘသန္ဓေ၊ လေ့နာပျောက်ကင်း ဆေးလှူရ
 ခြင်း၏။ ဖလံ၊ သင့်တော်ညီမျှကျိုးဖလပင် ဖြစ်ပါပေသတည်း။

ဆေးလှူခြင်းအကျိုးကို သင့်တော်အောင် ဟောကြားပြီး
 ပါပြီ။ ဤဆေးလှူရသော ဒါနက ငါတို့ကို ကျမ်းမာချမ်းသာ
 ရုံတင်မက နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် အကျိုးပေါက်အောင် ပေးနိုင်ပါ
 စေသားလို့ ဆုတောင်းရင်း တရား နိဂုံးသတ်ကြပါစို့။
 (ကြိုက်ရာဂါထာတစ်ခုဖြင့် နိဂုံးသတ်နိုင်သည်။ ရွှေကပြခဲ့ပြီ)

အောက်ပါ ဂါထာမှာ ဝိပဿနာတရားနိဂုံးသတ်ရန် သင့်
 တော်သည်။

ဥဒယဗ္ဗယ သင်္ခါရေး၊
နိဗ္ဗိန္ဒိတောနု ပဏ္ဍိတော။
သင်္ကစ္ဆ မနုယုဉ္ဇေယျ၊
မောဃကာလံ န ခေပယေ။

ဘောန္တော၊ ဝိမုဒ္ဓိ ဤအခါမှာ လူဖြစ်ကာ အသိပြောပြာ
ရလာကြကုန်သော အို-တပည့် ဒကာ ဒကာမအပေါင်းသူတော်
ကောင်းတို့။ ပဏ္ဍိတော၊ ဝိပဿနာမြင်ကာသိမှ ပညာရှိသို့
သမုတ် အပ်တဲ့သူတော်ကောင်းသည့်။ ဥဒယဗ္ဗယသင်္ခါရေးဥပပါဒ်
ဌာန အစဉ်အမြဲ အရှင်တဖွဲ့ဖွဲ့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း မစဲရှိနုကြ
သည့် ဥဒယဗ္ဗယ သင်္ခါရဓမ္မတွေကို။ နိဗ္ဗိန္ဒိတံ၊ သံသရာခရီး
တလှည့်မှာဖြင့် ပန်ခါခါ အပြီးတွေ့ခဲ့ကြသမ္ဘိ မြန်မကြာငြိ ငွေ့ဖို့
ကောင်းကြလှပပြီ။ နိဗ္ဗိန္ဒိတောနု၊ ငြိမ်းငွေ့ကြကုန်ပြီး၍
သင်္ကစ္ဆံ၊ သားကိစ္စ သမီးကိစ္စတွေနှင့် အလကား အချိန်တွေ
မကုန်လွန်ကြပါစေလင့် ကလိန်ချုံ သံသရာအလုပ်မှ ခန္ဓာဝန်
အမြတ်ထုတ်တဲ့ ခန္ဓာနာမ်ရုပ် အနိစ္စ၊ ခန္ဓာနာမ်ရုပ် ဒုက္ခ၊
ခန္ဓာနာမ်ရုပ် အနတ္တလို့ဆိုတဲ့ ဖိမိတ္တိရဲ့အလုပ်ကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊
အာဂါရသာသနာမှာ စာရာဝါသ အပြောပြာ အမှုကိစ္စတွေများ
တယ်လို့ အလကား ဆင်ခြေတွေနဲ့ မနေကြနှင့်တော့ သွားလျှင်
လည်း ဆင်ခြင် စားလျှင်လည်းဆင်ခြင် နေလျှင်လည်း ဆင်
ခြင် ထိုင်လျှင်လည်း ဆင်ခြင်တွင်တွင်ကြီး ပွားများလိုက်ကြကုန်
ရာ၏။ မောဃကာလံ၊ စားကာ အိပ်ကာ ပျော်ရွှင်ကာဖြင့်လိုရာ
မပြီး အချည်းနှီး ကာလတွေကို။ ဝါ-မောဃကာလံ၊ ဟို

တယ်ဘုံဆိုင် အစုံလှိုင် ဂုဏ်ပြိုင်ပျော်ပါး အလကား ဟာတွေကို။
 န ခေယယေ၊ ပကုန်လွန်ကြပါစေလင့်။ ၈၂- န ခေယယေ၊
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရွှေပြည်နင်း အမဟာဆီသို့ စိတ်ကြံအထွေထွေ အကုန်
 နှိုးဆော်ပြီးလျှင် ဂိဗ္ဗမာသု လှမ်းနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ပြီး၏။

စာခန်း (၃)

ကမ္ဘာ ကမ္ဘ

ကထိန်ကံဆောင်ပုံနှင့် သိပ္ပတ်ပွယ်ရာ

ကထိန်ကံဆောင်ပုံ။ ။ ကထိန်လျာ (၃.တ်) သက်န်းကို ညဦး
ကကြိုတင် လှူမသားရ။ ကျောင်းသို့
ကြိုတင် ပို့လိုက ပို့နိုင်သည်။ ကထိန်းခင်းမည့်ရက်၌သာ လှူရ
သည်။ ကထိန်သက်န်းကို ရဟန်းရှင်လူ မည်သူမဆိုလှူနိုင်သည်။
ကထိန်ခင်းခြင်းကိုကား ရဟန်းသာခင်းနိုင်သည်။

လှူစီနီးပုံ။ ။ သပရိုဝါရံ ဣမံ ကထိနစိဝရံ ကထိနတ္ထာယ
သံဃဿ ဒေမ။

(သံသာရဝနေ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ စသည်ကိုလည်း
ထည့်လိုက ထည့်နိုင်၏။)

ထိုသို့ လှူပြီးသောအခါ အနည်းဆုံးကထိန်ခံ ရဟန်းက
တစ်ပါး၊ ကမ္ဘဝါဉာတ် ရွတ်ဖတ်မည့်ရဟန်းက ၄-ပါး၊ ပေါင်း
ငါးပါးတို့သည် သိမ်ရှိရာ မည်သည့်ကျောင်းတိုက်သို့ ဖြစ်စေ
သွား၍ ဆောက်ပါ ကမ္ဘဝါစာကို ဖတ်၍ပေးရမည်။ ခင်းသော
အခါကား လှူသောကျောင်း၌သာပြန်၍ တစ်နေ့တွင်းခင်းရ
မည်။ (ထိုနေ့လှူ၊ ထိုနေ့ပေး၊ ထိုနေ့ခင်းရမည်။) ခင်းခြင်းသည်
သိမ်ထဲ၌သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သိမ်အပြင်၌လည်း ဖြစ်သည်။

ကမ္မ ဝါစာဖြင့် ပေးသော သင်္ကန်းကို (သင်းပိုင်ဖြစ်စေ၊
ကေသိဖြစ်စေ၊ နှစ်ထပ်ဖြစ်စေ တစ်ခုသောသင်္ကန်းကို) ကထိန်
ခင်းရမည်။

သင်းပိုင်ဖြင့်ခင်းလိုလျှင်။ ။မူလ သင်းပိုင်ကို (ဣမံ အန္တရ
ဝါသကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ) ဟု ဆို၍
စွန့်ပါ။ ကေသိဖြင့် ခင်းလိုလျှင် (ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ)
ဟု ဆို၍စွန့်ပါ။ နှစ်ထပ်ဖြင့် ခင်းလိုလျှင် (ဣမံ သံဃာဋီ
ပစ္စုဒ္ဓရာမိ) ဟု ဆို၍စွန့်ပါ။ ထို့နောက် အသစ် ရထားသော
သင်းပိုင်ဖြင့် ခင်းမည်ဆိုလျှင် အသစ်သင်းပိုင်ကို(ဣမံ အန္တရဝါ
သကံ အဓိဋ္ဌာမိ)ဟု အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ ကေသိဖြင့် ခင်းလိုလျှင်
(ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ကံ အဓိဋ္ဌာမိ)ဟု ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ နှစ်
ထပ် သင်္ကန်းအသစ်ဖြင့် ခင်းလိုလျှင် (ဣမံ သံဃာဋီ အဓိဋ္ဌာမိ)
ဟု ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။

ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးပုံ။ ။ထိုသို့ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးနောက် ခင်းမည့်
သင်္ကန်းကို ထောင့်စွန်း၌ ကပ္ပဗိန္ဒုခေါ်သည့်
အစက်ထိုးပါ။

ကထိန်ခင်းပုံ။ ။ထို့နောက် ခင်းမည့်သင်္ကန်းကို ရရှိသော
ရဟန်းက သင်းပိုင်ဆိုလျှင် (ဣမိနာ အန္တရ
ဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ) ဟု ဆိုခင်းပါ။ ကေသိ ဖြစ်လျှင်
(ဣမိနာ ဥတ္တရာသင်္ကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ)ဆိုခင်းပါ။ နှစ်ထပ်
သင်္ကန်းနှင့် ခင်းလိုလျှင် (ဣမာယ သံဃာဋီယာ ကထိနံ အတ္ထ
ရာမိ) ဆို၍ခင်းပါလေ။

ကထိန်အနုပညာစာပေပြုစု။ ၊ ထို့နောက် ခင်းသောရဟန်းက
(အတ္တတံ ဘန္တေ သံဃဿကထိနံ
ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရာ အနုမောဓထ) ဟု အနုမောဒနာ
ပြုရန် တိုက်တွန်းရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည့်ရဟန်းတော်များက (အတ္တတံ
ဘန္တေ သံဃဿကထိနံ ဓမ္မိကော။ ကထိနတ္ထာရာ အနုမော-
ဒါမ) ဟု အနုမောဒနာ ပြုကြရမည်။

ကထိန်နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်

၁။ ‘ကထိန်လျာသင်္ကန်း’ကို တစ်ရက်ကြိုတင်၍ မလှူရ၊
ယနေ့လှူ နောက်တစ်နေ့ အရက်မတက်မီ ခင်းရမည်။
(နောက်တစ်နေ့ အရက် တက်သွားလျှင် သိုးသော
သင်္ကန်းမည်၏။ ကထိန်မဖြစ်ပြီ။)

၂။ “ကထိန်ခင်းရာ ကာလ” သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော်
တစ်ရက်မှ တန်ဆောင်းမုန်း လပြည့်ထိ။

၃။ “ခင်းသည့်အကြိမ်” အထပ် တစ်ခု၌ တစ်ကြိမ်သာ
ခင်းရမည်။

“ကထိန်နုတ်ခြင်း” ဟူသည် ကထိန်ခင်းရန် နုတ်ခြင်း
မဟုတ်။ သင်္ကန်းလာဘ်ကို အာနိသင်ရသော ရဟန်း
နှင့် မရသောရဟန်းတို့ အညီအမျှ ဝေငှ နိုင်ရန်သာ
ဖြစ်သည်။

- ၄။ “ကထိန်အာနိသင် ရရာကာလ”။ ။ကထိန်မင်းလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ တစ်လဖြစ်သည်။ ခင်းလျှင် တပေါင်းလပြည့်ထိ ငါးလဖြစ်သည်။
- ၅။ “ကထိန် အာနိသင်များ”။
- (၁) အနာမန္တစာရ ဈေးက ဖိတ်ထားသော ဆွမ်းရှိသော် တည်း ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ကြားဘဲ ခဏာများအိမ်သို့သွားနိုင်ခြင်း။
- (၂) အသမာဒါနစာရ၊ တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော သင်္ကန်းနှင့် ညဉ့်ကင်း၍ နေသော်လည်း အာပတ်မသင့်ခြင်း။
- (၃) ဂဏဘောဇန၊ ထမင်းစားကြွေပါ စသည်ဖြင့် မအပ်သောနည်းဖြင့် ဖိတ်သော်လည်း လိုက်၍ စားကောင်းသည်။ ပါစိတ်အာပတ် မသင့်ခြင်း။
- (၄) ယာဝဒတ္ထစိဝရ၊ အာနိသင်ရရာ ကာလတိုင်း၌ သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန် မတင်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ခြင်း။
- (၅) ယောစ တတ္ထ စိဝရပ္ပုဒါ၊ ကထိန်အာနိသင် ရရာ ကျောင်းတိုက်၌ ဖြစ်လာသော သံဃိက သင်္ကန်းကို ကထိန်အာနိသင်ရသော ရဟန်းတော်များသာ ပိုင်သည်။ ဤငါးပါးတို့ကို ကထိန်အာနိသင် ငါးပါးဟု ခေါ်ပါသည်။

ကထိန် ကပ္ပဝါစာ

ကပ္ပဝါစတ်မည့် ခေါင်းဆောင်သူက ကထိန်ခံမည့် သူကို
အမည်မည်ပါ။ ယခုအခါ ကပ္ပဝါဉာဏ်ပတ် လွယ်စေခြင်း၊
ငှာလည်းကောင်း၊ ဂရုဂါရဝ ဖြစ်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း
ကထိန်ခံမည့် ဆရာတော် (ဘဒ္ဒန္တထေရာဝံသ) ကို “တိဿ” ဟု
အမည်မည်ပါ၏။ ဉာဏ်ကပ္ပဝါစာ၌ “တိဿ” ဟု အမည်
ပတ်ရွတ်သည်ရှိသော် (ဘဒ္ဒန္တထေရာဝံသ) ကို ပတ်သည်ဟု
မှတ်တော်မူကြပါ။

ဉာဏ်။ ။ သုဏာတုမေ ဘန္တေ သံဃော။ ဣဒံ သံဃဿ
ကထိနစိဝရံ ဥပ္ပန္နံ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။
သံဃော ဣမံ ကထိနစိဝရံ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဒေဝေယံ၊
ကထိနံ အတ္ထရိတံ။ သောဉတ္တိ။

ကပ္ပဝါစာ။ ။ သုဏာတုမေ ဘန္တေ သံဃော ဣဒံ သံဃဿ
ကထိန စိဝရံ ဥပ္ပန္နံ။ သံဃော ဣမံ ကထိန
စိဝရံ (တိဿဿ ဘိက္ခုနော) ဒေဝိ ကထိနံ
အတ္ထရိတံ၊ ယဿ ယသ္မတော ခမတိ ဣဿ
ကထိနစိဝရဿ (တိဿဿ ဘိက္ခုနော) ဒါနံ
ကထိနံ အတ္ထရိတံ၊ သော တုဏှဿ။ ယဿ
နက္ခမတိ၊ သော ဘာဃေယျ။

နိဂုံး။ ။ ဒိန္နံ ဣဒံ သံဃေန ကထိနစိဝရံ တိဿဿ
ဘိက္ခုနော ကထိနံ အတ္ထရိတံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊
တသ္မာတုဏှိ။ ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

အမှတ်။ ။ ကယိန် သင်္ကန်းချုပ်ပြီးဖြစ်လျှင် (ကထိနစိဝရ)
ဟု ဖတ်၍ မချုပ်ရသေးလျှင် (ကထိနဒုဿ) ဟု
ဖတ်ရမည်။

ကထိန်းခင်းခြင်းကိစ္စပြီး၏။

ဥပုသ်ပြုပုံ

ရဟန်းတော်များသည် ၁၄၊ ၁၅ ရက် ဥပုသ်နေ့များ၌
တစ်ပါးရှိလျှင် အဓိဋ္ဌာန်၊ နှစ်ပါးရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ သုံးပါးရှိလျှင်ဖြစ်
စေ ပါရိသုတ္တံ ဥပုသ်ပြုရ၍ ၄ ပါးမှစ၍ အဆက်ရှိလျှင် သံဃာ
ဥပုသ်ပြုရပါသည်။ ဥပုသ်ပြုခြင်းမှန်သမျှကို သိမ်ထဲ၌ပြုရပါမည်။

သိမ်ဆိုသည်မှာ ရေသိမ်ကိုလည်း သိမ်ဟုပင်ခေါ်ပါသည်။
ဥပုသ်ပြုမည့်အခါ မီးကြီးများ၊ နွယ်တန်းများ၊ ကြိုးတန်းများ
သိမ်နှင့် အပြင်ပမှလာ၍ အဆက်အသွယ်ရှိက ဖြတ်ပါ။ တံမြက်
လှည်းပါ။ ဆီမီးညှိထွန်းပါ။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ
တည်ထားပါ။ နေရာခင်းပါ။ ၎င်းတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးလျှင်-

တစ်ပါးတည်းဖြစ်ပါက ။ အဇ္ဈမေဥပေါသထော (ပန္နရသော)
တိ အဓိဋ္ဌာမိဟု သုံးကြိမ်ဆိုပါလေ။
(အကယ်၍ ၁၄-ရက်) ဥပုသ်နေ့ဖြစ်လျှင် (အဇ္ဈ မေ ဥပေါ
သထော စာတုဒ္ဓသောတိ အဓိဋ္ဌာမိ) ဟု ဆိုပါ။

နှစ်ပါးဖြစ်ပါက။ ။အချင်းချင်း ဒေသနာများ ကြားလိုက်
ပါ။ ပြီးလျှင် ကြီးသူကစ၍ (ပရိသုဒ္ဓေါ
အဟံ အာရုဿော ပရိသုဒ္ဓေါတိမံ ဓာရေဟံ) ဟုသုံးကြိမ်ဆိုပါ။
ကျန်ရဟန်းက သာဓုခေါ်ပါ။ ။ အကြီးကဆုံးလျှင် အငယ်ရဟန်း
တော်က(ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိမံ ဓာရေထ) ဟု
သုံးကြိမ်ဆိုပါလေ။ ကျန်ရဟန်းက သုံးကြိမ်အဆုံးတွင် သာဓု
ခေါ်ပါလေ။

သုံးပါးဖြစ်ပါက။ ။ဥတိထားပါ။ဥတိထားပုံမှာ (သုဏန္တ၊
မေ အာယသန္တာ အနုပေါသထော
(ပန္နရသော)၊ ယဒါယသန္တာနံပတ္တကလ္လံ၊မယံအညမညံ ပါရိ
သုဒ္ဓိဥပေါသထံ-ကရေယျာမ) ဟု သုံးကြိမ် ဥတိထားပါ။
ထိုသို့ ဥတိထားပြီးနောက်ယခင် ၂-ပါးအတိုင်း အကြီးက
စ၍ ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ စသည်ဖြင့် ၃-ကြိမ် ဆိုပါလေ။
ဥတိထားရာတွင် ၁၄-ရက် ဥပုသ်ဖြစ်ပါက “ပန္နရသော”
နေရာတွင် စာတုဒ္ဓသောကို ပြောင်းပြီးထည့်၍ဆိုပါ။

လေးပါးနှင့်

လေးပါးကစ အထက်ကို သံသဥပုသ်ပြုပုံ

ဆီမီးညှိထွန်းခြင်း စသည်ကို ယခင်အတိုင်း ပြုလုပ်ပြီးပါ
စေ။ သံဃာတော်များသည် သိမ်အထဲ၌ အချင်းချင်း စပ်၍
ထိုင်နေကြပါစေ။ (ခွဲ၍ တစ်ပါးစီဖြစ်နေပါက ကံပျက်တတ်
သည်။ သတိထားပါ။)

ဥပုသ် အမေးအဖြေကို ၂-ပါးပြုလုပ်ပါ။ အကြီးကစ၍
ဥတ်ထားပါ။

ဥတ်ထားပုံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိသံဃဿ
ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ (နာဂံ)ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျံ။
အငယ်ကပြန်၍ အောက်ပါအတိုင်းဥတ်ထားပါ။

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တ
ကလ္လံ၊ အဟံ (တိဿေန) ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိသဇ္ဇေယျံ။

အကြီးရဟန်းက စ၍မေးပါ။ ။ သမ္ပဇ္ဇနီ ပဒီပေါစ၊ ဥဒကံ
အာသနေနစ။ ဥပေါသထဿ
တောနီ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ-

(၁) သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း၊

(၂) ဆီမီးညှိထွန်းခြင်း၊

(၃) သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း၊

(၄) နေရာခင်းခြင်း။

ဤလေးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာ မစည်းဝေးမီ
ရှေးအဖို့၌ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏတို့မည်ကုန်၏။
ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ ဤလေး
ပါးသော ပုဗ္ဗကရဏတို့တွင် တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

အငယ်။ ။ ပြီးပါပြီ အရှင်ဘုရား။

အကြီး။ ။ ဆီမီးညှိထွန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

အငယ်။ ။ ပြီးပါပြီဘုရား။ အကယ်၍ နေ့လယ် အလင်းထောင် ရှိပါက နေထောင်ရှိ၍ ဆံပိုးညှိထွန်းဖွယ် မလို၍ ပြီး ပါပြီဘုရားဟု ဖြေပါ။

အကြီး။ ။ ခဏကလေး သုံးဆောင်းလေး တည်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

အငယ်။ ။ ပြီးပါပြီဘုရား။

အကြီး။ ။ နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

အငယ်။ ။ ပြီးပါပြီဘုရား။

အကြီး။ ။ ‘ဆန္ဒပါရှိသဖြင့် ဥတုကွာနံ၊ ဘိက္ခု၊ ဂဏနာ စ သြဝါ ဒေါ။’ ဥပေါသထဿတောနိ၊ ဗုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ ဝုဇ္ဇတိဟု အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သည်နှင့် အညီ (၁) ဆောင်အပ်သော ဆန္ဒကို လျှောက်ထား ခြင်း၊ (၂) ဆောင်အပ်သော ပါရိသုဒ္ဓိကို လျှောက် ထားခြင်း၊ (၃) ဆောင်း နွေ မိုး ဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော ဥတုတို့တွင် ရောက်ဆဲဖြစ်သော ဥတု ပက္ခတို့ကို ရေတွက်၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ (၄) သိပ် အပြင် နှစ်တောင့်တစ်လွှာ ဟတ္ထပါဏ်၌ စည်းဝေး ရောက်နေသော သံဃာတော် တို့ကို ရေတွက်၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ (၅) ဘိက္ခုနီမတို့က အဘယ် မထေရ်ထံ၌ သြဝါဒ ခံရပါမည်နည်းဟု သြဝါဒ ခံရန် မေးလျှောက်ခြင်း ကို သံဃာတော်တို့အား ပြန်ကြားလျှောက်ထားခြင်း။ ဤငါးပါးသောကိစ္စ

တို့ကို သံဃာစည်းဝေးပြီးနောက် ပါတိမောက်
မပြီမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ
မည်၏ဟု မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စ ပါးပါး
တို့တွင် ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

အငယ်။ ။ ပြီးပါပြီဘုရား။

အကြီး။ ။ ပါရိသုဒ္ဓိကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီသော။

အငယ်။ ။ ပြီးပါပြီဘုရား။

အကြီး။ ။ ယခုဆောက်ဆဲဥတုကား အဘယ်ဥတု၊ အဘယ်ပက္ခ
ဖြစ်ပါသနည်း။

အငယ်။ ။ ဟေမန္တဥတု ဒုတိယပက္ခ၊ မန္တရသံဥပုသ်နေ့ ဖြစ်
ပါသည်ဘုရား။

(ဤတွင် ရောက်နေဆဲ ဥတုပက္ခတို့ကိုသာ လျှောက်
ထားရမည်။)

အကြီး။ ။ သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးရောက်နေသော သံဃာ
တော်များ အဘယ်မျှ အရေအတွက် ရှိပါသနည်း။

အငယ်။ ။ ၇-ပါးရှိပါသည်ဘုရား။

(ရှိသမျှ ရေတွက်၍ ရှိရာကို လျှောက်ပါ။)

အကြီး။ ။ ဘိက္ခုနီမတို့က လျှောက်ထားသော ဘိက္ခုနီ
ဝါဒကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

အငယ်။ ။ယခုအခါသာသနာတော်၌ ဘိက္ခုနီမဘို့မရှိသောကြောင့် ဘိက္ခုနောဝါဒကိုလျှောက်ထားပွဲ ယ်းစွဲမရှိ၊ ပြီးပါပြီဘုရား။

အကြီး။ ‘ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခုကမ္ပပတ္တာ၊ သဘာဂါယတ္တိယောစန ဝိနန္တိ ဝဇ္ဇနိယာစ ပုဂ္ဂလာတသ္မိံ’ န ဟောန္တိ၊ ပ ဣကလ္လန္တိ ဝုစ္ဆတိ’ ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ (၁) ဥပုသ်နေ့၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၁ တုဒ္ဒသိ၊ ပဒုရသိ၊ သစမဂ္ဂိဟု ၃ ပါး၊ ပြုတတ်သော ကရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃာ၊ ဂဏ ပုဂ္ဂလအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ပြုအပ်သော ကတ္တဗ္ဗာကာရ၏အစွမ်းအားဖြင့် သုတ္တုဒ္ဒေသ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ၃-ပါး၊ ဤ-၉ ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ (၂) အနည်းဆုံး သံဃာ ၄-ပါးတို့သည် ဥပုသ်သိမ်အပြင်၌ နှစ်တောင့်တစ်ထွာ ဟတ္တပါသ်ကို မစွန့်မူ၍ တည်နေခြင်း၊ (၃) ထိုရဟန်းတို့မှာ သဘာဂအာပတ် မရှိခြင်း၊ (၄) လူဘိက္ခုနီ စသော ၂၁-ပါးသော ဝဇ္ဇနိယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သံဃာ၏ နှစ်တောင့်တစ်ထွာ ဟတ္တပါသ်မှ အပ ပြု၍ ကြည်အပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကံကို ပတ္တကလ္လမည်၏ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ ယခုပြုလတ္တံ့သော ဥပုသ်ကံသည် ပတ္တကလ္လ ဖြစ်ပါ၏လော။

အငယ်။ ။ပြခဲ့သော အင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့်
ပတ္တကလ္လ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

အကြီး။ ။ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာဒပေတွာ ဒေသိတာ
ပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခု သံဃဿ အနုမတိယာ
ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ၊
(ကျန်သံဃာများက သာဓုခေါ်ပါစေ။)

တိုက်တွန်းသောဥတ

အငယ်ကဆို။(သံဃော ဘန္တေအာယသန္တံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ
အဇ္ဈေသတိ၊ ဥဒ္ဓိသိတု အာယသ္မာ ပါတိမောက္ခံ။
ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ ဆိုလေ။)

အကြီးက ပါတိမောက်ပြလေ။

အမှားစကား။ ။အကယ်၍ မေးဖြေပြုမည့်နှစ်ပါး မရနိုင်၍
တစ်ပါးတည်း မေးဖြေ ပြုရမည်ဆိုပါလျှင်
အောက်ပါအတိုင်း မေးဖြေပြုပါလေ။

စကားစ။ ။ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ဟူသော နိဒါန်းပါဠိ၊
ယံဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ ဟူသော ဥတပါဠိ
တို့နှင့်အညီ ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါး၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး၊ ပတ္တကလ္လ
အင်္ဂါလေးပါးတို့ကို မေးစိစစ်လျှောက်ထားပါမည် အရှင်မြတ်
ဘုရားတို့။

‘သမ္မုဒ္ဓန္တံ ငဒိပေါ စ။လ။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ’ ဟူသော
 အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်၌ (၁) တံမြက်
 လှည်းခြင်း၊ (၂) ဆိမီးထွန်းခြင်း၊ (၃) သောက်ရေ
 သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း၊ (၄) နေရာခင်းခြင်း၊ ကြီး
 ၄-ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာမစည်းဝေးမီ ရှေးအဖို့၌
 ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏ တို့မည်၏ ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့် ဤလေးပါးသော
 ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင် တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ။

နေ တည်းဟူသော ထလင်းထောင်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆိမီးထွန်း
 ညီဖွယ်ကိစ္စ မရှိ၊ ပြီးပါပြီ။

သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေတည်ခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ။

နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ။

“ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနံ ။လ။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ” ဟု
 အဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်မှာတော်မူသည်နှင့်အညီ (၁) ဆောင်
 အပ်သော ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်း၊ (၂) ပါရိသုဒ္ဓိကို
 လျှောက်ထားခြင်း၊ (၃) ထောက်ဆဲဖြစ်သော ဥတုပက္ခကို
 ရေတွက်၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ (၄) သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်
 တစ်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ တည်နေကုန်သောသံဃာတို့အား
 ရေတွက်၍ လျှောက်ထားခြင်း၊ (၅) အိက္ခုနိမတို့က လျှောက်
 ထားလာသော အိက္ခုနောဝါဒကို ပြန်ကြား လျှောက်ထား
 ခြင်း။ ဤငါးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည် သံဃာမစည်းဝေး

ပြီးနောက် ပါတိမောက်မပြမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ မည်ကုန်၏။

ထိုငါးပါးတို့တွင် “ဆန္ဒာရဟ” ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည် ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို ဆောင်ဖွယ်၊ လျှောက်ဖွယ်မရှိ၊ ပြီ ပါပြီ ဘုရား။

“ပါရိသုဒ္ဓါရဟ” ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ပါရိသုဒ္ဓိကို ဆောင်ဖွယ်၊ လျှောက်ဖွယ်မရှိ၊ ပြီးပါပြီဘုရား။

ယခုရောက်ဆဲ ဥတုပက္ခကား ဟေမန္တဥတု၊ ဒုတိယပက္ခ၊ ပန္နရသိဥပုသ်နေ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

ယခုအခါ သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေး တည်နေကြကုန်သော သံဃာတော်တို့ကား ၇-ပါး အရေအတွက် ရှိပါသည်ဘုရား။

ယခုအခါ သာသနာတော်၌ ဘိက္ခုနီများ မရှိ၍ ဘိက္ခု နောဝါဒ လျှောက်လာသည်ကို ပြန်ကြား လျှောက်ထားဖွယ် ကိစ္စမရှိ၊ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု။ ကမ္မပတ္တာ (ပ) ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ ဟု အဋ္ဌကထာပါ၌ မိန့်အပ်သည်နှင့် အညီ (၁) ဥပုသ်သည် နေ၏အစွမ်းအားဖြင့် စာတုဒ္ဓသိ၊ ပန္နရသိ၊ သာဂ္ဂီမအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ကရက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလအားဖြင့် ၃-ပါး၊ ကတ္တဗ္ဗာကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုတ္တုဒ္ဓေသ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် ၃-ပါး၊ ဤ ၉-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ (၂) အယုတ်ဆုံး လေးပါး၊ လေးပါးထက်လွန်ကုန်သော ပကတတ် ရဟန်းတော်

တို့သည် သိမ်အပြင် နှစ်တောင့် တစ်ထွာ ဟတ္ထပါသိ၌ စပ်၌ တည်နေကြခြင်း၊ (၃) ထိုရဟန်းတော်တို့အား သဘာဝ အာပတ်မရှိခြင်း၊ (၄) သိမ်အပြင် နှစ်တောင့် တစ်ထွာ ဟတ္ထပါသိမှ အပြုပရ၍ 'ကြည်အပ်ကုန်သော လူအစရှိသော နှစ်ကျိပ် တစ်ယောက် သာ ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂိုလ်များမရှိခြင်း။ ဤ (၄)ပါ သော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကံကို ပတ္တကလ္လဖြစ်၏ မိန့်တော် မူအပ်သောကြောင့် ယခု ပြုလတ္တံ့သော ဥပုသ်ကံသည်လည်း ဖော်ပြအပ်ပြီးသော ပတ္တကလ္လအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ပတ္တကလ္လဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ပုဗ္ဗကရုဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ ။ပ။ အာရာဓနံ ကဓရာမ။

(သာဓုခေါ်ကြကုန်)

ပြည့်က ဥတ်ထားရန်။ ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။
 အဇ္ဈုပေါသထော (ပန္နရသော)
 ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ။
 ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျ။

အမှ။ ။ “၁၄-ရက် ဥပုသ်နေ့ဖြစ်လျှင် စာတုဒ္ဓသော” ဟု ပြင်ဆိုပါ။

ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ။ ပ။ အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဂောတိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အာယသုန္တော။ နိဒါနံ။ တတ္ထာယသုန္တေ ပုစ္ဆာမိ၊ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။

တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစွိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသုန္ဓော။
တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေ မေတံ ဓာရယာမိတိ။

နိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

တတြိ မေ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

(ယော ပန ဘိက္ခု - ဘိက္ခုနံ မစ၍ ပါရာဇိက ပါဠိ
အဆုံး ရှေ့ မေတံ ဓာရယာမိတိ) တိုင်အောင်ရွတ်ပါ။

ပါရာဇိကာ နိဋ္ဌိတာ

သုတဖြင့် သိမ်းပုံ။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ် အာယသုန္ဓော နိဒါနံ။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါရာဇိကာဓမ္မာ။
သုတာ ခေါ် ပနာယသုန္ဓေဟိ တေရသ သံဃာဒိသေသာဓမ္မာ။
သုတာ ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ။ သုတာ တိသ နိဿဂ္ဂိယာ
ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ သုတာ ဒွေ နဝုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။
သုတာ စတ္တာရော ပါဠိဒေသနိယာ ဓမ္မာ။ သုတာသေခိယာ
ဓမ္မာ။ သုတာ သတ္တ အဓိကရဏ သဟော ဓမ္မာ။

တ္တေကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိ
ယာပနံ၊ အနုဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေ
ဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝေ မာနေဟိ
သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ပါရာဇိကုဒ္ဓေသော ဒုတိယော။

အားလုံး သာဓုခေါ်ကြကုန်၊ ပါတိမောက်ပြုခြင်း ပြီး၏။

ပဝါရဏာပြုခြင်း

ရဟန်းတော်များသည် ပထမပါ ကပ်ဆိုကြလျှင် သီတင်း
ကျတ်လပြည့်နေ့၌ ပဝါရဏာပြုရသည်။

ဒုတိယပါကပ်ဆိုကြလျှင် တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့၌
ပဝါရဏာပြုရသည်။

ပဝါရဏာပြုပုံကို အစမှစ၍ ပြပါမည်။

ဥပုသ်ပြုသကဲ့သို့ တံမြက်လှည်းခြင်း စသော ကိစ္စများကို
ကြိုတင်ပြုပြီး နေပါစေ။

ထို့နောက် -

တစ်ပါးတည်းဖြစ်လျှင်။ ။ အဇ္ဇ မေ ပဝါရဏာ ပနုရသီတိ
အဓိဋ္ဌာမိ-ဟုသုံးကြိမ်ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်
ပဝါရဏာ ပြုပါလေ။

အယုာ။ ။ ၁၄-ရက်နေ့ ဖြစ်လျှင် (ပန္နရသီ) နေရာတိုင်း၌
(စာတုဒ္ဒသီ) ဟု ရွက်ဖတ်ပါ။

၂-ပါးဖြစ်လျှင်။ ။ အကြီး ရဟန်းက စ၍ ဥ တ်မထားရဘဲ
(အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ။
ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဟိ ပရိသင်္ကာယ ဝါ ဝဒတုမံ အာယသ္မာ
အနုကမ္ပံ ဥပပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿမိ) ၃-ကြိမ်ဆိုလေ။
ကျန်ရဟန်းက သာဓုခေါ်ပါလေ။

၃-ပါး ၄-ပါးရှိပူ-ဥ တ်အလျင်ထားပါ။

ဥ တ်ထားပုံ-

(သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္န
ရသီ၊ ယဒါယသ္မန္တံနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပဝါရေ
ယျာမ)-

ဟု ဥ တ်ကိုထားပြီးနောက် အကြီးကစ၍ အောက်ပါအတိုင်း
ပဝါရဏာပြုပါလေ။

(အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ။ ဒိဋ္ဌေန
ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ ဝဒန္တု မံ အာယ-
သ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိ-
ကရိဿမိ)-ဟု ၃-ကြိမ်ဆိုလေ။

အငယ်ရဟန်းက။ ။ အဟံဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ
စသည်ဖြင့်ဆိုပါ။ ရှေ့အတိုင်း မထူးပြီ။

၅-ပါးမှစ၍ အထက်သံသ ဥပုသ်ပြုရာ၌ ၄-ပါး ဖြစ်လျှင်
ပဝါရဏာပြုပုံ သံသဥပုသ် ပြုနိုင်သော်လည်း
ပဝါရဏာတွင် ငါးပါးပြည့်မှ
သံသ ပဝါရဏာ ပြုလုပ်ရသည်ဟု မှတ်ထားပါ။

ပထမဦးစွာ ဥတ်ထားပါ။

ဥတ်ပါဌ်။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဈပဝါရဏာ
ပန္နရသိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော
ပဝါရေယျ။

မထေရ်ကြီးက ဝရ်ဆိုပါ။ ။ သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ၊
ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိ
သင်္ကာယ ဝါ ဝဒတု မံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။
ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိဟု ၃-ကြိမ်ဆို။

ရဟန်းငယ်က။ ။ သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ- ဟု အာဝုသော
နှင့် ဘန္တေကို ပြောင်းဆိုရုံမျှသာ ထူး၏။

ပဝါရဏာ အမေးအဖြေကို ပြုလုပ်လိုပါလျှင်

ပဝါရဏာ မေးဖြေပုံ

အမေးပုဂ္ဂိုလ်။ ။ နမော တဿ ၃-ကြိမ်ဆို၍ ဥတ်ထားပါ။
သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ
ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာယသ္မန္တံ (မေဓိယံ) ဝိနယံ ပုဇ္ဈေယျ။

(က) ပကာရေဟိ ဒိဋ္ဌာဒိဟိ ဝါရေတိ တောယာတိ ပဝါရဏာ။ တောယ၊ ဤရဟန်းကျင့်ဝတ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိဟိ၊ ဒိဋ္ဌသုတ ပရိသင်္ကေတဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဝါရေတိ သံယာဂိုဏ်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆည်းကပ်စေတတ်၏။ ဘတ္တေ၊ ဆည်းကပ်သည်တို့ကို။ ကရေတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သာ သာမဏစရိယာ၊ ထိုရဟန်းကျင့်ဝတ်သည်။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရဏာမည်၏။

ဤသို့ ဝိဂ္ဂိုဟ် လှစ်ဆိုမြွက်ဟ သမဏစရိတ္တသိက္ခာ ပဝါရဏာကို မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ပြည်မှာ နေတော်မူသောအခါ ပညတ်တော်မူပါသနည်း။

(ခ) သာဝတ္ထိပြည်၌နေတော်မူစဉ် ဤပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏ဟု ဆိုပြီ။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူအပ်ပါသနည်း။

(ဂ) ကောသလတိုင်းသား ရဟန်း တော် များ ကို အကြောင်းပြု၍ အချင်းချင်း စကားမပြော၊ တုဏှိဘောဖြင့် နှိုးနှောတိုင်ပင် ဆုံးမခြင်းမရှိ။ သဘိဓမ္မေလျော့ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဟတ္ထဝိလသံတ မူဂဗ္ဗတ တိတ္ထိယ သမာဒါန ဝတ္ထုကြောင့် သမဏစရိတ္တသိက္ခာ ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုပညတ်တော်မူ၏ဟု ဆိုပြီ။ ယင်းပဝါရဏာသည် သင်္ချာအားဖြင့် အဘယ်မျှ အခရအတွက် ရှိပါသနည်း။

(ဃ) ယင်းသို့ အရေအတွက်အားဖြင့် ကိုးပါးသော ပဝါရဏာတို့တွင် အဘယ် ပဝါရဏာကိုငါတို့ ယခု ပြုအပ်ကုန်သနည်း။

(င) သံဃပဝါရဏာကို ငါတို့ပြုအပ်၏ဟု ဆိုပြီ။ သပ္ပဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဉ္ဇကံ အာသနေန စ၊ ပဝါရဏာယ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုဒ္ဓတိ-

ဟူ၍ မိန့်တော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ(၁)ပဝါရဏာအိမ်၊ သိမ်အပြင်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း။ (၂) ဆီမီးထွန်းညှိခြင်း။ (၃) သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း။ (၄) နေရာခင်းခြင်း။ ဤလေးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာမစည်းဝေးမီက ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏတို့ ပည်၏ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူသောကြောင့် ဤလေးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင် ဤပဝါရဏာ အိမ်၊ သိမ် အပြင်၌-

(၁) တံမြက်လှည်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(၂) ဆီမီးညှိထွန်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(၃) သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(၄) နေရာခင်းခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(စ) ဆန္ဒပဝါရဏာ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာစ
 သြဝါဒေါ ပဝါရဏာယ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ
 ဝုစ္စတိ-

ဟု မိန့်ဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့်အညီ-

(၁) ဆန္ဒကိုလျှောက်ထားခြင်း။ (၂) ပဝါရဏာကို
 လျှောက်ထားခြင်း။ (၃) သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ ပြုအပ်
 သော ပထမ ကတ္တိကပဝါရဏာ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့၌
 ပြုအပ်သော ဒုတိယ ကတ္တိကပဝါရဏာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော
 ပဝါရဏာတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ပဝါရဏာကို လျှောက်
 ထားခြင်း။ (၄) ပဝါရဏာအိမ်၊ သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးရောက်
 လာကြသော သံဃာတော်တို့ကို ရေတွက်၍ လျှောက်ထား
 ခြင်း။ (၅) ရဟန်းမတို့က အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်မထေရ်
 ထံ၌ အဆုံးအမကို ခံယူရပါကုန်အံ့နည်းဟု လျှောက်လာသော
 စကားကို သံဃာအား လျှောက်ထားခြင်း။

ဤငါးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သံဃာ စည်းဝေးပြီး
 နောက် ပဝါရဏာမပြုမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗ
 ကိစ္စ မည်၏ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာသည်နှင့်အညီ
 ဤ ငါးပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့တွင်-

(၁) ဆန္ဒကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(၂) ပဝါရဏာကို လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီ
 လော။

(၃) သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌ ပြုအပ်သော ပထမ ကတ္တိက ပဝါရဏာ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ ပြုအပ်သော ဒုတိယ ကတ္တိက ပဝါရဏာ အားဖြင့် ၂-ပါးသော ပဝါရဏာတို့တွင် အဘယ်ပဝါရဏာကို ငါတို့ပြုအပ်ပါသနည်း။

(၄) ပဝါရဏာအိမ် သိမ်အပြင်၌ စည်းဝေးရောက် လာကြသော သံဃာ အရေအတွက်ကား အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

(၅) ရဟန်းမတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်မထေရ် ထံ၌ အဆုံးအမကို ခံယူရပါမည်နည်းဟု လျှောက်ထားသော စကားကို သံဃာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီလော။

(ဆ) ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပတ္တာ၊ သဘာဝါပတ္တိယော စ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဝဇ္ဇနိယာစ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ-

ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်အညီ—

(၁) ပဝါရဏာသည်နေ၏အစွမ်းအားဖြင့်စာတုဒ္ဒသီ ပဝါရဏာ၊ ပန္နရသီပဝါရဏာ၊ သာမဂ္ဂီပဝါရဏာ အားဖြင့် ၃-ပါး။ ကာရကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သံဃပဝါရဏာ၊ ဂဏပဝါရဏာ၊ ပုဂ္ဂလပဝါရဏာ အားဖြင့် ၃-ပါး။ ကတ္တိဗ္ဗာ ကာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တေဝါစိကာ၊ ဒေဝါစိကာ၊ ကေဝါစိကာ

ပဝါရဏာအာ·ဖြင့် ၃-ပါး။ ဤ ၉-ပါးသော ပဝါရဏာ
တို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်း။

(၂) အယုတ်ဆုံး (အနည်းဆုံး) ငါးပါး ရှိကုန်သော
ရဟန်းတော်တို့သည် ပဝါရဏာအိမ်၊ သိမ်အပြင် နှစ်တောင့်
တစ်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကို မစွန့်မူ၍ တည်နေခြင်း။

(၃) ထိုရဟန်းတို့အား သဘာဂအာ·ဖတ် မရှိခြင်း။

(၄) ပဝါရဏာအိမ်၊ သိမ်အပြင် နှစ်တောင့် တစ်ထွာ
ဟတ္ထပါသ်မှ အူပပြု၍ ကြည်အပ်ကုန်သော လူစသော နှစ်ကျိပ်
တစ်ယောက်သော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်များ မရှိခြင်း။

ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ပဝါရဏာကံကို
ပတ္တကလ္လဖြစ်၏ဟု အဋ္ဌကထာ အရှင်မြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်
သောကြောင့် ယခုပြုလတ္တံ့သော ပဝါရဏာသည် ပတ္တကလ္လ
ဖြစ်ပါ၏လော။

(၅) ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ ပရိယောသာပေတွာ (သမာ
ဒပေတွာလည်းဟူ) ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ
ဘိက္ခု သံဃဿ အနုမတိယာ ပဝါရဏာ ဥတ္တိ
ဌပေဿာမ။

သာဓုခေါ်ကြကုန်။

ရဟန်းငယ်က။ ။သံဃော ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရဏာ
 ဥတ္တံ ဌပနံ အဇ္ဈေသတိ၊ ဌပေတုအာယသ္မာ
 ပဝါရဏာ ဥတ္တံ' ဟု တိုက်တွန်းသော ဥတ်ကိုရုတ်လိုက်သော
 အခါ အမေးပြုသူ ရဟန်းအကြီးက ဆောက်ပါအတိုင်း ပဝါ
 ရဏာဥတ်ထားပါ။ ပဝါရဏာဥတ်ကို ထားပြီးလျှင် အချင်း
 ချင်း ပဝါရဏာပြုနိုင်ပြီ။

ပဝါရဏာဥတ်ထားပုံ။ ။သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။
 အဇ္ဈပဝါရဏာ ပနုရသိ၊ ယဒိ
 သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျ။

ယခင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပဝါရဏာ ပြုကြလေတော့။

ပဝါရဏာအမေး ပြီး၏။

ပဝါရဏာ အဖြေ

နမေဓ တဿ သုံးခေါက် ဆို၍ ဥတ်ထားပါ။

ဥတ်။ ။သုဏ္ဍာတုမေ ဘန္တေ သံဃော။ ယဒိ သံဃဿ
 ပတ္တကလ္လံ။ အဟံ အာယသ္မတာ (တိဿေန)
 ဝိနယံ ပုဋ္ဌော ဝိသဇ္ဇေယျ။

(က) တေန ခေါပန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ
 သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-
 ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ-

စသည်ဖြင့် ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိလာရီသည်နှင့်အညီ သာဝတ္ထိ
ပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ စံပျော်တော်မူစဉ် မြတ်စွာ
ဘုရားသည် (အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ ဝဿ ဝုဋ္ဌာနံ ဘိက္ခုနံ
တိဟိ ဌာရေဟိ ပဝါရိတုံ ဝိဋ္ဌေန ဝါသုဒ္ဓတေန ဝါပရိသင်္ကာယ
ဝါ အစရှိသည်ဖြင့်) ပဝါရဏာကို ခွင့်ပြုတော်မူပါသည်ဘုရား။

(ခ) တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုသာ သန္တိဋ္ဌာ
သမ္ဘတ္တာ ဘိက္ခုကောသလေသု ဇနပဒေသု
အညဘရသ္မိ အာဝါသေ ဝဿ ဥပဂစ္ဆိသု-

အစရှိသည်ဖြင့် ဝိနည်းမဟာဝါ ပဝါရဏက္ခန္ဓက ပါဠိ လာ
ရီသည်နှင့်အညီ- ကောသလတိုင်း တစ်ခုသော ဇနပုဒ်ဝယ်
တစ်ခုသော ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကပ်ဆိုကုန်သော ရဟန်းတော်
များ၏ အချင်းချင်း စကားမပြော နှိုးနှော တိုင်ပင်ခြင်းမရှိ၊
မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဘန်တန် ရန်သူတမျှမူ ဂဗ္ဘတဟတ္ထ
ဝိလဃံတ လက်ပြခြေပြ တိတ္ထိတို့၏ အကျင့်ကို ကျင့်ကြခြင်းကို
အကြောင်းပြု၍ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ စောသတ္တာသည် နိယျာနိက
ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ရာ ငါဘုရား သာသနာတော်၌ တာဝန်ကို
ထမ်းရွက်ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓသားတော်အချင်းချင်း ဖြစ်ကြကုန်
လျက် အချင်းချင်းစကားမပြော တုဏှိဘောဖြင့် နှိုးနှောဆုံးမ
ခြင်းမရှိ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဘန်တန် နေ့ရက်ရှည်ကြာ
နေခြင်းငှာမသင့်၊ အရိယာသူတော်စကောင်းတို့၏ နေထိုင်ခြင်း
မျိုးမဟုတ်ဘဲ နွားတိရစ္ဆာန် ရန်သူတို့၏ နေထိုင်ခြင်း မျိုးသာ
ဖြစ်ချေသည်ဟု ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ (န ဘိက္ခုဝေ မူဂဗ္ဘတံ တိတ္ထိယ

သမာဒါနံ သမာဒယိတဗ္ဗံ၊ ယော သမာဒယေယျ အာပတ္တိ-
ဒုက္ခဋ္ဌဿ) ဟု သိက္ခာပုဒ် ပညတ်လျက် ကောသလတိုင်းသား
ရဟန်းများကိုပင် အကြောင်းပြု၍ အချင်းချင်း စကားမပြော
နှိုးနှောဆုံးမခြင်းမရှိ၊ သတိမေ့လျော့ ပေါ့ပေါ့တန်တန်ရန်သူ
တမျှ ဟတ္ထဝိလသံတ မူဂဗ္ဗတ တိတ္ထိ ယသမာဒါန ဝတ္ထုကြောစီ
ဤပဝါရဏာကိုခွင့်ပြုပညတ်တော်မူပါသည်ဘုရား။

(ဂ) စာတုဒ္ဒသော ပန္နရဒသော၊
သမဂ္ဂံ ဒိနဘော တိဓာ။
ဒိန ပုဂ္ဂလ ကာတဗ္ဗာ၊
ကာရတော တေ နဝေရိတာ။
တယော တယောတိ ကဘ္ဘာန၊
ဒိန ပုဂ္ဂလဘောဒတော။
တေဝါစိ ဒွေကဝါစိတိ၊
နဝ ဝုတ္တာ ပဝါရဏာ၊

ဟု မူလသိက္ခာ မိန့်မှာသည်နှင့်အညီ ကိုးပါး ရှိပါသည်ဘုရား။

(ဃ) ဣဓပန ကော-ပုဂ္ဂလော၊ဒွေ တယော
စတ္တာရော ဂဏော၊ တတော ပရံ သံယော-

ဟု ဋီကာဆရာ မိန့်မှာသည်နှင့်အညီ ယခုအခါ သံဃာငါးပါး
ပြည့်သည်ဖြစ်၍ သံဃပဝါရဏာကိုပြုအပ်ပါသည်ဘုရား။

(င) ၁။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။
၂။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

၃။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

၄။ ပြီးပါပြီ ဘုရား။

- (စ) ၁။ ဆန္ဒာရဟ ပုဂ္ဂိုလ်ပရိသတ်ဖြစ်၍ ဆန္ဒကို
လျှောက်ထားဖွယ်မရှိ၊ ပြီးပါပြီ အရှင်ဘုရား။
- ၂။ ပဝါရဏာရဟ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိ၍ပဝါရဏာကို
လျှောက်ထားဖွယ်မရှိ၊ ပြီးပါပြီအရှင်ဘုရား။
- ၃။ ပထမ ကတ္တိက ပဝါရဏာ ဖြစ်ပါသည်
အရှင်ဘုရား။
- ၄။ ( )ပါးအရေအတွက် ရှိပါသည်ဘုရား။
(ရှိသည့် အရေအတွက်ကို ဖြေပါ)
- ၅။ ယခုအခါ သာသနာတော်၌ ရဟန်းမတို့
မရှိ၍ ဘိက္ခုနောဝါဒကို သံဃာတော်တို့အား
ပြန်ကြား လျှောက်ထားဖွယ် မရှိ၊ ပြီးပါပြီ
ဘုရား။

(ဆ) ပတ္တကလ္လ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

(ဇ) သံဃော ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရဏာ ဥတ္တိဌပနံ
အဇ္ဈသတိ၊ ဌပေတု အာယသ္မာ ပဝါရဏာ ဥတ္တိ။
၃-ကြိမ် ဆိုပါလေ။

စမ္မာ။ ။ ဤပါဠိကို ပဝါရဏာ ဥတ်ထားရန် တိုက်တွန်း
သော အဇ္ဈေသက ဥတ်ဟုခေါ်ပါသည်။
ပဝါရဏာအဖြေ ပြီး၏။

ဒေသနာကြား၊ ဒေသနာခံပုံ

ရဟန်းငယ်ကစ၍ ကြားပါ။ ။အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိ-
ယော အာရောဓယာမိ။

အကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

အငယ်။ ။အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
အာပတ္တိယော အာပုဇ္ဇိတံ တာ တုယုမ္မလေ ပဋိဒေ
သေမိ။

အကြီး။ ။ပဏတိ အာရုသော တာ အာပတ္တိယော။

အငယ်။ ။အာမ ဘန္တေ ပဏာမိ။

အကြီး။ ။အာယတိ အာရုသော သံဝရေယျာသိ။

အငယ်။ ။သာဓု သုဋ္ဌ၊ ဘန္တေ သံဝရိယာမိ။

အကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

(ဤသို့ အငယ်ရဟန်းက တစ်ခေါက် ကြားပြီးသောအခါ
အကြီးရဟန်းကပြန်၍ အောက်ပါအတိုင်းကြားရမည်။)

အကြီး။ ။အဟံ အာရုသော သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာရော
ဓယာမိ။

အငယ်။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

အကြီး။ ။အဟံ အာရုသော သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ
သဗ္ဗာအာပတ္တိယော အာပုဇ္ဇိတံ တာ တုယုမ္မလေ
ပဋိဒေသေမိ။

အငယ်။ ။ပထမတန်း တာ အာပတ္တိယော။
 အကြီး။ ။အာမ အာဝုသော ပဿာမိ။
 အငယ်။ ။အာယတိံ တန္တေ သံဝရေယျာထ။
 အကြီး။ ။သာဓု သုဋ္ဌ၊ အာဝုသော သံဝရိဿာမိ။
 အငယ်။ ။သာဓု သာဓု သာဓု။

အငယ်ကတစ်ခေါက် ပြန်ကြားပုံမှာ

အငယ်။ ။အဟံ တန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သမ္ဘိ
 အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္မမူလေ
 ပဋိဒေသေမိ။
 အကြီး။ ။ဗိဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယော။
 အငယ်။ ။အာမ တန္တေ ပဿာမိ။
 အကြီး။ ။အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိ။
 အငယ်။ ။သာဓု သုဋ္ဌ၊ တန္တေ သံဝရိဿာမိ။
 အကြီး။ ။သာဓု သာဓု သာမု။

ဤတွင် အားလုံးပြီး၏။

ဆန္ဒပေးပုံ

ဆန္ဒံ ဒမ္ပိ၊ ဆန္ဒံ မေ ဟရ၊ ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိ။

ပါရိသုဒ္ဓိပေးပုံ

ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒမ္ပိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ ဟရ၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ
 အာရောစေဟိ။

ဆန္ဒကို သံဃာအား လျှောက်ထားပုံ
တိဿေန ဘိက္ခုနာ ဆန္ဒန္တ ဝိနော၊ တမဟ သံဃဿ
အာရာဓေမိ။

ပါရိသုဒ္ဓိကို သံဃာတော်အား လျှောက်ကြားပုံ
တိဿေန ဘိက္ခုနာ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝိနော။ တမဟံ
သံဃဿ အာရာဓေမိ။

တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ

နှစ်ထပ်သင်္ကန်း၊ ကိုယ်ရုံ၊ သင်းပိုင်၊ ဤ ၃-ထည်ကို တိစိ
ဝရိက် (တိ=၃ ထည်သော၊ စိဝရိက်=သင်္ကန်း) ခေါ်သည်။

၎င်းတို့ကို တိစိဝရိက် ဟူသော နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်
လိုလျှင် တစ်ထည်စီကို ကိုင်လျက်-

နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကို တင်လိုလျှင် ဣမံ သံဃဋီ အဓိဋ္ဌာမိ။

(၃) ခေါက်။

ကိုယ်ရုံကို တင်းလိုလျှင်-ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ အဓိဋ္ဌာမိ။

သင်းပိုင်ကို တင်လိုလျှင်-ဣမံ အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ။

အမှာ။ ။အဝေးမှာသင်္ကန်းများတည်နေလျှင်“တေံ သံဃာ-
ဋီ အဓိဋ္ဌာမိ၊ တေံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ တေံ
အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ”ဟု (တေံ) သဒ္ဒါဖြင့် တင်ပါလေ။

ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ ဟူသောနည်းဖြင့် တင်လိုလျှင်-မည်သည့်အဝတ်
ကိုမဆို အလျား တစ်တောင် အနံတစ်ထွာရှိလျှင် တင်နိုင်သည်။
တစ်ထည်ကို တင်လိုလျှင်-ဣမံ စိာရံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ အဓိ-
ဋ္ဌာမိ။

အလျားကိုတင်လိုလျှင်-ဣမာနိ စိဝရာနိ ပရိက္ခာရ စောဋ္ဌာနီတိ
အဓိဋ္ဌာမိ။

အမှာ။ ။ အဝေးမှာ သင်္ကန်းများသည်နေလျှင် “တေ၊ တော
နိ” ဟု နည်းများအလိုက် တင်ပါလေ။

အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည့်ရက်

သင်္ကန်းရလာလျှင် (သာမညအားဖြင့် ဆယ်ရက်အတွင်း)
အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်ဟု မှတ်ပါ။ “ကထိန်ခင်းလျှင်၊ အာနိသင်ရက်
တပေ၊ ငါးလပြည့်နေ့ထိ မတင်ဘဲထားနိုင်သည်” ထိုရက်လွန်က
တင်ရမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းအလုပ်သည်
ခက်သည်မဟုတ်သဖြင့် ဆယ်ရက်အတွင်း အဓိဋ္ဌာန် တင်လိုက်
ခြင်းက ကောင်းပေသည်။ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ တိစိဝရိက်နည်း
ဖြစ်စေ၊ ပရိက္ခာရစေ ဌနည်းဖြစ်စေ၊ ကြိုက်ရာဘင်ပါ။ “တိစိ
ဝရိက်နည်းကား” တာဝန်ပေါင်း၊ လွယ်၏။

ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးပုံ

ရဟန်း၏များ သင်္ကန်းသစ်ရရှိ ဝတ်တော့မည်ဆိုလျှင် ကပ္ပ
ဗိန္ဒုထိုးရသည်။ ထိုပုံမှာ သင်းပိုင်၊ သင်္ကန်းတို့၏ အနားပတ်

ထောင့်စွန်း၌ ကြမ်းပိုးကျောက်ကုန်းမျှလောက်ကဲ့သို့ ပမာဏ
ရှိသောအစက်ကို ခဲပြင့်ဖြစ်စေ၊ သစ်ရွက်စိမ်းကိုခဲ၍ တုတ်ပြု၍
ဖြစ်စေ ခြစ်ပေးပါ။ တစ်ခါထိုးပြီးနောက် ပျက်သွားလျှင်လည်း
ထပ်ထိုးစရာ မလိုပြီ။

(ဝိကပ္ပနာနှင့် ပစ္စုဒ္ဓိရ်တို့ကိုမူကား မရှိသလောက် နည်းနေ
သောကြောင့် ဤတွင်မရေးစော့ပြီ။)

ဝါကပ်ဆိုပုံ

ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ။
(၃) ခေါက်။

ဝါပန်ပုံ။ ။ အန္တော သတ္တာယေ ပဋိနိဝတ္တိဿာမိ၊ သတ္တာ
ဟဗ္ဘန္တရေ ပဋိနိဝတ္တိဿာမိ။

ဝါပန်သွားနိုင်စရာအခါ။ ။ ဒါတုံ၊ အလှူပေးလိုပါသည်။
သောတုံ၊ တရားနာလိုပါသည်။
ပဿိတုံ၊ ဖူးမြင်လိုပါသည်။ ဤသို့(တုံ) ၃-ချက်၊ တစ်ချက်
ချက်ညီသောအခါ ဒကာ ဒကာမများကို ကရုဏာထားလျက်
၇-ရက်အတွင်း၌ သွား၍ ၇-အရက်အတွင်းပြန်ရမည်။

အမှာ။ ။ ရဟန်းများ ဝိနည်း၌ တစ်ရက်ဆိုသည်ကို တစ်
အရက်တက်သည်နှင့်သတ်မှတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
၇-ရက်ဟူသည်ကို ၇-ရက်ဟုမှတ်၍ ၇-အရက် မပြည့်မီ မိမိ
ဝါဆိုရာကျောင်းသို့ ပြန်ရမည်။

ဝါကျိုးပြတ်လျှင်အာဖြစ်တတ်သနည်း။ ။ကထိန်အာနိသင်
မရခြင်း၊ ဒုက္ခန္ဓ
အာပတ်သင့်ခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။ ဝါပြယ်သောကြောင့်ရဟန်း
ဝါတစ်ဝါနှစ်ဝါစသည်ဖြင့် လျော့သွားသည်မဟုတ်။

ကံဆောင်ရာ ကမ္မဝါစာဖတ်ရာ၌ သတိပြုရန်များ
ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါး

သိထိလံဓနိတေဉ္စဝ၊ ဒိသရဿံ ဂရုံလဟုံ။
နိဂ္ဂဟိတဉ္စ သဗ္ဗန္တံ၊ ဝ ဝတ္ထိတဉ္စ ဝိမုတ္တံ-
ဟူသောပါဌ်နှင့်အညီ-

သိထိလံ=လျော့လျော့ ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

ဓနိတံ=ပြင်းပြင်းရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

ဒိသံ=အသံရှည်ဖြင့် ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

ရဿံ=အသံတိုဖြင့် ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

ဂရံ=လေးလေးရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

လဟုံ=ပေါ့ပေါ့ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

သဗ္ဗန္တံ=သန္တိစပ်ထားသောကြောင့် စပ်၍ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

ဝဝတ္ထိတံ=မစပ်ပဲထားသဖြင့် ဖြတ်၍ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

နိဂ္ဂဟိတ - နိုင်၍ရွတ်ရသော အက္ခရာများ။

ငိမုတ္တ - လွတ်၍ ရွတ်ရသော အက္ခရာများဟု ဆယ်ပါး
ရှိသည်။

၎င်းတို့တွင် ဝဂ်ဒုတိယ၊ ဝဂ်စတုတ္ထ အက္ခရာများကို ဓနိတ
ဟုမှတ်။ ကြွင်းသောအက္ခရာများကို သီထိလဟုမှတ်။ အဝဂ်
အက္ခရာများကိုလည်း သီထိလဟု မှတ်ပါ။

(ပုံစံ)

က၊ ခ၊ ဂ၊ သ၊ င၊

စ၊ ဆ၊ ဇ၊ ဈ၊ ည၊

ဋ၊ ဌ၊ ဒု၊ ဓ၊ က၊

တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န၊

ပ၊ ဖ၊ ဗ၊ ဘ၊ မ၊

ဤကား ဝဂ် အက္ခရာများတည်း။

ယ၊ ရ၊ လ၊ ဝ၊ သ၊ ဟ၊ ဌ၊ အံ၊

ဤကား အ-ဝဂ် အက္ခရာများတည်း။

ဒိသများမှာ-အာ-ဤ-ဥ-ဇ-ဩ

ရဿများမှာ-အ-ဣ-ဥ

ဂ်ရနှင့် လဟု-ဒိသနှင့် ဂရ၊ ရဿနှင့် လဟု တူ၏။

သမ္ဗန္ဓ -တုဏှာတည်း။ တုဏှိဘဉ်ပုဂ်၊ အထာ
တဉ်ပုဂ် ဖြစ်ပါလျက် တဉ်ပုဂ်စိ မရွတ်ဘဲ
တုဏှာတည်း ဟု စပ်ထားသောကြောင့် စပ်၍သာ ရွတ်ရမည်။

ဝ ဝတ္ထိတ -သော တုဏှာတည်း။ ဤ၌ သော
တဉ်ပုဂ်ဖြစ်လျက် ရွတ်ရမည်။ တုဏှာတည်း
တဉ်ပုဂ်ဖြစ်လျက် ရွတ်ရမည်။ သောတုံ+ဏှာတည်း ဟု မရွတ်ရ။
နိဂ္ဂဟိတ-ကံ-ကိ-ကု။

ဝိမုတ္တ- ကာ- ခါ- ဂါ- အသံကို ဖွင့်လွှတ်၍ ရွတ်ရ
မည်။

ကံပျက်သည့်ရွတ်ခြင်းနှင့်မပျက်ခြင်း

၎င်းဆယ်ပါးတို့တွင် အားလုံးညီမှ ကံအောင်မြင်သည်ဟု
မမှတ်ရ။ “မပျက် ၆-ပါး၊ ပျက် ၄-ပါး မှတ်သားရွတ်ဖတ်ရာ”
ဟူသည့်နှင့်အညီ ကံပျက်နိုင်သော ဗျဉ္ဇရဗုဒ္ဓိ ၄-ပါးသာ ရှိပါ
သည်။ ၎င်း ၄-ပါးတို့မှာ—

သိထိလကို ခနိဆို မှတ်သို့ကံပျက်ပြီ။ (အဓိပ္ပာယ်သွယ်ပြီ)

ခနိကိုကား သိထိထား မှတ်သားကံပျက်ပြီ။ (လွယ်ပြီ)

ဝိမုတ္တကို နိဂ္ဂဟိတ်ဆို မှတ်သို့ကံပျက်ပြီ။ (လွယ်ပြီ)

နိဂ္ဂဟိတ်ကိုကား ဝိမုတ်ထား မှတ်ထားကံပျက်ပြီ။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ သုဏှာတုဟု ဖွင့်ရမည့် နေရာ၌ သုကံ တုဟု
နှိပ်၍ ရွတ်လျှင် ကံပျက်သည်ဟူလို။

မပျက် ၆-ပါးကား—

ဒီသကို ရသဆို့ခြင်း။
ရသကို ဒီသဆို့ခြင်း။
ဂရုကို လဟုဆို့ခြင်း။
လဟုကို ဂရုဆို့ခြင်း။
သဗ္ဗန္ဓကို ဝဝတ္ထိတဆို့ခြင်း။
ဝဝတ္ထိတကို သဗ္ဗန္ဓဆို့ခြင်း။

ဤခြောက်ပါးဖြစ်ပါသည်။

ဗျတ္တနှင့် ပဋိဗလအထူးအမှာ

ဗျတ္တ။ ။ဝိနည်းကို အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ နှုတ်တက်ရသူ၊ ဝါ၊
အယုတ်ဆုံး ကမ္မဝါစာကို နှုတ်ဟက်ရသူ၊ ဝါ၊ ကြည့်
၍ သေချာစွာ ဖတ်နိုင်သူ။

ပဋိဗလ။ ။ချောင်းဆိုးနာ၊ သလိပ်နာကင်းသူ၊ နှုတ်ခမ်းတို့
ခြင်း စသည်ကင်း၍ သန့်ရှင်းစွာ ကမ္မဝါစာ ဖတ်
နိုင်သူ။

အန္တရာယ်ကင်းနှင့် ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဝါစာအခန်း

အမှာစကား။ ။ဒကာ ဒကာမများက အန္တရာယ်ကင်းရန်
ပရိတ်ရွတ်ရုံနှင့် မပြီး၊ ကမ္မဝါစာများကိုပါ
ချီးမြှင့်ပါရန်လျှောက်ထားတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်အန္တရာယ်

ကင်း ကမ္မဝါစာနှင့် ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဝါစာကိုလည်း ကျေ ဘင်း
ထိုင်ဘုန်းကြီးများအတွက် ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။

ထို့တွင် အန္တရာယ်ကင်းရန်အတွက် အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မ
ဝါစာ ၃-မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဝါစာတစ်မျိုး
ကိုလည်းကောင်း မိမိကြိုက်ရာ ရွတ်နိုင်ပါသည်။ စုံလင်အောင်
အပြည့်အစုံ ထည့်လိုက်ပါသည်။

အထူးမှာ။ ။ ကမ္မဝါစာ၌သံဃောဟု ရွတ်ရသဖြင့် အနည်းဆုံး
သံဃာ ၇-ပါးပြည့်မှသာ ကမ္မဝါစာကိုဖတ်ပါ။

အန္တရာယ်ကင်း (အနန္တရာယိက) ကမ္မဝါစာရွတ်ပုံ
အစီအစဉ်

နံပါတ်(၁)အစီအစဉ်

ရွတ်လိုသောနေရာ။ ။ ဥပမာ-မြေသစ် အိမ်သစ် ဖြစ်စေ
အန္တရာယ်ဖြစ်နေသော လူနာ စသည်
ဖြစ်စေ၊ မိမိရွတ်လိုသောအရာကို အလိုရှိသလောက် ပိုင်းခြား၍
ပရိတ်ပန်း၊ ချည်၊ သဲ၊ ရေများကို ရွတ်သူ သံဃာများ၏ ရွှေ့
ထားပါ။

ထို့နောက်ပရိတ်တော်များရွတ်ဆိုပါ။ ထို့နောက်ပြုလတ္တံ့
သော “အန္တရာယ သမုတ္တိတ ကမ္မဝါ”ကို (မြေနေရာဖြစ်
ပါက) ဟတ္ထပါသ်ချင်း အကွက်မလပ်အောင်စပ်အောင်ရွတ်ပါ။

နံပါတ်(၂)အစိအစဉ်။ ။ထို့နောက် မိမိအန္တရာယ်ကင်းစေ
လိုသောနေရာကို ပန်း၊ ချည်၊ သဲ၊
ရေ စသည်တို့ဖြင့် ရည်းသားခြင်း၊ ပက်ယုန်းခြင်းပြုပါ။

နံပါတ်(၃)အစိအစဉ်။ ။သိမ်နီမိတ်ကြားသကဲ့သို့ တစ်ပါး
ကမေး၍ တစ်ပါးက ဖြေပါ။
မေးဖြေပုံ။ ။အရွှေအရပ်က အဘယ်နီမိတ်ပါနည်း။

အငယ်ရဟန်းက။ ။ပရိတ် သဲပါ၊ ခဲပါ၊ ရေပါဘုရားဟု ဖြေ
ပါ။ (မိမိထားသည့်စည်းကို ဖြေရမည်။)

ထို့နောက် အရွှေအရပ်သို့ ပြန်ရောက်သည်ထိ ထစဉ်
ထတိုင်း မေး ဖြေပါ။ (ဤသို့ အရွှေကဓရ၍ အရွှေကိုပြန်ပေး
ဖြေမှ နီမိတ်စပ်သည်ဟု မှတ်ပါ။)

နံပါတ်(၄)အစိအစဉ်။ ။ထို့နောက် ပရိတ်သဲ စသည်ထည့်
ထားသော အိုးသစ် ရှစ်လုံးကို
အန္တရာယ်ကင်းစေလိုသော နေရာကို အရပ်ရှစ်မျက်နှာ ရှစ်ခု
စေ့အောင် ချထားပါ။

နံပါတ်(၅)အစိအစဉ်။ ။အနန္တရာယ်က သမ္ပုတိကမ္ပဝါစာ
အနန္တရာယ်က ကရုဏာ ကမ္ပဝါစာ
တို့ကို ရွတ်ဖတ်ပါလေ။ သဲနီမိတ် မရနိုင်လျှင် ရေ၊ ကျောက်ခဲ
စသည် တစ်ခုခုကိုပြုလုပ်ပါလေ။

အန္တရာယ သမုက္ခါတ ကပ္ပဝါစာ

ဥတံ။ ။ သုကာတု မေ တန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံသဏ-
ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော၊ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာ
ဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတ ကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တရာယိက
ဇိဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗ
ဝေရံ သမ္မဟနတံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသန္တံ
သဗ္ဗန္တရာယံ သဗ္ဗပရိဿယံ သမ္မဟနေယျ။ သော
ဥတ္တိ။

ကပ္ပဝါစာ။ ။ သုကာတု မေ တန္တေ သံဃော၊ သံဃော
သတ္တန္တံ၊ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာ
နုပရိဝတ္တိတ ကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တရာယိက
ဇိဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ သမ္မဟ-
နတံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသန္တံ သဗ္ဗန္တရာယံ
သဗ္ဗပရိဿယံ သမ္မဟနတံ၊ ယဏာယသုတော
ခမတိ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏ-
ပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတ ကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တ-
ရာယိက ဇိဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရ ဇိတာနံ သဗ္ဗ-
ဝေရံ သမ္မဟနတံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသ-
တော သဗ္ဗန္တရာယဿ သဗ္ဗပရိဿယဿ
သမုက္ခါတော၊ သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခ-
မတိ သော ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။ သမ္မဟတော သံဃေန သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန
 ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမင်္ဂနုပရိဝတ္တိတ ကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တ-
 ရာယိကဇီဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ
 သမ္မဟနုတံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသန္တော
 သဗ္ဗန္တရာယော သဗ္ဗပရိဿယော။ ခမတိ သံဃဿ
 တဿှာ တဏှိ။ ဧဝပေတံ ဓာရယာမိ။ နိဋ္ဌိတာ။

ထို့နောက် အောက်ပါကဗျာကို ဆက်၍ရှုဖွယ်ပါ

အနန္တရာယိက သဗ္ဗုတိ ကဗျာဝါစာ

၂. ထ်။ ။ သုကာတု မေ ဘန္တေ သံဃာ၊ ယာဝတာ သမန္တာ
 နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ။ ယဒိ သံဃဿ ကတ္တကလ္လံ၊
 သံဃော ဇေတဟိနိမိတ္တေဟိ ဣမံ (အာရာမံ) သတ္တန္တံ
 ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ
 အနန္တရာယိကံ သဗ္ဗပရိဿယ ဝိနာသကံ သမ္ပန္နေယျ၊
 သောဉတ္ထိ။

ကဗျာဝါစာ။ ။ သုကာတု မေ ဘန္တေ သံဃာ။ ယာဝတာ
 သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ၊ သံဃော ဇေတဟိ
 နိမိမတ္တဟိ ဣမံ (အာရာမေ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ
 အာနုဘာဝေန ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတံ
 အနန္တရာယိကံ သဗ္ဗပရိဿယဝိနာသကံ
 သမ္ပန္နတိ။ ယဿာယသ္မံတော ခမတိ ဇေတဟိ
 နိမိတ္တေဟိ ဣမဿ (အာရာမဿ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ

အာနုဘာဝေန လူမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝသတော
 အနန္တရာယိကဿ သဗ္ဗပရိဿယ ဝိနာသကဿ
 သမ္ပုတာ၊ သော တုဏှဿ။ ယံဿ နက္ခမတိ၊
 သော ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။ သမ္ပတော သံသေန ဇေတဟိ နိမိတ္တေဟိ အယံ
 (အာရာမေ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန လူမသ္မိံ
 (အာရာမေ) ဝသန္တော အနန္တရာယိကော သဗ္ဗ-
 ပရိဿယ ဝိနာသကော။ ခမတိ သံသဿ၊ တသ္မာတုဏှိ-
 ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

ထို့နောက် အောက်ပါ ကဗျဝါစာကို ရွတ်ပါ
 အနန္တရာယိက ကရုဏ ကဗျဝါစာ

ဥတံ။ ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံသော။ ယဝိ သံသဿ
 ပတ္တကလ္လံ၊ သံသော လူမံ (အာရာမံ) သတ္တန္တံ
 ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေန ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာ နုပရိဝတ္တိတ
 ကာယဝစိကမ္မာနံ အနန္တရာယိက ဇိဝိတာနံ သဗ္ဗ-
 ဝေရံ အဘိဘဝတံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာယိကံ
 သဗ္ဗဝေရဝိသုတကံ ကရေယျ လူမသ္မိံ (အာရာမေ)
 ဝသတံ၊ ဘယဝိနာသာယ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ။
 သော ဥတ္တိ။

ကဗျဝါစာ။ ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံသော။ သံသော
 လူမံ (အာရာမံ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာ

ဝေနေ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတ ကာယဝစီ
သမ္မာနံ အနန္တရာယိကဇိဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ
အဘိဘဝတံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာယိကံ
သဗ္ဗဝေရဝိသံဘကံ ကရေတိ ဣမသ္မိံ (အာ-
ရာမေ) ဝသတံ ဘယဝိနာသာယ ဗြဟ္မစရိယာ
နုဂ္ဂဟာယ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣမဿ
(အာရာမဿ) သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေနေ
ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာ, နုပရိဝတ္တိတ ကာယဝစီကမ္မာနံ
အနန္တရာယိက ဇိဝိတာနံ သဗ္ဗဝေရံ အဘိဘဝတံ
သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာယိကဿ သဗ္ဗဝေရ-
ဝိသံဘကဿ ကရဏံ ဣမသ္မိံ (အာရာမေ)
ဝသတံ ဘယဝိနာ သာယဗြဟ္မစရိယာ နုဂ္ဂ-
ဟာယ သောတုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ သော
ဘာသေယျ။

နိဂုံး။

။ကတော သံသေန အယံ (အာရာမေ) သတ္တန္တံ
ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေနေ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာနုပရိဝတ္တိတ
ကာယဝစီကမ္မာနံ အနန္တရာယိက ဇိဝိတာနံ သဗ္ဗ-
ဝေရံ အဘိဘဝတံ သဗ္ဗဝေရဇိတာနံ အနန္တရာ-
ယိကော သဗ္ဗဝေရဝိသံဘကော ဣမသ္မိံ
(အာရာမေ) ဝသတံ ဘယဝိနာသာယ ဗြဟ္မစရိ-
ယာ နုဂ္ဂဟာယ။ ခမတိ သံသဿ၊ တသ္မာတုဏှိ။
ဝေမေတံ ဓာရယာမိ (နိဋ္ဌိတာ။)

အမှာ။ ။ ဤ“ကမ္မဝါစာ” သုံးစောင်ကို ပြခဲ့သည့် အစီအစဉ်
အတိုင်း ၃-စောင်ပြည့်အောင် တစ်ကြိမ်တိုင်း
ရွတ်ပါလေ။

ယခု “ကမ္မဝါစာ” တွင် အရာမ်ကို ရွတ်ရန် ရည်ရွယ်၍
“အာရာမေ” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ရွာတစ်ရွာလုံးကိုဖတ်လိုလျှင်။ ။ ‘ဂါမေ’ ဟု ပြင်ရွတ်ပါ။
မြို့ဖြစ်လျှင်—‘ဣမသ္မိ’ နဂရေ’ ဟုလည်းကောင်း၊ ‘အယံ
အာရာမော’ နေရာ၌ ‘ဣဒံ နဂရံ’ ဟုလည်းကောင်း
ပြင်ရွတ်ပါ။

စိမ်မြစ်လျှင်— ‘ဣမသ္မိ’ ဂေဟေ’ ဟု လည်းကောင်း၊ ‘အယံ
အာရာမော’ နေရာ၌ ‘ဣမံ ဂေဟံ’ ဟု လည်းကောင်း၊
‘အာရာမဿ’ နေရာ၌ ‘ဂေဟဿ’ ဟု လည်းကောင်း ပြင်
ဖတ်ပါ။

လူနာ၏ကိုယ်ဖြစ်လျှင်— ‘ဣမသ္မိ’ သရီရေ’ ဟု လည်းကောင်း၊
‘အယံ အာရာမော’ နေရာ၌ ‘ဣမံ
သရီရံ’ ဟု လည်းကောင်း ပြင်ဖတ်ပါ။ ဤ ‘ကမ္မဝါစာ’ သုံး
စောင်ကို ပခုက္ကူနိကာယ ‘အာဒိကမ္ပိက’ ဖြစ်တော်မူသော
ရေစကြို ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြုစုတော်မူသည့်နည်းကိုမှီလျက်
“ပခုက္ကူ နိကာယဓိပတိ ‘အရှင်နန္ဒဝံသ’ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မထေရ်” ပြုစုတော်မူသည်။

ဤ “ကမ္မဝါစာ” များအပြင် “ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မဝါစာ” ကိုလည်း ကံသာဆရာတော် စသော ရွေးဆရာတော်များ စီရင် လျက် အန္တရာယ်ကင်းစေခြင်းငှာ ရွတ်ဖတ်စဉ်လာ ပြုခဲ့ကြပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း “ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဝါစာ” များကို လည်း ‘ဆောက်တိုင်’ ဖော်ပြပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ‘ကမ္မဝါစာ’ များကို ရွတ်ဆော်မှုကြပါကုန်။

‘ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဝါစာ’ ရွတ်ပုံ

- ၁။ ပရိတ်ဇေအိုး၊ သဲ စသည်တို့ကို ရွှေတွင်ထားပါ။
- ၂။ မေတ္တာသုတ်ပရိတ်၊ စသည်တို့ကို ရွတ်ပါ။
- ၃။ ၎င်း ပရိတ်ဇေ၊ သဲ စသည်ဖြင့် စည်းသားပါ။
- ၄။ ဆောက်ပါ အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကို သံဃာက ပီပီ သသ လေးနက်စွာ အမိန့်ပြန်ပါ။

အမိန့်တော်ပြန်တမ်း

ဤ (ဦး.....ဒေါ်.....) တို့ပိုင်သော အိမ်၌ဖြစ်စေ၊ အိမ်၏ အထပ်အတွင်း၌ဖြစ်စေ လူကိုမှူးအောင်၊ ဝေအောင်၊ နှလုံးတုန် ရင်ခုန်အောင်၊ မေ့လျော့ငိုကြွေး စိတ်မပေးရအောင် ပြုလုပ်တတ်သော အင်မီးသရဲ သင်းကဲ့ပြိတ္တာ နတ်ဘီလူး၊ နတ် မိစ္ဆာများ ရှိနေတာကို အိမ်ရှင်များက နှစ်သက်ပါသလား၊ မနှစ်သက် ပါသလား။ (၃-ကြိမ်စီ စစ်ပါ။)

အိမ်ရှင်များက၊ မရှိတာကို နှစ်သက်ပါသည်ဟု (၃) ကြိမ် ဖြေပါ။ (ရှာ၊ မြို့ အရပ်တို့ကို သို့အပ်သလို လဲလှယ်၍ ဆိုပါ လေ။)

လူနာကို ရွတ်လိုလျှင် (ကိုယ်ကိုထည့်၍ဆိုပါ) ထိုသို့မေ့ပြီး၍ မနှစ်သက်ကြောင်း ပိုင်ရှင်များက ဖြေပြီးသောအခါ ရဟန်းက အောက်ပါအကိုင်၊ ဆက်၍ အမိန့်ပြန်ပါ။

ဤ (ဦး.....ဒေင်္ဂါ.....) တို့၏ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်၌ ဖြစ်စေ၊ အိမ်၏ အရပ်အတွင်း၌ဖြစ်စေ လူကို မူးအောင်၊ ဝေအောင်၊ နှလုံးတုန် ရင်ခုန်အောင်၊ မေ့လျော့ငိုကြွေး စိတ် မအေးရအောင် ပြုလုပ်တတ်သော အစိမ်းသရဲ သင်းကဲ့ပြိတ္တာ နတ်ဘီလူး နတ်မိစ္ဆာများ ရှိနေတာကို အိမ်ရှင်များကလည်း မနှစ်သက်၊ သံဃာတော်များကလည်း မနှစ်သက်။

ဤ အိမ်၌ နေသူ လူအပေါင်းတို့သည် ရတနာ ၃-ရပ်ကို အမြဲမပြတ် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်နေကြသော ဘုရား တရား သံဃာ၏ တပည့် သား သမီးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သင်တို့ အစိမ်းသရဲ သင်းကဲ့ပြိတ္တာ နတ်ဘီလူး နတ်မိစ္ဆာ တို့သည်ကား ရတနာ ၃-ပါးနှင့်မစပ် အပြင်အပ သတ္တဝါများသာ ဖြစ် ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် (ဦး.....ဒေင်္ဂါ.....) တို့နှင့်တကွ တစ်အိမ်တည်း တစ်ရာတည်း၌ နေခြင်းငှာ မထိုက်ကုန်။ အရပ် လေးမျက်နှာကို အစိုးရသော ဓတရဋ္ဌ၊ ဝိရုဠက၊ ဝိရူပက္ခ၊

ကုဝေရ နတ်မင်းကြီး ၄-ဦးထံ သင်္ဃိလျော်လျော်ကပ်ပတ်သော
နေရာကိုတောင်း၍ ရရာအရပ်၌ သင်တို့ဘာသာ ချမ်းသာစွာ
နေကြလေ။ ဘုရားအမိန့်တော်၊ တရားအမိန့်တော်၊ သံဃာ
အမိန့်တော်။

ဤ အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကို ထုတ်ပြီးမှ အောက်ပါအတိုင်း
“ပဗ္ဗာဇနိယ ကပ္ပဝါစာ” ကို ရွတ်ပါလေ။

ပဗ္ဗာဇနိယ ကပ္ပဝါစာ

အမှာ။ ။လူနာကို ဖတ်လိုသော် ‘ဂေဟေ’ နေရာ၌ ‘သရီရေ’
ဟုလည်းကောင်း။ ‘ဂေဟာ’ နေရာ၌ ‘သရီရာ’
ဟု လည်းကောင်း ထည့်ပါလေ။

ဥတံ။ ။သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ဣမေ အမနုဿာ
ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂါ စဏ္ဍာ ရုဒ္ဓါ ရဘဿာ
အဒယာလုကာ ဝိဟေသကာ၊ ဣမေသံ စဏ္ဍတာ
ရုဒ္ဓတာရာဘဿံ အဒယာလုကာတာ ဝိဟေသကာတာ
ဒိဿန္တိစေတသုယုန္တိ စ။ ယဒိသံဃဿပတ္တကလ္လံ။
သံဃော ဣမေသံ အမနုဿာနံ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ
ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂါနံ ဣမသ္မာ (ဂေဟာ) ဣမသ္မာ
(အာရာမာ) ပဗ္ဗာဇနိယကမ္ပံ ကရေသျှ။ နဣမေဟိ
အမနုဿေဟိ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂေဟိ
ဣမသ္မိံ (ဂေဟေ) ဣမသ္မိံ (အာရာမေ) ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ။
သော ၃, ၅။

ကပ္ပဝါစာ။

«သုကာတု မေ ဘန္တေ သံသော။ ဣမေ အမ-
နုဿာ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂါစဏ္ဍာရုပ္ပ၊
ရဘဿ အဒယာလုကာ ဝိဟေသကာ၊ ဣမေသံ
စဏ္ဍတာ ရုပ္ပတာ ဓုဘဿံ အဒယာလုကတာ
ဝိဟေသကတာ ဒိဿန္တိ ဝေဝ သုယုန္တိ။ ဣမေ
ဟိ ဝိဟေသိတာနိ ဒိဿန္တိ ဝေဝ သုယုန္တိ ။
သံသော ဣမေသံ အမနုဿာနံ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ
ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂါနံ ဣမသ္မာ (ဂေဟာ) ဣမသ္မာ
(အာရာမာ) ပဗ္ဗာဇနိယကမ္ပံ ကရေဘိ။ န
ဣမေဟိ အမနုဿေဟိ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ ကုမ္ဘဏ္ဍ
နာဂေဟိ ဣမသ္မိ (ဂေဟေ) ဣမသ္မိ (အာ
ရာမေ) ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ
ဣမေသံ အမနုဿာနံ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ နာဂါ
နံ ဣမသ္မာ (ဂေဟာ) ဣမသ္မာ (အာရာမာ)
ပဗ္ဗာဇနိယကမ္ပဿ ကရဏံ။ န ဣမေဟိ အမ-
နုဿေဟိ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂေဟိ
ဣမသ္မိ (ဂေဟေ) ဣမသ္မိ (အာရာမေ)
ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ၊ သောတုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊
သော ဘာသေယျ။ (ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ
ဝဒါမိ၊ တတိယမ္ပိ မေတတ္ထံ ဝဒါမိ)။

နိဂုံး။

«ကတံ သံသေန ဣမေသံ အမနုဿာနံ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗ
ကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂါနံ ဣမသ္မာ (ဂေဟာ) ဣမသ္မာ (အာ

ရာမာ) ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မဿ ကရဏံ။ န ဣမေဟိ အမ-
နုဿေဟိ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗကုမ္ဘဏ္ဍ နာဂေဟိ ဣမသ္မိံ
(ဂေဟ) ဣမသ္မိံ (အာရောမေ) ဝတ္ထဗုဒ္ဓိ။ ခမတိ
သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝ မေတံ ဓာရယာမိ။

နိဋ္ဌိတာ။

ပရိတ်အကျိုးပြု လင်္ကာ

- ၁။ မဟာမင်္ဂလ၊ ပရိတ္တကာ၊ သုခမျှားစွာ၊ မင်္ဂလသွား
သက်၊ ဘုန်းကျက်သရေ၊ ပြည့်ဖြိုးဝေဇာ။
- ၂။ သုံးတွေသောကပ်၊ သတ်ဖြတ်ဒုဋ္ဌိက်၊ နာနိပ်ချက်သိ၊
မှုကြီးရောက်က၊ ရဘနပရိတ်၊ ရန်ညွှန်နိပ်၍၊ စိတ်သစ္စာ
ပြု၊ ရွတ်မှုမှန်စွာ၊ လွန်ချမ်းသာ၏။
- ၃။ ဗျာပါသောက စိတ်ဒုက္ခနှင့်၊ နေ့ညမရွှင်၊ အိပ်လျှင်
မပျော်၊ သူ့ဘို့သော်လည်း၊ အော်သော်ညည်းဆဲ၊ မေတ္တာ
နည်းက၊ ရွတ်မြဲရိတုပ်၊ မေတ္တာသုတ်တည်း။
- ၄။ ကြမ်းကြုတ်သစ်ကျား၊ မြေပျားကင်းသန်း၊ စုန်းဖမ်း
နတ်တိုက် အလိုက်သူပြု၊ အမှုရှိက၊ ရွတ်ပါခန့်၊
ပရိတ္တတည့်။
- ၅။ ဘယနှောင်သွင်း၊ ခြေကျဉ်းကြိုးတပ်၊ ထိပ်ခပ်ဗန္ဓ၊ ရှိလေ
ကမ္မ၊ မောရပရိတ်၊ မအိပ်မနေ၊ ရှိသေနေ့ည၊ လုံ့လမပြတ်
ရွတ်ဆိုအပ်၏။

- ၆။ တေဇအင်္ဂါ၊ မီးဘေးရှိက၊ ဝနုသုတ်ပင်၊ ဆင်ခြင်တိုင်းထွား၊ ရွတ်ဆိုရာ၏။
- ၇။ မှူအင်ဘေးကြီး၊ ထောက်တုံပြီးသော်၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း၊ ပူပြင်းထန်စွာ၊ ရှိသောခါလျှင်၊ မဟာဇေ၊ သုတ်မြတ်လှ ကို၊ မှန်စွာဇေဇေ၊ ရွတ်အောက်မေ့က ပျောက်ပျက် ရ၏။
- ၈။ ကိုယ်မှာရောဂါ၊ ဖျားနာတထူး၊ ဘီလူးသဘက်၊ နှိပ်စက် ဖန်ခါ၊ အာဠာနာဠိယ၊ ပရိတ္တကို၊ နေ့ညရွတ်ပါ၊ ကျန်းမာ ပကတိ၊ ကေနိရှိ၏။
- ၉။ ခေါ်ပြင်းပြ လူတ္တိယတို့၊ ဂဗ္ဘကိုယ်ဝန်၊ သားမွန်မဖွား၊ ခက်ခဲငြားမှု၊ စကားသစ္စာ၊ မှန်စွာကြီးဘိ၊ အင်္ဂုလိဟု၊ မည်ရှိပရိတ္တာ ရေသာမန်းတိုက် ကိုယ်၌အန္တရာယ် သား ဖွားလွယ်၏။
- ၁၀။ လူငယ်လူကြီး၊ ဖျက်ဆီးဖန်များ၊ နာဖျားတာရှည် မတည် စိတ်လက်၊ မသက်မသာ၊ ရှိသောခါလျှင်၊ မဟာ ဗောဇ္ဈင်၊ ပရိတ်ပင်တည့်။
- ၁၁။ အိပ်လျှင်နိမိတ်၊ အတိတ် အနာဂတ်၊ မြင်လတ်သောခါ၊ သင်္ချာဗေဒ၊ ပုဗ္ဗဏှကို၊ နေ့ညရွတ်လေ၊ ပျောက်ပြေ အန္တရာယ်၊ ရှင်းရှင်းကွယ်သည်။ ။မှတ်ဖွယ်ကျမ်းလာ ထပြီတည်း။

ဧရိယာဆယ်ပျက်နှာ ဝဉ်းချက်ဝါ

အရှေ့မြောက်အရပ်- သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပတ္တာ၊
ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊
ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အရှေ့အရပ် သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ (သေမ ပတ္တာ) ယံ သေမ။

အရှေ့တောင်- ။ (ဇိန ပတ္တာ) ယံ ဇိန။

တောင်အရပ်- ။ (လာဘပတ္တာ) ယံ လာဘ။

အနောက်တောင်- ။ (တေဇပတ္တာ) ယံ တေဇ။

အနောက်အရပ်- ။ (ဗလပတ္တာ) ယံ ဗလ။

အနောက်မြောက်- ။ (ယသပတ္တာ) ယံ ယသ။

မြောက်အရပ်- ။ (သိရီပတ္တာ) ယံ သိရီ။

အရှေ့မြောက်ရပ်ထပ်ဆို- ။ (ဣဒ္ဓိပတ္တာ) ယံ ဣဒ္ဓိ။

အထက်အရပ်- ။ (ဈာနပတ္တာ) ယံ ဈာန။

အောက်အရပ်- ။ (နိစ္စပတ္တာ) ယံ နိစ္စ။

လောကပါလ နတ်မင်းကြီးလေးပါးစောင့် ဂါထာ

ပုရတ္ထိမေန တေရဋ္ဌော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။

ပစ္ဆိမေန ဝိရူပက္ခော၊ ကုဝေရာ၊ ဥတ္တရံ ဒိသံ။

စတ္တာရေတေမဟာရာဇော၊ လောကပါလာ ယသသိ
နော။ တေပိ အဓမ္မ နုရက္ခန္တိ၊ အရေဂေန သုခေန။

ပုရတ္ထိမေန၊ မြင်းမိုရ်တောင်မှ ငွေရောင်ခြည်လျှပ် အရွှေ
 အရပ်၌။ ဓတရဋ္ဌော၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ် အမျိုးမျိုးတို့ကို စိုးရန်ပိကွပ်ဂုဏ်
 ရှိန်လျှပ်ပေသော ဓတရဋ္ဌ နတ်မင်းကြီးလည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေ
 န၊ မြင်းမိုရ်တောင်မှ မြေရောင်ခြည်လျှပ် တောင်အရပ်၌။ ဝိရုဋ္ဌ
 ကော၊ ကုမ္ဘဏ်အပေါင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပိုက်ခြုံ တန်ခိုးဂုဏ်
 ထန်ပြင်း ဝိရုဋ္ဌက နတ်မင်းကြီးလည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမေန၊
 မြင်းမိုရ်တောင်မှ ဖန်ရောင်ခြည်လျှပ် အနောက်အရပ်၌။ ဝိရူ-
 ပက္ခော၊ နတ်နဂါးတို့ကို ပိုက်ဖျားစိုးရ ဂုဏ်အာဏာရှပေသော
 ဝိရူပက္ခ နတ်မင်းကြီးလည်းကောင်း။ ဥတ္တရံဒိသံ၊ မြင်းမိုရ်
 တောင်မှ ရွှေရောင်ခြည်လျှပ် မြောက်အရပ်၌။ ကုဝေရော၊ နတ်
 ဘီလူးအပေါင်းတို့ ညွတ်ပြောင်းခယ ဂုဏ်အာဏာ ရှပေသော
 ကုဝေရ နတ်မင်းကြီးလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊
 လေးယောက်ကုန်သော။ တေမဟာရာဇော၊ တန်ခိုးတေဇာ အာ
 ဏာထန်သည်း ထိုနတ်မင်းကြီးတို့သည်။ လောကပါလာ၊ မိမိတို့
 ပိုင်ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ပိုင်းဖြတ်ကာဖြင့် ကမ္ဘာလောကဘုံ၌ နက်
 ကျနသေချာ စောင့်ရှောက်လျက် နေကြပါကုန်၏။ ယသသိ-
 နော၊ အဘက်ဘက် ပြည့်စုံများသော အခြံအရံလည်း ရှိကြ
 ပေကုန်၏။ တေပိ၊ တန်ခိုးအာဏာ တေဇာ ထန်ပြင်း ထိုနတ်မင်း
 ကြီးတို့သည်လည်း။ အမေ၊ ငါတို့ကို။ (တုမေ၊ သင်တို့ကို)
 အရောဂေန စ၊ ရောဂါလွတ်ကင်း ကျန်းမာခြင်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ သုခေနစ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ လိုလူစွာဖြင့် မကြာပြည့်
 စွမ်း အေးချမ်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုရက္ခန္တု၊ သမီးသား

ပမာ ကြီးမားစွာသည့် မဟာသတ်မှတ် ကရုဏာသတ်ဖြင့်
စောင့်ကြပ်မသွေ ရပ်တည်တော်မူပါစေကုန်သတည်း။

နတ်နဂါးတို့ဖြင့် စည်းချက်ထား (အန္တရာယ်ကင်း)

အာကာသဌာ စ ဘူမဌာ၊
ဒေဝါနာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ၊
တေပိ အမေ နရကန္တ၊
အရာဇဂန သုခေန စ၊

အာကာသဌာ၊ ဘဝရှေးကံ တန်ခိုးလျှံ၍ နတ်ဇဌာ၊ ဗွေအာ
ကာဝယ် နေရာဗိမာန် အသင့်ဖန်သဖြင့် ပျော်စံနေကြ အာ
ကာသတရိုး တည်နေကိုးသည် အာကာသစိုရ်းဟု ခေါ်ကြ
ကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ ထူးတင့်ထွန်းကားမြူးပျော်ရာသား နတ်ဒေ
ဝါများသည်လည်းကောင်း။ ဘူမဌာ၊ မေရုမြင်းမိုရ်လယ်ဗဟိုနှင့်
ရိပ်ခိုတန်နား မြေတလွှားဝယ် တည်နားကြကုန်သော။ ဒေဝါစ၊
မြေဌာမီကာ နေရာဗိမာန် ပျော်စံများပြား နတ်အများသည်
လည်းကောင်း။ နာဂါစ၊ အခိုးမီးသျှံ တန်ခိုးထန်သား နတ်
နဂါးတို့သည်လည်းကောင်း။ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကမ္မဇိဒ္ဓိ သိဒ္ဓိပြည့်ဖြိုး
တန်ခိုးကြီးကြပေကုန်၏။ တေပိ၊ အာကာသဌ ဘူမဒေဝါ
မြေနဂါးရိုး နတ်အမျိုးမျိုးတို့သည်လည်း။ အမှ၊ ရတနာ
သုံးရပ် မြက်ထက်မြတ်ကို မပြတ်ရှယ်ရိုး ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြ
သော ငါတို့ကို။ (တုမေ၊ သင်တို့ကို။) အရာဇဂန စ၊
ရာဂါလွတ်ကင်းမကျန်းမာခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သုခေန စ၊

ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ လိုက္ခတ္တာဖြင့် မကြာပြည့်စွမ်း အေးချမ်းခြင်း
ဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုရုက္ခန္ဓာ၊ သမီးသားပမာ ကြီးမားစွာ
သည့် မဟာသတ်မှတ် ကရုဏာဓာတ်ဖြင့် စောင့်ကြပ်မသွေ မ၊စ
ကြပါစေကုန်သတည်း။

ရှင်ပြုအစီအစဉ်

အမှာ။ ။ရှင်လောင်းများကို အနည်းဆုံး ၁၀-ရက်ခန့် ကြို
တင်၍ ရှင်ကျင့်ဝတ်များကို သင်ပေးထားပါ။

ယခုခေတ်တွင် ဖုတ်ပူမီးတိုက် ရှင်ပြုကြသည်ကား မသင့်
လှပါ။

ရှင်ပြုခြင်းဟူသည်-

(၁) ခေါင်းရိတ်ခြင်း။

(၂) သင်္ကန်းကို ဆရာရဟန်းကိုယ်ထိုင် ဖြစ်စေ၊ ဆရာ
ရဟန်းက ခိုင်းစေသူကဖြစ်စေ ကိုရှင်လောင်းအား
ဝတ်ပေးခြင်း။

(၃) သရဏဂုံ ပီသစွာဆိုခြင်း။

ဤသုံးပါးဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ခေါင်းရိတ် သင်္ကန်းပေး၊ ရွတ်ရေးသရဏဂုံ
၃-ပါးစုံ၊ မှတ်ကုန် ရှင်ပြုခြင်း။

အမှတ်။ ။ရှင်လောင်းများသည် ကိုယ်ပိုင်သင်္ကန်း ဖြစ်သော်
လည်း မိမိဘာသာ သင်္ကန်းကို မဝတ်ကောင်း။
ဆရာ ရဟန်းက အမိန့်ပေးမှ ဝတ်ကောင်းသည်။

ရှင်ပြုပုံ။ ။(၁) ခေါင်းရိတ်ပြီး ဖြစ်ပါစေ၊ခေါင်းမရိတ်ပြီး
သေးလျှင်လည်း တဘက်များကို လက်ကန်တော့
သိုင်းလျက် မတ်တတ်ရပ် လက်အုပ်ချီကာ သံဃာရွှေ၌အောက်
ပါအတိုင်းဆိုပါ။

သံဃာလယ်သို့ဝင်ရန်ခွင့်ပန်ခြင်း။ ။အဟံ ဘန္တေသံဃမဇ္ဈေ
ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ။

မြန်မာပြန်။ ။အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်သည် သံဃာ
အလယ်သို့ ဝင်ရန် ပန်ကြားပါသည် ဘုရား။
ထိုသို့ပန်ကြားပြီးနောက် သံဃာအလယ်သို့ ရွှေခြေတစ်လှမ်းတိုး
၍ ဝင်ကာ ဆောင့်ကြောစို့ ထိုင်ပါလေ။ လက်အုပ်ချီလျက်
သင်္ကန်းကို ကိုင်စွာ အောက်ပါအတိုင်းဆိုပါ။

သင်္ကန်းအပ်ခြင်း။ ။သကလ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ
သစ္စိကရဏတ္ထာယ (ဣမံ) ကာသဝံ
(ဂဟေတွာ) ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘန္တေ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ သကလ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ၊
အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။
သစ္စိကရဏတ္ထာယ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြင့်လျှင်မြန်စွာ မျက်
မှောက်ပြုရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဣမံ ကာသဝံ၊ ဘုရားတပည့်တော်

လက်၌ရှိသော ဤသင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍။ မံ၊ ဘုရားဘပည့်တော်ကို။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါဒါယ။ အကြောင်းပြု၍။ ပဗ္ဗာဇေထ၊ ရှင်သာမဏေ ပြုပေးတော်မူပါဘုရား။ (ဤသို့ဆို၍ ဆရာသို့အပ်ပါ။)

ထို့နောက် အောက်ပါအတိုင်း ဆို၍ သင်္ကန်း ပြန်တောင်းပါ။

သင်္ကန်းတောင်းခြင်း။ ။ သကလ ဝဋ္ဋဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ၊ သစ္စိကရဏတ္တာယ (တေ) ကာသဝံ (ဒတွာ) ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘန္တေ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ၊ အလုံးရှိသော။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကရဏတ္တာယ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း အကျိုးငှာ။ တေ ကာသဝံ၊ အရှင်ဘုရား လက်ထောက်၌ ရှိသော ထိုသင်္ကန်းကို။ ဒတွာ၊ ပေးသနားတော်မူ၍။ မံ၊ ဘုရားဘပည့်တော်ကို။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဗ္ဗာဇေထ၊ ရှင်သာမဏေ ပြုပေးတော်မူပါဘုရား။

(ဆရာရဟန်းက ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ဆရာရဟန်းကခိုင်းစေသူ ဖြစ်စေ သင်္ကန်းဝတ်ပေးနိုင်သည်။ ခေါင်းမရိတ်ရသေးလျှင် ရိတ်၍ ဝတ်ပါ။)

ထို့နောက် အောက်ပါအတိုင်း ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ကို တောင်းပါ။

ဘန္တေ သံသာရ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ....။တတိယမ္ပိ....။
ဘန္တေ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ ဘုရား တပည့်တော်သည်။
သံသာရ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ မောစနတ္ထာယ၊
လွတ်မြောက်ပါရခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်
ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၃) ခေါက် ဆိုပါလေ။

ထို့နောက် ရှင်လောင်းများကို ကန်တော့ခန်းကို ဆိုပါစေ။

ကန်တော့ခန်း။ ။ဩကာသ၊ဩကာသ၊ဩကာသ၊ကာယဝစီ
မနောချီလျက် သုံးလီဒွါရသုံးဝစေတနာ
သုံးဖြာပဏာမ ဂါရဝဖြင့် တုပ်ကွရိကျိုး လက်စုံမိုးလျက်ဘုရား
တရား 'သံဃာ ရတနာ သုံးပါး ဆရာသမားတို့အား ရှိခိုး
ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဤသို့ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမျှော်မာန်လျော့ ကန်တော့ ရသော
ကောင်းမှုကံ စေတနာတို့ကြောင့် လေးရပ်အပါယ် - သုံးသွယ်
သောကပ် ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး - ငါးပါးရန်သူ ဘေးမှုရှစ်ပါး ဒဏ်
ဆယ်ပါးနှင့် ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ အနာမျိုး ကိုးဆယ်ခြောက်
ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ မဂ်တရား
ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို့၏ အရှင်
ဘုရား။

ရှင်လောင်းများသို့ ဆရာက ဆုပေးရန်။ ။ ဤသို့ကန်ဘော
 ရသော ကုသိုလ်ကံ
 စေတနာကြောင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းပျောက်ငြိမ်းလျက်
 မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ ဖန်ဝါဆန်မြှန်း ဝတ်သင်္ကန်းဖြင့်
 ရှင်လန်းကြည်သာ ကျင့်သိက္ခာကို ကြိုးစားပေါက်ဆောက်
 တံခွန်ဆောက်လျက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါစေ။

(မိမိရသလို အခြားနည်းဖြင့်ဆုပေးနိုင်ပါသည်။)

ဆယ်ပါးသီလ ပေးရန်။ ။ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟံ
 ဒသ သာမဏေရ ပဗ္ဗဇ္ဇသီသံ ဓမ္မံ
 ယာစာမိ။ အနုဂ္ဂဟံ ကတော သီသံဒေထ မေ ဘန္တေ။ ဒုတိယမ္ပိ
 တတိယမ္ပိ။ (ရှင်လောင်းများ လိုက်ဆိုပါစေ။)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(ရှင်လောင်းက ၃-ခေါက် ပြန်ဆိုပါစေ။)

သရဏဂုံ။ ။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
 ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
 သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
 ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ ဆက်ဆိုပါလေ။

အမှာ။ ။ ဓ-ဆ-သ အက္ခရာများကို ပြင်းစွာရွတ်ပါ။
 သရဏဂုံ ဆိုပြီးလျှင် ရှင်ဖြစ်ပါပြီ။

ထို့နောက် ဆရာရဟန်းက တိသရဏဂမန် ပရိပုဏ္ဏံ ဟု ဆိုပါ။

တပည့်များကို 'အာမဘန္တေ' ဟု လိုက်ဆို ခိုင်းပါ။

ထို့နောက် 'ဆယ်ပါးသီလကို ချပေးလေ။

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇေပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုကဒဿနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၈။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၉။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၁၀။ ဇာတဗျပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ဆရာရဟန်းက တိသရဏေန သဟ ဒသသာမဏေရ ပဗ္ဗဇ္ဇ
သီလံ ဓမ္မံ သာဓုကံ ကတော အပ္ပမာဒေန သီလံ သမ္မာဒေထ
ဟု ဆိုပါ။

တပည့်များက “အာမဘန္တေ” ဟု လိုက်ဆိုပုံ လေ။

ထို့နောက် ‘ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ’ ဟု
၃-ကြိမ်ဆို၍ ဥပဇ္ဈာယ်ယူပါစေ။

အနက်မှာ။ ။ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။
မေ၊ တပည့်တော်၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ အပြစ်
ကြီးငယ် အိဿယံသုယံကို နည်းလမ်းကျန ဆိုဆုံးမတတ်သော
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား။

ဆရာဘုန်းကြီးက-ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေထ။ ပါသာဒိ-
ကေန၊ ကြည်ညိုဖွယ်သော ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာနှင့်။ သမ္မာဒေထ၊
ပြည့်စုံအောင် စောင့်ထိန်းကြဟု ဆိုပါ။

တပည့်များက ‘အာမဘန္တေ’ ဟု ဆိုပါစေ။

ကိုရစ်များအား နာမည်ပေးပုံ

တနင်္ဂနွေသားကို-အံ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ၊ ဥ၊ ဦ၊ ဧ၊ ဩ ဖြင့်
အမည်မှည့်ပါ။ (ဥပမာ) ဩဘာသ၊ အာ
သဘ၊ ဣန္ဒက စသည်ဖြင့် မှည့်ပါ။

တနင်္လာသားကို-က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င အာစုဖြင့် အမည်
မှည့်ပါ။ (ဥပမာ) ခေမာ၊ ကမာရ၊ သော
သီလ စသည်ဖြင့် မှည့်ပါ။

အင်္ဂါသားကို-စ၊ ဆ၊ ဇ၊ ဈ၊ ည ဖြင့် အမည်မှည့်ပါ။ (ဥပမာ)
စန္ဒိမာ၊ ဇနက၊ ဉာဏ စသည် မှည့်ပါ။

ဗုဒ္ဓဟူးသားကို-ယ၊ ရ၊ လ၊ ဝ ဖြင့် အမည်မှည့်ပါ။ (ဥပမာ)
ယသ၊ ရာဇိန္ဒ၊ ဝါသဝ စသည်မှည့်ပါ။

ကြာသာပတေးသားကို-ပ၊ ဖ၊ ဗ၊ ဘ၊ မ ဖြင့် အမည်မှည့်ပါ။
(ဥပမာ) ဖာသုံက၊ ပညောဘာသ
စသည်ဖြင့်မှည့်ပါ။

သောကြာသားကို-သ၊ ဟ ဖြင့် အမည်မှည့်ပါ။ (ဥပမာ)
သီဟ၊ သာသန စသည် မှည့်ပါ။

စနေသားကို-တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န ဖြင့် အမည်မှည့်ပါ။ (ဥပမာ)
ထာဝရ၊ နန္ဒက၊ ဓမ္မ စသည်မှည့်ပါ။

ပုတီးစိပ်ခေါ် ပစ္စင်္ဂေက္ခဏာများ

သင်္ကန်း။ ။ ချမ်းပူကိုဖျက်၊ ခြင်မှက်လေနေ၊ ကင်းမြေလဲ့သုံနီ၊
ဟိရီဂုဏ်ကို၊ ကုန်စေတတ်စွာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ လုံ
ပါစေလို ကိုယ်ကိုစံပယ်၊ ဆင်ပြင်မယ်ဟု၊ စိတ်
ဝယ်မမှန်း၊ ဤသင်္ကန်းကို ဖုံးလွှမ်း သုံးဆောင်
ပါသတည်း။

စွမ်း။ ။ ဤသည့်စားဖွယ်၊ အမယ်မယ်ကို၊ မြူးရယ်မာန်ကြွ၊
လှပရေဆင်း၊ ပြည့်ဖြိုးခြင်းငှာ၊ မသုံးပါဘူး၊ လေး
ဖြာ ဓာတ်ဆောင်၊ ဤကိုယ်ကောင်သည်၊ ရှည်
အောင်တည်လျက်၊ အသက်မျှတမ်း၊ မမောပန်းငြား
မြတ်ဘုရားသာသနာ၊ ကျင့်နှစ်ဖြာကို၊ ကျင့်နိုင်
ပါစေ၊ ဝေဒနာဟောင်းသစ်၊ မဖြစ်စေရ၊ ယာပိုက်
မျှလစ်၊ ခပ်သိမ်းပြစ်ကို၊ မဖြစ်လေအောင်၊ ချမ်းမြေ့
အောင်ဟု သုံးဆောင်မှီဝဲ ပါသတည်း။

ကျောင်း။ ။ ချမ်းပူကိဖျက် ခြင်မှက်လေနှင့်၊ ကင်းမြေဝေးမှ၊
ဦးတုဘေးဘျမ်း၊ မသန်းကင်းစင်၊ စိတ်ကြည်သင်၊
ကြောင်း၊ နေရာကျောင်းကို၊ ကိန်းအောင်းမှီခို
ပါသတည်း။

ဆေး။ ။ ကျင့်နာခံခက်၊ နှိပ်စက်ဖိစီး၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်လာ၊
ဝေဒနာကို၊ စွန့်ခွာပယ်လျဉ်း၊ ဆင်းရဲကင်း၍၊ လူမင်း
မြတ်စွာ၊ သာသနာကို၊ ကြည်သာရှင်လန်း၊ ကျွဲ
ဖြည့်စွမ်းဖို့၊ ရည်မှန်းသုံးဆောင်ပါသတည်း။

ရဟန်းခံ ဥပသမ္ပဒကံ အခန်း
နာရသု ကြည်ညိုဖွယ်ရာ အကြောင်းဝတ္ထုနှင့်တကွ
ရဟန်းလောင်း ဆုံးမပုံ

ပဌမံ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗော = ရဟန်းလောင်းကိုရှေးဦး
စွာ ဥပဇ္ဈာယ်ယူစေရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော

ကြောင့် သင် ရဟန်းလောင်းသည် ဥပဇ္ဈာန်ဆရာကို အလျှင် ယူဦးလော့။

ဥပဇ္ဈာန်ယူပုံ = ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ။ (ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ) ဂုဏ်ခေါ်ယူစေ။

အရှင်မြတ်ဘုရား၊ အရှင်မြတ်ဘုရားသည် ဘုရား တပည့် ထော်၏ ဥပဇ္ဈာန်ဆရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား။

ဥပဇ္ဈာန်ဆရာက-ပါသဒိဏေန သမ္ပာဒေဟိ (၂-ပါး ၃-ပါးဖြစ်က သမ္ပာဒေထဟုပြင်) လူအများ ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ် သော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။

ရဟန်းလောင်းများက-“အာမဘန္တေ” ဟု ဆိုကြပါစေ။

အမှာ- (၁) ဥပဇ္ဈာန်လုပ်မည့် ရဟန်းကို မထေရ်ကြီးကို ဖြစ် စေ၊ မိမိနှင့်အမြဲနီးစပ်သောမိမိကိုကပ်၍ ဆိုဆုံးမ နိုင်သော ဆရာရင်းကို ဖြစ်စေ ရွေး၍ ဥပဇ္ဈာန်ယူနိုင်ပါသည်။ သင့်သည်ချည်းပင်။

(၂) ဤသို့ ဥပဇ္ဈာန်ယူပြီးမှ ကမ္မဝါဖတ်ရန် နာမည် ပြောင်းလဲ မှည့်ခြင်းကို ပြုရမည်။ ဥပဇ္ဈာန် မယူသေးခင် နာမည်ပြောင်းလဲမှည့်ခြင်းကား ဥပဇ္ဈာန်သည် ပင် မရှိသေးသောကြောင့် မသင့်။

အမည်မှည့်ခြင်း-ယခုအခါ ကမ္ဘာဝါဒတ်ရာ၌ လွယ်ကူစေခြင်း၊
 ၈၇၈၂၇၀ ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ ဆရာ
 ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်တော်မူသော ( ) ဆရာတော်ဘုရား၏အမည်
 ကို(တိဿ)ဟု မှည့်ပါ၏။ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတော်ဘုရားက မိမိ
 အမည်ကို(တိဿ ဟုမှတ်တော်မူပါ။ သံသင်္ခတော်မြတ်အပေါင်း
 ကလည်း ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတော်မြတ်၏ အမည်ကို (တိဿ ဟု
 မှတ်တော်မူပါဘုရား။ ပဉ္စင်းလောင်း၏အမည်ကို (နာဂ)ဟု
 မှည့်ပါ၏။ ပဉ္စင်းလောင်းက မိမိအမည်ကို (နာဂ)ဟုမှတ်ပါ။
 သံသင်္ခတော် အပေါင်းကလည်း ပဉ္စင်းလောင်း၏ အမည် ကို
 (နာဂ)ဟု မှတ်တော်မူပါ။

သပိတ်သင်္ကန်း ပြောကြားခြင်း

ဥပဇ္ဈ ဂါဟာပေတော ပတ္တစီဝရံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ=ဥပဇ္ဈာယ်
 ယူစေပြီးနောက် အဋ္ဌောနံ ဝိကပ္ပနာလောက်သော ရဟန်း
 လောင်း၏ ကိုယ်ပိုင်သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ပြောကြားရမည်ဟု
 မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားအပ်သောကြောင့် ရဟန်းလောင်းပိုင်
 ဆိုင်သော သပိတ်၊ သင်္ကန်းတို့ကို ပြောကြားမည်။

အယံ တေ ပတ္တော=ဤသပိတ်သည် သင်ပဉ္စင်းလောင်း၏
 ကိုယ်ပိုင် သပိတ်ဟုမှတ်။

ရဟန်းလောင်းက “အာမဘန္တေ”ဟု ဆိုပါစေ။

အယံ တေ သံသင်္ခ=ဤနှစ်ထပ်သင်္ကန်းသည် သင် ပဉ္စင်း
 လောင်း၏ ကိုယ်ပိုင် နှစ်ထပ်သင်္ကန်းဟုမှတ်။

ရဟန်းလောင်းက “အာမဘန္တေ”ဟု ဆိုပါစေ။

အယံ တေ ဥတ္တရာသင်္ဂီ=ဤအပေါ်ရုံ သင်္ကန်းသည် သင် ပဉ္စင်းလောင်း၏ အပေါ်ရုံသင်္ကန်းဟု မှတ်။

ရဟန်းအောင်းက“အာမဘန္တေ”ဟု ဆိုပါစေ။

အယံ တေ အန္တရဝါသကော=ဤသင်းပိုင်သည် သင် ပဉ္စင်းလောင်း၏ ကိုယ်ပိုင်သင်းပိုင်ဟုမှတ်။

ရဟန်းလောင်းက“အာမဘန္တေ”ဟု ဆိုပါစေ။

အမှာ။ ။ရဟန်းလောင်း၏ သင်္ကန်း သင်းပိုင်တို့ကို ရဟန်းမခံမီ ကပ္ပဗိန္ဒုများ ထိုးပေးကြ၏။ ကပ္ပဗိန္ဒု ဆိုသည်မှာ ရဟန်းဖြစ်မှ လုပ်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းခံပြီးမှ သာသျှင် ၎င်းကိစ္စ ပြုလုပ်ပါလေ။

ဟတ္ထပါသ်မှ အပသို့ ထုတ်ခြင်း

ဂစ္ဆ အမုမိ ဩကာသေ တိဋ္ဌာဟိ=ပဉ္စင်းလောင်းကို သင့် တော်ရာ နေရာသို့ ခေါ်သွား သင်ကြားပြီးမှ သံဃာ့ အလယ်၌ အန္တရာယိကဓမ္မတို့ကို မေးရမည်ဟု ဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မူ သောကြောင့် သင်သည် သံဃပရိတ်သတ်မှ နှစ်တောင့်တစ်ထွာ ဟတ္ထပါသ် လွတ်လောက်ရာ အရပ်၌ ခြေစုံရပ်ကာ နေချေဦး လော။ အနုသာသနဉာဏ် ပြီးလတ်သောအခါမှ သင့်နောက်သို့ ငါလိုက်လာခဲ့တော့အံ့။

အနုသာသနဉာဏ် (ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိညီအောင်ဖတ်)

သုကာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿဉာပဿမ္ပဒါ ပေက္ခော။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ အဟံ

နာဂံအနုသာသေယံ။ (ဤဥ တ်ကိုရွတ်ပြီး ရဟန်းလောင်းရှိရာ သို့လိုက်သွားပါ။ ရဟန်းလောင်း၏ ယာဘက်မှရပ်၍ ဆုံးမပါ။)

ရဟန်းလောင်းကို သွန်သင် ဆုံးမခြင်း

ပဉ္စင်းလောင်း၊ နားစေ့ စေ့ ထောင်။ ဤအခါကာလသမယ သည် သင့်မှာ အဟုတ်အမှန် ဝေကန်ကို မှန်ရာဖြေဆိုရမည့် အခါ ဖြစ်ပေသည်။ သင့်မှာ ရဟန်းပြုခြင်း၏ အပြစ်နှင့် ဂုဏ် အလုံးစုံကို သံဃာ့ အလယ်၌ သံဃသမ္မုတိရသော မထေရ်က မေးစိစစ်သော် ထင်ရှားရှိလျှင် ရှိပါတယ်။ မရှိလျှင် မရှိဘူးလို့ လျှောက်ထားရမည်။ ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ မျက်နှာတွန့်ပြီး ရှက်ရွံ့သလို မနေနှင့် မဟုတ်တာကို စစ်စစ်ခါခါ မေးရမလား ဆိုပြီး မကြည်မသာလဲ မဖြစ်နဲ့။

(၁) အို-ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင့်မှာ နှုနာ၊ အသားထွတ် မြင်းဖုနာ၊ မကွဲမအက် ပြောက်ကျားသော အနုကွက်၊ ချောင်း ဆိုး ကုတ်ဟီးနာ၊ သူရူးနာ ဟူသော အနာကြီးငါးမျိုး ရှိပါ သလားလို့ မေးလိမ့်မည်။ ရှိလျှင်ရှိပါကြောင်း၊ မရှိလျှင် မရှိပါ ကြောင်း သင်က လျှောက်ထားပါလေ။

ဒီလိုမေးရတဲ့ အကြောင်းကတော့-ဘုရားသခင် လက်ထက် တော်က အနာကြီးငါးမျိုး စွဲကပ်ကြတဲ့ လူတွေဟာ ဆရာဇီဝက ထံသွားပြီး ဆေးကုပေးပါလို့ တောင်းပန်ကြတယ် ဆရာဇီဝက က ငါ့မှာ ဘုရင်၊ မိဖုရား၊ နန်းတွင်းသား တွေကိုလဲ ဆေးကုရ တယ်။ ဘုရားရှင်၏ တပည့် သံဃာတွေကိုလဲ ဆေးကုရတယ်။

မအားလပ်ဘူး။ တော်ရာသွားပြီး ဆေးကုကြပါလို့ ငြင်းလိုက်
တယ်။ အနားကြီး ရောဂါ စွဲကပ်ခံရသူတွေဟာ ငါတို့သည်
သာသနာ့ဘောင်သို့ ငင်ကြရင် ဆရာဇီဝကရဲ့ ဆေးကုသမှုကို
ခံကြရမယ်လို့ သဘောပိုက်ကြပြီး သဒ္ဓါတရား မရှိသော်လည်း
ဆေးဝါးကုသလိုမှုကြောင့် သာသနာမှာ ရဟန်းပြုကြတယ်။
သာသနာတော်အတွင်းမှာ ဆရာဇီဝကရဲ့ ဆေးဝါးကုသမှုခံကြ
ရလို့ အနားကြီးရောဂါများ ကောင်းသွားတော့ ပြန်ပြီးလူထွက်
ကြတယ်။

အခါတစ်ပါးမှာ အဲဒီရဟန်းလူထွက်တွေနဲ့ ဆရာဇီဝကဟာ
လမ်းမှာတွေ့တော့ ဆရာဇီဝကက ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မှတ်မိနေ
ပါတယ်။ သူတို့ကလဲဆရာဇီဝကကို “ငါတို့ သဒ္ဓါရှိ ရဟန်းပြု
ကြသည် မဟုတ်ပါ။ ဆေးကုခံလိုမှုကြောင့် ရဟန်းပြုသူများ
ဖြစ်၍ ယခု ရောဂါကောင်းလို့ လူထွက်လာကြပါတယ်” လို့
ပြန်ပြောကြပါတယ်။ ထိုအခါ ဆရာဇီဝကဟာ အလွန်သံဝေဂ
ရပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားပါတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ အနားကြီးရောဂါ ၅-မျိုး စွဲကပ်တဲ့သူတွေကို
ရဟန်းပြုခွင့် မပေးပါနဲ့ဘုရား။ သူတို့ သာသနာ့ ဘောင်ထဲ
ရောက်လာရင် သူတို့ကို ပြုစုကုသ နေရတာနဲ့ သံဃာတော်များ
မှာ ပရိယတ် ပဋိပတ်အလုပ်တွေ အင်မတန်မှ ဆုတ်ယုတ် လှပါ
တယ် ဘုရား” လို့ လျှောက်ထားတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဘုရားရှင်က
“ငါဘုရားရှင် သာသနာတော်တွင်း၌ အနားကြီးငါးမျိုး စွဲ
ကပ်သူကို ရဟန်းပြုပေးရ” လို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူတဲ့

အတွက် သဇ္ဇိကို အခုလို အနာကြီး ငါးမျိုးရှိသလားလို့ မေးစစ်ခြင်းဖြစ်တယ်။

(၂) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင်သည် လူသား စင်စစ်ဖြစ်ရဲ့လားလို့လဲ မေးပါလိမ့်မည်။ ဒီအခါ လူသားစင်စစ်ဖြစ်ရင် ဖြစ်တယ်။ မဖြစ်ရင် မဖြစ်ဘူး လျှောက်ထားရမယ်။

ဒီလို စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် မေးရခြင်း အကြောင်းကတော့ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါက နတ်နဂါးကြီးတစ်ကောင်ဟာ သူ့ရဲ့နဂါးဘဝကို ရွံတဲ့အတွက် ငါသည်လူယောင် ဖန်ဆင်းပြီး ရဟန်းပြုတော့မယ်လို့ အကြံရပြီးတော့ လူယောင်ဆောင်ပြီး ရဟန်းဘောင် ဝင်ခဲ့တယ်။ တစ်နေ့တော့ သူနှင့်အတူတခန်းတည်း အိပ်တဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးဟာ ညသန်းခေါင်လောက်အိပ်ရာမှ နိုးလာတဲ့အခါ သူ့အဖော် ရဟန်းကို မတွေ့ဘဲ အခန်းပြည့်မျှ အိပ်မောကျနေတဲ့ နဂါးကြီးကိုတွေ့တော့ အလွန်တရာ လန့်ဖျတ် အော်ဟစ်ပြီး ကျောင်း အပြင်ဘက်ကို ထွက်ပြေးလာခဲ့တယ်။

ဖြစ်ပုံကတော့ အဲဒီလူယောင်ဆောင်ထားတဲ့ နဂါးကြီးဟာ ခါတိုင်းမှာ သတိထားပြီးတော့ အိပ်မပျော်အောင် စောင့်စည်းလာပေမယ့် နေ့လရှည်ကြာလာတော့ အိပ်ချင်လွန်းတာနဲ့ သတိလွတ်ပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားမိတယ်။ နဂါးတို့ မည်သည် ဘယ်လောက်ပဲ လူယောင်ဖန်ဆင်း ထားနိုင်ပေမယ့် သတိလွတ်ပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားတဲ့အခါ ပကတိ နဂါးအသွင် ပြန်ပေါ်လာမြဲ ဓမ္မတ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဘုရားရှင် သိရတော့
“ချစ်သား၊ သင်တို့ နဂါးမျိုးဟူသည် ဤဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်၊
နဂါးဘဝနှင့်ပင်နေ၍ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာများအားလုံးကို
လူ့ဘဝ နတ်ဘဝတို့ကို ရအောင်သာကြိုးစားပါ” ဟု မိန့်တော်
မူပြီးလျှင် “ချစ်တားတို့၊ တိရစ္ဆာန်ကို ရဟန်းမပြုရ၊ ပြုထားတဲ့
ရဟန်းအသွင်ကိုလဲ ဖျက်စေ” လို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထားတဲ့
အတွက် ယခုလို မေးစိစစ်ရခြင်း ဖြစ်တယ်။

(၃) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင်သည် ယောက်ျားစင်စစ်ဖြစ်ရဲ့
လားလို့လဲ မေးပါလိမ့်မယ်၊ ဒီအခါ ယောက်ျားစင်စစ် ဖြစ်ရင်
ဖြစ်တယ်။ မဖြစ်ရင် မဖြစ်ဘူးဆိုတာ အမှန်အတိုင်း လျှောက်
ထားရမယ်။

ဒီလို စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် မေးရခြင်း အကြောင်းရင်း
ကတော့ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါက နှပုံးပဏ္ဍုန်တွေ
ဟာ သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ရဟန်း ပြုလာကြပါ
တယ်။ သူတို့ဟာ သာသနာ့ဘောင်ထဲမှာ ဆင်ထိန်းမြင်းထိန်းတွေနဲ့
ပြစ်မှားပြီး ရှုပ်ရှုပ်ပွေ့ပွေ့ ပြဿနာတွေကို ဖြစ်ပွားစေကြတယ်။
ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သားတို့၊ နှပုံးပဏ္ဍုန် ဥာ
ဘောဗျည်းတို့ကို ရဟန်းပြု မပေးရဘူး ပြုပေးရင်လဲ ဖျက်ဆီး
ပစ်ရမယ်” လို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူတယ်။ ဒါကြောင့်
သင့်ကို ယခုလို မေးစိစစ်ရခြင်း ဖြစ်တယ်။

(၄) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင်သည် သူ့ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်
မြောက်သူ ဖြစ်ပါရဲ့လားလို့လဲ မေးစိစစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီအခါ
မှလဲ အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထားရမယ်။

ဒီလိုမေးရတဲ့ အကြောင်းရင်းကတော့ ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်အခါက ကျွန်တို့ဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဘဝလွတ်မြောက်ရေး အတွက် သာသနာ့ဘောင်သို့ ပြေးဝင်ပြီးရဟန်းပြုကြပါတယ်။ ဒီအခါ ကျွန်ုပ်တို့ရှင်တွေနဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်ကြရတဲ့အတွက်ဘုရားရှင် က“ချစ်သားတို့၊ ကျွန်တို့ကို ရဟန်းပြုမပေးကြနဲ့”လို့ ပညတ် တော်မူတဲ့အတွက်ကြောင့် ဒီလိုမေးစိစစ်ရခြင်း ဖြစ်တယ်။

(၅) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင်သည် သူ့ ကြေးကင်းသူဖြစ်ရဲ့လား လို့လဲ မေးပါလိမ့်မယ်။ ဒီအခါမှာလဲ အမှန်အတိုင်း လျှောက် ရမယ်။

ဒီလိုမေးရတဲ့ အကြောင်းကတော့ ဘုရားရှင် လက်ထက်က ကြေးတင်သူတွေဟာ သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ပြီး ခိုလှုံကြ ပါတယ်။ ဒီအခါ ကြေးရှင်တွေက လှိုက်လာကြတဲ့ အတွက် ပြဿနာဖြစ်ကြရလို့ ကြေးမကင်းသူကို ရဟန်းဝတ်မပေးရလို့ ပညတ်တော်မူတဲ့အတွက် ယခုလို မေးစိစစ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

(၆) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင်သည် မင်းခဏ္ဍာကျား၊ မင်းမူ ထမ်း အဖြစ်မှ လွတ်ကင်းသူ ဖြစ်ပါရဲ့လားလို့လဲ မေးစိစစ်ပါ လိမ့်မယ်။

ဒီအခါမှာလဲ အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထားရမယ်။

ဒီလို မေးစိစစ်တဲ့ အကြောင်းကတော့ ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရ လက်ထက်တော်အခါက ဘုရင့် စစ်သည်တော်တွေဟာ မိမိရဲ့ စစ်သားဘဝကို ငြီးငွေ့ပြီးတော့ သာသနာ့ဘောင်မှာ ရဟန်း

ဝင်ပြုကြပါတယ်။ ရဟန်းပြုကြတဲ့ စစ်သားတွေ အတော်များ
ကြပါတယ်။ အခါတစ်ပါးမှာ တိုင်းပြည်မှာ သူပုန်သလေတော့
ဘုဏ်က စစ်သားတွေ လွှတ်ပြီး အေးငြိမ်းအောင် ပြုကြလို့
အမိန့်ပေးပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ အမတ်ကြီးများက အရှင်
ဘုရား စစ်သားတွေအားလုံး ရဟန်းပြုကုန်ကြပြီ။ စေလွှတ်ရန်
စစ်သားများ မရှိတော့ပါဘုရားလို့ လျှောက်ထားတယ်။ ထို့
အခါ ဘုရင်ကြီးက ဥပဒေပြုအမတ်ကြီးကို “ဥပဒေမှာ ဘုရင်စစ်
သားကို ဘုရင်မသိဘဲ ရဟန်းပြုပေးရင် ဥပဒေက ဘယ်အပြစ်
ပေးပါသလဲ” လို့ မေးတော်မူတယ်။

မင်းမြတ်၊ ဘုရင်စစ်သားကို ဘုရင်မသိဘဲ ရဟန်းပြုပေးရင်
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို ခေါင်းဖြတ်ရမယ်၊ ကမ္မဝါစာဆရာကို လျှာ
ဖြတ်ရမယ်။ ကာရက သံဃာကို နံကျိုးအောင် ရိုက်ရမယ်လို့
ဥပဒေ ရှိပါကြောင်း လျှောက်ထားလေတော့မှ မင်းကြီးက
အလွန် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရပါတယ်။ ငါလို အရိယာ မင်း
ကောင်း မင်းမြတ်လက်ထက်ဆိုရင် ကိစ္စမရှိဘူး။ သာသနာ
မကြည်ညိုတဲ့မင်းများ လက်ထက်မှာဆိုရင် ရဟန်းတော်များ
ဘေးအန္တရာယ် သင့်ကုန်ပါလိမ့်မယ်။ သည်အကြောင်းကို မြတ်
စွာဘုရားထံလျှောက်ထားမှ တော်မယ်လို့ စဉ်းစားတော်မူပြီး
မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထားတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက
ဘုရင့်အမှုထမ်း ဖြစ်တဲ့သူကို ရဟန်းမပြုပေးရဟု ပညတ်တော်
မူတဲ့အတွက် ယခုလို မေးစစ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

(၇) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင်္ခါကိုမိဘနှစ်ပါးတို့က ရဟန်းပြုရန် ခွင့်လွှတ်အပ်ပြီးပြီလားလို့လဲ မေးလိမ့်မယ်။ ဒီအခါမှာလဲအမှန် အတိုင်း လျှောက်ထားရမယ်။

ဒီလို မေးရခြင်း အကြောင်းကတော့ မြတ်စွာဘုရားသခင် လက်ထက်တော်က ဘုရားရှင်ဟာ ဆွေတော် မျိုးတော်တွေကို ချီးမြှောက်ရန် အလို့ငှာ ကပ်လဝတ် နေပြည်တော်သို့ ကြွလာ တော်မူပြီးနောက် နှမတော် ဇနပဒကလျာဏီနှင့် ညီတော်နန္ဒ ကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီး ထီးနန်းအပ်ပေးရန် အသိပြင်ထား ဆဲမှာ ညီတော်နန္ဒမင်းသားကို အလိုမဘူဘဲလျက် ရဟန်းပြု ပေး ပြီးနောက် အဘအမေ့ကိုတောင်းရန် လိုက်လာသော သားတော် ရာဟုလာ ‘ခနစ်နှစ်’ သားလေးကိုလည်း ဘိုးတော် ဘွားတော် မယ်တော် မျိုးတော် အလိုမတူပါဘဲလျက် ရှင်ပြုပေးလိုက်ရာ အလွန်ပင် မချီတင်ကဲ ရင်ကွဲမတတ် ဖြစ်တတ် ရသောကြောင့် ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒနသည် ဘုရားရှင်ထံသို့ မချီတင်ကဲ ရင်ကွဲမတတ် သော အမူအရာဖြင့် ရောက်လာပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရား၊ ဘုရား တပည့်တော်တို့မှာ သားတော်ကိုထီးညွန့် နန်းလျှာ အဖြစ် အားကိုးအားထား ပြုထားကြပါသော်လည်း သားတော်မှာ တောထွက်၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်သွားပါသည်။ ယိုအခါ ညီတော်နန္ဒမင်းသား တစ်ယောက် ထီးညွန့်နန်းလျှာအဖြစ်ရှိသေး သည်ဟု ဖြေနိုင်ကြပါသေးသည်ဘုရား၊ ညီတော်နန္ဒမင်းသား ကိုလဲ အရှင်ဘုရားက ရဟန်းပြုပေးလိုက်တော့ ရင်ထဲမှာမအေး ရဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မြေးတော်ရာဟုလာကလေး နန်းညွန့်

နိုးလျှာအဖြစ် ရှိသေးတာပဲလို့ ဖြေသိမ်ရပါသေးတယ်။ ယခု ဘစ်ဖန် ဒီမြေးတော် ရာဟုလာကလေးကိုပင် အရှင်ဘုရားက ချင်ပြုပေးလိုက်ပြန်သောအခါ ဖခမည်းတော်တို့မှာ နှလုံးသား တွေကြေပြုန်းပြီး ခွေနိုး ကြရပါတယ်ဘုရား။ သာ သမီးတို့ အပေါ်မှာမိဘတို့ရဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာဟာ အရေထူ အရေပါး အသား အရိုးတွေကိုဖောက်ပြီး ရိုးတွင်း ခြင်ဆီထိအောင် နက် ရှိုင်းစွာ တည်ကြပါသည်။ ခမည်းတော်သည်ပင်လျှင် အင်မတန် မှ စိတ်ထိန်းရပါသည်ဘုရား။ သူတစ်ပါးတို့က သားဘုရား အပေါ်မှာ ဒေါသရန်ငြိုးထင်းပြီး အန္တရာယ်ဆိုးများပင် ပြုနိုင် ကြပါသည်ဘုရား။ ဒါကြောင့်မိဘများခွင့်မပြုသော သားသမီး တို့ကို ရှင်ရဟန်းပြုမပေးပါနဲ့ဘုရား”လို့ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီး လျှောက်ထားတောင် ပန်ချက်အရ ဘုရားရှင်က “ချစ် သားတို့၊ မိဘများခွင့်မပြုရသေးသော သားသမီး တို့ကို ရှင်မပြု ရ၊ ပဉ္စင်းမခံရ”ဟု ပညတ်တော်မူအပ်သောကြောင့် ယခုလိုမေး စစ်ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

(ဂ) ပဉ္စင်းလောင်း။ သင်သည် ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်မှ စ၍ ရေတွက်သော် အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်သောသူဖြစ်သလားလို့ လဲ မေးလိမ့်မယ်။ ဒီအခါမှာလဲ အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထားရ မယ်။

ဒီလိုမေးရတဲ့ အကြောင်းက ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ မှာ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေးတဲ့ ကလေးငယ်တွေကို တိုက်ရိုက် ရတန်းခံပေးလိုက်ရင် သူတို့တတွေဟာ ဆာလောင် မှတ်သိပ်ခြင်း

ဒဏ်၊ အပူအအေးဒဏ်တွေကို ကလေးပီပီ မခံနိုင်ကြသေးတာ့မှီ အချိန်မတော် ဆာလှဘယ်၊ လောင်လှဘယ်၊ ထမင်းပေးပါ၊ ဟင်းပေးပါ စသည်ဖြင့် ငိုယိုပူဆာကြလို့ ဘုရားရှင်က “ချစ်သား တို့၊ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သူဟာ ဥတုဒဏ်၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ် မှုဒဏ်ကို မခံနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သေး သူကို ရဟန်းခံမပေးရလို့ ပညတ်တော်မူသောကြောင့် ယခုလို မေးစိစစ်ရခြင်း ဖြစ်တယ်။

(၉) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင့်မှာ သံပိတ်သင်္ကန်း ပြည့်စုံ ပြီလောလို့လဲ မေးလိမ့်မယ်။ ဒီအခါမှာလဲ အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထားရမယ်။

ဒီလိုမေးရခြင်း အကြောင်းကစော့ ရှေးအခါက တချို့ ရဟန်းလောင်းတွေက အငှားသပိတ် သင်္ကန်းတွေနဲ့ ရဟန်းခံ ကြတယ်။ ရဟန်းခံပြီးတာနဲ့ တစ်ပွိုင်နက် ပိုင်ရှင်တွေက သပိတ် သင်္ကန်းတွေကို ပြန်ယူသွားတော့ ဝတ်စရာမရှိ၊ ဆွမ်းခံစရာမရှိ၊ ကိုယ်လုံးကီး လက်ဖြင့် ဆွမ်းခံကြရတယ်။ အဲဒါကို အကြောင်း ပြုပြီး ဘုရားရှင်က “ကိုယ်ပိုင်သပိတ် သင်္ကန်းနှင့်မှ ရဟန်းခံရ မယ်လို့” ပညတ်တော်မူတဲ့အတွက် ယခုလို မေးစိစစ်ရခြင်း ဖြစ်တယ်။

(၁၀) ပဉ္စင်းလောင်း၊ သင့်နာမည်ကို ဘယ်လို ခေါ်ပါ သလဲလို့လဲ မေးလိမ့်မယ်။ ဒီလိုမေးတဲ့အခါ (အဟံ ဘန္တေ နာမေ၊ နာမ) ဘုရားတပည့်ရဲ့ အမည်သည် ‘နာမ’ ဖြစ်ပါ တယ်လို့ ဖြေရမယ်။

သင့်ရဲ့ ဥပဇ္ဈာယ် နာမည် ဘယ်လို ခေါ်ပါသလဲ လို့လဲ
မေးလိမ့်မယ်။ ဒီအခါမှာ(ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ အာယသ္မာ
တိဿတ္ထေရော နာမ) ဘုရားတပည့်ရဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနာမည်က
'အရှင်တိဿ' မည်ပါသည်ဘုရားလို့ ဖြေရမယ်။

အို-ပဉ္စင်းလောင်း သင်ပဉ္စင်းလောင်းနှင့် အတူ ငါသည်
သံဃာ့အလယ်သို့ မသွားအပ်ဘူး။ ဆုံးမသောရဟန်းက ရှေးဦး
စွာ သံဃာ့အလယ်သို့ သွားပြီး၍ သံဃာ့ကို ကြားသိစေပြီးမှ
သင်္ဃီကိုငါက ခေါ်လိုက်မည်။ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤနေ
ရာ၌ ရပ်နေခဲ့ဦး။

အမှာ။ ။ ရဟန်းလောင်း ဆုံးမသူက တစ်ဦးတည်း သံဃာ
အလယ်သို့သွားပြီး အောက်ပါဉ်းတို့ကိုဖတ်ပါ။

ဩသာရဏ ဥတိထား၍ ခေါ်ခြင်း

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ နာဂေါ အာယသ္မတော
တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ အနုသိဋ္ဌော သောမယာ။ ယဒိ
သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ နာဂေါ အာဂစ္ဆေယျ။

(ဖတ်ပြီးလျှင် ရဟန်းလောင်းကို လာခဲ့ဟုခေါ်။
ရဟန်းလောင်းက လက်အုပ်ချီ၍လာ)

ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို တောင်းပန်ခြင်း

တိုင်ပေးပါ=သံဃံ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမိ၊ ဥလ္လုမ္ပတု မံ
ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ၊ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမိ။

ဥလ္လုမ္ပတု မံ ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

တတိယမ္ပိ သံဃံ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမိ၊

ဥလ္လုမ္ပတု မံ ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃံ၊ သံဃာတော်ကို။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို၊ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ မံ၊ ဘုရားတပည့်တော်ကို။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥလ္လုမ္ပတု ဥဒ္ဓရတုပတိဋ္ဌပေတု၊ ညစ်ညမ်းသော အကုသိုလ်အဖို့မှ ထစေ၍ ဖြူစင်သောကုသိုလ် အဖို့၌တည်အောင်ထားတော်မူပါ ဘုရား။ ဝါ၊ သံသရာတည်း ဟူသော ဝဲဩဇာရေ အလျဉ်မှဆယ်ယူ၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောကုန်းထက်၌ တည်အောင် ထားတော်မူပါ ဘုရား။ ဝါ၊ ယုတ်နိမ့်သော ရှင်သာမဏေအဖြစ်မှထုတ်နုတ်၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်၌ တည်အောင် ထားတော်မူပါ ဘုရား။

ပုစ္ဆနသမ္ပုတိဉာဏ်

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ နာဂေါ အာယံသ္မိတော
တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါ ပေက္ခော။ ယဒိ သံဃဿ ပုတ္တကလ္လံ။
အဟံ နာဂံ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျံ။

မေးစိစစ်ခြင်း

မေးစိစစ်ခြင်းမှာ ဟင်္ဂင်အဘိုး မထူးတော့ပြီ။

ဒွန် ရဟန်းလောင်း ဆုံးမပုံ

နမော တဿ ဘဂ ဝတော အာဟတော သဒ္ဓာသမ္ပဒ္ဓဿ။

၁။ ဥပဇ္ဈာယ်ယူစေခြင်း။ ။ ပဌမံ ဥပဇ္ဈာနိ ဂါဟာပေတဗ္ဗော၊
သာမဏေရာ၊ ပဉ္စင်းလောင်း
သာမဏေတို့။ ဥပသမ္ပဒါပက္ခော၊ ပဉ္စင်းလောင်းကို။ ပထမံ၊
ရှေးဦးစွာ။ ဥပဇ္ဈာ၊ အပြစ်ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ကို ကြည့်ရှု
မပြတ် ဆုံးမတတ်သော ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမြတ်ကို။ ဂါဟာပေ-
တဗ္ဗော၊ ယူစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ မြတ်စွာ
ဘုရား ဟောကြားတော်မူသောကြောင့်။ ဥပဇ္ဈာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်
ဆရာကို။ ဂဏှထ၊ ယူကြကုန်ဦးလော့။

ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ။ ။ ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ။

(၃) ခေါက်ဆို။

ဆရာက ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေထ ဟု ဆိုပါလေ။

တပည့်က-အာမဘန္တေ ဟု ဝန်ခံပါလေ။

အမည်မှည့်ခြင်း ။ ယခုအခါ ကမ္မဝါစာ ရှုတ်ဖတ်ရာ၌ လွယ်
ကူစေခြင်းအကျိုးငှာ ပဉ္စင်းလောင်းတို့တွင်
ရှင်တိဿကို ပထမနာဂ၊ ရှင်ဒတ္တကို ဒုတိယနာဂ၊ ရှင်မိတ္တကို

တတိယနာဂဟု အမည်မှည့်ပါ၏။ ပဉ္စင်းလောင်းတို့က မိမိတို့ အမည်ကို နာဂဟုမှတ်ကြပါ။ သံဃာတော် အပေါင်းကလည်း ပဉ္စင်းလောင်းတို့၏ အမည်နာမကို ပထမနာ။ ဒုတိယနာဂ တတိယနာဂ အသီးသီးမှတ်တော်မူပါ။

ဥပဇ္ဈာယ်၏ အမည်ကိုလည်း တိဿဟုမှည့်ပါ၏။ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာက မိမိအမည်တော်ကို တိဿ ဟု မှတ်တော်မူပါ။ သံဃာတော် အပေါင်းကလည်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ အမည်တော်ကို တိဿဟု မှတ်တော်မူပါ။ ပဉ္စင်းလောင်းတို့ကလည်း မိမိ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်၏ အမည်ကို တိဿ ဟုမှတ်ကြပါ။

သပိတ် သင်္ကန်း ပြောကြားခြင်း-ဥပဇ္ဈ ဂါဟာပေတွာ ပတ္တ
စိဝရံအာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဥပဇ္ဈံ၊
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို။ ဂါဟာပေတွာ။ ယူစေပြီ ၍။ ပတ္တစိဝရံ၊
ကိုယ်ပိုင်သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။
ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ မြတ်စွာဟောတော်မူသောကြောင့်။
အာစိက္ခိသံ၊ ပြောကြားပေအံ့။

ဣမေ၊ ဤသပိတ်တို့သည်။ ဝေ၊ သင်ပဉ္စင်းလောင်းတို့၏။
ပတ္တာ၊ သပိတ်တို့တည်း။ (ပဉ္စင်းလောင်းတို့က အာမဘန္တေ ဟု
ဝန်ခံပါစေ။)

ဣမေ၊ ဤနှစ်ထပ် သင်္ကန်းကြီးတို့သည်။ ဝေ၊ သင်တို့၏။
သံဃာဌိယော၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးတို့တည်း။ (အာမဘန္တေ ဟု
ဝန်ခံပါစေ။)

ဣမေ၊ ဤကိုယ်ရုံတို့သည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ ဥတ္တရာသင်္ဂါ၊
ကိုယ်ရုံ တို့တည်း။ (အာမဘန္တေ ဟု ဝန်ခံပါစေ။)

ဣမေ၊ ဤခါးဝတ် သင်းပိုင်တို့သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။
အန္တရဝါသကာ၊ ခါးဝတ် သင်းပိုင်တို့တည်း။ (အာမ ဘန္တေ
ဟူဝန်ခံပါစေ။)

ဟတ္ထပါ သိမှ အပထုတ်ခြင်း

ဂစ္ဆထ အမုမ္ဗိဩကာ သေ တိဋ္ဌထ-နာဂါ၊ ပဉ္စင်းလောင်းတို့။
ပထမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကေမန္တံ
သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ အနုသာသိသ္မာ၊ ဆုံးမပြီး၍
ပစ္စာ နောက်မှ။ အန္တရာ သိကေ ဓမ္မေ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်
ကုန်သောတရားတို့ကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးစစ်ခြင်းငှာ ဘဂဝတာ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ တုမ္ပေ၊ သင်တို့သည်။ ဂစ္ဆထ၊ လက်အုပ်ချီကာ
မျက်နှာရှေ့ထား နောက်ဆုတ်သွားကြကုန်လော့။ အမုမ္ဗိ ဩ
ကာသေ၊ နှစ်တောင့်တစ်ထွာ ဟတ္ထပါသ် လွတ်လောက်သော
ထိုအရပ်၌။ တိဋ္ဌထ၊ သမ္မုတိဉာဏ်ပြီးဆုံးလတ်အောင် တန်ရပ်
မသွေ တည်နေကြလေကုန်ဦးလော့။

အနုသာသနဉာဏ်။ ။ (ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိညီစေ) သုဏ္ဍာတု မေဗန္တေ
သံသော။ နာဂေါစ နာဂေါစ နာဂေါစ
အယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ။ ယဒိသံသယပတ္တ
ကလ္လံ ။ အဟံ နာဂံစ နာဂံစ နာဂံစ အနုသာသေယျံ ။

ဆုံးမခြင်း။ နာဂါ၊ ပဉ္စင်းလောင်းတို့၊ တုမော၊ သင်တို့သည်။
 သုဏ္ဍာထ၊ နားထောင်ကြကုန်။ အသံကာ
 လော၊ ဤအခါသည်။ တုမှာကံ၊ သင် ပဉ္စင်းလောင်းတို့၏။
 သစ္စကာလော၊ မှန်သောစကားကို ဆိုရမည့်အခါ ပေတည်း
 ဘူကတာလော၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ လျှောက်ဆိုရမည့်အခါပေ
 တည်း။ ယံ၊ အကြင် အမြစ်နှင့်ဂုဏ် အလုံးစုံသော သဘော
 တရားသည်။ ဇာတံ၊ သင်တို့၏ကိုယ်၌ ဖြစ်ပေါ် ထင်ရှား၏၊
 တံ၊ ထိုသဘောတရားကို။ သံသမဇ္ဈေ၊ သံသယအလယ်၌။ ပုစ္ဆန္တေ၊
 မေးစိစစ်သည်ရှိသော်။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်ကို။ အတ္ထိတိ၊
 ရှိပါသည်ဘုရား ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထား ပြောဆိုရမည်။
 အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို။ နတ္ထိတိ၊ မရှိပါဘုရား ဟူ၍။
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လျှောက်ထားရမည်။ မာ ခေါ်ဝိတ္ထသ ရွံဘိရွံတံ မရှိ
 ကြကုန်လင့်။ မာ ခေါ်မံကူ အဟု ဝတ္ထ၊ အပြစ်စကား ရှက်ဖွယ်
 များကို မေးလားစမ်းလား ရှိတကားဟု မျက်ခွက် မျက်နှာ
 မကြည်မသာ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော
 နည်းဖြင့်။ တုမော၊ သင်တို့ကို။ ပုစ္ဆိသန္တံ၊ သမ္မုတိသောမထေရ်
 မြတ်တို့က မေးစိစစ်ကြကုန်လတ္တံ့။

၁။ နာဂါ၊ ပဉ္စင်းလောင်းတို့ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား၊ ကုဋ္ဌံ၊
 နှုနာလည်းကောင်း။ ဂဏ္ဍော၊ အသားထွက် မြင်းဖုနာ
 လည်းကောင်း။ ကိလာသော၊ မကွဲအက် ပြောက်
 ကျားသော အနှုကွက်လည်းကောင်း။ သောသော၊
 ချောင်းဆိုးနာလည်းကောင်း။ အပမာရော၊ သူရူးနာ

လည်းကောင်း။ ဣတိဝေရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်
သော်။ အာဗာဓာ၊ အနာကြီးငါးမျိုးတို့သည်။ သန္တိ၊
ရှိကုန်သလော။

၂။ မနုဿာ အတ္ထ၊ လူသားစင်စစ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏လော။

၃။ ပုရိသာ အတ္ထ၊ ယောက်ျားစင်စစ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်သ
လော။

၄။ ဘုဇိဿာ အတ္ထ၊ ကျွန်လေးမျိုးတွင် မပါဝင်ဘဲတော်
လှန်ကောင်းမြတ်သော သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏လော။

၅။ အနဏာ အတ္ထ၊ ကြွေးမြီကင်းသောသူတို့ဖြစ်ကြပါကုန်
၏လော။

၆။ နအတ္ထ ရာဇဘဋ္ဌာ၊ မင်းခယောက်ျားမဖြစ်ဘဲ ရှိကြပါ
ကုန်၏လော။

၇။ အနုညာတတ္ထ မာတာပိတုဟိ၊ မိခင် ဖခင်တို့က ခွင့်ပြု
ပြီးသူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏လော။

၈။ ပရိပုဏ္ဏစိသ တိဝဿအတ္ထ၊ အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်သူ
တို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏လော။

၉။ ပရိပုဏ္ဏဘုမ္မာကံပတ္တစိဝရံ၊ သင်တို့အား သပိတ်သင်္ကန်း
ပြည့်စုံကြကုန်၏လော။

၁၀။ ကိန္နာမဘိအတ္ထ၊ သင်တို့အဘယ်အမည်ရှိကြကုန်သနည်း။

၁၁။ ကောနာမောတုဒ္ဓါကံဥပဇ္ဈာယော၊ သင်တို့၏ဥပဇ္ဈာယ်
ဆရာ၏ အမည်ကား အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိသန္တိ၊ မေးကြလတ္တံ့။ ဧဝံပုစ္ဆေန္တေသု၊ ဤသို့ မေးကြကုန်သည်ရှိသော်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသည်ကို။ အတ္တိတိ၊ ရှိပါ၏ဘုရားဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သင်တို့ကလျှောက်ထားရမည်။ အသန္တိ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို နတ္တိတိ၊ မရှိပါဘုရားဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သင်တို့က လျှောက်ထားရမည်။ နာဂ၊ ပဉ္စင်းလောင်းတို့။ နာဂေဟိ ပဉ္စင်းလောင်းတို့နှင့်။ ဧကတော၊ အတူကကွ။ နဂန္တဗ္ဗံ၊ သံဃာ့အလယ်သို့ မသွားအပ်။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ဟောတော်မူသောကြောင့်။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်လျှင်၊ တိဋ္ဌထ၊ သမ္မုတိဉ်တံပြီးဆုံးလတ်အောင် တန်ခိုးရပ်တည်နေခဲ့ကြကုန်ဦးလော့။

ဩသာရဏဉ်တံထား၍ ခေါ်ခြင်း

သုကာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ နာဂေါစ နာဂေါစ နာဂေါစ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ၊ အနုသိဋ္ဌာ သောစ သောစ သောစ မယာ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ နာဂေါစ နာဂေါစ နာဂေါစ အာဂစ္ဆေယျံ။

(အနုသိဋ္ဌာ တေ မယာ- ဟူဆိုလျှင်လည်းသင့်၏။)

အမှာ။ ။ ဤဉ်တံကို ရွတ်ပြီးလျှင် အပြင်၌ ကျန်နေခဲ့သော ရဟန်းလောင်းများကို လာခဲ့ကြဟုခေါ်ပါ။ ရဟန်းလောင်းများက လက်အုပ်ချီလျက် သံဃာ့အလယ်သို့လာကြပါ။

ပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုတောင်းပန်ခြင်း။ ။သံဃံ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ
ယာစာမိ။ ဥလ္လမ္ပတုမံ
(ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ)

အနက်မြန်မာ။ ။ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သံဃံ၊ သံဃာတော်
ကို ဥပသမ္ပဒံ ရဟန်း ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို။
ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော၊
သံဃာတော်သည်။ မံ၊ ဘုရားတပည့်တော်ကို။ အနုကမ္ပံ၊ အဉ္စ
သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥလ္လမ္ပတု၊ ယုတ်
နိမ့်သော သာမဏေ အဖြစ်မှ မြင့်မြတ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့
ထုတ်နှုတ်ကယ်တင်တော် မူပါဘုရား။

ပုစ္ဆနသမ္ပုတိဉ္စုတံ။ ။သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ စ
နာဂေါ။ အယံ စ နာဂေါ အယံ စ
နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ။ ယဒိ
သံဃဿ မတ္တကလ္လံ။ အဟံ နာဂံစ နာဂံစ နာဂံစ အန္တရာယိ-
ကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျံ။

မေးစစ်ခြင်း။ ။နာဂါ၊ ပဉ္စင်းလောင်းတို့။ တုမေ၊ သင်တို့
သည်။ သုဏ္ဍာတု၊ နားစိုက်၍ထောင်ကြကုန်။
အယံကာလော၊ ဤအခါသည်။ တုမှာကံ၊ သင်ပဉ္စင်းလောင်း
တို့၏။ သစ္စကာလော၊ မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုရမည့်အခါ
ပေတည်း။ ဘူတာကာလော၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုရမည့်အခါ
ပေတည်း။ ယံ၊ အကြင် အပြစ်နှင့်ဂုဏ် အလုံးစုံသော သဘော
တရားသည်။ ဇာတံ၊ သင်တို့၏ ကိုယ်ဝယ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တံ၊

ထိုသဘောတရားကို။ အဟံ၊ သမ္မုတိရသောငါသည်။ ပုစ္ဆာမိ၊
မေးစစ်ပေအံ။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်ကို။ အတ္ထိတံ၊ ရှိပါသည်
ဘုရားဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ သင်တို့က လျှောက်ထားပြောဆိုရမည်။
အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို။ နတ္ထိတံ၊ မရှိပါဘုရား ဟူ၍
ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ သင်တို့က လျှောက်ထားရမည်။

၁။ နာဂါ၊ ပဉ္စင်းလောင်းတို့။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား။
ကုဠံ၊ နန္ဒာလည်းကောင်း။ ဂဏ္ဍော၊ အသားတွတ်
မြင်းဖုနာလည်းကောင်း၊ ကိလာသော၊ မကွဲမအက်
ပြောက်ကျားသော အနုကွက်လည်းကောင်း။ သော-
သော၊ ချောင်းဆိုးနာလည်းကောင်း။ အပမာရော၊
သုရှားနာလည်းကောင်း။ ဣတိဇေရူပါ၊ ဤသို့သဘော
ရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ၊ အနာကြီးငါးမျိုးတို့သည်။
သန္တံ၊ ရှိကုန်သလော။

“နသန္တံ ဘန္ဓေ၊ မရှိပါကုန်ဘုရား” ဟု ရဟန်းလောင်း
များက ဖြေပါစေ။

၂။ မနုဿာ၊ လူသားစင်စစ်တို့သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ကြကုန်၏
လော။

အာမာဓန္ဓေ၊ လူသားစင်စစ် ဖြစ်ကြပါကုန်သည်ဘုရား
ဟု ဖြေ။

၃။ ပုရိသာ၊ ယောက်ျားစင်စစ်တို့သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ကြပါ
ကုန်သလော။

အာမာဓန္ဓေဟု ဖြေ။

- ၄။ ဘုဇိဏ္ဍာ၊ ကျွန်လေးမျိုးတို့တွင် မပါဝင်ဘဲတော်လှန်
ကောင်းမြတ်သူတို့သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကြကုန်၏လော။
အာမဘန္တေဟု ဖြေ။
- ၅။ အနဏာ၊ ကြွေးမြီကင်းသောသူတို့သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်
ကြပါကုန်၏လော။
အာမဘန္တေဟု ဖြေ။
- ၆။ ဖုဇ္ဈာ၊ မင်းခယောကျာ်းတို့သည်။ နအတ္ထ၊ မဖြစ်
ဘဲရှိကြကုန်၏လော။
အာမဘန္တေဟု ဖြေ။
- ၇။ မာတာပိဘူဟိ၊ မိဘနှစ်ပါးတို့က။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြု
ပြီးသူတို့သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်သလော။
အာမဘန္တေဟု ဖြေ။
- ၈။ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿာ၊ အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်ပြီးသော
သူတို့သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကြကုန်၏လော။
အာမဘန္တေဟု ဖြေ။
- ၉။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်း
သည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံပြီလော။
အာမဘန္တေဟု ဖြေ။
- ၁၀။ တုမေ-သင်တို့သည်။ ကိန္နာမာ။ အဘယ်အမည် ရှိကြ
ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကြကုန်သနည်း။
အဟံ ဘန္တေ နာဂေါနာမ၊ ဘုရားဘည့် တော်၏
အမည်သည် နာဂ မည်ပါသည် ဘုရားဟု ဖြေ။

၁၁။ တုမှာကို၊ သင်တို့၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ
မြတ်သည်။ ကောနာမော၊ အဘယ်အမည် ရှိပါသ
နည်း။

ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ အာယသ္မာ တိဿတ္ထေရော
နာမ၊ ဘုရားတပည့်တော်တို့၏ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာသည်
သက်တော် ရှည်လတ္တံ့သော အရှင်တိဿ မည်ပါသည်
ဘုရားဟု ဖြေ။

မေးစစ်ရန် ပြီး၏။

သုဒ္ဓ ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ

အမည်ထပ်ကြားခြင်း။ ။ သင်၏အမည်ကို နာဂဟုမှတ်။
သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ် အမည်ကို အရှင်
တိဿဟု မှတ်။

ငါမှစ၍ ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်သော အရှင်မြတ် တို့ကို
ကမ္မဝါစာ ဆရာတို့ဟု မှတ်။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ကမ္မဝါစာ ဆရာနှင့် တကွ စည်းဝေးရောက်
လာသော သံဃာတော် (.....)ပါးတို့ကို ကာရကသံဃာတော်
အပေါင်းဟူ၍ မှတ်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃၈ကြိမ်)

ညွတ်။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ နာဂေါ
အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ပရိ
သုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစိဝရံ၊ နာဂေါ
သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာ
ယေန ယဒိသံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ သံဃော နာဂံ ဥပသမ္ပာဒေယျ
အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန။ သောဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ နာဂေါ
အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊
ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစိဝရံ။
နာဂေါ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ တိဿေန
ဥပဇ္ဈာယေန။ သံဃော နာဂံ ဥပသမ္ပာဒေတိ အာယသ္မတာ
တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ နာဂဿ ဥပ-
သမ္ပဒါ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ သော တုဏှဿ။
ယဿနက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

နိဂုံး။ ။ ဥပသမ္ပန္နော သံဃေန နာဂေါ အာယသ္မတာတိဿ
န ဥပဇ္ဈာယေန၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာတုဏှိ။ ဧဝ
မေတံ ဓာရယာမိ။

ဒုန္နဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ

(နမောတဿ ၃-ကြိမ်ဆို)

ဥဗ္ဗံ။ ။ သုဏ္ဍာတုမေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ စ နာဂေါ
 အယံ စ နာဂေါ အယံ စ နာဂေါ အာယသ္မတော
 တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ၊ ပရိသုဒ္ဓါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေ
 ဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏိ မေသံ ပတ္တစီဝရံ။ နာဂေါ စ နာဂေါ စ နာဂေါ စ
 သံဃံ ဥပသမ္ပဒံယာစန္တိ အာယသ္မတာတိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန။
 ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ သံဃော နာဂံစ နာဂံစ နာဂံစ
 ဥပသမ္ပာဒေယျ အာယသ္မတာတိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန။ သော
 ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဍာတုမေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံစ နာဂေါ
 အယံ စ နာဂေါ အယံ စ နာဂေါ၊ အာယသ္မ
 တော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ၊ ပရိသုဒ္ဓါ အန္တရာယိကေဟိ
 ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏိ မေသံ ပတ္တစီဝရံ။ နာဂေါ စ နာဂေါ စ နာ
 ဂေါ စ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစန္တိ အာယသ္မတာတိဿေန ဥပဇ္ဈာ-
 ယေန။ သံဃော နာဂံစ နာဂံစ နာဂံစ ဥပသမ္ပာဒေတိ အာ
 ယသ္မတာတိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဿာ ယသ္မတော ခမတိ
 နာဂဿ စ နာဂဿ စ နာဂဿ စ ဥပသမ္ပဒါ အာယသ္မတာ
 တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ သော တုဏ္ဏဿ၊ ယဿနက္ခမတိ၊ သော
 တာသေယျ။

ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

နီဂုံး။ ။ဥပသမ္ပန္နာ သံသေနနာဂေါစ နာဂေါစ နာဂေါစ
အာယသ္မတာတိသေန ဥပဇ္ဈာယေန။မေတိသံဃဿ၊
တဿှာ တုဏှိ ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

သြဝါဒပြုခန်း

အရိပ်စသည်ကိုပြောကြားခြင်း။ ။တာဝဒေဝ၊ ရဟန်းဖြစ်စ
ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ဆာယာ
လူရိပ်ကို၊ မေတဗ္ဗာ၊ တစ်သူရှိပြီ၊ နှစ်သူရှိပြီ ဖဝါးချီလျက်
နှိုင်းယှဉ်မှတ်သား ပြောကြားအပ်၏။

ဥတုပမာဏံ၊ ဆောင်း၊ နွေ၊ မိုးဟု ဥတု အတိုင်းအရှည်ကို။
အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။

ဒိဝသဘာဂေါ၊ နေ့အဖို့ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ ပြောအပ်၏။
သင်္ဂီတိ၊ အရိပ် ဥတု နေ့ဟု စုဆောင်း သုံးပါးအပေါင်း
ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ ပြောကြားအပ်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့် သင်ရဟန်းသစ် သည်
အတိတ်သာသနာတော်.....ခု။ ကလိယုဂ်.....ခု။ မြန်မာ
ကောဇာသက္ကရာဇ်.....ခုနှစ်။ ဥတု.....လဆ.....ရက်
.....နေ့။နေ့တက်.....ဖဝါး.....ဖီလာ။
(စက်နာရီ.....နာရီ..... မိနစ်.....စက္ကန့်) အချိန်တွင်
မြင့်မြတ်သော ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဟုမှတ်။

(မြန်မာ ကောဇာသက္ကရာဇ်တွင် “၃၇၃၉” နှောလျှင်
ကလိယုဂ်သက္ကရာဇ်ကို ရသည်။

မှီရာနှင့်ရှောင်ရာ။ ။စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ နိဿ
ယာ၊ မှီရာပစ္စည်းတို့ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ၊
ပြောထားအပ်ကုန်၏။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဆကရဏီ
ယာနိ၊ မပြုကျင့်အပ်သည်တို့ကိုလည်း။ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ပြော
ထားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ စောဘုရား ဟော
ကြားတော် မူအပ်သောကြောင့်။ အာစိက္ခိသံ၊ ပြောကြား
ပေအံ့။

၁။ ဆွမ်းခံသွားရသဖြင့် ရအပ်သော ဆွမ်းကို အမှီပြု၍
တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်းတရား အားထုတ်ရမည်။ လာဘ်လာဘ
ပေါ်မျှားပါမှုကား ပင့်ဖိတ်လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းစသည်ကို
လည်း ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ကောင်းသေးသည်။ (အာမာဇန္တ
ဟု ခံယူစေ။)

၂။ မြေမှုန့် လိမ်းကပ်သော ပံသုက္ကသင်္ကန်းကို အမှီပြု၍
တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်းတရားအားထုတ်ရမည်။ လာဘ်လာဘ
ပေါ်မျှားပါမှုကား ကာချည်သင်္ကန်း စသည်ကိုလည်း စတ်ရုံ
သုံးဆောင်ကောင်းသေးသည်။ (အာမ ဘန္တခံယူစေ။)

၃။ သစ်ပင်ရင်း တည်းဟူသော ကျောင်းကို အမှီပြု၍
တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်းတရား အားထုတ်ရမည်။ လာဘ်လာဘ
ပေါ်မျှားပါမှုကား လေးဘက်စောင်း နှစ်ဘက်စောင်းမိုးသော
ကျောင်းစသည်ကိုလည်း နေထိုင်သုံးဆောင်ကောင်းသေးသည်။
(အာမ ဘန္တဟု ခံယူစေ။)

၄။ နွားကျင်ငယ်ရည်ဖြင့် စိမ်အပ်သော ဆီးဖြူ သျှံသျှား
သဖန်းခါး စသော ဆေးကို အမှီပြု၍ တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်း

တရား အားထုတ်ရမည်။ လာဘ်လာဘ ပေါများပါမှုကား ထောပတ်စသော ဆေးများကိုသည်း သုံးဆောင်ကောင်းသေးသည်။ (အာမ ဘန္တေဟု ခံယူစေ။)

ဤလေးပါးတို့ကို ဝါရာ (နိဿယ) ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဟူ၍ မှတ်။

၁။ ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော သင်ရဟန်းသည် မေထုန်မှုကို တိရစ္ဆာန်မဉ်းသော်မှ မမှီဝဲအပ်။ ဦးခေါင်းပြတ်ပြီးသော သူသည် အသက်တစ်ဖန် ပြန်ရှင်ခြင်းငှာ မသင့်သကဲ့သို့ မေထုန်မှီဝဲမိသော ရဟန်းသည်လည်း ရဟန်းတစ်ဖန်ဖြစ်ခြင်းငှာ မထိုက်ပြီ။ ထိုအမှုကို သင်သည် ရဟန်းသိက္ခာ ကိုယ်မှာ တည်နေသမျှ မပြု ကျင့်အပ်။ (အာမ ဘန္တေဟု ခံယူစေ။)

၂။ ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းကို မြက်ဝါးခြမ်းစိတ်မျှ ကိုသော်မှလည်း မခိုးယူအပ်။ အညွှာမှ ကြွေကျသော ဖတ်ရွက်ရော်သည် စိမ်လန်းခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ တစ်မတ်တန်မျှ ခိုးမိသော ရဟန်းသည်လည်း တစ်ဖန် ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှာ မထိုက်တော့ပြီ။ ထိုအမှုကို သင်သည် ရဟန်းသိက္ခာ ကိုယ်မှာ တည်နေသမျှ မပြုအပ်။ (အာမ ဘန္တေဟု ခံယူစေ။)

၃။ ပဉ္စင်း အဖြစ်သို့ ရောက်သော သင်သည် သူ့အသက်ကို ခြံပုံး ပို့ရွှေမျှကို သော်မှလည်း မသတ်အပ်။ ကွဲပြီးသော ကျောက်ဖျာကြီးသည် နောက်တစ်ဖန်ပြန်၍ မစပ်တော့သကဲ့သို့

ကိုယ်ဝန်ကျစေရုံမျှလူသား၏အသက်ကိုသတ်မိသောရဟန်းသည် ရဟန်းတစ်ဖန် ပြန်၍ဖြစ်ခြင်းငှာ မထိုက်ပြီ။ ဤအမှုကို သင်သည် ရဟန်းသိက္ခာ ကိုယ်မှာ တည်နေသမျှ မပြုအပ်။ (အာမဘန္တေ ဟု ခံယူစေ။)

၄။ ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော သင်သည် ဈာန် မဂ် ဖိုလ်တရားကို (ဆိတ်ငြိမ်ရာကျောင်း၌အလွန်မွေ့လျော်၏) ဟူ၍ မျှပင် မပြောအပ်။ လည်ဆစ်ပြတ်ပြီးသော ထန်းပင်သည်တစ်ဖန် အညွန့်ပေါက်၍ ရှင်သန်ခြင်းငှာ မထိုက်သကဲ့သို့ ဈာန် မဂ် ဖိုလ် ကို မရဘဲ ရ၏ဟု ကြွားဝါ ပြောဆိုမိသော ရဟန်းသည်လည်း ရဟန်းတစ်ဖန်ဖြစ်ခြင်းငှာမထိုက်ပြီ။ ထိုအမှုကိုသင်သည်ရဟန်း သိက္ခာ ကိုယ်မှာတည်နေသမျှ မပြုအပ်။ (အာမ ဘန္တေ ဟု ခံယူစေ။)

ဤလေးပါးတို့ကို ပါရာဇိက (အကရဏီယ) လေးပါး ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ခွင့်လွှတ်စကား - ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ ကမ္မဝါဆရာ၊ ဩဝါဒဆရာ တို့၌ ပြုသင့်သော ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်တို့ကိုမပြု မူ၍ ချမ်းသာစွာပရိယတ်၊ ပဋိပတ်တို့ကို ပွားများအားထုတ်၍ နေထိုင်လေ။ (ဆရာကမိန့်။)

တပည့်ကလည်း အောက်ပါ အတိုင်းလျှောက်-ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ ကမ္မဝါဆရာ၊ ဩဝါဒဆရာ ဖြစ်ကုန်သော အရှင်ဘုရားတို့သည်သဒ္ဓိဝိဟာရိက အန္တောဝါသိက တပည့်ဖြစ်သော တပည့်တော်အပေါ်၌ပြုသင့်

ပြုထိုက်သော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်တို့ကိုမပြုမူ၍ချမ်းသာသက်သာ
စွာ ကြောင့်ကြမဲ့ နေတော်မူကြပါကုန် ဘုရား။

ကထိန် သိမ် ပရိဝါသ် စသည်

ကထိန် သိမ် ပရိဝါသ် အကြောင်းကို ကျမ်းတစ်စောင်မျှ
ရေးဖွဲ့ရမည်ဖြစ်သော်လည်း အသုံးများသော၊ ဝါ-အသုံးပြု
နေကျ ကထိန် သိမ် ပရိဝါသ် အကြောင်းများကိုသာ ရေးပါ
မည်။ ဤမျှဖြင့် ရဟန်းတော်များ သုံးနိုင်ပါပြီ။

(ကထိန်အကြောင်း ရေးပြီးခဲ့ပြီ။)

သိမ်အဓိပ္ပာယ်။ ။ သိမ်ဟူသည် သီးသန့်အပိုင်းအခြားနေရာ
တစ်ခုဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်သော သိမာဟူသော
ပါဠိမှ သက်ဆင်းလာသော မြန်မာမှု ဝေါဟာရဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အစိုးရမင်းများ သတ်မှတ်ထားသော သူကြီး
တစ်ပိုင်၊ ယခုခေတ် ရပ်ကွက် တစ်ပိုင်၊ ရွာတစ်ရွာသည် အလို
လို သိမ်တစ်လုံးဖြစ်နေပါသည်။

၎င်းကို သဘာဝအားဖြင့် ပြီးနေသော ‘ပကတိဂါမသိမ်’
ခေါ်ပါသည်။

၎င်းကို ကမ္မဝါစာဖြင့် မသတ်မှတ် ရသေးဘဲ ပကတိ
အားဖြင့် ပြီးနေသောအဆင့်သာဖြစ်၍ ‘အဗဒ္ဓသိမ်’ဟုလည်း
ခေါ်ပါသည်။

၎င်းအတွင်း၌ ကံပြုလိုပါလျှင် ၎င်းရှာနိမိတ် အတွင်းရှိ သံဃာများကို သိမ်ဆည်း၍ ကံပြုနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ တစ်ရွာလုံးကို သိမ်ဆည်း၍ ကံပြုခြင်းသည် သဘောတူ ရဟန်းများချည်းသာဖြစ်က အလွယ်တကူ ဖြစ်နိုင် သော်လည်း သဘောတူရဟန်းများချည်း မဟုတ်ပါက မလွယ် ကူ(၀၇) မဖြစ်နိုင် ။

ထို့ကြောင့် ၎င်းရှာလဲကပင် အပါး ၂၁-ပါး ဆံ့သော မြေကွက်တစ်နေရာကို ပိုင်းခြား၍ ကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ်လျှင် ခဏ္ဍသိမ်၊ ဗဒ္ဓသိမ်ဟုခေါ်ပါသည်။ (တစိတ်တဒေသမျှကို ကမ္မ ဝါစာဖြင့် ဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ထားသော သိမ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါ သည်။)

ဝီသုဂါမ အမိန့်ခံ၍သမုတ်ပုံ။ ။ တစ်ရွာလုံးကိုနယ်သိမ်း၍သိမ် သမုတ်ခြင်းသည်လည်း သံဃာ သိမ်းဆည်းရ ခက်သောကြောင့် မလွယ်ကူ။

လွယ်ကူအောင် အစိုးရမင်းများထံ သိမ်နေရာ တစ်ကွက်စာ မျှကလေး ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ (ဝီသု-အသီးအခြား၊ ဂါမ- ရွာဖြစ်စေ) ဟု အမိန့်ခံယူ ရရှိသမုတ်ကြက အလွန်ပင် သမုတ်ရ လွယ်တော့သည်။

သမုတ်ရန်မှာ- မိမိသမုတ်လိုသော နေရာကို သိမ်နုတ်၊ ရေ နိမိတ်၊ ကျောက်နိမိတ်စသည် ကြိုက်ရာကို အရပ်ရှစ်မျက်နှာ သတ်မှတ်၍ သိမ်သမုတ်ကမ္မဝါ ဖတ်ရွတ်သမုတ်ရုံ ဖြစ်သည်။

အမှာ။ ။ သိမ်နုတ်ပုံ၊ နိမိတ်ကြားပုံ၊ သိမ်သမုတ်ပုံမှာ နယ်
သိမ်း၍ သိမ်သမုတ်ပုံနှင့် တူသဖြင့် ၎င်းတို့
တပေါင်းတည်း ပြပေအံ့။

နယ်သိမ်း၍ သိမ်သမုတ်ပုံ။ ။ အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ရွာတစ်
ရွာတွင်း၌ ဝိသုံဂါမသိမ်မိန့်မပါဘဲ
နယ်သိမ်သမုတ်လိုလျှင် အောက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း သမုတ်
ပါ။ (ရန်ကုန် ၆-ထပ်ကြီးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တအာစိဏ္ဍိ အဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍိတ' ပေးသောနည်းဖြစ်ပါသည်။

၁။ သိမ်သမုတ်လိုသော နေရာကို တတ်နိုင်သမျှ ညီအောင်
မြေညှိ သန့်ရှင်းခြင်းပြုပါ။ (မြေမညီလျှင် သိမ်မဖြစ်ဟု မဆို
လိုပါ။ ကြည့်၍လှအောင် ဖြစ်ပါသည်။)

၂။ ၂၁-ပါး အနည်းဆုံး နေနိုင်လောက်အောင် ကျယ်ပါ
စေ။ သူတစ်ပါးသမုတ်ထားသော သိမ်အကျယ်အဝန်း အနေ
အထား စသည်ကို နမူနာယူပါ။)

၃။ ၎င်းနေရာ၌ ကျေနပ်အောင်ကြိုတင်၍ သိမ်နုတ်ထားပါ။

၄။ သံဃာ သိမ်းဆည်းရလွယ်သော အသွားအလာနည်း
သည့် ညဉ့်သန်းခေါင်အခါမျိုး၌ သိမ်သမုတ် ကမ္မဝါစာကို
ဖတ်ပါ။ (အသိမ်းရ လွယ်ကူစိတ်ချပါက အချိန်မရွေးပါနှင့်။)

၅။ သိမ်သမုတ်မည့် သူကြီးတစ်ပိုင် (ယခုခေတ် ရပ်ကွက်
တစ်ပိုင်) အတွင်းသို့ သိမ်သမုတ်ချိန်တွင် ရဟန်းတော်များ

မဝင်ရန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း၊ ထိုအချိန်တွင် စိတ်ချရမည့် နေရာမှ စောင့်ကြပ်ခြင်း၊ အစောင့် ချထားခြင်း ပြုလုပ်ပါ။

၆။ ၎င်းသူကြီး တစ်ပိုင်တွင်းရှိ ရဟန်းမှန်သမျှကို သိမ်သ မုတ်ချိန်တွင် ဆန္ဒသော်လည်းကောင်း ယူထားပါ။

သို့မဟုတ် သမုတ်မည့် သိမ်တော်တွင်း၌ သော်လည်းကောင်း ကြွနေအောင် ပင့်ထားပါ။

သို့မဟုတ် ရှိပြီးသိမ်တစ်ခုခု အတွင်းသို့သော်လည်း ကြွနေ ပါစေ။

သို့မဟုတ် တခြား ရွာတစ်ရွာ (သူကြီးတစ်ပိုင်) အတွင်းသို့ သော်လည်း ကြွနေပါစေ။ (မြစ်၌လှေဖြင့်သွားသော ရဟန်းကို မိမိဘက် ဂါမခေတ်ကမ်းသို့ မကပ်ပါစေနှင့်။ လေသာ၌ဖြင့် ဖြတ်ပျံ့သော ရဟန်းကား ဂါမခေတ်သို့ မသက်၍ မဆိုင်ပြီ။)

၇။ သိမ်သမုတ်မည့်အချိန်၌ ကြေးစည်စသည်ဆိုး၍အချက် ပေးပါ။ သံဃာများ သမုတ်မည့်နေရာသို့ စုဝေးပါစေ။

၈။ သူကြီး တစ်ပိုင်အတွင်းရှိ ဂီလာန ဇရာဒုဗ္ဗလကြောင့် မကြနိုင်သော သံဃာများထံမှ ဆန္ဒကိုယူလာလျှင် သံဃာအား ဆန္ဒကို ပြောကြားပါ။

၉။ အချိန်ရပါက သမန္တာမှစ၍ မေတ္တာသုတ်ရွတ်၍အခမ်း အနားဖွင့်ပါ။

၁၀။ အချိန်ရပါက ထပ်မံ၍ သိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာကို ဖတ်ပါ။

၁၁။ နိမိတ်စောင့် ရှစ်ပါးချထားပါ။ ရှစ်ပါးမရှိကတစ်ပါး တည်းက နေရာရွေ့၍ပြောပါ။ (လူ၊ ရွှင်၊ ရဟန်း မည်သူမဆို သိမ်နိမိတ်စောင့် လုပ်နိုင်သည်။)

၁၂။ မထေရ် ကြီးများက အလှည့်ကျ နိမိတ်ကြားပါ။ (တစ်ပါးပါးက တစ်ကြိမ်မျှ ကြားလျှင်လည်း ပြီးသည်။)

၁၃။ သမာနသံဝါသ သီမာသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာကို အလျှင် ဖတ်ပါ။ ၃-ပါးတစ်တွဲစီ။

၁၄။ အဝိပ္ပဝါသ သီမာသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာကို ဖတ်ပါ။ ၃-ပါးတစ်တွဲစီ။

၁၅။ သိမ်အောင်ပြီဖြစ်၍ သိမ်အောင်စာတန်းဖတ်ပါ။

၁၆။ ဇယန္တော ဗေဓိယာ မူလေ ဂါထာရွတ်၍ သိမ်းပါ။

၁၇။ အားလုံး သာဓုခေါ်ကြရန်။ (ပြီး၏။)

မှတ်ချက်။ ။ ကြေးသည်စသည် တီး၍ ကြိုတင် အသိပေးခြင်း စသည်မှာ ကြိုတင်အသိပေးသည်ဖြစ်စေ၊ မပေး သည်ဖြစ်စေ သံဃာသိမ်းဆည်းနိုင်မှုသာ လို င်း ပါ။ ကြိုတင် အသိပေးပါက ရန်သူရဟန်းများ လာရောက် နှောက်ယှက်မည်စိုးလျှင် အသိမပေး တဲ သူကြီး တစ်ပိုင်ရွာတွင်းရှိ ရှိသံဃာများကို (ဝဂ်)မကွဲအောင် သိမ်းဆည်းနိုင်မှုသာ လိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

နိမိတ်။ ။ ယခုခေတ်သုံး ကျောက်တိုင် များကို နိမိတ်အဖြစ်
ထား၍လည်း သမုတ်နိုင်သည်။ ရေနိမိတ်ကိုထား၍
လည်း သမုတ်နိုင်သည်။

ကျောက်တိုင်ကိုထားလိုပါက။ ။ သူတစ်ပါးသိမိတို့၌သုံးသော

ကျောက်တိုင်များကို နမူနာ
ကြည့်ပါ။ သို့မဟုတ် အသင့်လုပ်ပြီ သော ကျောက်တိုင်နိမိတ်
များရှိပါသည်။

ရေနိမိတ်သုံးလိုလျှင်။ ။ နိမိတ်လုပ်မည့် အရပ်ရှစ်မျက်နှာ၌ရေ
တွင်းငယ်များ တူး၍ ရေထည့်ကာ

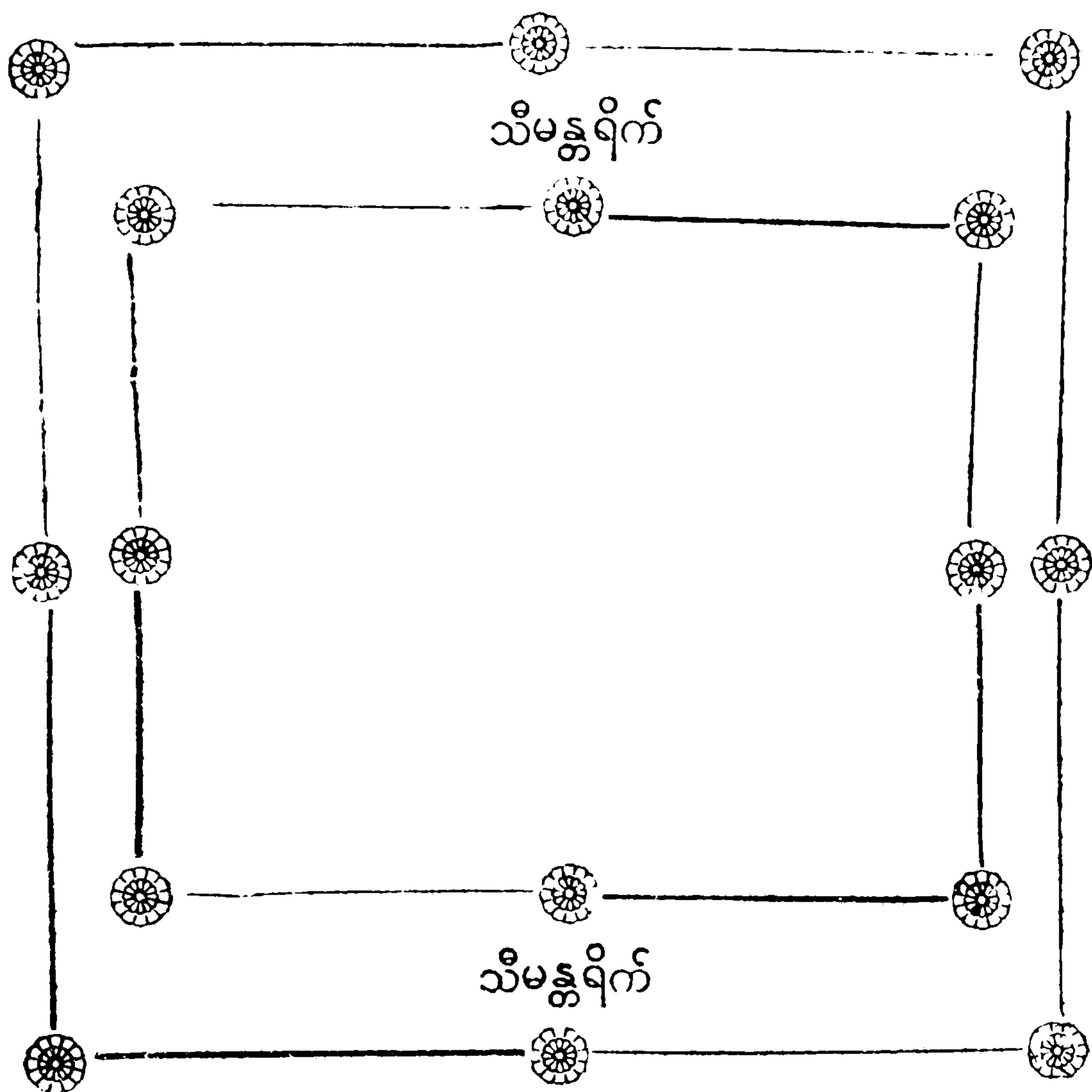
နိမိတ်အဖြစ်သုံးနိုင်သည်။

ရေပမာဏမှာ။ ။ သမာန သံဝါသ သီမာသမ္မုတိကမ္မဝါဒာ
တစ်ကြိမ်ဖတ်၍ ဆုံးသည်ထိ ခံလျှင် အောင်

မြင်၏။

ရေနိမိတ်ပြု၍ သမုတ်ပြီးပါက ၎င်းနေရာ၌ ကျောက်တိုင်
မစိုက်ဘဲ အခြားကြိုက်ရာ တိုင်ကို စိုက်လိုလျှင်လည်း ရေဖြင့်သိမ်
အောင်မြင်ပြီးဖြစ်၍ ပြီးသည်ဟုမှတ်ပါ။ ရေ တာရှည်ခံအောင်
မပြုပြင်ရ။ ပကတိအတိုင်းသာ ရေခံရမည်။ ရေကို ကြိုတင်၍
အကြိမ်ကြိမ်ကား လောင်းထားနိုင်သည်။ ရေနိမိတ်၊ ကျောက်
နိမိတ်ကိုသာ ဤနိုင်ငံ၌သုံး၍ သမုတ်ကြရိုး ရှိပါသည်။ တော
နိမိတ် လမ်းနိမိတ်စသည်ကို ဤနိုင်ငံ၌ သုံးရိုးမပြုကြ၍ ထည့်
မရေးလိုက်တော့ပါ။ ဗဟုသုတ လိုအပ်က ကျမ်းဂန်များ၌
ယူပါလေ။

နိမိတ်တိုင်စိုက်ပြီးသော သိမ်ပုံ

အထက်ပါ သိမ်ပုံတွင် အတွင်းက လေးထောင့်သည်သစ်လျှင် သိမ်ဖြစ်သည်။

အပြင်က လေးထောင့်မှာ သီမန္တရိုက်အတွက် ဖြစ်သည်။
(ပကတိရွာနှင့် သိမ်ကို ခွဲခြားထားသော စည်းဟုဆိုလိုသည်။)

နိမိတ်ကြားသောအခါ အတွင်း နိမိတ်တိုင် ၈-လုံးကိုသာ ကြားရန်လိုသည်။

သီမန္တရိုက်ကို တစ်ထွာခန့်မှ တစ်တောင် နှစ်တောင်ထား နိုင်သည်။ သူတစ်ပါး သိမ်ကိုကြည့်ပါ။

ကမ္မဝါစာ ဖတ်ပြီးသောအခါ အတွင်းနိမိတ်များ၌ နိမိတ် ကို ပယ်၍ ကျန်မြေများသည် သိမ်ဖြစ်လေပြီ။ ၎င်း မြေပေါ်၌ ဆောက်သော အဆောက်အအုံလည်း သိမ်၊ ၎င်း အပေါ်၌ ပေါက်သော သစ်ပင် စသည်လည်း သိမ်။ ၎င်း သစ်ပင်ပေါ် တက်၍ ကံပြုလောက်လျှင်လည်း ပြုနိုင်က ပြုလေ၊ ကံ အောင် မြင်သည်သာ။

သိမ်နုတ်ရန်။ «သိမ် အလျား အနံကို လိုက်၍ ဘယ်နှစ်ကွက် ရေးရမည်ဟု မဆိုလို။ ရဟန်းတစ်ပါး နေသာ သော အကွက် (နှစ်တောင်ပတ်လည် အကွက်) ငယ်များကို တဘက်ပါ ၈ ဇာန်စဉ်အတိုင်း ထုံးဖြင့်မျဉ်းကြောင်း အကွက် ချပါ။ ကြိုးဖြင့်မတန်းရ၊ ငုတ်ကလေးများဖြင့်လည်း အကွက် ခိုက်နိုင်သည်။

သိမ်နုတ်ရန် အကွက်ချပုံ

၁	၂	၃	၄	၅	၆
၁၂	၁၁	၁၀	၉	၈	၇
၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈
၂၄	၂၃	၂၂	၂၁	၂၀	၁၉
၂၅	၂၆	၂၇	၂၈	၂၉	၃၀
၃၆	၃၅	၃၄	၃၃	၃၂	၃၁

အထက်ပါ အကွက်များတွင် သံဃာများ နေသောအခါ ဘစ် နုစ် သုံး လေး အစဉ်အတိုင်း နေပါ။ သံဃာရှိသမျှ အကွက်အစဉ်အတိုင်း နေပါ။ အနည်းဆုံး ၄-ပါးရှိမှ ကမ္ဘဝ စာဖတ်နိုင်သည်။

ဖတ်ရာတွင် အစဉ်အတိုင်း ၃-ပါးစီတစ်တွဲ ဖတ်ရှိပြုသည်။ တစ်တွဲဖတ်စဉ် အခြားအဘွဲ့များက မဖတ်ဘဲ ရပ်နေပါ။ ဤသို့ အကွက်များကို ရွှေ့၍ရွှေ့၍ အကွက်ကုန်အောင် ဖတ်ပါ။ အထပ်ထပ် ဖတ်နိုင်သမျှ အချိန်ယူ၍ ဖတ်ပါလေ။

သိမ်နုတ် ကမ္မဝါစာ

အဝိပ္ပဝါသ သိမ်နုတ် ကမ္မဝါစာကို အလျင်ဖတ်ပါ။

(နမောတဿ သုံးခေါက်ဆို)

ဥတံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယောသောသံဃေန
တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသော သမ္မတော။ ယဒိသံဃဿ
ပတ္တကလ္လံ။ သံဃော တံ တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသံသမ္မဟနေယျ။
သော ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ယော သော
သံဃေန တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသောသမ္မတော
သံဃော တံ တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ သမ္မဟနတိ။ ယဿ
ယသ္မတော ခမတိ တေဿ တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသဿ သမုဉ္ဇိ
တော၊ သော တုဏှဿ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။ သမ္မဟတော သော သံဃေန တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါ
သော။ ခမတိ သံဃဿ တဿ တုဏှံ။ ဝေမေတံ
ဓာရယာမိ။

ထို့နောက် သမာနသံဝါသ သိမ်နုတ်ကမ္မဝါစာကိုဖတ်ပါ။

ဥတံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ယာ သာ သံဃေန
သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ ကျေပေါသထာ။
ဟိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ သံဃော တံ သီမံ သမ္မဟနေယျ
သမာနသံဝါသံ ကျေပေါသထံ။ သော ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါဒါ။ ။ သုဏ္ဏာတု မေဏန္တေ သံဃော။ ယာသာသံဃေ
 န သီမာ သမ္ပတာ သမာနသံဝါသာ ကေပေါ
 သဏာ။ သံဃောတံ သီမံ သမ္ပဟနတိ သမာနသံဝါသံ ကေ
 ပေါသထံ။ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတိဿာ သီမာယ သမာန
 သံဝါသာယ ကေပေါဘာဏယ သမ္ပုဂ္ဂါတော။ သောတုဏှဿ။
 ယဿ နက္ခမတိ။ သော သာသေယျ။

နိဂုံး။ ။ သမ္ပဟတာ (သာ) သီမာ သံဃေန သမာနသံဝါသာ
 ကေပေါသဏာ။ ခမတိ သံဃဿ။ တသ္မ ဘုဏ္ဏံ။
 ဧဝ မေတံ ဓာရယာမိ။

သိမ်နုတ်ပြီး၏။

သိမ်သမုတ်ရန်။ ။ သိမ်အရပ် ရှစ်မျက်နှာ၌ သိမ်နိမိတ်များကို
 ထားပါ။ ရေဆိုင်လျှင် တွင်းများကို ရေဖြည့်
 ထားပါ။ ထို့နောက် နိမိတ်ကြားပါ။

ကြားပုံ

(မထေရ်ကြီးက သိမ်အလယ်က နေ၍ဖြစ်စေ၊ နိမိတ်တိုင်သို့
 သွား၍ဖြစ်စေ၊ သိမ်တွင်းကနေ၍ မေးပါ။ သိမ်နိမိတ် စောင့်
 သူက အပြင်ကနေပါ။)

ကြီးမေး။ ။ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံနိမိတ္တံ။

ငယ်ဖြေ။ ။ဥဒကံ ဘန္တေ။

ကြီးကြား။ ။ဣဒံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ။

ငယ်ဝန်ခံ။ ။အာမ ဘန္တေ။

ဤကား အရှေ့မျက်နှာအတွက်။

ထို့နောက် အရပ်မျက်နှာ အစဉ်အတိုင်း-

ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ (အရှေ့တောင်အတွက်)

ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ (တောင်အရပ် အတွက်)

ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ (အနောက်တောင်)

မဇ္ဈိမာယ ဒိသာယ (အနောက်)

မဇ္ဈိမာယ အနုဒိသာယ (အနောက်မြောက်)

ဥတ္တရာယ ဒိသာယ (မြောက်အရပ်အတွက်)

ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ (အရှေ့မြောက်)

ထို့နောက် ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ (အရှေ့အရပ်အတွက်)
ဤသို့ အရှေ့အရပ်ကို နှစ်ခါထပ်မှ နိမိတ်စပ်သည်ဟုမှတ်။ (စ၍
ကြားရာ နိမိတ်ကို ၂-ခါထပ်၍ ကြားရမည်။)

ကျောက်နိမိတ်ကြားလိုလျှင်။ ။ပါသာဏောဘန္တေဟအငယ်

ကဖြေ။အကြီးက ပြန်၍“အယံ

ပါသာဏောနိမိတ္တံ” ဟုပြန်ကြား။ ဤကားနိမိတ် အနီးမှ နေ၍

ကြားပုံတည်း။ (အကယ်၍ အပေးက(ဝါ) သိမ်အလယ်ကနေ
၍ ကြားလိုလျှင် တေံ ဥဒကံ၊ ဒေသော ပါသာဏော နိမိတ္တံဟု
ကြားပါ။)

ဤသို့ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် နိမိတ်ကြားပြီးနောက် အောက်ပါ
အတိုင်း ကမ္မဝါစာဖတ်ပါ။

သမာနသံဝါသ သိမာသမ္ပုတိ ကမ္မဝါစာ

နမောတဿ ဥ-ခေါက်။

ဥတံ။ ။သုဏာတု မေတန္တေ သံဃော၊ ယာဝတာ သမန္တာ
နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ။ ယဒိ သံဃဿပတ္တကလ္လံ။ သံဃော
ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သီမံ သမ္ပန္နေယျ သမာနသံဝါသံ ဧ
ပေါသထံ။ သော ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။သုဏာတု မေ တန္တေ သံဃော၊ ယာဝတာ
သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ။ သံဃော ဧတေဟိ
နိမိတ္တေဟိ သီမံ သမ္ပန္နတိ သမာနသံဝါသံဧကူပေါသထံ။ ယဿာ
ယသ္မတော မေတိ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ သိမာယ သမ္ပုတိ
သမာနသံဝါသာယ ဧကူပေါသထာယ၊ သောတုဏ္ဍာယ၊ ယဿ
နက္ခမတိ သော ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။သမ္ပတာ (သာ) သိမာ သံဃေန ဧတေဟိ နိမိတ္တေ
ဟိ သမာနသံဝါသာ ဧကူပေါသထာ။ မေတိ သံ
ဃဿ၊ တသ္မာတုဏ္ဍိ၊ ဧဝမေဘံဓာရယာမိ၊ (သိမ်အောင်မြင်ပြီ)

ထို့နောက် သင်္ကန်းနှင့် ညှိကင်း၍ နေခွင့် ရအောင်
အောက်ပါ အဝိပွင်္ဂါယ သမ္မုတိကမ္မဝါစာကို ဖတ်ပါ။

ဥတံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယာ သာ သံဃေန
သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ ဧကူပေါသ
ထာ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကဗ္ဗံ။ သံဃော တံ သီမံ တိစီဝ
ရေန အဝိပွင်္ဂါသံသမ္ဗန္ဓေယျ ထပေတွာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္စ။
သော ဥတ္တံ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ယာ သာ
သံဃေန သီမာ သမ္မတာ သမာနသံဝါသာ
ဧကူပေါသထာ။ သံဃော တံ သီမံ တိစီဝရေန အဝိပွင်္ဂါသံ
သမ္ဗန္ဓတိ ထပေတွာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္စ၊ ယဿာ ယသ္မာတော
ခမတိ တေဿာ သီမာယ တိစီဝရေန အဝိပွင်္ဂါသာယ သမ္မုတိ
ထပေတွာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္စ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ
နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။ သမ္မတာ သာသီမာ သံဃေန တိစီဝရေန အဝိပွင်္ဂါ-
သာ ထပေတွာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္စ၊ ခမတိ
သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှံ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

သိမ်ကိုချဲ့၍ (သို့မဟုတ်) နေရာလွှဲ၍ သမုတ်ပုံ

ဝိသုဂါမ ပေးထားသောနေရာက ကျဉ်း၍ ဖြစ်စေ၊ အခြား
အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ဖြစ်စေ ပကတိ ဂါမသို့

ခွဲသမုတ်လိုပါက သမုတ်နိုင်သည်။ ‘မူလ ဝိသုဒ္ဓါနိကာယကို လွှတ်၍ ကား မသမုတ်နိုင်၊ ခွဲရုံသာ ခွဲနိုင်သည်။’)

ထိုသို့ သမုတ်လိုလျှင်

(၁) ဝိသုဒ္ဓါနိကာယ ပေးထားသော နေရာ မြေ အပါအဝင် ပကတိ နိကာယမြေကို မိမိလိုသလောက် သိမ်နီမိတ်များသတ်မှတ် ပါ။ (ဝိသုဒ္ဓါနိကာယမြေက သံဃာ ၄-ပါး အနည်းဆုံး နေနိုင် လောက်အောင် ပါ၊ ပါစေ။)

(၂) ပကတိနိကာယ မြေပေါ်ရှိ ရဟန်းများကို သိမ်းဆည်း လိုက သိမ်းဆည်းပါ။

(၃) သတ်မှတ် ထားသော နိမိတ် အတွင်းရှိ သံဃာ မှန်သမျှကို “ဝိသုဒ္ဓါနိကာယ ပေးထားသော မြေ” ပေါ်၌သာ နေ စေ၍ ကမ္မဝါစာ ဖတ်ပါစေ။ (နိမိတ်ကြားစဉ် ဘယ်ကနေ၍ ကြား၊ ကြား ဖြစ်သည်။)

ဤနည်းအတူ သမုတ်ပြီး ဗဒ္ဓသိမ်က ငယ်နေ၍ နေရာခွဲလို လျှင် ခွဲလိုသမျှ နိမိတ်သတ်မှတ်၍ ဗဒ္ဓသိမ် (သမုတ်ပြီး သိမ်) တွင်းမှနေ၍ ကမ္မဝါစာ ဖတ်ပါလေ။

အကယ်၍ ဗဒ္ဓသိမ်က သေးငယ်သဖြင့် အပြင်သို့ ခွဲကာ ကျောင်း၊ တန်ဆောင်း ဆောက်လိုပါက သိမ်ကိုခွဲ၍မသမုတ်ဘဲ ဆောက်နိုင်သည်။ နိကာယနှင့် ဗဒ္ဓသိမ်မှာ (နိဿယ နိဿိတ ဖြစ်သောကြောင့်) စပ်သဖြင့် အပြစ်မရှိပါ။

သို့သော် ကံဆောင်စဉ် မီးကြီးစသည်ကိုကား ဖြုတ်ရမည်။ အကြောင်းမှာ မီးကြီးစသည်တို့သည် အခြား ဗဒ္ဓသိမ်များနှင့် လည်း ဆက်သွယ်နေတတ်သောကြောင့်တည်း။ အုတ်၊ အင်္ဂတေ ခုံ၊ သံပိုတ်လုံးတို့ဖြင့် ဆက်စပ်ခြင်းမှာ ဘူမိဂတိက ဖြစ်၍ သိမ်မပျက်။

ရေသိမ်အကြောင်း

မြစ်၌ လည်းကောင်း၊ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် မတူးအပ်ဘဲ အလိအလျောက် ဖြစ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင်မှ လာသော ရေဖြင့်ပြည့်နေသော ဇာတဿရအိုင်၌လည်းကောင်း၊ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာ၌လည်းကောင်း ရေသိမ်လုပ်နိုင်သည်။

သိမ်လက္ခဏာလောက်သော မြစ်ဟူသည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ သို့ဖြစ်စေ၊ တစ်ဘက်ဆည်ကန်သို့ဖြစ်စေ စီးဝင်သော မြစ်ကို ခေါ်သည်။ အတိုအရှည် မသတ်မှတ်။ နွေရာသီ၌ရေမရှိသော် လည်း မိုးတွင်း၌ ရေမပြတ် ရှိရမည်။

ရေမပြတ်ဟူသည်- သင်းပိုင်ကို ဒူးအောက် လက်ရှစ်သစ်ချ ဝတ်၍ ဖြတ်ကူးသွားသော ဘိက္ခုနီမ၏ သင်းပိုင်းကို လက် တစ်သစ်၊ ရှစ်သစ်ခန့်မျှ ရေစိုလျှင် မိုးတွင်း ရေ မပြတ်ပြီဟု မှတ်ရမည်။

ဇာတဿရအိုင်ဟူသည်- အထက်ပါ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ မြစ်လက္ခဏာ၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မိုးတွင်း၌ရေရှိရမည်။

ပင်လယ်၌ ပကတိလှိုင်းတံပိုးတို့သည် လှမ်းမိုး၍ တည်ကုန်သော ကမ်းနေရာမှစ၍ ကံပြုနိုင်သည်။ (ကံပြုစဉ် ပင်လယ်ရေရှိ၊ မရှိ၊ မဆိုင်ပြီ။)

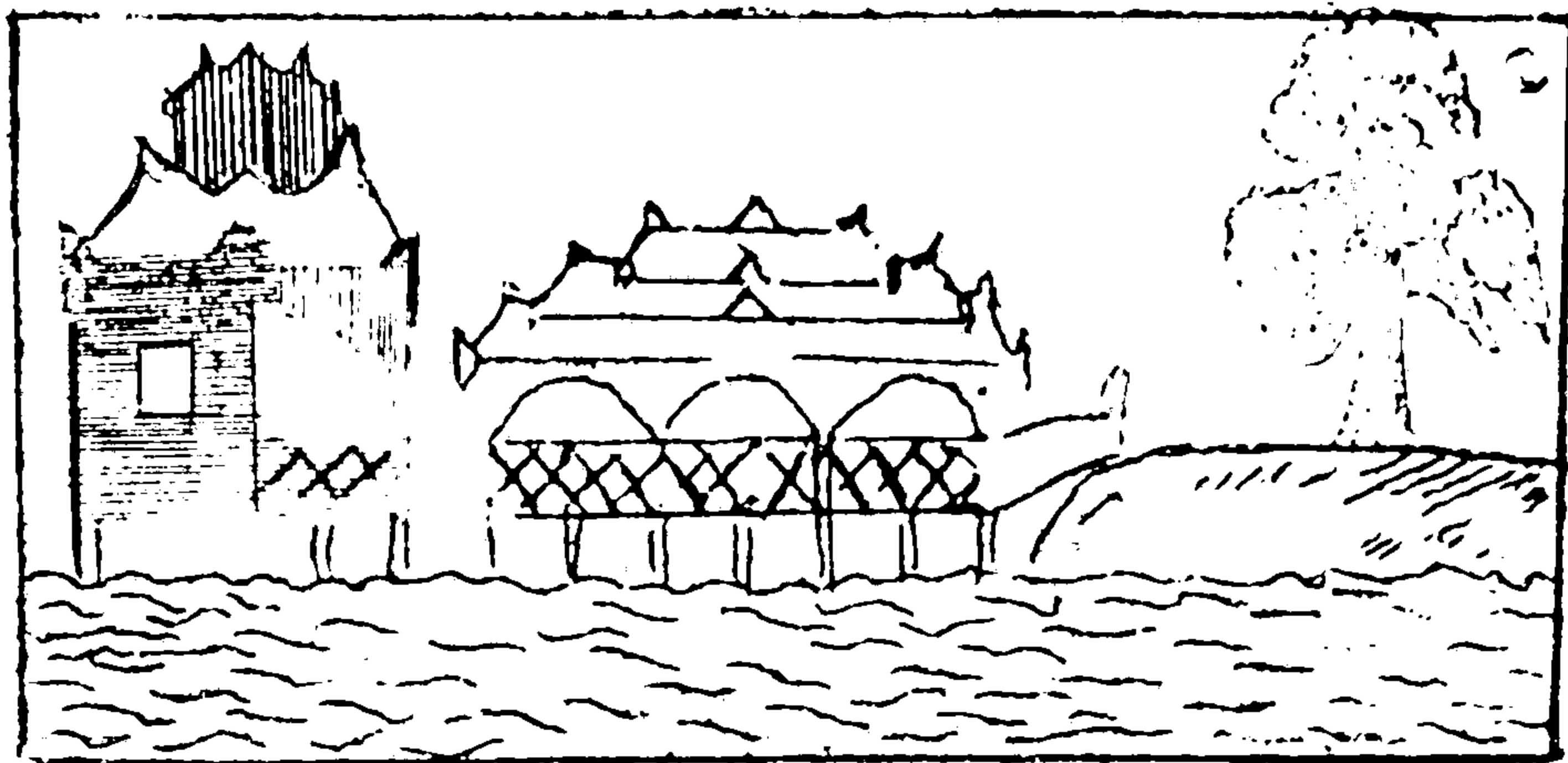
အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်လိုလျှင်- သစ်၊ ဝါးနှင့်ဆောက်ပါ။ သံ၊ အုတ်၊ ကျောက်နှင့် မဆောက်လုပ်ရ။ တိုင်ကိုပင် သံ၊ အုတ်၊ ကျောက်နှင့် မဆောက်လုပ်ရ။ ကံဆောင်စဉ် ကမ်းနှင့် သိမ်ကို အဆက်ဖြတ်ထားရမည်။ လှေကို ထိုးဝါးစိုက်၍ လည်း လှေပေါ်၌ ကံပြုနိုင်သည်။

ရေသိမ်အကျယ်အဝန်း။ ။ ရေသိမ်တစ်ခု၏အကျယ်အဝန်းမှာ မဇ္ဈိမအားရှိသောယောက်ျားသည် ယူ၍ ပစ်အပ်သော ပတ်ဝန်းကျင်မှ ရေတစ်ကျ၊ သဲတစ်ကျ အရပ်အထိ ပမာဏကျယ်၏ဟု မှတ်ရမည်။

မြစ်တစ်ခုတည်း၌ ရေသိမ် ၂-ခုပြုလိုလျှင် ဥပစာအလို့ငှာ သိမ် ၂-လုံးအလယ်မှ ဥဒကုက္ကေပ တစ်ခုစာမျှချန်ထားရမည်။

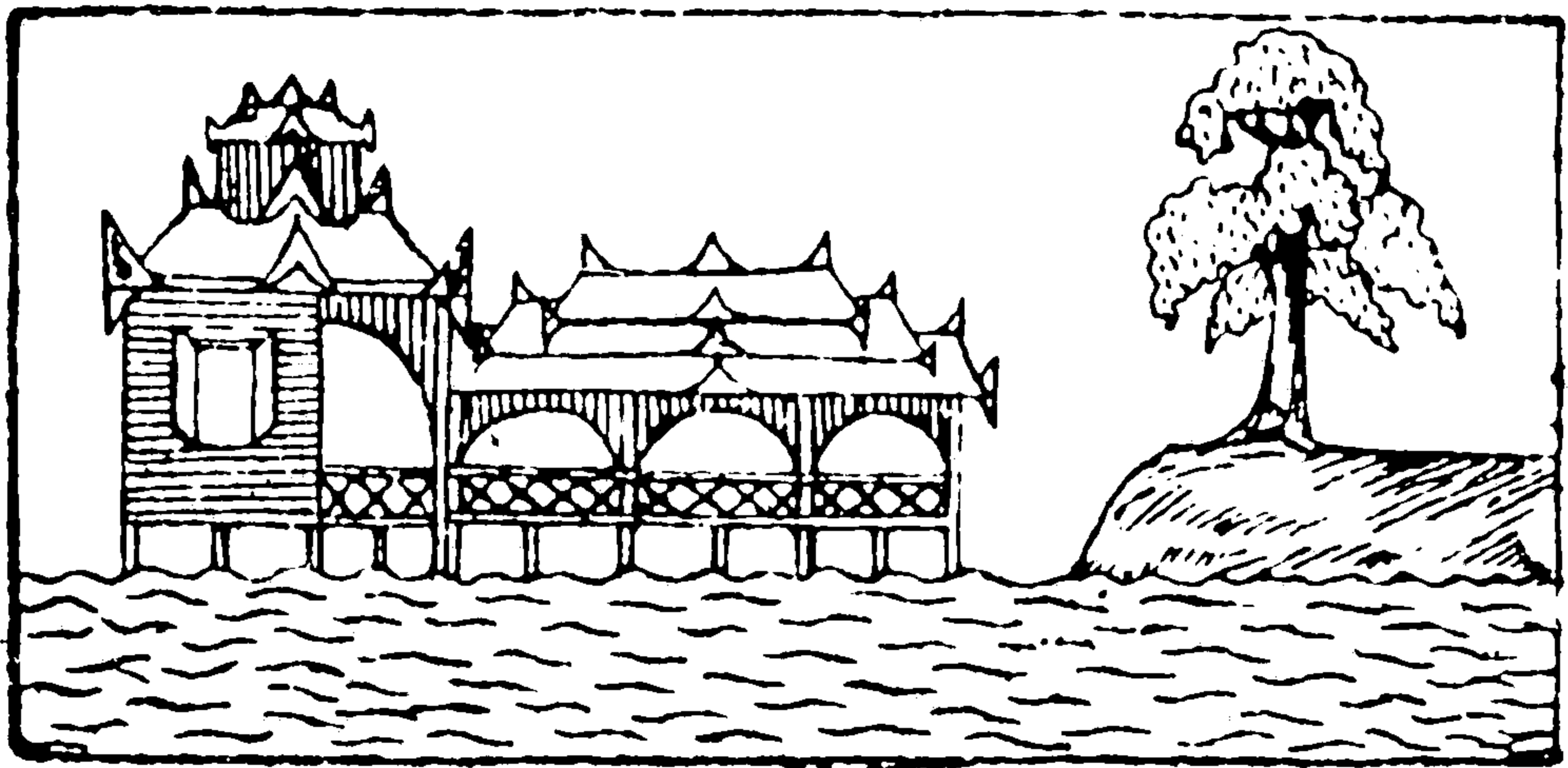
ကံ မပြုထိုက်သော ရေသိမ်ပုံ

အမှာ။

။အထက်ပါသိမ်ပုံတို့ စကြံသည့် ဂါမသိမ်နှင့် ဆက်
နေသဖြင့် ဂါမသိမ်ဖြစ်နေ၏။ ၎င်းစကြံက ဥဒကုက္ခေ
ပ တွင်းသို့ ရောယှက်နေသောကြောင့် ကံမပြုထိုက်။

ကံပြုထိုက်သော ရေသိမ်ပုံ

အမှာ။ အထက်ပါပုံတွင် စင်္ကြံသည် ဥဒကုက္ကေပအတွင်း၌
ဆောက်နေ၍ စင်္ကြံပင်လျှင် ဥဒကုက္ကေပ ဖြစ်နေ၏။
ဂါမသိမ်မှလည်းလွတ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ကံပြုရန်
အပ်၏။

သိမ်သမုတ်ခြင်း အားလုံးပြီး၏။

ပရိဝါသ် မာနတ်ဆောက်တည်ခန်း

အမှတ်။ ။ ရဟန်းတော်များ၌ အာပတ် ၇-ပုံတွင် သံဃာဒိဿသင်္ဂေါသော အာပတ်သင့်တတ်ပါသည်။ ထိုအခါ ပရိဝါသ် ဆောက်တည်မှု ပြေလည်ပါသည်။ ထိုပရိဝါသ် ဆောက်တည်ခြင်းကို လောကဝေါဟာရအားဖြင့် ဝါသ်ဆောက်တည်သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဆောက်တည်နေကျဖြစ်သော အသုံးများသည့် ဝါသ်ဆောက်တည်ပုံကို ရေးပြပါမည်။

ဖုံးလွှမ်းခြင်း။ ။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် သံဃာဒိဿသင်္ဂေါသော အာပတ်သင့်လျှင် အရုဏ်မတက်မီ ဒေသနာ ကြားရပါသည်။ မကြားမီဘဲ အရုဏ်တက်မီလျှင် တစ်ရက် ဖုံးလွှမ်းလေပြီ။ နှစ်အရုဏ်ဘက်လျှင် နှစ်ရက်ဖုံးလွှမ်းလေပြီ။ ဤသို့ အားဖြင့် ထိုအာပတ်ကို ဒေသနာမကြားသမျှ ဖုံးလွှမ်းမိလေပြီ။ ထိုဖုံးလွှမ်းမိသမျှ တစ်လဖြစ်စေ၊ တစ်နှစ်ဖြစ်စေ ပရိဝါသ်နေရမည်။ ထိုသို့နေရာ၌ အောက်ပါနည်းကို အသုံးများကြသည်။

ရဟန်းများသည် အချင်းချင်း ဒေသနာ မကြားမီဘဲ နေခဲ့သည့် ရက်ထဲမှ အကြာဆုံး ရက်ကိုမှတ်၍ (အများအားဖြင့် ၁၀-ရက်၊ ၁၅-ရက်) ပရိဝါသ် အစောင့်များကြပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရဟန်းတိုင်း ၁၅-ရက် တစ်ကြိမ် ဥပုသ်ပြုကြသောအခါ ဒေသနာ ကြားမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ထို့ကြောင့် ၁၀-ရက်၊ (သို့မဟုတ်) ၁၅-ရက် ပရိဝါသ် စောင့်ကြခြင်း ဖြစ်၏။

အသုံးများသော (အဋ္ဌသမေဓာန) ပရိဝါသ် အစီအစဉ်

မိမိအပြင် အခြားရဟန်း အနည်းဆုံး (၄) ပါးကို သိမ်ထဲသို့ ပင့်ဆောင်ပါ။ ပြီးလျှင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် လက်အုပ်ချီလျက် ပရိဝါသ် တောင်းပါ။

ပရိဝါသ်တောင်းပုံ။ ။အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗဟုလာ သံဃာ ဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ သဗ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပုဋ္ဌိစ္ဆန္ဓာယော၊ သဗ္ဗဟုလာ အာပတ္တိဒတာ ဒွိဟပုဋ္ဌိစ္ဆန္ဓာယော(ပ)တိဟ၊ စတူဟ၊ ပဉ္စာဟ၊ ဆာဟ၊ သက္ကာဟ၊ အဋ္ဌာဟ၊ နဝါဟ၊ ဒသာဟ၊ ဧကဒသာဟ၊ ဒွါဒသာဟ၊ တေရသာဟ၊ စုဒ္ဒသာဟ၊ ပက္ခပုဋ္ဌိစ္ဆန္ဓာယော။ သော ဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သဗ္ဗဟုလ နံ အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋ္ဌိစ္ဆန္ဓာယော၊ တာသံ အဋ္ဌနသမေဓာနပရိဝါသ် ယာစာမိ။ (၈) ခေါက်။

အမှာ။ ။ ၁၅-ရက်စီပြုထားပါသည်။ ၎င်းအထဲမှ ဆယ်ရက် စောင့်လိုက ဆယ်ရက်ဟော (ဒသာဟ)မှာ အဆုံး သတ်ပါလေ။ ၁၅-ရက်ကို ပါဠိတွင် ပက္ခဟု ဆိုရပါသည်။

ပရိဝါသ်ပေးပုံ

သံဃ.က ပရိဝါသ်ပေးပါ။ ကမ္မဝါဉာဏ် ရှုတ်ဖတ် လွယ်ကူစေရန် ပရိဝါသ်စောင့်မည့် ရဟန်းကို တိဿဟု နာမည် မှည့်ပါ၏ဟု ရဟန်းတစ်ပါးက သံဃာများကို ကြိုတင်အသိပေး ပြောကြားပါ။

ဥတံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ (တိဿော)
 ဘိက္ခု၊ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိဿေသာ အာပတ္တိယော
 အာပဇ္ဇိ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ ပ၊
 သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော။ သော သံဃံ
 တာသံသမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာ-
 ယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ယာစတိ။
 ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ သံဃော (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော
 တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိ-
 ခ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ဒဒေယျ။
 သော ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါဝော။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ
 (တိဿော) ဘိက္ခု၊ သမ္မဟုလာ သံဃာ-
 ဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော
 ကောဟပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော (ပ) သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော
 ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော။ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ
 အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ
 အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ယာစတိ။ သံဃော(တိဿဿ)
 ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော
 ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသံ
 ဒေတိ၊ ယဿာ ယသ္မတော ခမတိ (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော
 တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆ-
 န္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသဿဒါနံ၊

သော တုဏှဿ။ ယဿနက္ခမတိ၊ သော ဘဒ္ဒေယျ။ (ဒုတိယမ္ပိ
တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။ တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။)

နိဂုံး။ ။ဒိန္နော သံသေန (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော တာသံ
သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော
ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသော။
ခမတိ သံဃဿ၊ တဿာ တုဏှိ။ ဝေမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါသံပေးပြီးလျှင် ဝါသံဆောက်တည်သော ရဟန်းက
သိမ်အတွင်း၌ပင် လက်ရှိသံဃာများကို ပရိဝါသံကို ဆောက်
တည် ကြားပြီး၊ ဝါသံချပါလေ။

ပရိဝါသံ ဆောက်တည်ပုံ၊ ကြားပုံ၊ ချထားပုံ

ဆောက်တည်ပုံ။ ။ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ။ ဝတ္ထံ သမာဒိ
ယာမိ။ (၃-ကြိမ်)။

ကြားပုံ။ ။အဟံ ဘဝန္တ သမ္ပဟုလာ သံဃာဒိသေသာ
အာပတ္တိယော အာပတ္တိ။ သမ္ပဟုလာ အာပတ္တိ-
ယော ကောဟပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော။ပ။ ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ သော
ဟံ ဘဝန္တ သံဃံ တာသံ သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ၊ ယာ
အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန
ပရိဝါသံ ယာစိ။ တဿ မေ သံသော တာသံ သမ္ပဟုလာနံ
အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ

အမဏ္ဍန သမောဓာန ပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ပရိဝသာမိ၊
ဝေဒယာ မယံ ဘန္တေ။ ဝေဒယတီတိ မံ သံဃော ဓာရေတု။

အမှာ။ ။တစ်ပါး‘သွာ’၊ နှစ်ပါး‘န္တာ’၊ သုံးပါးမှာ ‘န္တော’၊
လေးမှာ‘ဃော’ ဟူသော နိယံနှင့်အညီ တစ်ပါးရှိ
လျှင် (အာယသွာ ဓာရေတု)၊ နှစ်ပါးရှိလျှင် (အာယသ္မန္တာ
ဓာရေန္တု)၊ သုံးပါးရှိလျှင် (အာယသ္မန္တော ဓာရေန္တု)၊
လေးပါးရလျှင် (သံဃော ဓာရေဟု) ဟု ဆိုပါလေ။

ဝါသိဗျခြင်း။ ။ဝါသိ ကြားပြီးလျှင် ထို သိမ် တွင်း ၌ ပင်
ဝါသိကို ချပါ။

ဝါသိဗျဝံ။ ။ပရိဝါသံနိက္ခာမိ၊ ဝတ္ထုနိက္ခာမိ။
(၃-ခေါက်)။

အမှာ။ ။ဝါသိဗျရန် မှာကြားရသည်မှာ သံဃာ သိမ်း
ဆည်းရ ခက်မည်စိုးသောကြောင့်တည်း။ အကယ်၍
သံဃာ အသွား အလာ မရှိရာ၌မူ ဝါသိဗျဘဲလည်း နေနိုင်
သည်။

ညဉ့်အခါ သံဃာ အသွားအလာဆိတ်ရာ အချိန်ကိုမှတ်၍
လူသွား အသွား အလာ ဆိတ်ပြီဟု ယူဆရလျှင် ဝါသိကို
ပြန်ဆောက်တည်ရမည်။ (ဝါသိ ဆောက်တည်စဉ် သံဃာ
အနည်းဆုံး တစ်ပါးရှိလျှင် ဖြစ်သည်။ မနုတ်ဆောက်တည်စဉ်
၄-ပါးအနည်းဆုံး ရှိရသည်ဟု မှတ်)။

ညဉ့်အခါဟုဆိုသော်လည်း သံဃာ အသွားအလာ ဆိတ်မှု သည်သာ ပစောနုဖြစ်သည်။

ဝါသကို ပြန်၍ ဆောက်တည် ကြားလိုသော် ထိုအချိန်၌ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ သံဃာများကို ရှိသမျှ တစ်နေရာတွင် စု၍ဖြစ်စေ၊ မိမိက လိုက်ကြား၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ပါးတည်းသာရှိက ၎င်းတစ်ပါးကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်းကြားလောက်ရာကနေ၍ ပြန်လည် ဆောက်တည်ပါ။ (သံဃာစုံသို့ ကြားမှုသဘာဝ လိုရင်း ဖြစ်၏)။

ဆောက်တည်ပုံ။ ။ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ။ ဝတ္ထံ သမာဒိယာမိ။ (၃-ကြိမ်)။

၎င်းနောက် ယခင်အတိုင်း ပရိဝါသံကြားပါ။ ဒီတစ်ခါ ပြန်မချသေးဘဲ သံဃာ သိမ်းဆည်းလွယ်လျှင် ကျောင်းတိုက် တွင်း၌ပင် မိမိတစ်ပါးတည်း အိပ်ပါ။

ဝါသဆောက်တည်သူကို ဒဏ်သားခေါ်၍ ဝါသမဆောက် တည်သူကို ပကတတ်ရဟန်းဟု ခေါ်သည်။ ဒဏ်သားနှင့် ဒဏ် သားချင်းလည်းကောင်း၊ ပကတတ်နှင့်လည်းကောင်း အဘူဘူ မအိပ်ရ။

အရုဏ်တက်မည့်အချိန်ကို မှတ်လျက် အရုဏ်တက်ပြီဆိုလျှင် တစ်အရုဏ် (ဝါ) တစ်ရက်ရပြီဖြစ်သောကြောင့် ပကတတ် ရဟန်းရှိရာ တစ်ပါးပါးထံ၌သွား၍ (ပရိဝါသံနိက္ခံပါမိ၊ ဝတ္ထံ နိက္ခံပါမိဟု ဆိုလျက် ချပါ)။

ဤသို့ ချထားလျှင် မိမိသည်လည်း ပကဘတ်အရာ၌ တည်သဖြင့် အခြားမည်သည့် ရဟန်းသစ်လာလာ ကြားစရာမလို ပြီ။

ဝါသကို ဆောက်တည် ထား စဉ် မကြားရသေးသော အသစ်ရဟန်းကိုတွေ့လျှင် ကြားရသည်။

အသစ် ရဟန်းဆိုရာ၌ အရာမရှိက အရာပဲ၊ အရာမ မရှိက အရာမထိုက်သော အရာပဲအတွင်းသို့ ဝင်သမျှ ကြားရမည်။ ဤကား ကျောင်းတိုက်ငယ်အတွက် ဖြစ်သည်။

သံဃာများသော ကျောင်းတိုက်ကြီးဖြစ်အံ့၊ ဝါသပေးရာ သိမ့်၌ပင်လျှင် ဝါသကို ချထားပါ။ ပြီးလျှင် မိုးသောက်ယံ အခါ၌ အရုဏ်မတက်မီ အဖော်ရဟန်း တစ်ပါး၊ နှစ်ပါးနှင့်တကွ အရာမရှိသော ကျောင်းဖြစ်ပါက အရာမရှိ၊ အရာမရှိပါက အရာမတိုက်ရာ အရာမရှိ ခဲနှစ်ပစ်အရပ်သို့ သွားပြီးလျှင် လမ်းမကြီးမှ မဲခွာ၍ ချုံစောင်ရန်း စသည်ဖြင့် ဖုံးကွယ်ရာ၌ (ဆိတ်ကွယ်ရာရပ်မျှင်းငှာ) နေအပ်၏။

နေပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ပင် ဝါသကို ဆောက်တည်၍ ကြားပါ။ (မချွပ်ပါနှင့်)။ အသစ် တစ်ပါးပါးလာအံ့၊ ထိုရဟန်းမြင်အံ့၊ ကြားအံ့-၎င်းရဟန်းကိုပုဂံ ဝါသကြားရမည်။

ဝါသစောင့်သူ မသိ၊ မမြင်၊ မကြားသော်လည်း ဝါသစောင့်ရာမှ ၁၂-တောင်အတွင်းသို့ ရဟန်းတစ်ပါးပါးဝင်ဖြတ်သွားအံ့၊ ဝါသမကြားလိုက်မိပါမူ ၎င်းညဉ့်ပျက်၏။

အရုဏ်တက်လျှင် ဝါသကို မိမိအဖော်ထံ၌ ချပေါ့။ (ချပုံပြုပြီးပြီ)။

အကယ်၍ မိမိအဖော် တစ်နေရာ ကိစ္စရှိ၍သွားလိုက သွားပါစေ၊ ရဟန်းမရွေးဘဲ ပထမတွေ့သည့် ပကတိတ် ရဟန်းထံ၌ ချပါလေ။ (ဤကား သံဃာသိမ်ဆည်းရန် ခဲယဉ်း၍ကျောင်းတိုက်မှ အပြင်သို့သွားပြီး ဝါသ်စောင့်ပုံဖြစ်သည်။)

အပွား။ ။အချို့က အဋ္ဌကထာ၌ “ဒွေ လေရူပါတေ အတိက္ကမိက္ခာ” ဟုဆိုသောကြောင့် ခဲနှစ်ကျအတွင်းမှာ ဝါသ် စောင့်အပ်။ မိမိတို့ အရာမရှိ ခဲနှစ်ကျအတွင်းရှိ အခြားကျောင်းတိုက်က သံဃာကိုလည်း ကြားရမည် ဆိုသည်မှာ မသင့်။ (ခဲနှစ်ကျဆိုသည်မှာ ကြားရမည့်အပိုင်းအခြားကို ပြသည်မဟုတ်။ သရဏ္ဍာယ်လံကို ကြားမှာစိုး၍သာ ဆိုသည်ဟုမှတ်)။

“ဝါသ်ကြားရမည့်ခေတ်” (အပိုင်းအခြားအကွာအဝေး) ကား အရာမရှိက အရာမအတွင်း၊ အရာမမရှိက အရာမထိုက်သော အရပ်တည်း။ ၎င်းသို့ဝင်လာသမျှ ကြားရမည်။ (အရာမထိုက်အရပ်ဟူသည် ၁၂-တောင်တွင်းတည်း)။ ဝင်လာသည်ကို မသိလိုက်၍ မကြားမိပါကလည်း ၎င်းညဉ့်ပျက်၏။ (ဤကား ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ဝါသ်စောင့်ပုံဖြစ်၏)။

“ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ ဝါသ်စောင့်သို့ ဖြစ်စေ၊ အပြင်၌ ဝါသ်စောင့်သို့ဖြစ်စေ” ရဟန်း၏အသံကို ကြားလျှင် ကြားရာအရပ်၊ ရဟန်းအဆင်းကို မြင်လျှင် မြင်ရာ အရပ်သည် ကြားရမည် (အာရောစန) ခေတ်မည်၏။

“ဝါသ်ဆောက်တည်ရာ၌ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းတို့သည်”-

- (၁) သဟဝါသ = ပကတတ် ရဟန်းနှင့် ဖြစ်စေ၊ ဝါသ် စောင့်သူချင်းဖြစ်စေ အတူ တစ်မိုး တစ်ရာမ်တည်း သောကျောင်း၌ အိပ်ခြင်း။
- (၂) ဝိပ္ပဝါသ = ပကတတ်ရဟန်းနှင့်ကင်း၍ အရုဏ်တက် ခြင်း။
- (၃) ကြားရမည့်ခေတ်အတွင်း ရောက်လာသည့် ရဟန်းကို မကြားမိခြင်း ၃-ပါးတို့ ဖြစ်၏။

အမှာ။ “အသံကြားရာဟု ဆိုသဖြင့် အချို့က ကြေးစည် ထိုးသံ၊ ခေါင်းလောင်းထိုးသံအပေါ်၌ သံသယရှိ၍ ဝါသ်စောင့်စဉ် ရဟန်းတော်များ ကြေးစည် ခေါင်းလောင်း မထိုးပါနှင့်ဟု တစ်ပါးသောကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ တားမြစ် ကြ၏။ သံသယ ပိုလွန်းသည်သာ။

စင်စစ်မူ အသံ ဟူရာ၌ ကြေးစည်သံကဲ့သို့ ဥတုဇ သဒ္ဒကို မဆိုလို။ စာဆိုသံ၊ ချောင်းဟန်သံ စသည့် စိတ္တဇအသံသာ လိုရင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် အသံကြားရာ ဆိုသဖြင့် လူသံ မှန်သမျှ သံသယ မဝင်သင့်။ “သမဏော အယန္တိ ဝဝတ္ထန မေဝ ပမာဏံ” ဟူသည့်နှင့် အညီ ရဟန်းအသံ၊ ရဟန်းအဆင်းဟု တိကျစွာ သိမှတ်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသာ ပဓာနဖြစ်၍ သံသယဖြင့်ကြားစရာ မလိုဟု မှတ်။

မာနတ်ကျင့်ရန် အစီအစဉ်

ဤနည်းဖြင့် မိမိစောင့်လိုသော ရက်အထိ ဝါသ်စောင့်ပြီး သောအခါ မာနတ် ၆-ရက် ကျင့်ရမည်၊

မာနတ်ကျင့်ရာ၌ ကမ္မဝါဒတ်စဉ်၌ လည်းကောင်း၊ စောင့် စဉ်၌ လည်းကောင်း အနည်းဆုံး မိမိ အပြင် သံဃာ ၄-ပါး ရှိရမည်။

သိမ်ထဲ၌ သံဃာ စုမိသော အခါ မိမိက ယခင် အတိုင်း ပရိဝါသ်ကို ဆောက်တည်၍ ကြားပါ။ - မချပါလေ နှင့်။ ထို့နောက် မာနတ်တောင်းပါ။

မာနတ်တောင်းပုံ။ ။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပုဋိစ္ဆန္တယော ။ ပ ။ ပက္ခပုဋိစ္ဆန္တယော၊ သော ဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္တယော၊ တာသံ အဠေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ယာစိ။ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္တယော။ တာသံ အဠေန သမောဓာန ပရိဝါသံ အဒါသိ။ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပုဋိစ္ဆန္တယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုဋိစ္ဆန္တနုဉ္စ အပ္ပုဋိစ္ဆန္တနုဉ္စ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ ယာစာမိ။ (၃-ခေါက်)။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါစာ

ဥတံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ (တိဿော) တိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကောဟပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ သော သံသံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံယံ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ။ သံဃော (တိဿယ) တိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိသော ပက္ခပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသံ အာဂါသိ။ သော ပရိဝုတ္တ ပရိဝါသော။ အယံ (တိဿော) တိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ သော သံသံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုဋ္ဌိန္ဒန္တာနဉ္စ အပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တာနဉ္စ ဆာရတ္ထံ ဗာနတ္ထံ ယာစတိ။ ယဒိ သံသယ ပတ္တကလ္လံ သံဃော (တိဿယ) တိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုဋ္ဌိန္ဒန္တာနဉ္စ အပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တာနဉ္စ ဆာရတ္ထံ ဧ တိတ္ထံ ဒဒေယျ။ သောဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ (တိဿော) တိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဧကောဟပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ ပ။ ပက္ခပ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တယော။ သော သံသံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပုဋ္ဌိ-

စွန့်သော။ တာသံ အရွှေ့န သမောဓာန ပရိဝါသံ ယာစိ။
သံဃော(တိဿဏ) ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ
ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပ္ပင်္ဂိစွန့်သော။ တာသံ အရွှေ့န
သမောဓာန ပရိဝါသံ အဒါသိ။ သော ပရိပုတ္တ ပရိဝါသော။
အယံ (တိဿော) ဘိက္ခု သမ္ပဟုလာ သံဃာဒိဿသာ
အာပတ္တိယော အာပတ္တိ အပ္ပင်္ဂိစွန့်သော။ သော သံဃံ တာသံ
သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ အပ္ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ ဆာရတ္တံ
မာနတ္တံ ယာစတိ။ သံဃော (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော တာသံ
သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ အပ္ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ ဆာရတ္တံ
မာနတ္တံ ဒေတိ။ ယဿာ ယသ္မကော ခမတိ (တိဿဿ)
ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ
ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ။ သော ကုဏ္ဍဿ။ ယဿ နက္ခမတိ။
သော ဘာသေယျ။

ဒုဟိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ၊
တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။

နိဂုံး။ ။ဒိန္နံ သံဃေန (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော တာသံ
သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ အပ္ပင်္ဂိစွန့်နဉ္စ
ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ။ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝ မေတံ
ဓာရယာမိ။

ထို့နောက် သိမ်ထဲ၌ပင် မာနတ်ကို ဆောက်တည်ပါ။

မာနတ် ဆောက်တည်ပုံ။ ။မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ။ ဝတ္တံ
သမာဒိယာမိ။ (၃-ကြိမ်ဆို)။

ထို့နောက် သိမ်ထဲ၌ပင် မာနတ်ကြားပုံ။

မာနတ်ကြားပုံ။ ။အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ သံဃာဒိသေသာ
 အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ။ ။ သမ္ပဟုလာ
 အာပတ္တိယော ကောဟပုဋိစ္ဆန္ဒာယော (၁) ပက္ခပဋိစ္ဆန္ဒာယော
 သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ
 အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန
 ပရိဝါသံ ယာစိ။ ။ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္ပဟုလာနံ
 အာပတ္တိနံယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ
 အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ဟံ ဘန္တေ
 ပရိဝုတ္တပရိဝါသော။ ။ အဟံ ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ သံဃာဒိ
 သေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ သောဟံ
 ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ
 အပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ ယာစိ၊ တဿမေ သံဃော
 တာသံ သမ္ပဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ အပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ
 ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ အဒါသိ၊ သောဟံ မာနတ္ထံ၊ စရာမိ၊ ဝေဒ
 ယာမဟံ ဘန္တေ။ ဝေဒယတီတိ မံ သံဃော ဇာရေတု။

ထို့နောက် သိမ်ထဲ၌ပင် မာနတ်ချပပါ။

မာနတ်ချပုံ။ ။မာနတ္ထံ နိက္ခိပပါမိ။ ဝတ္ထံ နိက္ခိပပါမိ။
 (၃) ခေါက်။

အမှာ။ ။မာနတ်စောင့်စဉ် သံဃာ အနည်းဆုံး ၄-ပါး
 လိုပါသည်။ ၎င်းထဲ၌ မာနတ်ကြားရမည်။ ၆-ရက်
 အနည်းဆုံး မာနတ်ကျင့်ရမည်။

အဗ္ဘာန်သွင်းရန် အစီအစဉ်

၆-ရက် မာနတ်ကျင့်ပြီးလျှင် သံဃာ (၂၀) အနည်းဆုံး ရှိသော သိမ်ထဲ၌ မာနတ်ဆောက်တည်၍ ကြားပါ။ (မချပါ လေနှင့်။) ကြားပြီးလျှင် အဗ္ဘာန်သွင်းရန် တောင်းပါ။

အဗ္ဘာန်တောင်းပုံ။ ။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိ-
သေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ သမ္မ
ဟလာ အာပတ္တိယော ကောပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာယော (ပ) ပက္ခပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာ
ယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ
ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမော
ဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ။ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္မ-
ဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာယော၊
တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ။ သောဟံ
ဘန္တေ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိ
သေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာယော။ သောဟံ
ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ
အပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ၊ တဿမေ သံဃော
တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ အပုပ္ပုဒ္ဓိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ
ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ။ သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တော
သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ။ (၃) ခေါက်တောင်းပါ။

အဗ္ဘာန်သွင်း ကမ္မဝါစာ

၉. ဇာတ်။ ။ သုဏ္ဍာတုမေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ (တိဿော)
ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော

အာပတ္တိ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပုဋိစ္ဆန္ဒာယော။ပ။
 ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ
 ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန
 သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ။ သံဃော (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော
 တာသံသမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံယာအာပတ္တိယောပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာ
 ယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ။ သော
 ပရိဝုတ္တပရိဝါသော။ အယံ (တိဿော) ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ
 သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပတ္တိ အပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊
 သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ
 အပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ ယာစိ၊ သံဃော (တိဿဿ)
 ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ
 အပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ အဒါသိ။ သောစိဏ္ဏမာနတ္တော
 သံဃံ အတ္တနံယာစတိ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ။ သံဃော
 (တိဿံ) ဘိက္ခု အဗ္ဗေယျ။ သော ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏာတုမေ ဘန္တေ သံဃော။ အယံ။

(တိဿော) ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေ-
 သာ အာပတ္တိယော အာပတ္တိ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကော
 ဟပုဋိစ္ဆန္ဒာယော။ပ။ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာယော။ သော သံဃံ တာသံ
 သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာ
 ယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ။ သံဃော
 (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ယာ
 အာပတ္တိယော ပက္ခပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ တာသံ၊ အဇ္ဈေနသမောဓာနံ
 ပရိဝါသံအဒါသိ၊ သောပရိဝုတ္တပရိဝါသော၊ အယံ(တိဿော)

ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပတ္တိ
 အပုဋ္ဌိန္ဒနာယော။ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိ
 နံ ပုဋ္ဌိန္ဒနာနုဉ္စ အပုဋ္ဌိန္ဒနာနုဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ သံဃော
 (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော တာသံ၊ သမ္မဟုလာနံအာပတ္တိနံ၊ ပုဋ္ဌိ-
 န္ဒနာနုဉ္စ အပုဋ္ဌိန္ဒနာနုဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သော
 စိက္ခမာနတ္တောသံဃံ အတ္တနံယာစတိ၊ သံဃော(တိဿံ)ဘိက္ခု
 အတ္တတိ၊ ယဿာ ယသ္မတော ခမတိ (တိဿဿ) ဘိက္ခုနော
 အတ္တာနံ၊ သောတုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ၊ သောဘာသေယျ။

ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။
 တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ။ ။

နိဂုံး။ ။အတ္တိတော သံဃေန (တိဿော) ဘိက္ခု ခမတိ
 သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါသ် မာနတ် အပ္ပာနိ ကံအားလုံးပြီး၏။

အမှာ။ ။ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ရာ၌ ဤအဋ္ဌသမောဓာန်ကို
 သာ အလွန်ကောင်းသဖြင့် ဆောက်တည်လေ့ရှိကြ
 ၍ အဋ္ဌသမောဓာန်မျှကိုသာ ရေးလိုက်ပါသည်။ တစ်ထောင်
 သော အာပတ်တို့ကို ညဉ့်တစ်ရာဖုံးလွှမ်းသော ရဟန်းသည်
 ဆယ်ညဉ့်မျှ ပရိဝါသ်နေသဖြင့် အာပတ်စင်ကြယ်၏။ ဤနည်း
 ကား အဋ္ဌသမောဓာန ပရိဝါသ်ဖြစ်သည်။ ဤမျှပင် ကောင်း
 လှပါသည် ဟူလို။

အခန်း (၄)

ဆက်ဆံရေးကဏ္ဍ

ကျောင်းထိုင်ရဟန်းတော်သည် လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် မကင်းတော့ပြီ။ လူမှုဆက်ဆံရေး ပညာ ဆိုသည်ကား ကျယ်ဝန်းလှ၏။ ရှုပ်ထွေးလှ၏။ သို့ကလောက် ရှုပ်ထွေး ကျယ်ဝန်းလှသော လောကအလယ်၌ မောဇွယ်မကြုံရအောင် ကျင့်သုံးတတ်ရမည်။

ပထမဦးစွာ သတိထားရမှာက “ငါသည် လူတွေနှင့် ဆက်ဆံနေရသော်လည်း ရဟန်းတော်တစ်ပါး၊ ဘုရားသားတော်သာ ဖြစ်သည်” ဟု အစဉ် မိမိကိုယ်ကို သတိပေးပါ။ လူအချင်းချင်း ရောနှော ဆက်ဆံနည်းမျိုး မဖြစ်မိအောင် သတိပြုရမည်။ ရဟန်းနှင့် လူ ဆက်ဆံနည်းမျိုးသာ ဖြစ်စေရမည်။

ရဟန်းနှင့် လူဆက်ဆံနည်းမျိုးကား- ရဟန်းက ဓမ္မအဓမ္မ၊ ပညာအဓမ္မကို ပေး၍ လူက ၎င်းကို ခံယူ ကျင့်သုံးခြင်းတည်း။ ဘုရားရှင်က သိင်္ဂါလောဝါဒါသုတ်၌-

- (၁) မကောင်းဖြစ်တာ၊ (၂) ကောင်းရာညွှန်လစ်၊
(၃) အသစ် ဟောကျ၊ (၄) နာဖူးထပ်မံ၊
(၅) နတ်ထံတင်ရာ၊ (၆) မေတ္တာလည်းပြု
ရဟန်းမှု၊ ခြောက်ခု လွန်သေချာ။

ဤကား— ရဟန်း၏ စည်းကမ်း၊ လျှောက်ရမည့်လမ်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤလမ်း ၆-ခုဝယ် မေတ္တာနောက်နားက ပါနေသော်လည်း သူသာ အချက်အချာ ပဓာန ဖြစ်ပေသည်။ မေတ္တာဟုဆို လိုက်သဖြင့် ကရုဏာလည်း ပါပြီးသား ဖြစ်သည်။ မေတ္တာ ကရုဏာနှစ်ပါးသည် အရာရာကို ပြီးစေတတ်သော 'အောင်သိဒ္ဓိ' ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်သောသူသည် တစ်ယောက်သောသူအား မေတ္တာ၊ ကရုဏာရှိလာပါက အနစ်နာခံနိုင်သည်။ ခွင့်လွှတ်နိုင် သည်။ သည်းခံနိုင်သည်။ သူ့အတွက် ဘာအကျိုးကို ဆောင်ရ၊ ဆောင်ရ ဆောင်နိုင်သည်။ သုမေဓာ ရသေ့ငယ်အား အနန္တ ဒုက္ခသံသရာကို ပန်းခင်းလမ်းပမာ ထင်မှတ်စေ၍ ဖြတ်ကူးနိုင် သည်မှာ ဤမေတ္တာ၊ ကရုဏာပင် ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံး ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်နိုင်သည်မှာလည်း ဤမေတ္တာ၊ ကရုဏာပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် အောင်မြင်သော ကျောင်းထိုင် ရဟန်းတော် တစ်ပါးဖြစ်လိုပါက တပည့်ဒကာတို့အပေါ်၌ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ အပြည့်ရှိပါစေ။

ထိုအခါ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၏ စေ့ဆော်ချက်ဖြင့် စာမတတ် သေးက တတ်လာမည်၊ တရားမဟောတတ်သေးက ဟောတတ် လာမည်။ စကားမပြောတတ်သေးက ပြောတတ်လာမည်။

ဆက်ဆံရေး မပြေသေးက ပြေလာပါမည်၊ ရဟန်း ကျင့်ဝတ်
၆-ချက်လုံး ဖြည့်စုံလာပါလိမ့်မည်။ တပည့်-ဒကာ တို့အား
တတ်စေချင် မြတ်စေချင်လှသော မေတ္တာကရုဏာသာ ဆောင်
ပါ။ ဆောင်ရမည်။ အာမခံပါသည်။

ထိုသို့ရဟန်းက မေတ္တာ ကရုဏာ အစစ်ကို ဆောင်သော
အခါ တပည့် ဒကာများက-

- (၁) မေတ္တာစိတ်သက်၊ (၂) ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊
- (၃) ခင်မင်နှုတ်ချို၊ (၄) လိုလျှင် ဖိတ်ထား၊ (၅)
- တတ်အားလှစေ ဤငါးထွေ၊ ကျင့်လေဒါယက-

၅-ချက်တို့ဖြင့်တသွင်သွင်စီးသော သဒ္ဓါတရားများ သွန်း
လောင်းကြပါလိမ့်မည်။

သင်္ကေတစရာ။ ။ ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် စကတည်းက
“ခင်ဗျားတို့မှာဒကာကျင့်ဝတ်တွေရှိတယ်။
ဒါတွေကို ကျင့်ရမယ်၊ လှူရမယ်၊ စသည်ဖြင့် ဆောက်နှင့်
ထွင်းပါလေနှင့်၊ မိမိသည် သူတို့၏ မိဘအရာမှာနေပါ။ မိမိက
ခေါင်းဆောင်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မိဘသည် သားသမီးငယ်တို့
အား ကိုယ်ကသာ ကျွေးချင်မွေးချင်သည်။ သူတို့ထံမှ မတောင်း
မယူလိုပါ။ ထို့အတူမိမိက မေတ္တာ ကရုဏာများဖြင့် သရုပ်
ပေါ်အောင်ထိ ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။ ထိုအခါ တပည့်ဒကာ
တို့ဘက်မှ ကျင့်ဝတ်ငါးပါး အလိုလိုပြည့်လာရုံတွင်မက ပိုလှူ
သွားပါလိမ့်မည်။

မေတ္တာ ကရုဏာ သရုပ်ပေါ်အောင်

လူ၌စီးပွား၊ ကျန်းမာ၊ ပညာ အရေး ၃ - ခုရှိရာတွင်ရဟန်းသည် စီးပွားရေး၌ ဘယ်ခါမျှ မပါဝင်လေနှင့်။ ပညာနှင့် ကျန်းမာရေးကို မိမိနှင့် စပ်သမျှ ဒကာ ဒကာမများ အပေါ် အခွင့်ရသမျှ ဖြန့်ချိဒါနပြုပါ။

ပညာရေးဖြန့်ရန်။ ။ဒကာ-ဒကာမများအား နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ကောန်ရောက်ကြောင်းတရားကောင်းများကို ရှာဖွေဟောကြားပါ။ ဝါ ဘယ်လိုဟောရရင် သူတို့ ပိုပြီး နားလည်မလဲဟု နားလည်လွယ်သော နည်းများ ဖွဲ့စည်း၍ ဓမ္မရတနာများပေးပါ။ (တရားဟောပါ။)

တရားဟောစဉ် လူတို့ကို ချမ်းသာစေလိုသော စေတနာ မေတ္တာထားပါ။ တရားသည် တမလွန်ရောက်မှချမ်းသာစေသည် မဟုတ်၊ ခုဘဝ၌ပင် ချမ်းသာစေသဖြင့် သူ့ဘုံတတွေယခုဘာပင် တရားသဘောပေါက်၍ စိတ်ချမ်းသာစေလိုသော စေတနာဖြင့် သဘောပေါက်လွယ်အောင် တရားဟောနည်း ကြိုးစားပါ။

လူငယ်ပိုင်း၊ ကလေးပိုင်း၊ အရွယ်များကိုလည်း အခြေခံ ငါးပါးသီလမှစ၍ ဘုရားရှင်၏အကြောင်း အကျဉ်းချုပ်များ၊ သရဏဂုံ၊ ဆွမ်းကပ်၊ ခရုကပ်မှစ၍ကိုယ်ကျင့် ကောင်းမွန်အောင် ၎င်းတို့အားမည့်အချိန် (ဥပုသ်၊ တနင်္ဂနွေ၊ ကျောင်းပိတ်ရက် များ၌ဖြစ်စေ၊ ညနေပိုင်း အားလပ်ချိန်၌ဖြစ်စေ) သင်ပေးပါ။

“ကျေးရွာ၌ အစိုးရကျောင်း ရှိပါက”မိမိသည် ၎င်း ကျောင်းချိန်၌ ဝင်မဖွယ်ပါနှင့်။ ၎င်းတို့ကျောင်းအားလပ်ချိန်၌ သာလျှင် လိမ္မာရေးရာများကို သင်ပေးပါ။ အစိုးရကျောင်းများ သည် လိမ္မာရေးသို့ပို့သော ကြံ့ယာဖြစ်၍ မိမိက အားပေးပါ။ တတ်နိုင်လျှင် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတို့အား ကူညီသင်ပေး ပါ။ ဤကား အဓမ္မ ဖြစ်ပါသည်။ အခြေအနေလိုက်၍ ပညာ ရေးတို့ကို အားပေးပါလေ။

ကျန်းမာရေး။ ။ မိမိနေရာသည် တောရွာများ ဖြစ်ပါလျှင် ကျန်းမာရေးပညာ ချို့တဲ့ တတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိကျောင်း၌ ဖြစ်စေ၊ ကျေးရွာလူကြီးအိမ်၌ ဖြစ်စေ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးအတွက် မြန်မာဆေး၊ ဥပဒေဖြင့် ခွင့်ပြု ထားသော ခေတ်ဆေးများကို စုဆောင်းထား၍ ဆေးပေးခန်း ဖွင့်နိုင်ရန် ဟောကြားပါ။ ကြိုးစားပါ။ မိမိက ၎င်းဆေးပေးမှု ကုသမှုကို ကိုယ်တိုင် မလုပ်ပါနှင့်။ သင့်တော်သောဗေဒက တစ်ဦး ဦးကို ကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ပါစေ။

အမှာ။ ။ ကျောင်းထိုင်ရဟန်းတော်သည် အဆိုပါ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး နှစ်ခုကို သာလျှင် မိမိ၏ ရဟန်းဘောင် အတွင်းမှ ဆောင်ရွက်၍ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးကို ကား မဝင် ပါလေနှင့်။

အမိကဦးစားပေးအနေနှင့် ဓမ္မရေးရာကိုသာ ကြိုးစား ရှာဖွေဟောကြားပါ။ ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်ပါလေ။ ဤမျှဖြင့် ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် “ဆက်ဆံရေး လမ်းညွှန်ချက်” ပြည့်စုံလောက်ပါလိမ့်မည်။

မေတ္တာလက်ဆောင်

ငါး ရံ မင်း ပရိတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- ၁။ ပူရေန္တော ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တော မစ္ဆယောနိယံ။
အစရိ ဟိတဉ္စ ဉာတတ္ထိ၊ ဟောမေဓံ ပဝဿိယ။
- ၂။ သက္ကေသု နိဂြောဓာရာမေ၊ ဝသန္တေန မဟေသိနာ။
သာရိပုတ္တဏ္ဍထေရဿ၊ ဘာသိတံ တံဘဏာမ ဟေ။
- ၃။ ပုနာပရံ ယဒါ ဟောမိ၊ မစ္ဆရာဇာ မဟာသရေ။
ဥဏှေ သူရိယသန္တာပေ၊ သရေဥဒက ခီယထ။
- ၄။ တတော ကာကာစ ဂိဇ္ဈာစ၊ ကင်္ကာ ကုလလ သေနကာ၊
ဘက္ခယန္တိဒိဝါရတ္တိ၊ မစ္ဆေဥပသနိ သိဒ္ဓိယ။
- ၅။ ဝေဓိန္တေ သဟံ တတ္ထ၊ သဟဉာတိဟိ ပိဋိတော၊
ကေန နုခေါ ဥပါယေန၊ ဉာတီ ဒုက္ခာ ပမောစဿ၊
- ၆။ စိန္တယိတုာန ဓမ္မတ္ထံ၊ သစ္စံ အဒ္ဓသ ပဿယံ။
သစ္စေ ဌတုာ ပမောစေသိ၊ ဉာတိနံ ယံ အတိက္ခယံ။
- ၇။ အနုဿရိတုာ သတံ ဓမ္မံ၊ ပရမတ္ထံ ဝိစိန္တယံ။
အကာသိ သစ္စကိရိယံ၊ ယံ လောကေ ဓုဝသဿဟံ။

၈။ ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တော သ္မိ
ဝိညုတံ။

နာဘိ ဇာနာမိ သဉ္စိစ္စ၊ ဧကံ ပါဏံ ပိ ဟိံသိတံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ပဇ္ဇုန္နော သဘိဝဿတု။

၉။ အဘိတ္တနယ ပဇ္ဇုန္န၊ နိမိံ ကာကဿ နာသယ။
ကာကံ သောကာယ ရမန္တဟိ၊ မစ္ဆေ သောကာ
ပမောစယ။

၁၀။ သဟကတေ သစ္စဝရေ၊ ပဇ္ဇုန္နော အဘိဂဇ္ဇိယ။
ထလံ နိန္ဒဉ္စ ပူရေဇ္ဇော၊ ခဏေန အဘိဝဿထ။

၁၁။ ဧဝရူပံ သစ္စဝရံ၊ ကတွာ ဝိသိယ မုတ္တမံ။
သဇ္ဇေန မေ သမော နတ္ထိ၊ သော မေ သစ္စပါရမီ။
မစ္ဆရာဇပရိတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဓာရဏ ပရိတ်တော်

(မြတ်စွာဘုရား၏ အာဝေဏိကဂုဏ်တော် ၁၈-ပါး)

၁။ ဗုဒ္ဓါနံ ဇီဝိတဿ နုဿက္ကာ ဧကေနစိ အန္တရာယော
ကာတုံ၊ တထာ မေ ဟောတု။

၂။ အတိတံသေ ဗုဒ္ဓဿ သဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။
အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံဉာဏံ။
ပစ္စုပ္ပန်သေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။

- ၃။ ဣမေဟိ ဟိဟိ ဓမ္မေဟိ ၊ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝ
တော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာ နုပရိဝတ္တံ
သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ
မနော ကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ။
- ၄။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာ ဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝ
တော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ၊
နတ္ထိ ဝီရိယဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိပဿနာယ ဟာနိ၊ နတ္ထိ
သမာဓိဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိ ဟာ ဟာနိ။
- ၅။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ၊ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဂါ၊ နတ္ထိ အမ္မုဒ္ဓါ၊
နတ္ထိ ဝေဝါယိတတ္ထံ၊ နတ္ထိ အဗျာဝ ဋ္ဌမနော၊ နတ္ထိ
အပ္ပုဋ္ဌိသင်္ခါနုပေက္ခာ၊ ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓမ္မေဟိ
သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နမော သတ္တန္တံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။
- ၆။ နတ္ထိ တဿာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ နတ္ထိ တဿာ ဝဿ
ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိ ဟယာဂတဿ မနောဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိ
အတိတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိ
အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊
နတ္ထိ ပစ္စုန္နသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊
နတ္ထိ သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာ နုပရိ
ဝတ္တံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနု
ပရိဝတ္တံ၊ နတ္ထိသဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာ
နုပရိဝတ္တံ။ ဣမံ ဓာရဏံ။ အမိတံ အသမံ သတ္တ

သတ္တန် တာဏံ လေဏံ သံသာဓုဘယ ဘိကာနံ
အဂ္ဂံ မဟာတေဇံ။

၇။ ဣမံ အာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ ဓာရေဟိ ဝါရေဟိ
ပရိပူစ္ဆာဟိ။ တဿ ကာယေ ဝိသံ န ကမေယျ၊
ဥဒကေန လဂ္ဂေယျ၊ အဂ္ဂိနဉ္စိဟေယျ၊ နာနာဘယ-
ဝိကော န ကောဟာရကော န ဒွိဟာရကော န တိဟာ-
ရကော န စတုဟာရကော န ဥပ္ပတ္တကံ န မုဉ္ဇကံ။
မနုဿေဟိ အမနုဿေဟိ န ဟိ သကဉ္စ။

၈။ တံ ဓာရဏံ ယထာ ကတမေ၊ ဇာလော မဟာ-
ဇာလော ဇာလိတ္တေ မဟာဇာလိတ္တ၊ ပုဂ္ဂေ မဟာ-
ပုဂ္ဂေ၊ သမ္ပတ္တေ မဟာသမ္ပတ္တေ၊ ဘူတဂ္ဂိမ္မိ တမဂ္ဂိလံ။

၉။ ဣမံ ခေါ ပနာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ သတ္တ သတ္တဘိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကောဋီဟိ ဘာသိကံ၊ ဝတ္ထေ အာတ္ထေ၊
ဂန္ဓဝေ အဂန္ဓဝေ၊ နောမေ အနာမေ၊ သေဝေ
အသေဝေ၊ ကာယေ အကယေ၊ ဓာရဏေ အဓာ-
ရဏေ၊ ဣလ္လိ၊ မိလ္လိ၊ တိလ္လိ၊ မိလ္လိ၊ ယောချက္ခေ မဟာ-
ယောချက္ခေ၊ ဘူတဂ္ဂိမ္မိ တမဂ္ဂိလံ။

၁၀။ ဣမံ ခေါ ပနာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ နာနာဘိသာ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကောဋီဟိ ဘာသိကံ၊ ဒိဋ္ဌိလာ ဒဏ္ဍိလာ၊
မန္တိလာ ဧရာဝိလာ ခရလာ ဒုဋ္ဌိလာ။
တေန သစ္စဝဇ္ဇေန သောတ္ထိ မေ ဟောတု သပ္ပဒါ။

ဓာရဏ ပရိတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ကပ္ပိယကုဋိ သမုတ်ပုံ

ယာဝ၊ ယာမကာလိက နှစ်ပါးကို သိုမှီးထားသော်လည်း
အပြစ်မှ လွတ်စေခြင်းငှာ ကပ္ပိယကုဋိလေးမျိုးကို ဘုရားရှင်က
ခွင့်ပြုအပ်ပေသည်။

ကပ္ပိယကုဋိ လေးမျိုး

- ၁။ ဥဿာ ဝနန္တိကာ ကပ္ပိယကုဋိ = ရှေးဦးစွာ စိုက်ထူအပ်သော
သံဃိက၊ ပုဂ္ဂလိက ရဟန်း
ပိုင် တိုင်ကို ရဟန်းက ကိုင်
လျက် “ကပ္ပိယ ကုဋိ”
ကရောမ” ဟု ဆို၍ ချပါ။
စကားအဆုံးနှင့် တိုင်အကျ
ညီပါစေ။ (ရဟန်းတစ်ပါး
တည်း မ မ၊ နိုင်လျှင် လူ
ရဟန်း ဝိုင်း မပါ။)
- ၂။ ဂေါနိသာဋိကာ ကပ္ပိယကုဋိ = အကာ၊ စည်းရိုး ဝန်းကျင်
ပတ်လည် ထက်ဝက်မျှ
မပြည့်သော ကျောင်း။
- ၃။ ဂဟပတိ ကပ္ပိယကုဋိ = လူ အကာများက “ကပ္ပိယ
ကုဋိ ဒေမ” ဟု ဆို၍ လူ
သော ကျောင်း။

၄။ သမ္မုတိ ကပ္ပိယကုဋိ   “ဥတ္တိ ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ
 ဖြစ် သီးသန့် သမုတ်သော
 ကျောင်း။

အားဖြင့် ကပ္ပိယကုဋိ လေးမျိုးရှိပါသည်။

ထို ၄-ပါးတို့တွင် သမ္မုတိ ကပ္ပိယကုဋိသမုတ်ပုံ

ကမ္မဝါစာမရွတ်မီ ထိုကျောင်းသည် ဂါမခေတ်၌တည်အံ့။
 ထိုဂါမခေတ်ရှိ ရဟန်းများကို သုတ်သင်အပ်၏။ အနည်းဆုံး
 ရဟန်း ၄-ပါး ကျောင်းပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ကျောင်း၏
 ဟတ္ထပါသ်၌ လည်းကောင်း နေ၍ ကျောင်းအမည်ဖြင့် ကမ္မဝါ
 စာဖတ်ပါ။ ကျောင်းကို ပထမဦးစွာ (ဇေတဝန၊ ဝေဠုဝန)
 စသည်ဖြင့် နာမည်မှည့်ပါ။

ဥတံ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော ယဒိ သံဃဿ
 ပတ္တကဏ္ဍံ၊ သံဃော (ဇေတဝနံ) ဝိဟာရံ ကပ္ပိယ
 ဘူမိံ သမ္ပန္နေယျံ သော ဥတ္တိ။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ သံဃော
 (ဇေတဝနံ) ဝိဟာရံ ကပ္ပိယဘူမိံ သမ္ပန္နတိ။
 ယဿ ယသ္မတော ခမတိ (ဇေတဝနဿ) ဝိဟာရဿ ကပ္ပိယ-
 ဘူမိယာ သမ္မုတိ၊ သော တုဏှဿ။ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော
 ဘာဓေယျ။

နိဂုံး။ ။ သမ္ပမတာ သံဃေန (ဇေတဝနော) ဝိဟာရော
 ကပ္ပိယဘူမိ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှံ၊ ဝေ
 မေတံ ဓာရယာမိ။

အာသီသ

ယမန်နှစ်က တပေါင်းလတွင် “စိတ်၏ဖြေရာ” စာအုပ်ကို ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ လောကသားတို့၏ သောက ပရိဒေဝတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်၍ အေးမြသောဘဝကို ရနိုင်ကြ ပါစေဟု ဆန္ဒမူ၍ဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်ပရိသတ်များက မိမိတို့သည် ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှု ရ၍ စိတ်ချမ်းသာမှု ရကြပါကြောင်း သတင်းကောင်း များကို စာဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူကိုယ်တိုင်လည်းကောင်း အကြောင်း ကြားကြသဖြင့် ငမ်းသာရပါသည်။

ယခု တစ်ဖန် ကျောင်းထိုင်ပျိုနု အခြေပြု ရဟန်းတော်များ အဖို့ အထူးရည်စူးလျက် ကျောင်းထိုင်ရေးရာ အဖြာဖြာကို လွယ်ကူစွာဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်းငှာ ဤမည်သော “ကျောင်း ထိုင်ဘုန်းကြီးရေးရာ ပဒေသ” စာအုပ်ကိုရေးသားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်သည် စာရေးသူ၏ လုံးချင်းစာအုပ်များ တွင် ဆဋ္ဌမမြောက် ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။ စာအုပ် ရေးသားခြင်းဖြင့် ကျမ်းပြုဆရာဟုသော ဘွဲ့ကိုမျှော်လင့်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ မိမိကိုယ် ကိုလည်း ကျမ်းပြုဆရာဟု ယခုထိ မထင်မှတ်မိသေးပါ။

မိမိကို မိဘ ဆရာသမားများသည် ငယ်စဉ်ကစ၍ ယနေ့ ကျအောင် လောကီရေးရာ၊ လောကုတ္တရာရေးရာ အဖြာဖြာ တို့ကို သင်ကြားလိမ္မာစေခဲ့ပါ၏။ လောကကြီးကလည်းထိုသည့် ရေးရာ အဖြာဖြာတို့ကို သိခဲစ မှတ်စေ သင်ကြားတတ်မြောက် စေခဲ့ပါ၏။ မိမိ သင်ကြားဆည်းပူး၍ ရခဲ့သမျှ သိမှတ်ဖွယ်ရာ အဖြာဖြာတို့မှာ တကယ် စင်စစ်အားဖြင့် ဆိုရလျှင် အနန္တ ကောင်းကင်အလယ်မှ မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် လင်းနေရ ရှာသော ကြယ်ငယ်ကလေးတစ်လုံးမျှသာ ရှိပါပေသည်။ မိမိ ရရှိခဲ့သည့် ထိုပုံမာဏကလေးကိုပင် လောကသားတို့အား ထပ်ဆင့်ဝေငှ ပေးလိုသော ဆန္ဒမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

ငွေလမင်းကြီး ထင်းထင်းထိန်ဝါ သာနေသော လပြည့်သ များ၌မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် ကြယ်ရောင်ကလေးများကိုခရီးသည် အဖို့ အားကိုးပြုစရာ မလိုပါ။ သို့ပါသော်လည်း ငွေလမင်းကြီး ထင်းထင်းသောသော ညဉ့်များချည်း ဤလောက၌ ရှိရိုးမ ဂုတ် ခဲ့ပါ။ လသာသော ညဉ့်များထက် လမှိုက်သော ညဉ့်များက သာလျှင် ဤလောကဝယ်ပိုများပါသည်။ ထိုလမှိုက်ညဉ့်များ၌ ခရီးသွားရသူတို့အတွက် ဤစာအုပ်ဘည်းဟူသော မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ် ကြယ်ရောင်ကလေးက အလင်းရောင် ထွန်းပြပါစေ၊ စာရေးသူ၏ ဆန္ဒက ဤမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် ကြယ်ရောင်ကလေးများကို အားပြု၍ခရီး သွားကြရသော ခရီးသည်များသာလျှင် ဤလောကဝယ်ပို၍ များကြသည် မဟုတ်ပါလား။

ညဉ့်အမှောင်တွင်ကြယ်ရောင်တစ်ပွင့်ထွန်းပစေရန်အားပေးကြသော လုပ်အား၊ ကူညီကြသော တပည့်ဖြစ်သူ ဦးနန္ဒိမာ အရိယာမဏ္ဍိုင်ကျောင်း၊ ရန်ကုန် နှင့် တကွ အောင်ဗိမာန် ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်အဘ အတုလဆရာအောင်အားလည်းကောင်း၊ လွင်ဘလောက်တိုက်ပိုင်ရှင်ဦးညွန့်လွင်-ဒေါ်လှလှ မိသားစုအားလည်းကောင်း၊ ဒေါ်တင်တင်အေး မိသားစု၊ တင်တင်အေး ပိဋကတ် စာအုပ်ဆိုင် (ရွှေကိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်) အားလည်းကောင်း၊ ဦးသိန်းအောင် မိသားစု (နပ်မောက်ရိတ်သာ၊ ရန်ကုန်) အားလည်းကောင်း၊ စာရေးသူ၌ အားလပ်ချိန်မရလွန်းသဖြင့် ပရုဖတ်ရန် စာပြင်ရန် ကိစ္စအဝဝကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးသော ဆရာဦးကျော်ဟန် (ဓမ္မာစရိယ ပါဠိပါရဂူ) အားလည်းကောင်း၊ အထူးပင် ကျေးဇူးတင်အပ်ပါကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။

နိဂုံး

- * သုသိဇ္ဈိတော အယံ ဂန္ထော၊ သမ္ပုဏ္ဏော သုဒ္ဓါနိဋ္ဌိတော။
သာသနံ စိရဋ္ဌိတာယ၊ အန္တရာယ ဝိသောဓယံ။
- * ပုညေနာနေန စညေန၊ ပပ္ဖေယျံ ဥဇုကံ သိဝံ။
သံသာရေ သံသရေန္တောပိ၊ ကာယ စိတ္တသုခိ ဘဝေ။
- * ပတိရူပ ပဒေသေ စ၊ သေဋ္ဌေ ကုလဝ ဇာတိယာ။
သန္တာ ကာယဝါစာ စိတ္တာ၊ သမေယျံ သနရာမရံ။
- * ဗာလံ န ဗေသေ န သုဏ္ဏေ၊ န စဗာလေ န သံဝသေ။
ဗာလေ နာလသ သလ္လာပံ၊ န ကရေ န စ ရောစယေ။
- * မိရံ ပသေ သုဏ္ဏေမိရံ၊ မိရေန သဟ သံဝသေ။
မိရေနာလသ သလ္လာပံ၊ ကံ ကရေ တဉ္စ ရောစယေ။

အမျှဝိသေ ရပါစေ

ဤစာပြုစု မြက်ကောင်းမှုကို
ကုယ်လွန်လေပြီးသော မွေးသမိခင်
အနန္တဂုဏ်အင် ကျေးဇူးရှင်
မေတ္တာသခင် (မယ်တော် ဒေဝီကေလး) အား
လည်းကောင်း၊
မွေးသမိခင်နှင့် အလားတူသော
အဘွား ဒေဝီကြွင်းရေ၊ ဒေဝီစိန်ပွင့်တို့အားလည်းကောင်း
အမျှဝိသေ ရပါစေကြောင်း
မေတ္တာရေ စွေကာလောင်းပါ၏။

ဆရာတော် ရေးသော အခြားရနိုင်သည့် စာအုပ်များ

- ၁။ ဂါထာတစ်ထောင်—ပထမတွဲ
- ၂   ။   —ဒုတိယတွဲ
- ၃။ စိတ်၏ဖြေရာ

ဤကျမ်းစာအုပ်တွင် -

ရဟန်းတော်များ၏ အရေးအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကံကြီးကံငယ် အသွယ်သွယ်ကို ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းမျိုးစုံနှင့် ရဟန်းခံ ရှင်ပြု၊ တရားဟော၊ ရေစက်ချ၊ သီလပေး၊ ပရိတ်ရွတ်နည်းများပါမကျန်၊ ရဟန်းကိစ္စ ဟူဟူသမျှ စုံလင်စွာ ပြုစုထားသဖြင့် “ပဒေသာ” ဟူသောနာမည်နှင့် ကိုက်ညီလှကြောင်းကို တွေ့ရသည်။

ကျောင်းထိုင်ရဟန်းတော်ကြီးငယ်များ လက်စွဲ၍ အမြဲသွားလေရာရာ ဆောင်သွားပါက “ဣန္ဒာသယ” လိုတရရွှေအိုးကို ဆောင်ထားဘိသကဲ့သို့၊ လိုရာလိုရာ လွယ်ကူစွာ ကောက်ယူသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့် ‘ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးလက်စွဲ’ ဟူသော နာမည်နှင့်လည်း ကိုက်ညီလှသည်ကို တွေ့ရသည်။

တကယ်စင်စစ်မူကား ကျောင်းထိုင်သည် ဖြစ်စေ၊ မထိုင်သည် ဖြစ်စေ ရဟန်းတော်မှန်သမျှ လက်စွဲပြုရမည့် “ရဟန်းတော်များ လက်စွဲကျမ်း” ဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာ တရားတော်များကို စကားပြေဖြင့် တစ်မျိုး၊ သာဓက ပါဠိပါဠိများဖြင့် တစ်ဖုံ စုံလင်စွာ ဟောပြောသည့် အခန်းပါဝင်နေပြန်သဖြင့် ရဟန်းတင်မက ယောဂီမှန်သမျှ အသုံးကျသည့်ကျမ်းလည်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းကို ရဟန်းရှင်လူ မည်သူမဆို လက်စွဲပြုသင့်သည့် “ဓမ္မဝိနယပဒေသာ လက်စွဲကျမ်း” ဟု အမည်ကင်ပွန်း ထပ်ဆင့်လွှမ်း၍ ပေးသင့်ကြောင်း တွေ့ရသည်။